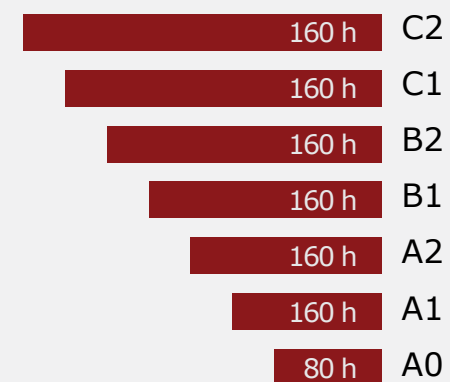

Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(A0-C2 latviešu valodas prasmes līmeņi)

UDK 811.174(072)
La802

Maija Burima, Anta Lazareva, Ērika Pičukāne, Ilze Gaigala; Aija Kalve, Maija Berķe, Ingrīda Sprīņģe; Andra Kalnača, Inta Urbanoviča, Sigita Kušnere, Inga Laizāne

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

A0–C2 latviešu valodas prasmes līmeņi

Latviešu valodas kā svešvalodas apguves programmas pieaugušajiem A0–C2 valodas prasmes līmenim ir izstrādātas Latviešu valodas aģentūrā.

Autori: Maija Burima (autoru grupu vadītāja), Anta Lazareva, Ērika Pičukāne, Ilze Gaigala (**A līmenis**); Aija Kalve, Maija Berķe, Ingrīda Sprīņģe (**B līmenis**); Andra Kalnača, Inta Urbanoviča, Sigita Kušnere, Inga Laizāne (**C līmenis**).

Programmu saturs veidots atbilstoši izdevumam „Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana” (2001, papildināts 2020. gadā) un latviešu valodas prasmes līmeņu aprakstiem: Arvils Šalme, Ilze Auziņa „Latviešu valodas prasmes līmeņi: pamatlīmenis A1, A2, vidējais līmenis B1, B2.” (Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2016), Arvils Šalme, Ilze Auziņa „Latviešu valodas prasmes līmeņi: augstākais līmenis C1, C2. Vadlīnijas.” (Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2016).

Programmu satura pamatā ir komunikatīvā pieeja, uzsverot valodas praktisku lietojumu profesionālo pienākumu veikšanai un saziņai ikdienas situācijās. Katrai programmai ir izveidots attiecīgā valodas prasmes līmeņa vispārīgs apraksts. Latviešu valodas kā svešvalodas apguves programmas A0, C1, C2 līmenim ir izstrādātas pirmo reizi. Programmu saturs veidots septiņās tēmās: Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība; Izglītība un darbs; Dzīves vide; Ikdiena un sadzīve; Brīvais laiks, veselība un labsajūta; Kultūra, svētki un tradīcijas; Zinātne un tehnoloģijas. Katrā tēmā ir integrēti gramatikas, tekstveides, ortogrāfijas, ortoepijas un interpunkcijas jautājumi, tādējādi nodrošinot sistēmisku un pēctecīgu valodas kompetences attīstību. Programmās noteikts stundu skaits katram valodas prasmes apguves līmenim.

Projekta vadītāja *Anita Sniedze*
Recenzentes *Ilze Auziņa, Kristīne Vaceka-Ante*
Redaktore *Renāte Neimane*
Korektore *Mairita Vītola*
Aprobētāji *Anda Klauža, Diāna Rezina, Ilona Kazimirjonoka, Maira Eglīte,*
Inga Sokolova, Inese Valtere, Ineta Moroza, Inese Lutoka

© Maija Burima
© Anta Lazareva
© Ērika Pičukāne
© Ilze Gaigala
© Aija Kalve
© Maija Berķe
© Ingrīda Sprīņģe
© Andra Kalnača
© Inta Urbanoviča
© Sigita Kušnere
© Inga Laizāne
© Latviešu valodas aģentūra, 2026

ISBN 978-9934-654-13-8

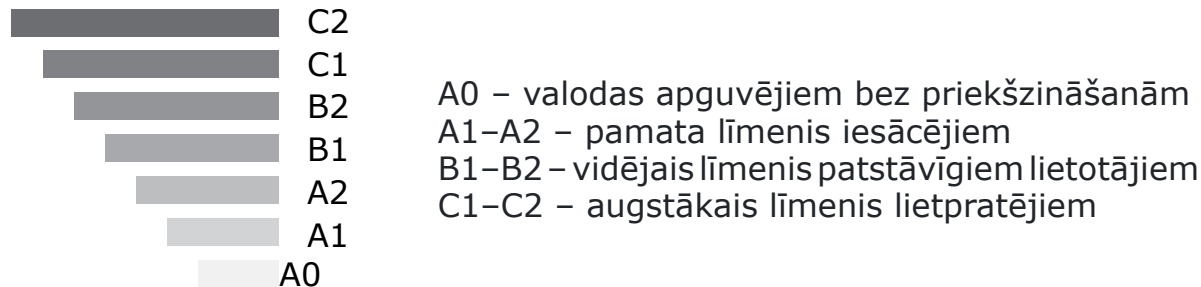

METODISKIE IETEIKUMI

Programmu vispārīgais mērķis – veidot un attīstīt pieaugušo valodas apguvēju latviešu valodas kā svešvalodas kompetenci, nodrošinot valodas lietojumu ikdienas un profesionālajās situācijās un veicinot līdzdalību Latvijas sabiedrībā.

Programmu saturs veidots atbilstoši *Eiropas kopīgajām pamatnostādņēm valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana* (2001, papildināts 2020. gadā) un latviešu valodas prasmes līmeņu aprakstiem: Arvils Šalme, Ilze Auziņa *Latviešu valodas prasmes līmeņi: pamatlīmenis A1, A2, vidējais līmenis B1, B2* (Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2016); Arvils Šalme, Ilze Auziņa *Latviešu valodas prasmes līmeņi: augstākais līmenis: C1, C2. Vadlīnijas* (Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2016).

Izveidotas septiņas programmas šādiem līmeņiem:

Latviešu valodas kā svešvalodas apguves A0, C1, C2 līmeņa programmas ir izstrādātas pirmo reizi.

A0 līmenī apgūst vārdus un frāzes, valodas likumības elementārai saziņai ikdienas situācijās.

C1, C2 līmenī valodas apguve ir vērsta uz brīvu un efektīvu valodas lietojumu sociāliem un profesionāliem mērķiem.

Valodas apguvēji demonstrē samērā sarežģītas runas un teksta izpratni un ļoti precīzu, niansētu izteiksmi. C līmeņa programmu apguvei var izmantot daudzveidīgus valodas apguves resursus: latviešu valodas gramatikas, valodas prakses ieteikumu rokasgrāmatas, dažādu žanru tekstus, pielāgojot valodas apguvēju vajadzībām.

Visu programmu apguves pamatā ir komunikatīvā pieeja, uzsverot valodas praktisku lietojumu profesionālo pienākumu veikšanai un saziņai ikdienas situācijās.

Programmu saturs ir vērsts uz valoddarbību – klausīšanās, lasīšanas, runāšanas un rakstīšanas – attīstīšanu un pilnveidi. Nozīmīgs programmu elements ir starpkultūru kompetence. Programmu apguve veicinās izpratni par latviešu valodu, kultūru, tradīcijām un Latvijas vēsturi.

Sasniedzamie rezultāti

Mācību programmu pabeidzot, valodas apguvējs

- spēj izmantot valoddarbības (klausīšanos, lasīšanu, runāšanu un rakstīšanu) praktiskās saziņas situācijās;
- lieto latviešu valodu ikdienas un profesionālās situācijās atbilstoši saziņas mērķim un kontekstam;
- izprot latviešu valodas lietojuma normas un kultūrkontekstu;
- ir motivēti lietot latviešu valodu ikdienā, darba vidē, izglītībā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī kultūras norisēs.

Programmu struktūra

Katrā programmā ir septiņas tēmas: Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība; Izglītība un darbs; Dzīves vide; Ikdiena un sadzīve; Brīvais laiks, veselība un labsajūta; Kultūra, svētki un tradīcijas; Zinātne un tehnoloģijas. Katra tēma ir izvēsta apakštēmās atbilstoši valodas līmeņu aprakstiem. Tēmas ir saistītas ar profesionālo un ikdienas saziņu, sociālo integrāciju, kultūras kontekstu un valodas praktisku lietojumu dažādās situācijās. Tēmas var pielāgot valodas apguvēju vajadzībām. Programmās noteikts stundu skaits katram valodas prasmes apguves līmenim, bet tēmas stundu skaitam ir rekomendējošs raksturs. Katrā tēmā ir integrēti gramatikas, tekstveides, ortogrāfijas, ortoepijas un interpunkcijas jautājumi, tādējādi nodrošinot sistēmisku un pēctecīgu valodas kompetences attīstību.

Sadaļā „Vārdu krājums” sniegti valodas lietojuma piemēri atbilstoši valodas apguves līmenim.

Sadaļā „Gramatika” minēti dažādi jautājumi fonētikā, morfoloģijā, t. sk. vārddarināšanā, sintaksē, kas ir būtiski konkrētā valodas līmeņa apguvē.

Sadaļā „Tekstveide” ir piedāvāti tekstu tipi, piemēri un uzdevumi valodas apguvēju saziņas prasmes veicināšanai.

Sadaļā „Ortogrāfija un ortoepija” norādīti svarīgākie noteikumi, kas nostiprina valodas apguvēju latviešu valodas pareizrakstību un izrunu.

Sadaļā „Interpunkcija” tiek skatīti galvenie pieturzīmju lietošanas noteikumi, sniegti piemēri un ieteicamie uzdevumi, kas nostiprina prasmi veidot pareizus un saprotamus teikumus rakstiskajā saziņā.

Programmas, tostarp gramatikas, vārdu krājuma un citu valodas prasmju apguvi, var pielāgot mērķauditorijas vajadzībām.

Apgūstot programmu, darbības vārdiem līdzās apgalvojumam māca arī tā lietojumu noliegumā.

Sadaļā „Vārdu krājums” minētas arī tādas frāzes, kurās izmantotās gramatiskās konstrukcijas vai leksika līdz šim vēl nav apgūta.

Mācību metodes un darba formas

Programmas apguvē ieteicams izmantot komunikatīvās mācību metodes, uzdevumos balstītu mācīšanos, pāru un grupu darbu, lomu spēles, simulācijas, diskusijas, pašvadītu mācīšanos, refleksiju u. c.

Mācību līdzekļi un resursi

Mācību līdzekļi un aktuāli latviešu valodas apguves palīgmateriāli (brīvpieejas materiāli tīmekļvietnē www.valoda.lv u. c.), autentiski teksti un audiovizuālie materiāli, digitālie resursi.

Ieteicamās vērtēšanas pieejas

Formatīvā vērtēšana (pārbaudes darbi, vērtēšana saskaņā ar kritērijiem, komentāri, ieteikumi, uzslavas, atgriezeniskās saites sniegšana u. c.), pašvērtēšana, savstarpējā vērtēšana.

Programmas īstenošanas formas

Klātiene, tiešsaiste, hibrīdforma.

Maksimālais valodas apguvēju skaits grupā – 15 personas.

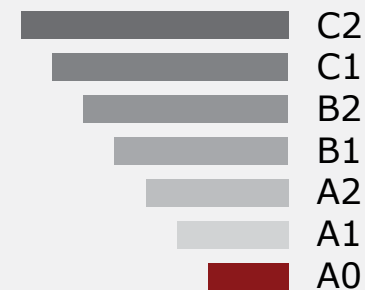
Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(80 STUNDAS)

latviešu valodas
prasmes līmenis

Autores

Maija Burima, *Dr. philol.* (autoru kolektīva vadītāja)
Anta Lazareva, *Mg. philol.*
Ērika Pičukāne, *Dr. paed.*
Ilze Gaigala, *Mg. paed., Mg. psych.*

Projekta vadītāja

Anita Sniedze

Recenzentes

Ilze Auziņa, *Dr. philol.*
Kristīne Vaceka-Ante, *Dr. hist.*

Redaktore

Renāte Neimane

Korektore

Mairita Vītola

Aprobētāja

Ilona Kazimirjonoka

Saturs

A0 valodas prasmju vispārīgs apraksts		8
1. Personas identitāte. Persona un sabiedrība	1.1. Iepazīšanās 1.2. Ģimene	9
2. Izglītība un darbs	2.1. Latviešu valodas mācīšanās 2.2. Mana un tava profesija	11
3. Dzīves vide	3.1. Māja un apkārtnē 3.2. Transports un pārvietošanās	13
4. Ikdiens un sadzīve	4.1. Laika dalījums 4.2. Ēdienreizes 4.3. Cilvēka ķermenis, veselība 4.4. Iepirkšanās un pakalpojumi	15
5. Brīvais laiks	Hobijs	19
6. Svētki un tradīcijas	6.1. Ģimenes svētki 6.2. Gadskārtu svētki 6.3. Valsts svētki un simboli	20
7. Zinātne un tehnoloģijas	Ikdienā lietojamās tehnoloģijas	23

A0 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>Atpazīst tekstā ikdienā bieži lietotus un iemācītus vārdus/frāzes/vārdu savienojumus, ja tos papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot vienkāršus, ikdienā bieži redzamus uzrakstus, norādes.</p> <p>Spēj plakātā, reklāmā, paziņojumā, piezīmēs, īsziņā u. tml. atrast būtiskāko informāciju (kas, kur, kad, cik), ja to papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Uztver informāciju ilustrētā stāstā, ja teksts ir ļoti vienkāršs, ar ikdienā lietotiem vārdiem un/vai frāzēm.</p>	<p>Uztver un saprot īsā, vienkāršā tekstā ļoti lēni un skaidri formulētas ikdienā bieži dzirdamas frāzes un vārdus.</p> <p>Spēj uztvert pamatinformāciju, ja to papildina žesti, ilustratīvs materiāls un ja teksts tiek atkārtots.</p> <p>Saprot ikdienā bieži dzirdamus, iemācītus, īsus norādījumus.</p> <p>Saprot vienkāršu jautājumu, ja tas ir iemācīts un saistīts ar paša pieredzi.</p>	<p>Prot nosaukt ikdienā bieži sastopamas lietas, parādības, priekšmetus, objektus, īpaši, ja tos papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Prot uz kaut ko norādīt.</p> <p>Prot sniegt personisku informāciju, izmantojot iepriekš iemācītus vārdus/frāzes/izteicienus.</p> <p>Prot paust apstiprinājumu/noliegumu/varbūtību.</p> <p>Prot uzdot iemācītu vienkāršu jautājumu, lai iegūtu informāciju par kādu cilvēku, uzzinātu, kas viņš/viņa ir, iegūtu svarīgu informāciju u. tml.</p> <p>Prot lietot elementāras pieklājības frāzes.</p>	<p>Prot sniegt personisku pamatinformāciju, izmantojot iemācītu paraugu, vārdnīcu.</p> <p>Prot aizpildīt ļoti vienkāršu veidlapu, kurā jāsniedz personiska pamatinformācija.</p> <p>Prot digitālajā izvēlnē atlasīt informāciju par sevi, izmantojot tiešsaistes tulkošanas rīku.</p> <p>Prot izveidot ielūgumu, apsveikumu, izmantojot iemācītas frāzes.</p>

1. Personas identitāte. Persona un sabiedrība

1.1. Iepazīšanās

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Saprot svarīgākās un regulāri lietotās pieklājības frāzes.</p> <p>Spēj izlasīt (sarakstā, dokumentā, kartē) savu vārdu un uzvārdu, tautību, izcelsmes un mītnes valsti, adresi.</p> <p>Klausoties (uzaicinājumā, uzrunā) atpazīst savu vārdu un uzvārdu.</p> <p>Saprot jautājumus, lai sniegtu pamatinformāciju par sevi: vārdu un uzvārdu (<i>Kāds ir tavs/jūsu vārds un uzvārds?</i>), adresi (<i>Kur tu/jūs tagad/agrāk dzīvo/dzīvojat/dzīvoji/dzīvojāt? Kāda ir tava/jūsu adrese?</i>), e-pasta adresi (<i>Vai tev ir e-pasts? Kāda ir tava e-pasta adrese?</i>), valsti, valodu, kurā runā (<i>Kurā valodā tu/jūs runā/runājat?</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot izrunāt un atbilstoši situācijai lietot pieklājības frāzes (sasveicināties, iepazīties, atvadīties, pateikties un atvainoties).</p> <p>Prot elementāri formulēt piekrišanu vai noliegumu, reaģējot uz jautājumu (nereti papildus izmantojot žestu valodu).</p> <p>Prot nosaukt savu vārdu, uzvārdu, valsti, no kuras ir, valodu, kurā runā.</p> <p>Prot nosaukt dzīvesvietas adresi.</p> <p>Prot uzdot jautājumu pēc parauga, lai iegūtu pamatinformāciju par citu cilvēku.</p>	<p><i>vārds,</i> <i>uzvārds,</i> <i>valsts,</i> <i>pilsēta,</i> <i>iela,</i> <i>valoda,</i> <i>profesija</i> <i>runāt,</i> <i>dzīvot</i></p>	<p><i>Labdien!</i> <i>Labvakar!</i> <i>Labrīt!</i> <i>Uz redzēšanos!</i> <i>Sveiki!</i> <i>Lūdzu!</i> <i>Paldies!</i> <i>Piedodiet!</i> <i>Atvainojiet!</i> <i>Jā!</i> <i>Nē!</i></p> <p><i>Es esmu ...</i> <i>Mans vārds ir ...</i> <i>Mans uzvārds ir ...</i> <i>Mana e-pasta adrese ir ...</i> <i>Es esmu no ...</i> <i>Es dzīvoju ...</i> <i>Es agrāk/tagad dzīvoju ...</i> <i>Es runāju ... valodā.</i> <i>Kā jūs/tevi sauc?</i> <i>No kurienes tu esi?</i> <i>No kurienes jūs esat?</i> <i>Kur jūs dzīvojat?</i> <i>Kur tu tagad dzīvo?</i> <i>Kur tu agrāk dzīvoji?</i></p>	<p>Apgūst alfabētu.</p> <p>Zina un prot lietot rakstītos burtus.</p> <p>Spēj atpazīt burtus un skaņas, mācās pareizi izrunāt savu vārdu, uzvārdu, valsti, no kuras ir, tautību.</p> <p>Zina, ka personas vārdu, uzvārdu, kā arī valstu, pilsētu nosaukumus raksta ar lielo sākumburtu.</p> <p>Pareizi prot pārrakstīt vārdus, kas tiek izmantoti pieklājības frāzēs.</p> <p>Prot pareizi izrunāt pieklājības frāzes.</p> <p>Pieklājības frāzēs lieto izsaukuma zīmi.</p> <p>Prot nosaukt speciālos simbolus latviešu valodā (<i>punkts, @, lv u. c.</i>).</p>

1.2. Ģimene

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Uztver, atpazīst un saprot vārdus, kas saistīti ar tuvākajiem ģimenes locekļiem, ja vārdus ilustrē attēli. Spēj sasaistīt attēlu ar konkrētu ģimenes locekli.</p> <p>Saprot jautājumu par ģimeni (<i>Vai tev/jums ir ģimene? Kas ir tava/jūsu ģimene? Vai viņš (Māris) ir tavš draugs? Vai viņa (Ilze) ir tava draudzene? Kur dzīvo tava/jūsu māsa/brālis?</i>).</p> <p>Tekstā atpazīst un saprot vārdus un vārdu savienojumus, kas norāda uz konkrētām attiecībām (<i>Tas ir mans draugs. Tā ir mana draudzene</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot nosaukt savus tuvākos ģimenes locekļus, draugus, viņu vārdus, dzīvesvietu (valsti, pilsētu).</p> <p>Prot norādīt uz personas dzimti, vecumu, radniecības pakāpi, ja ir ilustratīvs materiāls.</p> <p>Prot uzrakstīt savu un savas ģimenes locekļu personvārdus un tuvāko radniecības pakāpi.</p> <p>Prot formulēt jautājumu, lai uzzinātu par cita cilvēka ģimenes locekļiem kādā fotogrāfijā, attēlā.</p>	<p><i>vīrietis, sieviete, zēns, meitene</i></p> <p><i>ģimene, vīrs, sieva, mamma/ māte, tētis/ tēvs, māsa, brālis, meita, dēls</i></p> <p><i>draugs, draudzene</i></p>	<p><i>Vai tev/jums ir ģimene?</i></p> <p><i>Vai tev/jums ir ... (sieva/vīrs/māte/ tēvs/bērns/dēls/ meita/māsa/brālis)?</i></p> <p><i>Jā, man ir ...</i></p> <p><i>Nē, man nav ...</i></p> <p><i>Man ir ... (brālis).</i></p> <p><i>Tas ir mans ...</i></p> <p><i>Tā ir mana ...</i></p> <p><i>Viņa ir sieviete.</i></p> <p><i>Tā ir sieviete.</i></p> <p><i>Viņš ir vīrietis.</i></p> <p><i>Tas ir vīrietis.</i></p> <p><i>Tas ir zēns.</i></p> <p><i>Tā ir meitene.</i></p> <p><i>Viņš ir mans draugs.</i></p> <p><i>Ilze ir mana draudzene.</i></p> <p><i>Jānis nav mans draugs.</i></p> <p><i>Kas viņš/tas ir?</i></p> <p><i>Kas viņa/tā ir?</i></p>	<p>Zina, ka latviešu valodā ir sieviešu un vīriešu dzimtes vārdi.</p> <p>Uztver lietvārdu dzimti.</p> <p>Zina, ka ir vienskaitlis un daudzskaitlis.</p> <p>Zina un atbilstoši lieto vietniekvārdus <i>tas, tie, tā, tās, viņš, viņa, viņi, viņas</i> nominatīvā.</p> <p>Prot lietot vietniekvārdu <i>es</i> piederības nozīmē (<i>man ir</i>).</p> <p>Zina un lieto vietniekvārdu <i>kas</i>, ievadot jautājumu.</p> <p>Zina apgalvojuma, nolieguma partikulas.</p>

2. Izglītība un darbs

2.1. Latviešu valodas mācīšanās

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Atpazīst un saprot svarīgākos vārdus un vārdu savienojumus, kas nosauc ar mācību procesu saistītas telpas, priekšmetus, ja informāciju papildina ilustratīvs materiāls (piemēram, „Bilžu vārdnīca”).</p> <p>Saprot mācību procesā izmantotos vārdus, frāzes, norādes, ko papildina pedagoga ķermeņa valoda (žesti) vai ilustratīvs materiāls (<i>Nosauciet! Lasiet! Klausieties! Atveriet grāmatu! Rakstiet šeit! Aizveriet durvis! Atveriet logu! Skatieties šajā lappusē/lapā! Atkārtojiet! Sākam! Beidzam!</i> u. tml.).</p> <p>Saprot jēdzienus <i>darbdiena</i> un <i>brīvdiena</i>, kalendārā atpazīst un zina konkrētā mēneša, nedēļas dienas nosaukumu un savai mācību dienai nepieciešamo pulksteņa laika pierakstu (<i>7.00–10.00, 40 min/40 min., 1 h/1 st.</i>).</p> <p>Atpazīst skaitļus (<i>1–19, desmiti</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot formulēt īsas norādes, lūgumus, kas nepieciešami ikdienas mācību procesā, nereti vārdu vai frāzi papildina ar žestiem.</p> <p>Lieto iemācītas frāzes, lai izteiktu lūgumu atkārtot sacīto vai informētu pedagogu par to, ka nezina, nesaprot, kaut kā nav. Teikto papildina ar norādi uz priekšmetu u. tml.</p> <p>Pēc parauga (uz tāfeles, datorā, mācību grāmatā) var pārrakstīt svarīgu informāciju (par nākamo nodarbību, par uzdevuma vai lappuses numuru).</p>	<p><i>nodarbība, stunda, lekcija, klase, kabinets, skolotājs, pedagogs, grāmata, burtnīca, klade, vārdnīca, pildspalva, zīmulis, tāfele, dators, galds, durvis, logs</i></p> <p><i>klausīties, lasīt, rakstīt, runāt</i></p>	<p><i>Lūdzu, dodiet! Lūdzu, atkārtojiet! Vai tev/jums ir ... (pildspalva)? Kad būs stunda/ nodarbība? Es zinu! Es saprotu! Es nesaprotu! Es nezinu!</i></p>	<p>Apgūst ar mācībām saistītu pulksteņa laika pierakstu.</p> <p>Mācās saprast un lietot darbības vārda noliegumu ar priedēkli <i>ne-</i> (<i>nezinu, nesaprotu</i>).</p> <p>Zina un lieto jautājuma partikulu <i>vai</i>.</p>

2.2. Mana un tava profesija

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Atpazīst profesiju nosaukumus, ja tos papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Atrod attēlā un atpazīst savas un citu profesiju nosaukumus.</p> <p>Saprot jautājumu par darbu (<i>Kāda ir tava/jūsu profesija? Par ko tu strādā? Kur tu strādā?</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot nosaukt savu profesiju un darbavietu, kur strādā.</p> <p>Pēc ilustrētām darbībām spēj nosaukt populārākās profesijas.</p> <p>Prot formulēt jautājumu, lai uzzinātu par cita cilvēka nodarbošanos. Jautājot otram, izmanto uzrunu (personvārdu).</p>	<p><i>darbs,</i> <i>profesija</i> <i>strādāt</i></p> <p><i>pārdevējs,</i> <i>kurjers, ārsts,</i> <i>skolotājs,</i> <i>autovadītājs,</i> <i>pavārs,</i> <i>celtnieks,</i> <i>vispārējās</i> <i>aprūpes māsa</i> <i>(medmāsa)</i></p> <p><i>skolnieks,</i> <i>students</i></p> <p><i>mājsaimniece,</i> <i>bezdarbnieks</i></p>	<p><i>Es esmu ... (ārsts).</i></p> <p><i>Kur tu strādā?</i></p> <p><i>Par ko tu strādā?</i></p> <p><i>Kāda ir tava/jūsu profesija?</i></p> <p><i>Valdi, kāda ir tava profesija?</i></p>	<p>Mācās uzrunāt citu personu, jautājumā lieto vietniekvārdus <i>tu, jūs</i>.</p>

3. Dzīves vide

3.1. Māja un apkārtnē

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Saprot vārdus, kas apzīmē ģeogrāfiskus objektus, dabas vai citus objektus tuvākajā apkārtnē, vai vārdus, kas ir svarīgi, lai orientētos.</p> <p>Tekstā/kartē atpazīst nozīmīgāko pilsētu, ģeogrāfisku objektu nosaukumus, kas ir saistīti ar paša dzīvesvietu vai valsti, kurā dzīvo, vai izcelsmes valsti.</p> <p>Atpazīst un saprot pilsētvides, dabas objektu un telpu svarīgākos nosaukumus, ja rakstīto vai klausāmo tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Atpazīst un saprot biežāko mājdzīvnieku un Latvijas populārāko dzīvnieku, putnu, augu nosaukumus, ja rakstīto vai klausāmo tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot vienā vārdā vai vienkāršā frāzē izteiktu norādi uz objektu, ja tiek izmantoti arī žesti un/vai ilustratīvs materiāls (<i>Tur ir veikals! Pietura ir tur!</i>).</p> <p>Saprot regulāri dzirdamas frāzes, kas saistītas ar pārvietošanos (<i>Ejiet pa labi/pa kreisi/taisni! Nākamā pietura ir ... Lūdzu, nāciet iekšā! Lūdzu, sēdiet/sēdieties! Nāciet šurp!</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot norādīt uz ikdienā biežāk redzamām telpām, objektiem, priekšmetiem, dzīvām būtnēm.</p> <p>Prot pateikt, kāds mājdzīvnieks pašam ir.</p> <p>Izmanto iemācītas vienkāršas frāzes, lai noskaidrotu kādas telpas atrašanās vietu.</p> <p>Var kartē parādīt un nosaukt vietu (pilsētu), kur Latvijā dzīvo, kā arī Latviju, Rīgu, Baltijas jūru un valsti, no kuras ir.</p>	<p><i>upe, ezers, jūra, mežs, parks, dārzs, koks, puķe/zieds, roze, dzīvnieks, kaķis, suns, stārķis, teātris, aptieka, veikals, tirgus, skola, bērnudārzs</i></p> <p><i>Latvija, Eiropa, Rīga, Baltijas jūra, Daugava</i></p> <p><i>māja, dzīvoklis, durvis, logs, istaba, vannasistaba, virtuve, tualete, galds, krēsls, skapis, spogulis</i></p>	<p><i>Tā ir māja.</i> <i>Tas ir parks.</i> <i>Tur ir skola.</i> <i>Kur ir ... (veikals, pietura)?</i> <i>Kur ir ... (spogulis, krēsls)?</i></p> <p><i>Ar ko braukt uz ...?</i></p> <p><i>Tas ir kaķis.</i> <i>Tā ir puķe.</i> <i>Man ir suns.</i></p> <p><i>Tā ir Latvija.</i> <i>Tā ir Baltijas jūra.</i> <i>Tur ir Rīga.</i></p> <p><i>Tā ir Ukraina.</i> <i>Tā ir Vjetnama.</i> <i>Tā ir Indija.</i></p>	<p>Mācās nošķirt apstākļa vārdu <i>te, šeit</i> un <i>tur</i> lietojumu.</p> <p>Zina un lieto apstākļa vārdus <i>kur, tur</i>.</p> <p>Zina, ka vietvārdu nosaukumi rakstāmi ar lielo sākumburtu.</p>

3.2. Transports un pārvietošanās

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot Atpazīst un saprot atsevišķu ar transportu, ceļošanu un pārvietošanos saistītu iestāžu/vietu nosaukumus un transporta līdzekļu nosaukumus, atsevišķu lietu, objektu nosaukumus, īpaši, ja tos papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot informāciju vienkāršos uzrakstos (<i>Ieeja. Izeja. Auto nenovietot!</i>), zīmēs, ceļa un virziena norādēs (<i>pa labi, pa kreisi, taisni</i>), kas papildināta ar attēliem vai grafiskām zīmēm.</p> <p>Saprot vārdus (pamatformā), kas saistīti ar pārvietošanos.</p> <p>Saprot bieži lietotas/dzirdamas frāzes, kas saistītas ar pārvietošanos transportā (<i>Galapunkts. Durvis aizveras. Nākamā pietura ...</i>).</p> <p>Saprot vizuāli viegli uztveramā tekstā svarīgāko/pamatinformāciju (elementāras norādes) par transporta kustību: atiešanas un pienākšanas laiku, kustības virzienu (<i>autobuss Rīga–Liepāja, vilciens uz Ogrī atiet ..., autobuss no Ventspils pienāk ..., Rīga–Cēsis 12.00; 13.00 u. tml.</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Nosauc transporta līdzekli, ar kuru regulāri pārvietojas.</p> <p>Nosauc attēlā redzamos transporta līdzekļus.</p> <p>Formulē iemācītu vienkāršu jautājumu, lai iegūtu informāciju par objekta atrašanās vietu, transporta laiku un virzienu. Jautājumā izmanto maršrutu, patstāvīgās vārdšķiras vārdu galvenokārt lieto pamatformā.</p> <p>Formulē jautājumu, lai iegūtu informāciju par transporta līdzekļa piederību citam.</p>	<p><i>stacija, lidosta, autoosta</i></p> <p><i>transports, autobuss, lidmašīna, vilciens, divritenis, automašīna, tramvajs, trolejbuss</i></p> <p><i>kase, biļete</i></p> <p><i>braukt, iet</i></p>	<p><i>Kur ir autoosta? Kur ir stacija? Kad ir vilciens Rīga– Sigulda? Cikos ir vilciens uz ...? Kurš transports brauc uz lidostu? Vai tev/jums ir automašīna/auto? Vai tu/jūs brauc/ braucat ar vilcienu? Es braucu uz ... ar ... Es eju uz ...</i></p>	<p>Mācās konstrukciju <i>iet uz/braukt uz/braukt ar</i> saistījumā ar lietvārdu akuzatīvā.</p> <p>Patstāvīgo vārdšķiru vārdus galvenokārt lieto pamatformā.</p>

4. Ikdiena un sadzīve

4.1. Laika dalījums

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Saprot atsevišķus bieži lietotus vārdus par laika dalījumu, prot tos sasaistīt ar ilustratīvo materiālu, kalendārā saprot gadalaiku, mēnešu un nedēļas dienu nosaukumus.</p> <p>Saprot jautājumu par pulksteņa laiku (<i>Cik (ir) pulkstenis?</i>) un spēj atbildēt (<i>Pulkstenis ir ...</i>).</p> <p>Var no attēla vai ikonas noteikt vārda nozīmi.</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot nosaukt vienkāršus skaitļus (<i>1–19, desmiti</i>), dienu, laiku un mēnesi.</p>	<p><i>šodien,</i> <i>vakar, rīt,</i> <i>rīts, diena,</i> <i>vakars, nakts</i></p> <p><i>darbdiena,</i> <i>brīvdiena</i></p> <p><i>gads,</i> <i>gadalaiks,</i> <i>mēnesis,</i> <i>janvāris,</i> <i>februāris</i> u. c.</p> <p><i>nedēļa,</i> <i>pirmdiena,</i> <i>otrdiena</i> u. c.</p>	<p><i>Vai šodien ir pirmdiena?</i> <i>Jā, šodien ir pirmdiena.</i> <i>Vakar bija svētdiena.</i> <i>Tagad ir marts.</i> <i>Cik (ir) pulkstenis?</i> <i>Pulkstenis ir ...</i> <i>Es būšu/nebūšu</i> <i>sestdien.</i></p>	<p>Prot pārrakstīt apgūtos vārdus un frāzes.</p> <p>Patstāvīgo vārdšķiru vārdus galvenokārt lieto pamatformā.</p>

4.2. Ēdienreizes

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Saprot elementāru informatīvu materiālu par ēdienreizēm, spēj savienot vārdus ar atbilstošu attēlu un pulksteņa laiku.</p> <p>Ēdienkartē, reklāmas tekstā saprot atsevišķus vārdus (<i>brokastu piedāvājums 8.00–11.00, pusdienu piedāvājums 12.00–15.00, atlaides, pusdienas 6 eiro</i>).</p> <p>Saprot īsus norādījumus, lai veiktu kādu ikdienas darbību (<i>Dod! Nem!</i>).</p> <p>Saprot atsevišķus vārdus un frāzes, kas saistītas ar galda piederumiem, trauku nosaukumiem, ja tās papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Ēdienkartē, reklāmas materiālā saprot atsevišķus vārdus un frāzes, kas saistītas ar uzturu, ja tās papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Reklāmas tekstā spēj savienot ēdiena/pārtikas produkta nosaukumu ar atbilstošu attēlu.</p> <p>Saprot ļoti īsas, vienkāršas instrukcijas, kas tiek izmantotas pazīstamā ikdienas kontekstā (<i>Ēdienu un dzērienu neienest!</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot atbildēt uz jautājumiem, kas tiek uzdoti apstiprinājuma vai nolieguma saņemšanai.</p> <p>Prot pateikt vienkāršākos ēdienu un dzērienu nosaukumus, veidot īsus, vienkāršus teikumus par ēdieniem un dzērieniem ikdienā.</p> <p>Var pasūtīt ēdienu vai dzērienu, izmantojot atsevišķus vārdus un vienkāršas frāzes, žestus.</p> <p>Spēj saprast un pasūtīt ēdienu, aizpildot dažādas lietotnes, kurās ir lietoti atsevišķi pazīstami vārdi un ilustrācijas un kurās ir tikai jāatzīmē izvēlētais.</p>	<p><i>brokastis, brokastoju, pusdienas, pusdienoju, vakariņas, vakariņoju</i></p> <p><i>karote, dakša, nazis, krūze, šķīvis, glāze</i></p> <p><i>ēdiens, dzēriens, dārzeņi, gaļa, sula, piens, siers, desa, maize, tēja, kafija, zupa</i></p> <p>u. c.</p>	<p><i>Tas ir šķīvis. Tās ir karotes.</i></p> <p><i>Dod man, lūdzu, karoti!</i></p> <p><i>Man, lūdzu, ... Lūdzu, dodiet man, ...</i></p> <p><i>Vai jums ir ...? Vai tas/tā/ tie/ tās ir ...?</i></p> <p><i>Man garšo/ negaršo.</i></p> <p><i>Dod! Nem!</i></p> <p><i>Lūdzu, rēķinu!</i></p>	<p>Jautājuma teikumi ar <i>vai</i>.</p> <p>Apgūtos vārdus prot rakstīt vienskaitlī un daudzskaitlī.</p>

4.3. Cilvēka ķermenis, veselība

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Atpazīst vārdus, kas nosauc galvenās ķermeņa daļas, ja tos papildina ilustratīvs materiāls..</p> <p>Saprot jautājumus par savu veselības stāvokli (<i>Vai jums ir temperatūra? Kas jums sāp? Kur jums sāp?</i>).</p> <p>Saprot īsas, vienkāršas rakstveida norādes – uzrakstus poliklīnikā/slimnīcā (<i>uzņemšanas nodaļa, laboratorija</i>), kā arī dažu ārstu kabinetu nosaukumus (<i>ķirurgs, ģimenes ārsts</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Formulē jautājumu, lai reģistrētos pie ārsta, noskaidrotu ārsta atrašanās vietu.</p> <p>Spēj atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par veselības stāvokli.</p> <p>Spēj pateikt īsu teikumu par savu veselības stāvokli.</p>	<p><i>ķermenis, galva, roka, kāja, auss, acis</i> u. c.</p> <p><i>poliklīnika, slimnīca, kabinets, ģimenes ārsts, vispārējās aprūpes māsa medmāsa,</i> <i>ķirurgs</i> u. c.</p>	<p><i>Man sāp ...</i></p> <p><i>Kas tev/jums sāp?</i></p> <p><i>Kad būs ārsts?</i></p> <p><i>Kur ir ķirurgs?</i></p> <p><i>Vai šodien ir zobārsts?</i></p>	<p>Prot pārrakstīt apgūtos vārdus un frāzes.</p> <p>Patstāvīgās vārdšķiras galvenokārt lieto pamatformā.</p>

4.4. Iepirkšanās un pakalpojumi

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Saprot svarīgākos, apkārtnē biežāk redzamos un ikdienā regulāri lietojamus vārdus, kas nosauc tirdzniecības un pakalpojumu vietas, svarīgākos pakalpojuma veidus, preču nosaukumus, naudas vienības, svaru, daudzumu, ja informāciju papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot naudas vienību, mērvienību nosaukumus un to saīsināto pierakstu u. c.</p> <p>Saprot atsevišķus jautājumus tirdzniecības vietās (<i>Ko jūs gribat?</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot pateikt atsevišķus vārdus, kas saistīti ar iepirkšanos un pakalpojumiem, veikalu, ēdināšanas iestāžu nosaukumus.</p> <p>Zina, spēj pateikt un attēlos parādīt, nosaukt naudas vienības, pajautāt cenu un izteikt vēlēšanos.</p> <p>Spēj uzdot jautājumu, lai noskaidrotu kādas preces, pakalpojuma cenu.</p>	<p><i>pārtikas preces, frizētava, kafejnīca</i></p> <p><i>apģērbs, jaka, bikses, kleita, apavi, zābaki, kurpes, cimdi, šalle</i></p> <p><i>cena, eiro, cents, svars, kilograms, grams, litrs</i></p>	<p><i>Te ir ...</i></p> <p><i>Tur ir ...</i></p> <p><i>Dodiet man, lūdzu, ...</i></p> <p><i>Cik maksā ...?</i></p> <p><i>Kur ir kase?</i></p>	<p>Veidojot īsus teikumus, prot izmantot ļoti vienkāršus vārdu secības principus.</p> <p>Prot pārrakstīt apgūtos vārdus un frāzes.</p> <p>Patstāvīgās vārdšķiras galvenokārt lieto pamatformā.</p>

5. Brīvais laiks

Hobijs

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Saprot vārdus un vārdu savienojums, kas nosauc populārākās kultūras, sporta iestādes, tūrisma objektus, ja tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Atpazīst un saprot vārdus un vārdu savienojumus, kas raksturo cilvēka populārākās nodarbes brīvajā laikā, ja tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Izmantojot attēlus, spēj atbilstoši savienot vietas un darbības.</p> <p>Saprot jautājumu par hobiju, interesēm (<i>Kāds ir jūsu hobijs? Kas jūs interesē?</i>).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Spēj vienā vārdā vai iemācītā frāzē atbildēt uz jautājumu par hobiju, interesēm, norādot uz attiecīgo darbību attēlā.</p> <p>Prot formulēt jautājumu, izmantojot partikulu <i>vai</i>, lai uzzinātu par citas personas hobiju.</p>	<p><i>sports, kultūra, stadions, sporta zāle, muzejs, teātris, opera, kino, filma, grāmata, ceļojums</i></p> <p><i>sportot, zīmēt, makšķerēt, dejot, dziedāt, ceļot</i></p>	<p><i>Es sportoju.</i> <i>Es spēlēju bumbu.</i> <i>Es lasu grāmatu.</i> <i>Es skatos filmas.</i> <i>Es dziedu.</i> <i>Es zīmēju.</i> <i>Es makšķerēju.</i></p> <p><i>Vai tev/jums ir hobijs?</i></p>	<p>Mācās pateikt, ko pats/pati dara brīvajā laikā, apgūst konstrukcijas: <i>es + darbības vārds; es + esmu + lietvārds.</i></p>

6. Svētki un tradīcijas

6.1. Ģimenes svētki

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Atpazīst vārdus un frāzes par dzimšanas dienu, vārdadienu, Jaungada sagaidīšanu un ar šiem svētkiem saistīto tematiku.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju ielūgumā, apsveikumā (svētku nosaukumu, datumu).</p> <p>Saprot pazīstamus vārdus un vienkāršas frāzes īsos tekstos, piemēram, apsveikumos, ielūgumos.</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Prot nosaukt savu dzimšanas dienas datumu.</p> <p>Ielūguma vai apsveikuma kartītes paraugu papildina ar konkrētu informāciju (vārdu, svētku nosaukumu, datumu).</p>	<p><i>svētki, dzimšanas diena, vārdadiena, kūka, svece, dāvana</i></p>	<p><i>Šodien ir mana dzimšanas diena. Daudz laimes dzimšanas dienā! Sveicu vārdadienā! Laimīgu Jauno gadu!</i></p>	<p>Zina, ka vārdu <i>svētki</i> lieto tikai daudzskaitlī.</p> <p>Lietvārda vienskaitlis un daudzskaitlis (<i>kūka – kūkas</i>).</p>

6.2. Gadskārtu svētki

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Atpazīst svētku nosaukumus attēlos un īsos tekstos, saista svētku nosaukumu ar atbilstošu attēlu.</p> <p>Uztver un atpazīst darbības, kas saistītas ar gadskārtu svētkiem, ja tās ir ilustrētas.</p> <p>Atpazīst un saprot svētku simbolus, ja tos papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Nosauc (norāda uz) ar gadskārtu svētkiem saistītas populārākās parādības, lietas, ja tās papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Pārraksta vienkāršus vārdus, kas saistīti ar svētkiem.</p> <p>Lieto iemācītas apsveikuma frāzes, kas saistītas ar gadskārtu svētkiem.</p>	<p><i>Ziemassvētki, Lieldienas, Jāņi egle, zaķis, olas, alus, siers, vainags</i></p>	<p><i>Priecīgus Ziemassvētkus! Priecīgas Lieldienas! Tās ir olas un zaķis. Tā ir egle. Tas ir siers un alus.</i></p>	<p>Svētku nosaukumu rakstība ar lielo sākumburtu.</p> <p>Pieturzīmes apsveikuma frāžu beigās.</p>

6.3. Valsts svētki un simboli

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Atpazīst Latvijas valsts svētku nosaukumus (vienkāršotā formā) un simbolus, ja tekstu ilustrē attēli (<i>Sodien ir 18. novembris. Pie mājām ir karogi. Pie Brīvības pieminekļa ir ziedi. Prezidents saka runu</i>).</p> <p>Klausoties atpazīst Latvijas valsts himnu.</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, norādīt</p> <p>Nosauc Latvijas valsts svētkus un valsts simbolus, norādot uz tiem attēlā.</p> <p>Zina un prot uzrakstīt Latvijas nosaukumu.</p>	<p><i>valsts, Latvija/Latvijas Republika, karogs, himna, Brīvības piemineklis, valsts valoda, prezidents</i></p>	<p><i>Es esmu Latvijā. Es dzīvoju Latvijā.</i></p>	<p>Valsts nosaukuma rakstība ar lielo sākumburtu.</p>

7. Zinātne un tehnoloģijas

Ikdienā lietojamās tehnoloģijas

Sasniedzamie rezultāti	Vārdi	Frāzes	Valodas likumības
<p>Saprot klausoties un lasot</p> <p>Atpazīst un saprot vārdus, kas apzīmē tehnoloģijas, svarīgākās darbības ar tām, ja ir dots ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot vienkāršus jautājumus par tehnoloģijām, ko lieto ikdienā (<i>Vai tev ir dators? Vai tev telefonā ir internets?</i> u. c.).</p> <p>Spēj pateikt, uzrakstīt, parādīt</p> <p>Prot vienkāršā teikumā nosaukt ierīci, norādot uz atbilstošu attēlu.</p> <p>Prot atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par kādas ierīces piederību, esamību.</p>	<p><i>telefons,</i> <i>dators,</i> <i>televizors,</i> <i>pulkstenis,</i> <i>internets,</i> <i>pele,</i> <i>ekrāns</i></p>	<p><i>Man ir telefons.</i> <i>Man ir dators.</i></p> <p><i>Tas ir dators.</i> <i>Tas ir telefons.</i> <i>Jā, man ir telefons.</i></p> <p><i>Vai te ir internets?</i></p>	<p>Ar tehnoloģijām saistīti saīsinājumi un apzīmējumi (<i>e-pasts,</i> <i>TV</i>).</p>

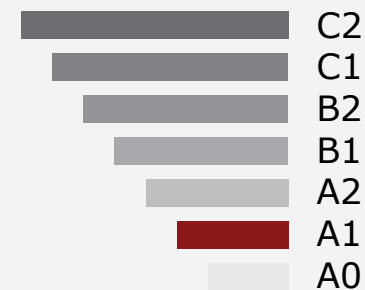
Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(160 STUNDAS)

latviešu valodas
prasmes līmenis

Autores

Maija Burima, *Dr. philol.* (autoru kolektīva vadītāja)

Anta Lazareva, *Mg. philol.*

Ērika Pičukāne, *Dr. paed.*

Ilze Gaigala, *Mg. paed., Mg. psych.*

Projekta vadītāja

Anita Sniedze

Recenzentes

Ilze Auziņa, *Dr. philol.*

Kristīne Vaceka-Ante, *Dr. hist.*

Redaktore

Renāte Neimane

Korektore

Mairita Vītola

Aprobētāja

Anda Klauža

Saturs

A1 valodas prasmju vispārīgs apraksts			28
1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība	1.1. Iepazīšanās un savstarpējā saziņa 1.2. Ģimene un draugi	24 stundas	29
2. Izglītība un darbs	2.1. Nodarbošanās 2.2. Izglītība	24 stundas	32
3. Dzīves vide	3.1. Mājoklis 3.2. Apkārtnē. Pārvietošanās	24 stundas	35
4. Ikdiena un sadzīve	4.1. Laika dalījums un laikapstākļi 4.2. Ikdiena mājās 4.3. Cilvēka ķermenis un veselība 4.4. Iepirkšanās un pakalpojumi	30 stundas	39
5. Brīvajā laikā	5.1. Brīvais laiks un hobijs 5.2. Ceļošanas ABC. Kas interesants Latvijā?	30 stundas	43
6. Svētki un tradīcijas	6.1. Ģimenes un valsts svētki 6.2. Gadskārtu svētki	18 stundas	47
7. Tehnoloģijas ikdienā	7.1. Vārdi tehnoloģiju pasaulē 7.2. Tehnoloģiju izmantošana	10 stundas	49

A1 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>Lasa īsus, vienkāršus tekstus par zināmiem ikdienas tematiem.</p> <p>Uztver tekstā pazīstamus nosaukumus, vārdus un elementārus izteicienus. Ja nepieciešams, tekstu pārlasa.</p> <p>Prot iegūt būtiskāko informāciju norādēs, uzrakstos, paziņojumos, plakātos, katalogos, ēdienkartēs, sludinājumos u. c.</p> <p>Saprot pamatinformāciju (kas, kur, kad, ar ko u. c.) ziņojumos sociālajos tīklos vai e-pastā.</p> <p>Spēj uztvert galveno domu īsos vienkāršos aprakstos, stāstījumos, īpaši, ja pievienots arī ilustratīvais materiāls.</p>	<p>Atpazīst tekstā informāciju par zināmiem ikdienas tematiem, ja runas temps ir lēns un runa skaidra.</p> <p>Saprot skaidri formulētu konkrētu informāciju (vietu, laiku, tematiku u. tml.) īsos paziņojumos, reklāmās, norādēs publiskās vietās, pamatojoties uz vizuālu informāciju un dzīves pieredzi.</p> <p>Uztver konkrētu informāciju īsā videomateriālā par zināmiem ikdienas tematiem, ja runas temps ir lēns un runa skaidra.</p> <p>Saprot jautājumus, kas saistīti ar konkrētām, vienkāršām vajadzībām, ja sarunbiedrs palīdz un vajadzības gadījumā atkārtoti teikto.</p> <p>Vienkāršā sarunā saprot vārdus, frāzes un īsus teikumus, ja sarunbiedrs runā ļoti lēni un skaidri. Dzirdētā uztveri atvieglo pauzes runātajā tekstā.</p>	<p>Prot nosaukt vai īsi aprakstīt cilvēkus, objektus, lietas u. tml.</p> <p>Prot pastāstīt par ikdienas dzīvi, izmantojot bieži lietotus vārdus, frāzes un veidojot īsus, vienkāršus teikumus.</p> <p>Prot izteikt/formulēt vienkāršus paziņojumus, ja tie ir saistīti ar aktuālu nepieciešamību vai skar ļoti pazīstamu tematu.</p> <p>Prot īsi paust savas domas, attieksmi (patīk/nepatīk), svarīgākās izjūtas.</p> <p>Prot uzdot vienkāršus jautājumus, lai iegūtu aktuāli nepieciešamu un būtisku informāciju ikdienas situācijās.</p> <p>Prot publiski norunāt ļoti īsu, iepriekš iemācītu un izmēģinātu tekstu.</p> <p>Prot piedalīties vienkāršā, uz faktiem balstītā sarunā par paredzamu/zināmu tematu. Saziņas process atkarīgs no iespējas atkārot un/vai pārfrāzēt teikto.</p> <p>Prot lietot elementāras pieklājības frāzes atbilstoši dažādām ikdienas situācijām.</p> <p>Runā lieto atsevišķus vārdu savienojumus, īsus teikumus un iemācītas frāzes.</p> <p>Lieto iemācītus gramatiskos modeļus.</p> <p>Vārdu krājums ir ierobežots.</p>	<p>Prot sniegt informāciju par personiska rakstura jautājumiem par sevi vai izdomātiem cilvēkiem, izmantojot vienkāršus vārdus, frāzes un izteicienus.</p> <p>Prot īsi aprakstīt atsevišķus objektus, parādības, lietas, izmantojot biežāk lietoto vārdu krājumu.</p> <p>Prot sagatavot īsu, ļoti vienkāršu ziņu (īszīņu, zīmīti), lai sniegtu informāciju vai uzdotu jautājumu.</p> <p>Prot tiešsaistē sniegt un iegūt elementāru informāciju. Ierakstiem tiešsaistē visbiežāk izmanto tulkošanas rīku.</p> <p>Prot rakstīt vienkāršus lietišķos rakstus (īsu e-pasta vēstuli, apsveikumu, ielūgumu, aizpildīt veidlapu, vienkāršu anketu u. tml.). Zina un prot lietišķā tekstā izmantot pieklājības frāzes.</p> <p>Izprot atbilstību starp skaņām un burtu rakstību.</p> <p>Lieto mācītus gramatiskos modeļus.</p> <p>Raksta galvenokārt īsos, vienkāršos teikumus.</p> <p>Vārdu krājums ir ierobežots.</p> <p>Parasti ievēro pieturzīmju lietojumu teikuma beigās.</p>

1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība (24 stundas)

1.1. Iepazīšanās un savstarpējā saziņa

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot veidlapā, anketā u. tml. rakstītu pamatinformāciju par kādu personu (valstiskā piederība, tautība, valoda, kuru prot, kontaktinformācija, vecums, dzimums).</p> <p>Saprot tekstā vārdus, kas nosauc personas piederību kādai personu grupai pēc dzimuma, vecuma.</p> <p>Saprot uzrakstā, reklāmā vārdus, kas nosauc adresi.</p> <p>Saprot tekstā biežāk lietotās pieklājības frāzes.</p>	<p>Uztver un saprot jautājumus par sevi, savu dzīvesvietu.</p> <p>Uztver un saprot informāciju par citu personu (valstiskā piederība, tautība, valoda, kuru prot, kontaktinformācija, vecums, dzimums).</p> <p>Spēj atpazīt formālus un neformālus sasveicināšanās veidus un citas bieži lietotas pieklājības frāzes.</p>	<p>Prot iepazīstināt ar sevi, nosaukt vārdu, uzvārdu, izcelsmes valsti u. tml.</p> <p>Nosauc savas dzīvesvietas adresi, e-pasta adresi un tālruņa numuru.</p> <p>Spēj atbildēt uz jautājumiem par sevi (vārds, uzvārds, izcelsmes valsts, vecums).</p> <p>Prot uzdot jautājumus, lai iegūtu pamatinformāciju par kādu citu personu (vārds, uzvārds, izcelsmes valsts, vecums).</p> <p>Atbilstoši situācijai prot formulēt pieklājības frāzes, izteikt noliegumu, apstiprinājumu, neziņu, šaubas.</p>	<p>Prot uzrakstīt savu vārdu, uzvārdu, savu izcelsmes valsti, valodu(-as), kuru(-as) prot, un citus pamatdatus par sevi. Spēj uzrakstīt par sevi īsos teikumus.</p> <p>Prot aizpildīt standarta veidlapu, anketu, noformēt pasta sūtījumu u. tml., norādot par sevi pamatinformāciju un dzīvesvietas adresi.</p>	<p>Vārdi un vārdu savienojumi, kas saistīti ar personas pamatdatiem: <i>vārds, uzvārds, vecums, adrese, e-pasta adrese, valoda, dzimtā valoda, tautība, valstiskā piederība</i> u. c.</p> <p>Personu apliecinājoši dokumenti: <i>pase, personas identifikācijas karte (ID karte)</i>.</p> <p>Vārdi, kas norāda uz personas dzimumu (arī dažādos vecumos): <i>vīrietis, sieviete, zēns, meitene, bērns</i>.</p> <p>Kontaktinformācijas norādīšanai nepieciešamie vārdi: <i>adrese, māja, dzīvoklis, iela, pilsēta, valsts, tālruņa numurs</i> u.c.</p> <p><i>Darbības:</i> <i>būt/nebūt, dzīvot/nedzīvot, runāt/nerunāt</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas norāda laiku: <i>tagad, pašlaik, šodien, agrāk, vakar, rīt</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas norāda uz dzīvām būtnēm, priekšmetiem un parādībām: <i>es, tu, viņš, viņa, mēs, jūs, viņi, viņas; tas, tā, tie, tās; mans, mana, mani, manas</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas tiek lietoti pieklājības frāzēs: <i>lūdzu, paldies, labdien, labvakar, uz redzēšanos, sveiki</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>Es protu ... (valoda, kuru prot).</i> <i>Es runāju ... (valoda, kurā runā).</i> <i>Es zinu/nezinu.</i> <i>Cik tev/jums ir gadu? Man ir ... gadi.</i> <i>No kurienes jūs esat? No kurienes tu esi? Es esmu no ...</i> <i>Kur jūs dzīvojat? Kur tu dzīvo? Es dzīvoju ...</i> <i>Kāda ir tava/jūsu adrese? Mana adrese ir ...</i> <i>Mana e-pasta adrese ir ...</i></p>

1.2. Ģimene un draugi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Atpazīst un saprot vārdus, kas nosauc ģimenes locekļus.</p> <p>Saprot pamatinformāciju par ģimeni (personvārds, radniecība, dzīvesvieta, ģimenes locekļu skaits).</p> <p>Saprot personisku informāciju anketā, veidlapā par kādu citu personu.</p> <p>Spēj atpazīt tekstā un saprast vārdus un frāzes, kas norāda uz cilvēku attiecībām (ģimenes locekļi, radnieki, draugi).</p>	<p>Saprot jautājumus par ģimenes locekļiem un tuvākajiem radniekiem, draugiem u. c.</p> <p>Uztver un saprot pamatinformāciju par ģimeni (ģimenes locekļiem, radniekiem, radniecības pakāpi u. c.), draugiem.</p>	<p>Sniedz pamatinformāciju (vārds, uzvārds, dzīvesvieta, vecums) par saviem tuvākajiem radniekiem, radniecību.</p> <p>Prot nosaukt un īsi raksturot savu statusu ģimenē (vīrs, tēvs, brālis, dēls u. c.).</p> <p>Prot sniegt pamatinformāciju par savu draugu, draudzeni (vārds, dzīvesvieta, valoda, kurā runā, izcelsmes valsts).</p> <p>Prot uzdot jautājumus par citas ģimenes locekļiem un viņu tuvākajiem radniekiem, draugiem.</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, spēj atbildēt uz jautājumiem par draugiem un attiecībām un paust savu attieksmi/izteikt jūtas pret tuviem cilvēkiem.</p>	<p>Prot uzrakstīt savas ģimenes locekļu personvārdus, radniecību.</p> <p>Spēj uzrakstīt īsu aprakstu par savu ģimeni.</p> <p>Spēj rakstiski (īsziņā, e-pastā u. tml.) sazināties ar draugiem, lai apmainītos ar konkrētu informāciju.</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, spēj aizpildīt veidlapu, anketu, sniegt informāciju par tuvākajiem radniekiem (bērniem, vīru, sievu u. c.) vai par kādu citu personu, izmantojot dotu informāciju.</p>	<p>Vārdi, kas saistīti ar ģimenes locekļiem un radniekiem: <i>mamma/māte, tētis/tēvs, vecāki, bērns, brālis, māsa, vecmāmiņa, vectēvs, dēls, meita, mazbērns, mazmeita, mazdēls, draugs, draudzene</i> u. c.</p> <p>Saziņas formas: <i>vēstule, e-pasts, ziņa</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas raksturo cilvēku: <i>vecs, jauns, liels, mazs, labs, slikts</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>mīlēt</i>.</p> <p>Citi: <i>labi, slikti</i>.</p> <p>Frāzes: <i>Kā tev/jums iet?</i> <i>Kā tev/jums klājas?</i> <i>Man iet labi.</i> <i>Vai tev/jums ir sieva?</i> <i>Es mīlu ģimeni.</i> <i>Tas ir mans draugs.</i> <i>Tā ir mana draudzene.</i> <i>Es esmu precējies/precējusies.</i></p>

Gramatika

Lietvārds vsk. un dsk. L., Ģ. un D.

Nekārtnais darbības vārds *būt/nebūt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Darbības vārda *nebūt* saskaņošana ar lietvārdu Ģ.

Darbības vārdi *dzīvot, runāt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Darbības vārds *mīlēt* īstenības izteiksmes vienkāršās tagadnes vsk. 1. personā.

Vietniekvārdi *es, tu, viņš, viņa, mēs, jūs, viņi, viņas* vsk. un dsk. N., D., A.

Vietniekvārdi *tas, tā, tie, tās* N.

Vietniekvārdi *mans, mana, tavs, tava, jūsu, mūsu* N., D., L., to saskaņošana ar lietvārdu.

Pamata skaitļa vārdi no 1 līdz 100.

Apstākļa vārdu *kur, tur, te, tagad, agrāk, pašlaik* lietojums.

Partikulu *jā, nē, varbūt* lietojums.

Apstākļa vārda *cik* lietojums jautājumos.

Tekstveide

Vienlīdzīgu teikuma locekļu saistījums ar saikli *un*.

Prievārda *no* saistījums ar īpašvārdu (valsts, pilsētas nosaukumu) vsk. Ģ.

Konstrukcija: personas vietniekvārds N. + *būt* + lietvārds N.

Konstrukcija: piederības vietniekvārds D. + *būt* + lietvārds N.

Konstrukcija: piederības vietniekvārds D. + *nebūt* + lietvārds Ģ.

Partikulas *vai* un apstākļa vārda *kur* lietojums jautājumos.

Ortogrāfija, ortoepija

Burtu nosaukumi, burtu rakstība. Lielie un mazie burti.

Burta un fonēmas atbilstes (īsie, garie patskaņi, divskaņi, platais, šaurais /e/, /ē/, digrafi (*dz, dž*)).

Latviešu valodas fonēmas.

Lielo sākumburtu rakstība īpašvārdos (personvārdu, valstu, pilsētu un ielu nosaukumu rakstība).

Sava vārda un uzvārda latviska izruna.

Skaitļa vārdu izruna un rakstība (pozicionālie divskaņi – *divpadsmit, divdesmit*).

Interpunkcija

Pieturzīmes teikuma beigās (punkts, jautājuma zīme).

Pieturzīmes pieklājības frāžu beigās.

2. Izglītība un darbs (24 stundas)

2.1. Nodarbošanās

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Atpazīst tekstā un saprot vārdus un vārdu savienojumus, kas nosauc populārākās profesijas un darbības, ko veic šo profesiju pārstāvji, ja tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Darba sludinājumā atrod un saprot vārdus un frāzes, kas sniedz svarīgāko informāciju par vakanci (profesija, darbalaiks, alga, darbavieta).</p> <p>Saprot paziņojumā (e-pastā, īsziņā u. tml.) svarīgāko informāciju par dažādiem pasākumiem darbā (sanāksmi, komandējumu, darbalaiku un tā maiņu u. c.).</p> <p>Atrod un saprot svarīgāko informāciju savā darba</p>	<p>Saprot jautājumus par profesiju, darbavietu, darbalaiku, darba pienākumiem.</p> <p>Darba intervijā saprot konkrētus, vienkāršus jautājumus, kas saistīti ar paša zināšanām un prasmēm, darbalaika iespējām u. tml.</p> <p>Darba sludinājumā radio, TV, raidierakstā uztver un saprot vārdus un vārdu savienojumus, kas nosauc populārākās profesijas, darba devēju (iestāde, uzņēmums), darbavietu (pilsēta, adrese), darba grafiku, algu.</p> <p>Intervijā radio, TV, raidierakstā ar dažādu profesiju pārstāvjiem uztver galveno informāciju (profesija, darbavieta, pienākumi) un</p>	<p>Sniedz informāciju par savu, ģimenes locekļu, draugu un kolēģu profesiju (nosauc to, īsi, vienkāršiem vārdiem apraksta galvenos darba pienākumus).</p> <p>Spēj īsi, atsevišķos vārdos formulēt attieksmi pret savu darbu/sava darba vērtējumu.</p> <p>Spēj pateikt, kur agrāk strādāja, ja pašreiz nestrādā.</p> <p>Prot formulēt noliegumu un sniegt informāciju par piederību citai sociālajai grupai, ja nestrādā.</p> <p>Spēj iegūt būtiskāko informāciju par cita cilvēka profesiju, darbavietu u. tml.</p> <p>Atsaucoties uz darba sludinājumu, lieto</p>	<p>Spēj aizpildīt anketu par savu profesiju.</p> <p>Spēj aizpildīt pieteikuma anketu, papildinot to ar informāciju par sevi.</p> <p>Spēj īsos, vienkāršos teikumos sazināties ar kolēģiem e-pastā, īsziņā, sociālajā medijā, sniedz vai iegūst svarīgu informāciju.</p>	<p>Populārāko profesiju nosaukumi: <i>ārsts, vispārējās aprūpes māsa, pārdevējs, autovadītājs (šoferis), taksometra vadītājs, skolotājs, apkopējs, celtnieks, pavārs, menedžeris, žurnālists, aktieris, policists, viesmīlis, programmētājs, inženieris</i> u. c.</p> <p>Vispārīgi jēdzieni, kas saistīti ar nodarbošanos: <i>profesija, darbavieta, darbalaiks, darbadiena, brīvdiena, atvaļinājums, pusdienas, pārtraukums, pusdienlaiks, sanāksme/sapulce, komandējums, darba sludinājums, vakance, alga, pensija, prēmija, kolēģis, darbinieks, bezdarbnieks, pensionārs</i> u. c.</p> <p>Darbavietu/iestāžu nosaukumi (paša darbavieta vai populārākās): <i>slimnīca, poliklīnika, veselības centrs, skola, veikals, kafejnīca, restorāns, teātris, policija</i> u. c.</p> <p>Dažādu dokumentu nosaukumi: <i>pase, dokuments, iesniegums, pieteikums</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>darīt, strādāt, meklēt, vadīt, varēt, remontēt, labot, būvēt, šūt, kopt, slaucīt, tīrīt, programmēt, diriģēt, ārstēt, mācīt, apkalpot, gatavot, rakstīt, rediģēt, tulkot, ražot, importēt, eksportēt</i> u. c.</p>

līgumā/vienošanās dokumentā par kāda darba veikšanu (termiņš/darbības laiks, alga, darba uzdevumi).	nosaka runātāju attieksmi, ja tā tiek demonstrēta ar žestiem, ķermeņa valodu vai intonāciju.	iemācītas frāzes, lai iegūtu svarīgāko informāciju par darbavietu, darbalaiku, algu, brīvdienām, atvaļinājumu. Spēj formulēt vienkāršus lūgumus, kas saistīti ar darbu.	Vārdi, kas raksturo darba pienākumus/profesiju: <i>grūts, viegls, interesants, viegli, grūti, interesanti</i> u. c. Frāzes: <i>Lūdzu pieņemt mani darbā par ... Darbadiena sākas/beidzas ... Es sāku darbu ... Es beidzu darbu ... Lūdzu, nāciet uz sapulci! Cikos būs sanāksme? Sanāksme būs pulksten ...</i>
---	--	--	--

2.2. Izglītība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot svarīgākos vārdus un vārdu savienojumus, kas nosauc ar mācību procesu saistītas telpas, priekšmetus, piederumus, darbības, īpaši, ja tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot informāciju par kādas personas izglītību (kur, ko, kad, cik ilgi mācījies u. tml.).</p> <p>Reklāmā, sludinājumā saprot svarīgāko informāciju par mācībām, kursiem (kas un ko mācīs,</p>	<p>Saprot elementārus norādījumus mācību procesā.</p> <p>Saprot jautājumus par iegūto izglītību vai pašreizējo mācību/studiju vietu.</p> <p>Klausoties vienkāršu dialogu, uztver svarīgāko informāciju par personas izglītību (kur un ko mācījies).</p> <p>Reklāmā, sludinājumā, paziņojumā par mācībām, kursiem saprot atsevišķus vārdus un frāzes (ko piedāvā mācīties, kur).</p>	<p>Nosauc mācību iestādi, specialitāti/jomu/virzienu, kurā pats mācās/studē vai ir mācījies/studējis agrāk, kā arī spēj pateikt, kur un kurā klasē/kursā mācās/studē dēls, meita, vīrs, sieva, draugs, draudzene u. tml.</p> <p>Pēc parauga formulē iemācītu jautājumu, lai uzzinātu, kur mācās/studē vai mācījās/studēja cits cilvēks.</p> <p>Spēj formulēt svarīgākās mācību procesā nepieciešamās frāzes.</p>	<p>Pieteikuma anketā/veidlapā mācībām spēj ierakstīt nepieciešamo informāciju par izglītības pakāpi, specialitāti u. c.</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes un vārdnīcu, prot uzrakstīt vienkāršu teikumu par savu izglītību.</p>	<p>Ar mācībām/studijām saistīti jēdzieni: <i>izglītība, mācības, studijas, kursi, mācību priekšmets, lekcija, nodarbība, mācību stunda, mājasdarbs, eksāmens, tests, uzdevums, jautājums, atbilde, rezultāts, kļūda, teksts, lappuse, lapa, stipendija</i> u. c.</p> <p>Mācību posmi: <i>studiju gads, mācību gads, semestris, brīvlaiks</i> u. c.</p> <p>Izglītības dokumenti: <i>diploms, atestāts, apliecība, sertifikāts</i> u. c.</p> <p>Izglītības iestādes: <i>skola, augstskola, universitāte, akadēmija, bērnudārzs, pirmsskola, sākumskola, vidusskola, profesionālā vidusskola, tehnikums, mācību centrs</i> u. c.</p> <p>Mācību telpas: <i>klase, auditorija, kabinets, bibliotēka</i> u. c.</p> <p>Mācību un studiju virziens/specialitāte: <i>ekonomika, literatūra,</i></p>

<p>mācību ilgums, maksa u. tml.).</p> <p>Izmantojot vārdnīcu, spēj tīmekļvietnē saprast informāciju anketā/pieteikumā, lai reģistrētos mācībām, kursiem.</p>	<p>TV, radio pārraidē, raidierakstā uztver, ka tiek runāts par izglītību, mācībām, saprot atsevišķus populārākos vārdus, frāzes, kas saistītas ar izglītības jomu, specialitāti, iestādi.</p>			<p><i>vēsture, arhitektūra, mūzika, māksla, medicīna u. c.</i></p> <p>Mācību procesa dalībnieki: <i>skolēns, students, kursu dalībnieks, grupa, skolotājs, pedagogs, profesors, direktors, rektors u. c.</i></p> <p>Piederumi, aprīkojums: <i>zīmulis, grāmata, pildspalva, tāfele, dators, planšete, lineāls, dzēšgumija/dzēšamgumija, kalkulators, bloknots, vārdnīca, burtnīca, līme u. c.</i></p> <p>Vārdi, kas raksturo priekšmetus: <i>zils, melns, sarkans, balts, biezs, plāns u. c.</i></p> <p>Frāzes: <i>Kur jūs mācāties/mācījāties? Kur tu mācies/mācījies? Es mācos/mācījos ...</i> <i>Lūdzu, klausieties!</i> <i>Es klausos ...</i> <i>Lūdzu, atkārtojiet!</i> <i>Lūdzu, runājiet lēnāk!</i> <i>Es nesaprotu.</i> <i>Kā latviski ir ...?</i></p>
--	---	--	--	--

Gramatika

Darbības vārdi *strādāt, jautāt, studēt, gribēt, zīmēt, meklēt, apmeklēt, programmēt, atbildēt, ārstēt, gatavot, atkārtot, pārdot, tulkot, mācīt, zināt, rakstīt, lasīt, vadīt, varēt, sākt, beigt, apgūt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē. Kārtas skaitļa vārdi L.

Prievārds *par* ar lietvārdu vsk. A.

Tekstveide

Konstrukcija: *gribēt + studēt/mācīties + lietvārds L./A. (Es gribu studēt Mākslas akadēmijā. Es gribu studēt ekonomiku.)*

Konstrukcija: *gribēt + strādāt + lietvārds A. (par ko?)/lietvārds L. (kur?).*

Darbības vārda *darīt* lietojums konkrētās konstrukcijās (*Ko tu pašlaik dari? Ko tu rīt darīsi? u. tml.*).

Apstākļa vārdu *cikos, kad* lietojums jautājumos.

Ortogrāfija, ortoepija

Izglītības iestāžu nosaukumu (atbilstoši valodas apguvēja vajadzībām) pareizrakstība.

Lielo sākumburtu lietojums lietišķā rakstiskajā saziņā (*Tu, Jūs*).

Biežāk lietotie saīsinājumi (*lpp., lp.*).

3. Dzīves vide (24 stundas)

3.1. Nodarbošanās

Sasniedzamie rezultāti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot informāciju par dzīvesvietas tipu (māja, privātmāja, nams, ēka, dzīvoklis, viesnīca) un vietu (pilsēta, lauki, ciems, ciemats).</p> <p>Saprot ar mājvietu saistītu telpu un priekšmetu</p>	<p>Saprot informāciju par mājokļa tipu, atrašanās vietu, attālumu un dažādām telpām.</p> <p>Saprot informāciju par telpu novietojumu mājvietā, priekšmetu novietojumu telpā.</p> <p>Saprot vienkāršu telpas, priekšmetu aprakstu (lielums, krāsa) un priekšmetu novietojumu.</p>	<p>Vienkāršos teikumos sniedz svarīgāko/galveno informāciju par savu un ģimenes locekļu mājokli: spēj pateikt, vai dzīvo pilsētā vai laukos, kāda tipa mājvietā dzīvo; prot pateikt, kurā stāvā dzīvo, spēj nosaukt telpas, kas atrodas mājoklī, to skaitu, prot nosaukt priekšmetus un to novietojumu telpā.</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, sniedz informāciju par mājokļa piederību.</p>	<p>Prot īsos, vienkāršos teikumos uzrakstīt par savu mājokli (kur tas atrodas, cik liels, kādas telpas tajā ir).</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, spēj e-pastā, ziņapmaiņas platformās formulēt vēlēšanos īrēt,</p>	<p>Vārdi, kas raksturo dzīvesvietas tipu: <i>māja, privātmāja, dzīvoklis, viesnīca, lauku māja</i> u. c.</p> <p>Dzīvesvietas atrašanās: <i>pilsētā, centrā, pilsētas centrā, laukos, ciemā, ciematā, ... stāvā</i> u. c.</p> <p>Dalībnieki: <i>kaimiņš/kaimiņiene</i> u. c.</p> <p>Telpas mājoklī: <i>istaba, guļamistaba, bērnistaba, darbistaba,</i></p>

A1

<p>nosaukumus.</p> <p>Saprot īsu, vienkāršu, kādas telpas, priekšmeta, objekta aprakstu un informāciju par tā novietojumu.</p> <p>Saprot vienkāršā sludinājumā, reklāmā svarīgāko informāciju par mājokļa pirkšanu, pārdošanu, īri (kas, kur, kāds, cik maksā).</p>	<p>Saprot svarīgāko informāciju īsā paziņojumā, sludinājumā par mājokļa pirkšanu, pārdošanu, īri.</p> <p>Saprot jautājumus par mājvietu (tās tipu, atrašanos un to, kāda tā ir) un jautājumus, kur un kādā mājoklī grib dzīvot.</p> <p>Saprot jautājumus par mājvietas cenu, komunālajiem maksājumiem.</p>	<p>Prot īsi aprakstīt telpas, izmanto biežāk lietotus īpašības vārdus.</p> <p>Spēj īsi paust savu attieksmi pret dzīvesvietu (patīk/nepatīk)..</p> <p>Spēj iegūt sev nepieciešamo svarīgāko informāciju par kādu mājokli (vieta, lielums, cena utt.).</p> <p>Spēj iegūt un sniegt informāciju par mājokļa komunālajiem maksājumiem.</p> <p>Spēj nosaukt un vienkāršiem vārdiem raksturot mājokļa mēbeles un ierīces.</p> <p>Prot vienkāršā formā pateikt, ja kāda ierīce ir sabojājusies.</p> <p>Spēj sniegt īsu paziņojumu par dažādām darbībām ar mājokli (pirkt, pārdot, īrēt, izīrēt).</p>	<p>pirkt mājokli.</p> <p>Pārraksta no sludinājumiem/paziņojumiem atsevišķus vārdus un frāzes par mājokli.</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes un vārdnīcu, raksta īsu sludinājumu par mājokli.</p>	<p><i>vannasistaba, virtuve, pagrabs, garāža, halle, koridors, tualete, balkons, lodžija u. c.</i></p> <p>Mājas un telpas elementi: <i>siena, grīda, griesti, durvis, logi, kāpnes, kamīns u. c.</i></p> <p>Mēbeles un citi priekšmeti mājās: <i>galds, rakstāmgalds, krēsls, skapis, drēbju skapis, trauku skapis, spogulis, lampa, griestu lampa, sienas lampa, paklājs, vāze u. c.</i></p> <p>Dažādas ierīces, mājsaimniecības priekšmeti: <i>ledusskapis, veļasmašīna, trauku mazgājamā mašīna, plīts, mikroviļņu krāsns, televizors, dators, grils, kafijas automāts u. c.</i></p> <p>Tekstilizstrādājumi: <i>sega, spilvens, palags u. c.</i></p> <p>Telpas raksturlielumi: <i>liels, neliels, mazs, plats, šaurs, augsts, zems, gaišs, tumšs u. c.</i></p> <p>Ar komunālajiem pakalpojumiem saistīti jēdzieni: <i>aukstais, karstais ūdens, elektrība, apkure, atkritumu izvešana, komunālie pakalpojumi, rēķins u. c.</i></p> <p>Dažādu ierīču darbības: <i>strādā, nestrādā u. c.</i></p> <p>Darbības: <i>īrēt, izīrēt, pirkt, pārdot, maksāt, apdrošināt u. c.</i></p> <p>Apstākļa vārdi vietas norādīšanai: <i>te, tur u. c.</i></p> <p>Frāzes: <i>Es gribu pirkt ...</i> <i>Es gribu pārdot ...</i> <i>Es gribu īrēt ...</i></p> <p><i>Man ir vienistabas/divistabu/trīsstabu dzīvoklis ar ērtībām/bez ērtībām/ar malkas apkuri/ar centrālapkuri.</i></p>
---	--	--	---	---

3.2. Apkārtnē. Pārvietošanās

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot informāciju par dažādu objektu atrašanos tuvākajā apkārtnē (kas, kur, cik tuvu/tālu no dzīvesvietas) un objektu vienkāršu aprakstu.</p> <p>Saprot biežāk redzamās norādes un informāciju sabiedriskās vietās (ielās, pieturā, stacijā, autoostā u. tml.) par objekta atrašanās vietu, par nokļūšanas iespējām līdz konkrētam objektam.</p> <p>Vienkāršā tekstā (sarakstā, paziņojumā) saprot svarīgāko informāciju par dažādiem transporta veidiem, to pieejamību, maršruti, pienākšanas/atiešanas laiku.</p>	<p>Saprot biežāk sastopamo un savai dzīvesvietai tuvāko sabiedrisko iestāžu, vides un infrastruktūras objektu nosaukumus un informāciju par to atrašanās vietu.</p> <p>Saprot vienkāršas norādes par kāda objekta atrašanās vietu un nokļūšanu līdz tam.</p> <p>Saprot jautājumus par kāda objekta atrašanās vietu, transporta maršrutu, laiku.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju paziņojumos par transporta maršrutu un kustības grafiku (uz kuriem, no kurienes, cikos).</p> <p>Saprot biežāk lietotus vārdus un frāzes, kas saistītas ar satikšanās vietu, transportu, tā maršrutu.</p>	<p>Prot īsi pastāstīt par savas dzīvesvietas apkārtni, nosaucot tuvākās sabiedriskās iestādes, infrastruktūru un vides objektus, to novietojumu attiecībā pret paša dzīvesvietu (tālu/tuvu).</p> <p>Prot pateikt, ar kuru transportu pārvietojas ikdienā.</p> <p>Spēj sazināties, uzdodot vienkāršus jautājumus par objektu atrašanās vietu, nokļūšanu līdz noteiktam objektam, transporta maršruti un kustības grafikiem.</p> <p>Prot formulēt jautājumu, lai uzzinātu par citas personas pārvietošanos.</p> <p>Spēj formulēt savu attieksmi/vērtējumu par kādu objektu (patīk/nepatīk, kāds ir) par pārvietošanos transporta līdzeklī.</p> <p>Prot formulēt aicinājumu, ierosinājumu, lai kaut kur ietu, brauktu, vai lūgumu, ja nepieciešams transports.</p>	<p>Prot uzrakstīt īsu ziņu, informējot par savu dzīvesvietu (kur tā ir, kas ir tuvu/tālu, kāda tā ir).</p> <p>Prot pierakstīt informāciju par transporta kustības grafiku.</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, spēj e-pastā, ziņapmaiņas platformās, īsziņā sniegt/iegūt informāciju par tikšanos un pārvietošanos (kur, cikos, ar kādu transportu braukt u. tml.).</p>	<p>Dažādi infrastruktūras objekti un sabiedriskās iestādes: <i>tirdzniecības centrs, kultūras centrs, muzejs, teātris, baznīca, piemineklis, aptieka</i> u. c.</p> <p>Ar transportu saistītas vietas, priekšmeti: <i>osta, autoosta, biļete, galapunkts, kase (biļešu), lidosta, stacija, pietura, perons, ceļš, dzelzceļš</i> u. c.</p> <p>Vides objektu nosaukumi: <i>parks, dārzs, pagalms, koki, mežs, ezers, upe, kalns</i> u. c.</p> <p>Transports: <i>automašīna, autobuss, trolejbuss, tramvajs, vilciens, lidmašīna, kuģis, taksometrs, divritenis</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas raksturo transportu: <i>ātrs, lēns, pilns, tukšs, jauns, vecs, moderns, ātri, lēni</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>iet, nākt, lidot, braukt, kavēt</i> u. c.</p> <p>Apstākļa vārdi vietas un attāluma norādei: <i>tuvu, tālu, iekšā, ārā</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>pa labi, pa kreisi. taisni, uz priekšu, Vai jūs tagad kāpsiet ārā? Lūdzu, man vajag taksometru!</i></p>

Gramatika

Lietvārdi daudzskaitlinieki *durvis, kāpnes*.

Darbības vārdi *iet, braukt, lidot, kavēt, redzēt, apdrošināt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Darbības vārdi *ziedēt, augt* īstenības izteiksmes vienkāršās tagadnes, pagātnes un nākotnes vsk. un dsk. 3. personā.

Konstrukcija ar darbības vārdu *patikt/nepatikt*.

Darbības vārdi *irēt, maksāt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Īpašības vārda un lietvārda saskaņošana D. un L.

Kārtas skaitļa vārda locīšana un saskaņošana ar lietvārdu.

Vietniekvārdi *kāds, kāda, kādi, kādas, kurš, kura, kuri, kuras* N. un L.

Vietniekvārdi *šis, šī, šie, šīs* + lietvārds N.

Apstākļa vārdi *kājām, turp, atpakaļ*.

Prievārdi *uz, pie, aiz, zem* ar lietvārdu vsk. Ģ.

Prievārdi *gar, ar, pa, uz* ar lietvārdu vsk. A.

Prievārdi *līdz, blakus* ar lietvārdu D.

Tekstveide

Saikļu *un, vai, bet* lietojums teikumos ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem.

Vārdu grupas *no kurienes, uz kurieni* saistījumā ar darbības vārdiem *braukt, iet, lidot*.

Darbības vārds *nākt* konstrukcijā ar prievārdu *no*.

Kur un *uz kurieni* lietojums.

Ortogrāfija, ortoepija

Vārdu *osta, lidosta, autoosta, dzelzceļš, lidot* izruna un rakstība.

Vārdu *tramvajs, trolejbuss* izruna un rakstība.

4. Ikdiena un sadzīve (30 stundas)

4.1. Laika dalījums un laikapstākļi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot dienas dalījumu, nedēļas dienu, mēnešu, gadalaiku nosaukumus, laikapstākļu raksturošanai biežāk lietotos vārdus, īpaši, ja tie papildināti ar ilustratīvu materiālu.</p> <p>Saprot īsu laikapstākļu aprakstu laika ziņās.</p> <p>Saprot un spēj saistīt gadalaiku ar atbilstošu laikapstākļu īsu, vienkāršu aprakstu, saistīt dienas daļu ar pulksteņa laiku.</p> <p>Kalendārā lasa un saprot gadalaiku, mēnešu un dienu nosaukumus, prot tos sasaistīt ar konkrēto gadalaiku, mēnesi, datumu, dienu.</p> <p>Saprot pulksteņa laika pierakstu.</p>	<p>Uztver un saprot īsu informāciju par dienas, pulksteņa un kalendāro laiku (gadalaiki, mēneši, dienas).</p> <p>Vienkāršā informatīvā paziņojumā, sludinājumā radio, TV u. c. uztver un saprot informāciju par laiku, kad notiek/notika/notiks darbība (gads, gadalaiks, mēnesis, nedēļa, diena, pulksteņa laiks).</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju un biežāk lietotās frāzes laika ziņās, īpaši, ja tās papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot vienkāršus jautājumus par laikapstākļiem, datumu, nedēļas dienām un pulksteņa laiku.</p>	<p>Prot nosaukt un iesaistīt vienkāršā teikumā gadalaiku, mēnešu, dienu nosaukumus.</p> <p>Prot atbildēt uz jautājumiem un formulēt jautājumus par laikapstākļiem, gadalaiku, nedēļas dienu, datumu, pulksteņa laiku.</p>	<p>Prot uzrakstīt dienu un mēnešu nosaukumus, pulksteņa laiku un biežāk lietotos vārdus, kas raksturo gadalaikus un laikapstākļus.</p> <p>Prot pierakstīt plānotājā, kalendārā konkrēta notikuma laiku.</p> <p>Prot rakstīt datuma saīsināto pierakstu.</p>	<p>Laika vienības: <i>gads, gadalaiks, mēnesis, nedēļa, diena, stunda, minūte, sekunde</i> u. c.</p> <p>Diennakts dalījums: <i>rīts, diena, pusdienlaiks, pēcpusdiena, vakars, nakts</i> u. c.</p> <p>Laika norāde: <i>rīt, parīt, šorīt, vakar, nākamnedēļ, nākamgad</i> u. c.</p> <p>Mēneši: <i>janvāris, februāris</i> u. c.</p> <p>Gadalaiki: <i>ziema, pavasaris, vasara, rudens</i>.</p> <p>Nedēļas dienas: <i>pirmdiena, otrdiena</i> u. c.</p> <p>Ar laikapstākļiem saistīti jēdzieni: <i>laikapstākļi, saule, mākonis, lietus, sniegs, vējš, plus, minus, grāds(-i)</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>snieg</i> (3. pers.), <i>līst</i> (3. pers.), <i>spīdēt</i>.</p> <p>Vārdi, kas raksturo laikapstākļus, dabu dažādos gadalaikos un pulksteņa laiku: <i>auksts, silts, karsts, zaļš, dzeltens, jauks, agrs, vēls, auksti, silti, karsti, agri, vēlu</i> u. c.</p>

4.2. Ikdiena mājās

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Atpazīst un saprot vārdus un frāzes, kas saistītas ar cilvēka ikdienas darbībām mājās, saista informāciju par konkrētām darbībām ar atbilstošu dienas daļu.</p> <p>Saprot ēdienreizi, galda piederumu, trauku, vienkāršu ēdienu un dzērienu nosaukumus, ja tiem pievienots ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot pamatinformāciju ēdiena receptē (galvenās sastāvdaļas, daudzumu u. tml.).</p>	<p>Uztver un saprot informāciju par kāda cilvēka svarīgākajām dienas darbībām, mājas darbiem, ēdienreizēm, pienākumiem mājās, dārzā, uz lauka.</p> <p>Saprot jautājumus par ikdienas darbībām.</p> <p>Saprot īsus norādījumus, lai veiktu kādu ikdienas darbību.</p>	<p>Spēj pastāstīt, ko dara katrā dienas daļā.</p> <p>Spēj pastāstīt, kādus ēdienus ēd un gatavo dažādās ēdienreizēs, kas garšo/negaršo.</p> <p>Prot lietot pieklājības frāzes, kas saistītas ar ēdienreizēm.</p> <p>Prot nosaukt ikdienā mājās veicamos darbus.</p> <p>Spēj atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par ikdienas darbiem.</p> <p>Spēj formulēt elementārus jautājumus, lai uzzinātu par cita cilvēka ikdienas darbībām.</p>	<p>Prot sniegt īsu, vienkāršu informāciju (e-pasta vēstulē, anketā) par ikdienā veicamajām darbībām.</p> <p>Prot sniegt īsu, vienkāršu informāciju par kādu ēdienreizi (kafejnīcas, restorāna apmeklējumu).</p>	<p>Vispārīgi jēdzieni, kas saistīti ar ikdienu: <i>ikdiens, no rīta, pirms pusdienām, pēc pusdienām</i> u. c.</p> <p>Ēdienreizes: <i>brokastis, pusdienas, launags, vakariņas.</i></p> <p>Ēdieni: <i>ēdiens, zupa, salāti, pamatēdiens, omlete, deserts</i> u. c.</p> <p>Pārtikas produkti: <i>maize, sviests, gaļa, desa, siers, biezpiens, putra, ola, pārslas (sausās brokastis), jogurts, pasta, pelmeņi, pankūkas</i> u. c.</p> <p>Dārzeņi: <i>dārzeņi, kartupelis, gurķis, tomāts, biete, burkāns, pupas, zirņi</i> u. c.</p> <p>Augļi, ogas: <i>augļi, apelsīns, ābols, banāns, bumbieris, citroni, mandarīns, plūme</i> u. c.</p> <p>Dzērieni: <i>dzēriens, sula, piens, kafija, tēja, alus, vīns, balzams</i> u. c.</p> <p>Garšvielas un mērces: <i>pipari, sāls, kečups, sinepes, etiķis</i> u. c.</p> <p>Galda piederumi: <i>trauki, karote, dakša, nazis, krūze, šķīvīši, glāze</i> u. c.</p> <p>Higiēnas piederumi: <i>ķemme, ziepes, zobu suka, zobu pasta, šampūns</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas raksturo ēdienu: <i>garšīgs, negaršīgs, salds, sāļš, skābs, rūgts</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>brokastot, pusdienot, vakariņot, ēst, dzert, vārīt, cept, gatavot, strādāt, mazgāt, tīrīt, gulēt</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas norāda uz darbības biežumu un laiku: <i>dažreiz, nekad, vienmēr, agri, vēl</i> u. c.</p> <p>Citi: <i>tīrs, netīrs</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>Cikos jūs no rīta ceļaties?</i> <i>Cikos tu no rīta celies?</i> <i>Es no rīta ceļos ...</i> <i>Es mazgājos dušā/vannā.</i></p>

4.3. Cilvēka ķermenis un veselība

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
<p>Saprot ķermeņa daļu nosaukumus un īsus to aprakstus, kas papildināti ar ilustrācijām, zīmējumiem.</p> <p>Saprot īsas, vienkāršas norādes, uzrakstus veselības centrā/ slimnīcā.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju zāļu/ vitamīnu lietošanas instrukcijā (lietošanas mērķis, biežums, devas u. tml.).</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju reklāmā, sludinājumā par medicīnas iestāžu pakalpojumiem (pakalpojumu, laiku, cenu u. tml.).</p>	<p>Saprot svarīgāko informāciju par cilvēka ārējo izskatu (augumu, matu garumu un krāsu, acu krāsu u. tml.).</p> <p>Saprot biežāk izmantotās norādes par veselīga dzīvesveida ievērošanu un rīcību saslimšanas gadījumā.</p> <p>Saprot jautājumus par cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli.</p> <p>Klausoties vienkāršu dialogu, uztver un saprot svarīgāko informāciju par medicīnas pakalpojumiem, to pieejamību (kāds pakalpojums, cik maksā, kad pieejams u. tml.).</p> <p>Saprot un spēj izpildīt īsas, vienkāršas norādes ārkārtas situācijās.</p>	<p>Prot vienkāršos vārdos nosaukt galvenos slimību simptomus, saistot tos ar konkrētām ķermeņa daļām.</p> <p>Spēj īsi aprakstīt savu un citu cilvēku ārējo izskatu.</p> <p>Spēj atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par savu un citu cilvēku veselību.</p> <p>Spēj uzdot jautājumus par medicīnas personāla kabineta/telpas atrašanās vietu, pieņemšanas laikiem.</p> <p>Prot izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību, ģimenes ārstu, pieteikt vizīti veselības centrā.</p>	<p>Prot medicīnas veidlapā ierakstīt īsus datus par savu veselības stāvokli, sniedz ziņas par sevi, atzīmējot izvēlnē nepieciešamo informāciju..</p> <p>Prot pierakstīt atsevišķus vārdus, frāzes no dzirdētiem sludinājumiem un paziņojumiem (ārsta uzvārds, telefona numurs, pieņemšanas laiks).</p> <p>Spēj īsos, vienkāršos teikumos sazināties ar medicīnas iestādes darbinieku, ģimenes ārstu e-pastā, īsziņā, sociālajā medijā, lai pieteiktu vai atteiktu vizīti.</p>	<p>Cilvēka ķermeņa daļas un izskats: <i>augums, svars, ķermenis, galva, roka, kāja, acis, mati, ausis</i> u. c.</p> <p>Ārsti: <i>ģimenes ārsts, ķirurgs, zobārsts (stomatologs)</i> u. c.</p> <p>Veselības stāvoklis: <i>slims, slimība, gripa, iesnas, klepus, sāpes</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas raksturo cilvēka izskatu: <i>garš, īss, tumši, gaiši</i> (par matiem), <i>zilas, brūnas, zaļas</i> (par acīm), <i>skaists</i>.</p> <p>Darbības: <i>slimot, sāpēt</i> u. c.</p> <p>Medikamenti: <i>zāles, tablete, sīrups, pulveris, vitamīni</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>Man vajag ārstu!</i> <i>Lūdzu, palīdziet!</i> <i>Palīgā!</i> <i>Man ir slikti.</i> <i>Lūdzu, izsauciet ātro palīdzību!</i> <i>Lūdzu, pierakstiet mani pie ...</i></p>

4.4. Iepirkšanās un pakalpojumi

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
<p>Saprot norādes tirdzniecības vietās par dažādām preču grupām un pakalpojumiem.</p> <p>Reklāmā, bukletā, sludinājumā saprot informāciju par preci (svars, kvalitāte, krāsa, tilpums, izmērs, cena, daudzums, derīguma termiņš, atlaides u. c.).</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju par piedāvātajiem pakalpojumiem bankā, frizētavā, pastā, darbnīcā, kafejnīcā, restorānā u. c. (pakalpojums, darbalaiks, cena u. tml.).</p> <p>Spēj tīmekļvietnē atrast un saprast svarīgāko informāciju par dažādu preču un pakalpojumu piedāvājumu.</p> <p>Saprot informāciju īsziņā, e-pastā par preču rezervāciju un piegādi.</p>	<p>Radio, TV sludinājumā, reklāmā, paziņojumā saprot svarīgāko informāciju par kādu preci vai pakalpojumu.</p> <p>Saprot īsu, vienkāršu paziņojumu tirdzniecības vietā par preču piedāvājumu, atlaidēm, darbalaiku u. tml.</p> <p>Klausoties vienkāršu dialogu, uztver un saprot svarīgāko informāciju par precēm un pakalpojumiem, to pieejamību (kāds pakalpojums/ prece, cik maksā, maksājuma veids u. tml.).</p>	<p>Prot pastāstīt par tirdzniecības un citiem pakalpojumiem, kurus biežāk izmanto. Spēj īsi aprakstīt iepirkšanās vietas, preces, pakalpojumus (kur, ko, kad).</p> <p>Formulē jautājumus par preci vai pakalpojumu, tā pieejamību, cenu un kvalitāti.</p> <p>Izmantojot standartfrāzes, spēj formulēt lūgumu un jautājumus, lai iegādātos kādu preci, saņemtu pakalpojumu, iegūtu svarīgāko informāciju.</p> <p>Spēj iegūt un sniegt informāciju par bankas, pasta, frizētavas u. c. iestāžu darbalaiku, pakalpojumiem un cenām.</p> <p>Vienkāršos vārdos formulē vērtējumu par kādu preci, pakalpojumu (patīk/ nepatīk, labs/slikts, garšo/ negaršo u. c.).</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, prot restorānā vai kafejnīcā pasūtīt ēdienu un dzērienu.</p>	<p>Prot uzrakstīt zīmīti, personisku vēstuli, ziņu, sniegt informāciju par kādu preci, pakalpojumu (kur, kad, cik maksā) un formulēt vienkāršu vērtējumu.</p> <p>Prot uzrakstīt īsu, vienkāršu privātu ziņu ģimenes loceklim, draugam, lūdzot nopirkt kādu pārtikas produktu vai kādu citu preci.</p> <p>Spēj tīmekļvietnē pasūtīt preces, noformēt klienta karti u. tml., aizpildot vienkāršu veidlapu/ anketu.</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes un vārdnīcu, raksta īsu sludinājumu par kādu preci, pakalpojumu.</p> <p>Prot uzrakstīt un aizpildīt dažādas anketas, iesniegumus bankā, pastā u. c., norādot personisko informāciju.</p>	<p>Preču grupas un vispārīgi jēdzieni: <i>pārtikas preces, kancelejas preces, saimniecības preces, apģērbi, apavi, mēbeles, ēdienkarte, cena, atlaide, rēķins</i> u. c.</p> <p>Naudas vienības, maksāšanas process: <i>nauda, skaidra nauda, eiro, cents, maksājumu karte, kredītkarte, PIN kods, eiro, cents.</i></p> <p>Mērvienību apzīmējumi: <i>centimetrs, metrs, kilometrs, grams, kilograms, litrs, porcija, gabals, pudele</i> u. c.</p> <p>Tirdzniecības, pakalpojumu vietas: <i>kafejnīca, restorāns, banka, bankomāts, pasts, frizētava, apavu darbnīca, ķīmiskā tīrītava, šūšanas darbnīca, autoserviss</i> u. c.</p> <p>Krāsu nosaukumi: <i>oranžs, rozā, brūns, pelēks</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>Dodiet man, lūdzu, ...! Es gribu rezervēt ... Es gribu pasūtīt ... Lūdzu, salabojiet apavus/ somu! Man vajag lielāku / mazāku ...</i></p>

Gramatika

Lietvārdi daudzskaitlinieki *brokastis, pusdienas, vakariņas* N., L.

Lietvārda *trauks* lietojums dsk. ar nozīmi 'priekšmetu kopums ēdienu, dzērienu pasniegšanai galdā'.

3. deklinācijas lietvārdi.

Lietvārdi *acs* un *auss* vsk. un dsk.

Skaitļa vārds ar lietvārdu A.

Darbības vārdi *ēst, dzert, pirkt, pārdot, cept, vārīt, tīrīt, gulēt, gatavot, brokastot, pusdienot, vakariņot* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Konstrukcija: personas vietniekvārds D. ar darbības vārdiem *garšot/negaršot, sāpēt/nesāpēt*.

Darbības vārds *darīt* īstenības izteiksmes vienkāršās tagadnes, pagātnes un nākotnes vsk. un dsk. 2. personā.

Apstākļa vārdi, kas norāda uz darbības laiku (*sen, nesen, vakar, aizvakar, rīt, parīt*).

Laika un mēra apstākļa vārdi *vienmēr, bieži, reti, nekad, tad, mazliet*.

Prievārds *bez* ar lietvārdu Ģ.

Tekstveide

Apstākļa vārdu *cik* un *cikos* lietojums jautājuma teikumos, kas saistīti ar pulksteņa laika noskaidrošanu.

Konstrukcijas *no rīta* lietojums.

Ortogrāfija, ortoepija

Mērvienības un to saīsinājumi (kilograms – *kg*, metrs – *m* u. c.).

Interpunkcija

Datuma un pulksteņa laika pieraksts latviešu valodā.

5. Brīvajā laikā (30 stundas)

5.1. Brīvais laiks un hobijs

Sasniedzamie rezultāti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Saprot populārākos vārdus, kas nosauc dažādas iestādes, priekšmetus, darbības, kas saistītas ar brīvā laika pavadīšanas iespējām.	TV pārraidē, raidierakstā uztver, par kādu brīvā laika pavadīšanu/jomu tiek runāts (māksla, literatūra, sports, kino, teātris u. c.).	Sniedz pamatinformāciju (darbība, vieta, laiks) par savu hobiju un brīvā laika pavadīšanu. Prot apstiprināt vai noliegt, vai ir hobijs vai tā nav.	Prot ierakstīt vārdu, iemācītu frāzi tīmekļvietnē, lai atrastu informāciju par kādu pasākumu. Aizpilda anketu/veidlapu bibliotēkā, sporta klubā u. c., sniedz elementāru informāciju par sevi vai citu cilvēku, ja ir zināma atbilstoša	Vispārīgi jēdzieni: <i>hobijs, brīvais laiks</i> . Pasākumu, pārraižu norises vietas, iestādes, pasākumu nosaukumi: <i>sporta laukums, sporta klubs, sporta centrs, stadions, peldbaseins, muzejs, teātris, koncerts, opera, balets, izrāde, izstāde, kino, filma, mūzika, koncertzāle, televīzija, radio, raidījums</i> u. c.

<p>kultūras u. tml. pasākumu (vieta, laiks, ilgums, maksa).</p> <p>Anketā/veidlapā saprot vienkārši formulētus jautājumus, piedāvātās izvēlnes tīmeklī par hobiju, jomu, kas interesē.</p> <p>Saprot īsus, vienkāršus tekstus par to, kur iegūt dažādu informāciju (internetā, radio, TV, raidierakstā u. c.) par brīvā laika pavadīšanas iespējām u. tml.</p>	<p>laiku, vietu, gaitu, cenu.</p> <p>Saprot vienkāršus jautājumus par cilvēka hobiju vai brīvā laika pavadīšanu (ko dara, kur, kad, ar ko kopā).</p> <p>Klausoties vienkāršu dialogu par brīvā laika pavadīšanu, spēj noteikt sarunas tematu, uztver informāciju par konkrētu nodarbi vai pasākumu, tā norises vietu, laiku, dalībniekiem, ja tiek lietota zināma leksika, frāzes.</p>	<p>konkrētu brīvā laika pavadīšanas veidu (patīk/nepatīk).</p> <p>Izmantojot attēlus, spēj vienkāršos vārdos pastāstīt par to, ko cilvēki dara brīvajā laikā. Prot nosaukt dažādas vietas un iestādes, kas saistītas ar brīvā laika pavadīšanu.</p> <p>Prot uzdot vienkāršus, iemācītus jautājumus, lai iegūtu būtiskāko informāciju par kādu pasākumu, brīvā laika pavadīšanas iespējām (kas, kur, kad).</p> <p>Prot formulēt vienkāršu lūgumu, lai iegādātos biļetes, abonementu uz kādu pasākumu.</p> <p>Prot formulēt vienkāršus jautājumus, lai iegūtu informāciju par cita cilvēka hobiju, brīvā laika nodarbēm.</p>	<p>informācija.</p> <p>Prot uzrakstīt anketā atbildi uz jautājumu par savu brīvā laika pavadīšanu (vai ir hobijs, kāds tas ir, ko dara brīvajā laikā).</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, spēj īsi sazināties e-pastā, īsziņā, sociālajos medijos, tiešsaistes tīkla lietotnē u. c., lai informētu par kādu pasākumu (kas, ko, kad, kur, ar ko kopā apmeklēja/apmeklēs) un uzaicinātu apmeklēt kādu pasākumu.</p>	<p>Atsevišķu sporta spēļu nosaukumi: <i>galda spēles, basketbols, hokejs, futbols, teniss, šahs</i> u. c.</p> <p>Ar pasākumiem saistīti jēdzieni: <i>biļete, kase, programma, zāle, vieta, rinda</i> u. c.</p> <p>Dažādu interešu jomas: <i>literatūra, māksla, kino, teātris, ģeogrāfija, vēsture, sports, politika, dators</i> u. c.</p> <p>Priekšmeti, kas saistīti ar brīvā laika nodarbēm: <i>grāmata, žurnāls, laikraksts, avīze, kamera, fotoaparāts, slidas, slēpes, bumba</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>spēlēt, makšķerēt, sportot, slēpot, slidot, skriet, zīmēt, fotografēt, kolekcionēt, dziedāt, dejot, sēņot, ogot, strādāt dārzā</i> u. c.</p> <p>Pastiprinājuma izteikšana: <i>loti</i>.</p> <p>Frāzes: <i>Mani interesē ... Kas jūs interesē? Es klausos ... Es skatos ...</i></p>
--	--	--	--	---

5.2. Ceļošanas ABC. Kas interesants Latvijā?

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
<p>Tekstā (sludinājumā, reklāmā, bukletā) atrod un saprot vienkāršu, svarīgu informāciju par ceļojumu (vieta, laiks, ilgums, izmaksas, transports utt.).</p> <p>Tīmekļvietnē atrod un saprot vārdus un frāzes par tūrisma objektiem, ceļojumiem, ekskursijām (vietu nosaukumi, skaitliska informācija, informācija par transportu u. c.).</p> <p>Saprot elementāru informāciju par viesnīcu (cikos ir brokastis, cikos var reģistrēties/izrakstīties, kurā stāvā atrodas kāds objekts).</p> <p>Īsā, vienkāršā ceļojuma aprakstā prot atrast informāciju par vietu, laiku, transportu, ceļojuma dalībniekiem (vecums, skaits),</p>	<p>Paziņojumā, reklāmā (radio, TV, raidierakstā) atrod un saprot vienkāršu, svarīgu informāciju par ceļojumu (vieta, laiks, ilgums, izmaksas, transports u. c.).</p> <p>Stāstījumā par kādu tūrisma objektu saprot atsevišķus vārdus, personvārdus, vietas nosaukumus, skaitļus.</p> <p>Uztver un saprot svarīgākos jautājumus sarunā/dialogā par ceļošanu (uz kurieni, kad, cik ilgi, ar ko kopā, ar kādu transportu, kāda naktsmītne, kādus objektus apmeklēs).</p> <p>Tekstā par Latviju atpazīst un saprot populāru kultūras un dabas objektu nosaukumus (Vecrīga, Gaujas Nacionālais parks, Rundāles pils, Turaidas pils, Aglonas bazilika u. tml.).</p>	<p>Spēj īsos, vienkāršos teikumos atbildēt uz jautājumiem par ceļojumu (kur, kad, cik ilgi, ar ko kopā, ar kādu transportu pārvietojās, ko redzēja).</p> <p>Spēj paust savu attieksmi par ceļojumu (patika/nepatika), nosaukt objektus.</p> <p>Prot iegūt svarīgāko informāciju par kādu ceļojumu. Izmantojot vienkāršas, iemācītas frāzes, prot formulēt savas vajadzības.</p> <p>Prot izteikt uzaicinājumu braukt ceļojumā, sniedz svarīgu informāciju par ceļojumu.</p> <p>Zina un nosauc populārākos tūrisma (dabas un kultūras) objektus Latvijā.</p> <p>Prot nosaukt mājdzīvniekus, mājlopus un savvaļas dzīvniekus.</p>	<p>Spēj ierakstīt tīmekļvietnes meklētājā vārdu, frāzi, lai iegūtu informāciju par kādu tūrisma objektu, ceļojumu.</p> <p>Spēj sniegt informāciju par savu ceļojumu (uz kurieni, kad, cik ilgi, ar ko kopā, ar kādu transportu, cenu, kādus objektus apmeklēja/apmeklēs).</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes un vārdnīcu, spēj uzrakstīt prasīto informāciju viesnīcu rezervācijas tīmekļvietnēs vai informēt par vēlamo e-pastā, sociālajos medijos vai citā formā.</p> <p>Prot aizpildīt veidlapu viesnīcā, norādot prasīto informāciju.</p>	<p>Vispārīgi jēdzieni: <i>ceļojums, ekskursija, tūrisms, ceļojumu aģentūra, tūrisma aģentūra/firma/birojs, viesnīca, naktsmītne, numurs</i> u. c.</p> <p>Augi: <i>augš, puķe, sēne, koks, ozols, liepa, bērzs, egļe, priede, tulpe, roze, liliļa, neļķe, pienene, margrietiņa, rudzupuķe, ceriņi</i> u. c.</p> <p>Putni: <i>putns, stārķis, balodis, gulbis</i> u. c.</p> <p>Dzīvnieki: <i>dzīvnieks, zivis, mājdzīvnieks, mājlops, kaķis, suns, gailis, vista, pīle, zirgs, govš, aita, kaza, trusis, zaķis, lācis, vilks, lapsa, pele, bite, muša, ods, čūska</i> u. c.</p> <p>Īpašības, kas raksturo dzīvas būtnes, dabu, kādas vietas, objektus: <i>mīļš, mīksts, raibs, populārs</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>ceļot, rezervēt, organizēt, zvanīt, fotografēt, redzēt</i> u. c.</p> <p>Veida apstākļi: <i>parasti, bieži, dažreiz</i> u. c.</p>

<p>populārākajiem apskates objektiem, to atrašanās vietu.</p> <p>Atrod un saprot svarīgāko informāciju par kādu dabas vai kultūras objektu Latvijā (kas, kur, kāds), īpaši, ja tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Zina un tekstā atpazīst Latvijas kultūrvēsturisko novadu nosaukumus.</p> <p>Atpazīst un saprot zināmāko mājdzīvnieku, savvaļas dzīvnieku un augu nosaukumus, īpaši, ja tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p>	<p>Atpazīst Latvijas kultūrvēsturisko novadu nosaukumus.</p> <p>Uztver un saprot svarīgākos vārdus, frāzes, ja tiek runāts par dzīvniekiem (kas, kāds, kur dzīvo), populāriem augiem (kas, kāds, kur aug).</p>	<p>Prot nosaukt augus, kas atrodami tuvākajā apkārtnē un kas patīk.</p>		
--	--	---	--	--

Gramatika

Darbības vārdi *domāt, ņemt, dejot, sportot, slēpot, slidot, sēņot, ogot, ceļot, spēlēt, makšķerēt, zīmēt, rezervēt, dziedāt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Prievārdi *pirms, pēc* ar lietvārdu vsk. Ģ. un dsk. D. (*pirms divām nedēļām, pēc četrām dienām*).

Tekstveide

Konstrukcija: *spēlēt, lasīt* + lietvārds A.

Konstrukcija: *man* + *vajadzēt* + lietvārds A. (*Man vajag biļeti.*).

Konstrukcijas ar darbības vārdiem *braukt, ceļot* (*braukt ceļojumā uz ..., ceļot uz ...*).

Konstrukcija: *es domāju, ka ...* .

Ortogrāfija, ortoepija

Līdzskaņu pagarinājums vārda beigās (*mežs, spožs*).

Divskaņa /uo/ izruna vārdos.

Interpunkcija

Komats pirms saikļa ka (es domāju, ka ...).

A1

6. Svētki un tradīcijas (18 stundas)

6.1. Ģimenes un valsts svētki

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
<p>Saprot apsveikumus, ielūgumos vārdus, frāzes un īsus teikumus par dzimšanas dienu, vārdadienu un citām ģimenes svinībām.</p> <p>Saprot reklāmā, afišā, svētku programmā atsevišķus vārdus un frāzes par Latvijas valsts svētkiem un simboliem.</p> <p>Saprot informāciju par svētku norises gaitu, vietu, laiku.</p>	<p>Uztver un saprot tematiskā raidījumā (radio, TV, raidierakstā) svarīgāko informāciju par valsts svētku svinēšanu (kur, kad, cik notiks pasākums).</p> <p>Saprot sludinājumā, paziņojumā izteikto informāciju par svētku pasākuma norises laiku, vietu (kas, kur, kad).</p> <p>Saprot vienkāršus jautājumus par svētku svinēšanas laiku, vietu, datumu.</p>	<p>Prot nosaukt nozīmīgākos ģimenes un valsts svētkus, prot īsi pastāstīt par to svinēšanu.</p> <p>Nosauc svētkus, ko svin pats, citi ģimenes locekļi, radnieki, draugi.</p> <p>Nosauc Latvijas valsts svētkus un simbolus.</p> <p>Saprot un prot atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par ģimenes un valsts svētkiem.</p> <p>Prot pateikt vienkāršas, iepriekš iemācītas apsveikuma, novēlējuma, ielūguma frāzes un komplimentus.</p> <p>Prot pateikties par ielūgumu, pieņemt to vai pieklājīgi noraidīt.</p>	<p>Aizpilda vienkāršu ielūgumu vai apsveikuma kartīti (vārds, svētku nosaukums, vieta, datums).</p> <p>Izmantojot iemācītas, tradicionālas frāzes, prot uzrakstīt vienkāršu apsveikumu dzimšanas dienā, vārdadienā.</p> <p>Prot rakstiski atbildēt uz ielūgumu, pateikties vai noraidīt to.</p> <p>Raksta Latvijas nosaukumu un īsu apsveikumu Latvijas svētkos.</p>	<p>Svētki: <i>dzimšanas diena, vārdadiena, Jaungada diena, kāzas.</i></p> <p>Lietvārdi: <i>kūka, svece, dāvana, jubilārs, ciemiņš, jubileja, novembris, dzimtene, tauta, valoda</i> u. c.</p> <p>Simboli: <i>Latvija, karogs, ģerbonis, himna, prezidents, Brīvības piemineklis.</i></p> <p>Darbības: <i>svinēt, apciemot, gaidīt, dāvināt, sveikt</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas raksturo cilvēka noskaņojumu: <i>priecīgs, bēdīgs, laimīgs</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>Es esmu dzimis/dzimusi ... (norāda datumu)</i> <i>Es eju/iešu ciemos ...</i> <i>Es biju ciemos pie ...</i> <i>Vai tu iesi ciemos?</i> <i>Vai jūs bijāt ciemos pie ...?</i></p>

6.2. Gadskārtu svētki

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	Vārdu krājums
<p>Atpazīst gadskārtu svētku simbolus attēlos un prot tos sasaistīt ar konkrētajiem svētkiem.</p> <p>Reklāmā, afišā, apsveikuma tekstā saprot svētku nosaukumus, to norises vietu, laiku un galvenās tradīcijas.</p> <p>Garākā tekstā par svētku tradīcijām saprot atsevišķus vārdus, frāzes, teikumus. Saprast tekstu, vārdus palīdz ilustratīvs materiāls.</p>	<p>Sludinājumā, paziņojumā saprot informāciju par gadskārtu svētku norises laiku, vietu (kas, kur, kad).</p> <p>Garākā tekstā par svētku tradīcijām uztver un saprot atsevišķus vārdus, frāzes, teikumus.</p>	<p>Spēj īsi aprakstīt populārākās gadskārtu svētku tradīcijas.</p> <p>Formulē īsus, vienkāršus jautājumus par svētkiem.</p> <p>Prot sniegt vienkāršas atbildes, formulēt attieksmi (patīk/nepatīk) pret svētkiem.</p>	<p>Prot uzrakstīt vienkāršu apsveikuma tekstu gadskārtu svētkos.</p>	<p>Gadskārtu svētki: <i>gadskārtu svētki, Ziemassvētki, Lieldienas, Jāņi, Miķeļi.</i></p> <p>Ar gadskārtu svētkiem saistīti jēdzieni: <i>eglīte, siers, alus, piparkūkas, ugunskurs, rotājums, olas</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>rotāt, krāsot</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>eglītes rotāšana, pīrāgu cepšana, olu krāsošana.</i> <i>Es rotāju eglīti.</i> <i>Es cepu pīrāgus.</i> <i>Es krāsoju olas.</i></p>

Gramatika

Darbības vārdi *svinēt, dāvināt, gaidīt, rotāt, krāsot, sveikt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Tekstveide

Apsveikums ģimenes un gadskārtu svētkos.
Teikums ar uzrunu.

Ortogrāfija, ortoepija

Lielo sākumburtu rakstība svētku nosaukumos.
Biežāk lietotie saīsinājumi (*gs.*).

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumā ar uzrunu.

A1

Uz
satura
rādītāju

7. Tehnoloģijas ikdienā (10 stundas)

7.1. Vārdi tehnoloģiju pasaulē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot bieži lietotus tehnoloģiju un ar tām saistītu ierīču nosaukumus, ja tos papildina attēli vai ikonas.</p> <p>Atpazīst un saprot tehnoloģiju vidē bieži sastopamus standartizētus uzrakstus un paziņojumus.</p> <p>Lasa vienkāršus ziņojumus un brīdinājumus ekrānā.</p> <p>Spēj saistīt vizuālu informāciju (attēlus, piktogrammas) ar attiecīgās tehnoloģijas vai ierīces nosaukumu tekstā.</p>	<p>TV, radio, raidierakstā u. c. uztver un saprot moderno tehnoloģiju, dažādu ierīču nosaukumus, ja dzirdēto papildina ilustratīvs materiāls.</p>	<p>Nosauc biežāk lietotas tehnoloģijas un ar tām saistītas ierīces.</p> <p>Spēj formulēt jautājumus, lai noskaidrotu, vai citam ir (pieder) kāda ierīce.</p>	<p>Prot uzrakstīt, kuras tehnoloģijas un ierīces izmanto.</p>	<p>Modernās tehnoloģijas un ar tām saistīti jēdzieni: <i>viedtālrunis, viedpulkstenis, dators, planšete, internets, lādētājs, kamera, ekrāns, pele, tastatūra, austiņas, skaļrunis, pults, drons, elektrība, robots, programmatūra, lietotne, parole, elektroniskais pasts</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas raksturo modernās tehnoloģijas: <i>kvalitatīvs, ātrs, drošs, nedrošs</i> u. c.</p>

7.2. Tehnoloģiju izmantošana

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot vienkāršā tekstā (reklāmā, lietošanas instrukcijā) tehnoloģiju un viedierīču nosaukumus, ja tekstu papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Saprot īsu, vienkāršu tekstu par ikdienā lietojamām tehnoloģijām un viedierīcēm saziņā (viedtālrunis, internets, tiešsaistes saziņas platformas u. c.) un praktiskajās darbībās (robots – zāles plāvējs, robots – putekļsūcējs u. c.).</p>	<p>Uztver un saprot vienkāršas frāzes un paziņojumus par ierīču lietošanu.</p> <p>Uztver un saprot jautājumus un vienkāršas atbildes saistībā ar</p>	<p>Spēj atbildēt uz jautājumiem un sniegt informāciju par tehnoloģiju lietošanu ikdienā (kuras ierīces lieto, kādā nolūkā, cik bieži).</p> <p>Prot uzdot vienkāršus jautājumus, lai iegūtu informāciju par ierīcēm, ko un kā izmanto cits cilvēks.</p> <p>Prot izteikt viedokli (patīk/nepatīk) par izmantojamajām ierīcēm un tehnoloģijām.</p>	<p>Spēj rakstiski uzdot un atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par tehnoloģijām un viedierīcēm.</p> <p>Prot īsziņā, e-pastā īsi, vienkāršos vārdos uzrakstīt par problēmu, kas radusies, lietojot ierīci.</p>	<p>Darbības: <i>lietot, sūtīt, atvērt, aizvērt</i> u. c.</p> <p>Frāzes: <i>Vai te ir internets? Kāda ir parole? Es skatos filmas internetā. Mobilajā telefonā es klausos mūziku. Mēs skatāmies ziņas televīzijā. Lūdzu, ieslēdz/izslēdz televizoru!</i></p>

Lietošanas instrukcijās uztver vārdus, kas nosauc ikdienā lietojamus priekšmetus, spēj sasaistīt vizuālu informāciju (attēlu, piktogrammu) ar tekstu par attiecīgo ierīci.	tehnoloģiju lietošanu ikdienā.	Spēj pateikt, vai kāda no tehnoloģijām vai viedierīcēm strādā/nestrādā.	Aizpilda standarta veidlapu/anketu par tehnoloģiju izmantošanu saziņā.	<i>Pieslēdziet internetu! Man nav interneta (pieslēguma).</i>
--	--------------------------------	---	--	---

Gramatika

Darbības vārdi *sūtīt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Ortogrāfija, ortoepija

Salikteņi *tiešraide, laikraksts, viedpulkstenis, viedtālrunis*.

Vārda *ziņa* un *ziņas* atšķirīgs lietojums.

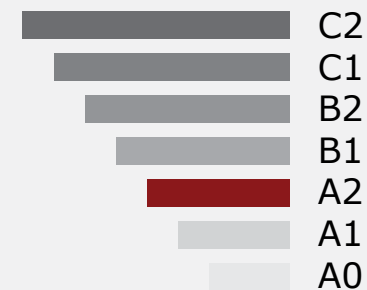
Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(160 STUNDAS)

latviešu valodas
prasmes līmenis

Autores

Maija Burima, *Dr. philol.* (autoru kolektīva vadītāja)
Anta Lazareva, *Mg. philol.*
Ērika Pičukāne, *Dr. paed.*
Ilze Gaigala, *Mg. paed., Mg. psych.*

Projekta vadītāja

Anita Sniedze

Recenzentes

Ilze Auziņa, *Dr. philol.*
Kristīne Vaceka-Ante, *Dr. hist.*

Redaktore

Renāte Neimane

Korektore

Mairita Vītola

Aprobētāja

Diāna Rezina

Saturs

A2 valodas prasmju vispārīgs apraksts			54
1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība	1.1. Es, mana ģimene un draugi 1.2. Es Latvijā	20 stundas	56
2. Izglītība un darbs	2.1. Izglītība 2.1. Darba sludinājums	28 stundas	58
3. Dzīves vide	3.1. Dzīvesvietas izvēle 3.2. Tikšanās ar dabu	24 stundas	61
4. Ikdiens un sadzīve	4.1. Dienas gaitas 4.2. Iepirkšanās paradumi 4.3. Pakalpojumi 4.4. Cilvēka izskats un veselība	30 stundas	65
5. Brīvajā laikā	5.1. Aktivitātes brīvajā laikā 5.2. Tūrisms – Latvija un tālāki ceļi	30 stundas	70
6. Svētki un tradīcijas	6.1. Ģimenes un valsts svētki 6.2. Gadskārtu svētki	18 stundas	74
7. Tehnoloģijas ikdienā	7.1. Moderno ierīču izmantošana 7.2. Interneta resursi – ātri un ērti	10 stundas	77

A2 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>Saprot īsus, vienkāršus tekstus par zināmiem, konkrētiem tematiem, kam raksturīgi ikdienā un sadzīvē vai darbā/izglītībā lietoti vārdi, no kuriem daļa ir internacionālismi</p> <p>Saprot ikdienā bieži redzamus uzrakstus un norādes sabiedriskās vietās.</p> <p>Prot atrast konkrētu un specifisku informāciju praktiskos tekstos (tūrisma ceļvežos, receptēs, sludinājumos, instrukcijās, vēstulēs, brošūrās, īsos ziņu rakstos), kur aprakstīti notikumi un kur ilustrācijas papildina tekstu.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju (galveno domu, iesaistītās personas, vietas, darbības, notikumu secību u. tml.) īsos, vienkāršos un ar konkrētām situācijām saistītos rakstos sociālajos medijos, ceļvežos, arī stāstus un komiksus, kuros situācijas aprakstītas vienkāršā valodā. No konteksta saprot arī dažus nezināmus izteicienus, noteikt tematiku un uztvert pamatdomu.</p>	<p>Saprot lēnā tempā un pietiekami skaidri formulētus nelielus un vienkāršus tekstus par pazīstamām ikdienas un sadzīves situācijām.</p> <p>Saprot galveno domu un konkrētu informāciju norādījumos un norādēs par pazīstamām ikdienas darbībām, īsos, vienkāršos paziņojumos, sludinājumos u. tml. Saprot galveno domu videomateriālā.</p> <p>Saprot pietiekami daudz, lai bez īpašas piepūles spētu risināt vienkāršu sarunu par ikdienas tematiku. Parasti saprot skaidrā literārā valodā personiski adresētus jautājumus. Reizēm var lūgt atkārtot vai pārfrāzēt/izteikt citiem vārdiem.</p> <p>Spēj noteikt sarunas tematu, ja runa ir lēna un skaidra.</p> <p>Sarunā fragmentāri uztver un saprot dažādu runātāju sniegto informāciju. Spēj noteikt runātāja attieksmi, tā ir pausta intonatīvi skaidri.</p> <p>Spēj sekot līdzī ļoti vienkāršai, labi strukturētai prezentācijai,</p>	<p>Prot īsi raksturot cilvēkus, darbības, lietas, apstākļus u. c., izmantojot vienkāršas frāzes un teikumus.</p> <p>Spēj salīdzināt cilvēkus, lietas, parādības, izmantojot vienkāršus izteiksmes līdzekļus.</p> <p>Prot pastāstīt par kādu notikumu, cilvēkiem, darbībām.</p> <p>Prot sniegt vienkāršas norādes, izteikt uzaicinājumus.</p> <p>Prot galvenokārt ikdienas sadzīves situācijās izteikt apstiprinājumu, noliegumu, šaubas.</p> <p>Prot paust savu viedokli, īsi pamatot savu rīcību un uzskatus. Prot pateikt, kas patīk vai nepatīk, pastāstīt par savām vēlmēm, izjūtām un nākotnes nodomiem.</p> <p>Prot formulēt vienkāršus jautājumus, lūgumus, lai iegūtu informāciju,</p>	<p>Prot uzrakstīt vienkāršu, neizvērstu tekstu (ierakstu dienasgrāmatā, informāciju neformālā vēstulē vai e-pastā, tiešsaistē u. c.), aprakstot savu ikdienu, kādus notikumus.</p> <p>Spēj paust savu attieksmi, izjūtas, īsi pamatot tās.</p> <p>Spēj formulēt jautājumus, lai iegūtu informāciju no saziņas dalībnieka.</p> <p>Rakstveida saziņā (īzsiņās, e-pastā vēstulēs u. c.) spēj atbildēt uz citu jautājumiem, komentāriem.</p> <p>Prot uzrakstīt īsu tekstu apsveikuma kartītē.</p> <p>Prot formulēt uzaicinājumu, lūgumu, pateicību, noraidījumu.</p> <p>Prot aizpildīt vienkāršu veidlapu, sniedzot personiska un cita rakstura informāciju.</p> <p>Prot veidot un uzturēt kontaktus tiešsaistē, formulēt īsus, pozitīvus vai negatīvus komentārus.</p>

A2 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
	<p>ja to papildina konkrēti piemēri, diagrammas, cits vizuālais materiāls, kā arī, ja temats ir pazīstams un informāciju atkārto.</p>	<p>lūgtu pakalpojumus u. tml. ikdienas un sadzīves situācijās.</p> <p>Prot publiski sniegt īsu, iepriekš izmēģinātu, vienkāršu runu par zināmu jautājumu un pēc runas atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem.</p> <p>Prot piedalīties īsās, ikdienišķās sarunās par tematiem, kas interesē un ir aktuāli/svarīgi. Dažkārt var lūgt atkārtot vai pārfrāzēt teikto.</p> <p>Prot vienkāršā un tiešā veidā apmainīties ar informāciju par ikdienišķiem jautājumiem.</p> <p>Prot lietot dažādas pieklājības frāzes atbilstoši situācijai.</p>	<p>Prot uzrakstīt vienkāršas ziņas un personiska rakstura tiešsaistes ierakstus, izmantojot vienkāršus valodas līdzekļus, diezgan bieži izmanto tiešsaistes tulkošanas rīku.</p> <p>Prot uzrakstīt loģisku, strukturētu tekstu.</p> <p>Raksta, izmantojot ierobežotu, konkrētu vārdu krājumu, vienkāršas frāzes. Veido teikumus ar biežāk lietotajiem saistītālvārdiem <i>un, bet, jo, tāpēc, ka, ka</i>.</p>

1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība (20 stundas)

1.1. Es, mana ģimene un draugi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot neizvērstu aprakstu par personu (vecumu, nodarbošanos, tautību, ģimenes stāvokli, ģimeni u. c.).</p> <p>Saprot vienkāršā tekstā informāciju par cilvēku savstarpējām attiecībām, ģimenes locekļu radniecību.</p> <p>Saprot tekstā vārdus, kas sniedz informāciju par cilvēka raksturu un uzvedību.</p>	<p>Uztver un saprot faktoloģisku informāciju par cilvēka ģimeni, radniekiem, draugiem (dzīvesvietu, vecumu, tautību, nodarbošanos, radniecības pakāpi u. tml.).</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju par ģimenes locekļu un draugu savstarpējām attiecībām.</p> <p>Saprot jautājumus par savu radnieku, draugu personas datiem, nodarbošanos, ģimenes locekļiem u. c.</p>	<p>Prot stāstīt par ģimeni un draugiem, sniegt svarīgāko informāciju.</p> <p>Spēj apmainīties ar informāciju (atbildēt un jautāt) par ģimeni, draugiem – viņu dzīvesvietu, dzimšanas vietu, nodarbošanos, radniecības pakāpi u. tml.</p> <p>Prot vienkāršos vārdos pateikt, kāds ir cilvēka raksturs, uzvedība.</p> <p>Prot iepazīties un iepazīstināt, izmantojot biežāk lietotās frāzes.</p> <p>Prot izteikt vienkāršus komplimentus par cilvēka rīcību, pateikties par komplimentu.</p>	<p>Prot uzrakstīt īsu aprakstu par savu vai kāda cita cilvēka ģimeni, dzīvesvietu, nodarbošanos un to, kāds šis cilvēks ir.</p> <p>Prot uzrakstīt vienkāršu personisku informāciju elektroniskās saziņas formā.</p> <p>Spēj pierakstīt informāciju par kādu personu (personas vārds, vecums, valsts, adrese, nodarbošanās u. c.).</p>	<p>Ģimenes locekļi, radnieki: <i>tēvocis, tante, audžutēvs, audžumāte, audžuģimene, sievasmāte, vīramāte, sievastēvs, vīratēvs, vedekla, znots</i> u. c.</p> <p>Statuss: <i>partneris, partnere, dzīvesbiedrs, atraitis, atraite, paziņa, precējies, šķīries</i> u. c.</p> <p>Attiecības: <i>draudzība, laulība.</i></p> <p>Cilvēku raksturojoši vārdi: <i>labsirdīgs, laipns, izpalīdzīgs, bailīgs, nopietns, nenopietns, sabiedrisks, drošs, drosmīgs, slinks</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>vēlēties, draudzēties, justies, satikties, iepazīties, iepazīstināt, pazīt, sarunāties, aizpildīt, parakstīties</i> u. c.</p>

1.2. Es Latvijā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot vienkāršu tekstu par Latvijas sabiedrību un valsts iekārtu (informācija tīmekļvietnēs, iestāžu paziņojumos, informatīvos materiālos).</p> <p>Saprot personas dokumentā norādīto informāciju (vārds, uzvārds, dzimšanas vieta, derīguma termiņš, izdošanas iestāde).</p> <p>Uztver būtiskāko īsā aprakstā par valsts institūcijām un to funkcijām (kas ir Saeima, ko dara dome).</p>	<p>Uztver vienkāršu informāciju par iestādēm, dokumentiem un tiesībām, dzīvojot Latvijā.</p> <p>Saprot jautājumus un paziņojumus par pilsonību, uzturēšanās atļauju.</p> <p>Atpazīst bieži lietotas frāzes, kas saistītas ar palīdzības meklēšanu vai saziņu valsts iestādēs.</p>	<p>Prot vienkāršos teikumus pastāstīt par savu statusu Latvijā.</p> <p>Prot formulēt elementārus jautājumus, lai valsts iestādēs iegūtu sev svarīgu informāciju par personas dokumenta, uzturēšanās atļaujas, pilsonības iegūšanu u. c. jautājumiem.</p> <p>Prot nosaukt Latvijas valsts iekārtas jēdzienus, svarīgākās struktūras, kas saistītas ar valsts un sabiedrības aizsardzību un palīdzības sniegšanu.</p> <p>Saprot vienkārša satura informāciju, kas ir saistīta ar valsts politiskās sistēmas un aizsardzības jautājumiem.</p>	<p>Prot uzrakstīt īsu tekstu par savu statusu Latvijā un personu apliecināšiem dokumentiem.</p> <p>Raksta iesniegumus vai pieprasījumus pēc parauga.</p> <p>Raksta e-pastā vienkāršus paziņojumus vai jautājumus valsts vai pašvaldības iestādei.</p> <p>Spēj norādīt personisku informāciju anketā, vīzā u. c.</p>	<p>Vispārīgi jēdzieni: <i>valsts, republika, zeme, ģerbonis, himna, konstitūcija, robeža, simbols, politika, iekārta, valsts valoda, Brīvības piemineklis, Brāļu kapi, tauta, nācija, sabiedrība, ļaudis, (pastāvīgais) iedzīvotājs</i> u. c.</p> <p>Uzturēšanās atļaujas veids (paša un ģimenes locekļu): <i>termiņuzturēšanās atļauja, pastāvīgās uzturēšanās atļauja, Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss.</i></p> <p>Valstiskās piederības veids (paša un ģimenes locekļu): <i>pilsonis, nepilsonis, pagaidu aizsardzība, bēglis</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas saistīti ar valsts iekārtu un politiku: <i>Latvijas Republika, Saeima, parlaments, Ministru kabinets, ministrija (arī ministriju nosaukumi), valdība, prezidents, politiķis, deputāts, ministrs, partija, pašvaldība, dome, vara, vēlēšanas, referendums, balsošana</i> u. c.</p> <p>Ar valsts aizsardzību saistīti jēdzieni: <i>armija, karaspēks, policija, zemessardze, apsardze, robežsardze, miers, drošība, konflikts, karš, okupācija</i> u. c.</p> <p>Vārdu savienojumi: <i>politiskā iekārta, valsts pārvalde, ceļu policija, glābšanas dienests, neatliekamā medicīniskā palīdzība</i> u. c.</p>

Gramatika

Līdzskaņu mija vīriešu dzimtes uzvārdos ar *-is* (*Gulbis – Gulbja kungs*).

Lietvārdi daudzskaitlinieki L. (*Talsi – Talsos, Ainaži – Ainažos*).

Gadskaitlis N., L. (*1968. gadā – tūkstoš deviņi simti sešdesmit astotajā gadā*).

Skaitļa vārdi *simti, tūkstoši*.

Darbības vārdi *vēlēties, draudzēties, justies, satikties, iepazīties, iepazīstināt, pazīt, sarunāties, aizpildīt, parakstīties* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Prievārds *kopš* ar lietvārdu vsk. Ģ. un dsk. D.

Īpašības vārdi ar noteikto galotni (*jaunākais, vecākais* u. tml.) un kārtas skaitļa vārdi L.

Tekstveide

Oficiāla iesnieguma/pieteikuma rakstīšana.

Laika intervāla pieraksts izvērstā veidā (*no 2014. gada 1. jūnija līdz 2014. gada 13. jūnijam*).

Datuma dažāda veida pieraksts (*2025. gada 31. janvārī; 31.01.2025.*).

Ortogrāfija, ortoepija

Lielie sākumburti valsts iestāžu nosaukumos.

Īpaši saīsinājumi un to lietojums (*Godātais – God., Augsti godātais – A. god., Cienījamā – Cien., Ļoti cienījamā – Ļ. cien.*).

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar uzrunu vai uzrunas grupu.

2. Izglītība un darbs (28 stundas)

2.1. Izglītība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Saprot vienkāršā tekstā informāciju par kādas personas izglītību (izglītības iestādi, izglītības pakāpi, specialitāti u. tml.). Saprot gandrīz visu būtisko informāciju reklāmā, sludinājumā par kādām mācībām,	Saprot jautājumus par iegūto izglītību vai pašreizējo mācību/studiju vietu (kur, kad, cik ilgi, kāda specialitāte, kādi mācību priekšmeti u. tml.). Reklāmā, sludinājumā, paziņojumā par mācībām, kursiem	Nosauc mācību iestādi, specialitāti/jomu/virzienu, kurā mācās/studē vai ir mācījies/studējis agrāk. Spēj pateikt, ko gribētu mācīties/studēt, un īsi pamatot savu izvēli. Spēj pastāstīt par savu ģimenes locekļu (t. sk.	Spēj sniegt informāciju par savu izglītību (izglītības pakāpi, specialitāti, mācību/studiju vietu, apmeklētajiem kursiem). Spēj formulēt ieteikumu citiem apmeklēt kādu izglītības iestādi, iegūt	Ar mācībām/studijām saistīti jēdzieni: <i>seminārs, starpbrīdis, mācību priekšmets, privātstunda, prakse, kontroldarbs, pārbaudes darbs, vērtējums, novērtējums, mācību priekšmets, studiju gads, mācību gads, semestris, skolas brīvlaiks</i> u. c. Mācību un studiju

A2

<p>kursiem (ko mācīs, kas mācīs, mācību ilgums, maksa u. tml.).</p> <p>Saprot informāciju tīmekļvietnes anketā/ pieteikumā, lai reģistrētos kādām mācībām, studijām, kursiem.</p> <p>Spēj tīmekļvietnē atrast un saprast būtiskāko informāciju par dažādu mācību piedāvājumiem, kā arī citu vērtējumus (komentārus) par konkrētām mācībām, izglītības iestādi, ja teksts ir uzrakstīts pietiekami vienkāršā valodā.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju tekstā par dažādām izglītības iestādēm (ko māca, kādās izglītības pakāpēs, kur atrodas, svarīgākos vēsturiskos faktus u. tml.).</p>	<p>(ko piedāvā mācīties, kur) saprot atsevišķus vārdus un frāzes.</p> <p>Uztver un saprot TV, radio pārraidē svarīgāko informāciju par mācību iespējām kādā izglītības iestādē (jomu, iegūstamo dokumentu, reģistrēšanos u. c.).</p> <p>Klausoties vienkāršu dialogu, uztver svarīgāko informāciju par kāda cilvēka izglītību.</p>	<p>bērnu), draugu, kolēģu izglītību.</p> <p>Formulē jautājumus, lai iegūtu informāciju par cita cilvēka izglītību.</p> <p>Spēj pastāstīt par Latvijas nozīmīgākajām un populārākajām izglītības iestādēm, to atrašanās vietu, tajās iegūstamo izglītību.</p>	<p>kādu specialitāti, kādas zināšanas, īsi pamatot savu viedokli.</p> <p>Spēj uzrakstīt standarta formas pieteikumu mācību kursiem u. tml.</p>	<p>virziens/specialitāte: <i>ekonomika, finanses, literatūra, vēsture, arhitektūra, mūzika, māksla, medicīna u. c.</i></p> <p>Izglītības pakāpes: <i>pamatizglītība, vidējā izglītība, augstākā izglītība, profesionālā izglītība u. c.</i></p> <p>Izglītības iestādes: <i>pirmsskola, sākumskola, ģimnāzija, koledža u. c.</i></p> <p>Mācību procesa dalībnieki: <i>kursants, audzēknis, absolvents u. c.</i></p> <p>Darbības: <i>mācīties, iemācīties, labot, izlabot, uzrakstīt, ierakstīt, pierakstīt, prast, stāstīt, klausīties, noklausīties u. c.</i></p> <p>Izglītības dokumenti: <i>diploms (izglītības), atestāts, apliecība, sertifikāts, sekmju izraksts u. c.</i></p>
---	--	--	--	---

2.2. Darba sludinājums

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot dažādu profesiju nosaukumus un attiecīgo profesiju pārstāvju galvenos darba pienākumus.</p> <p>Saprot informāciju darba sludinājumā par darba devēja izvirzītajām svarīgākajām prasībām, darba apstākļiem, pienākumiem, darba režīmu, sociālajām garantijām, darba kolektīvu, kā arī dokumentu/pieteikuma iesniegšanas veidu un formu.</p> <p>Saprot paziņojumā (e-pastā, īsziņā u. tml.) informāciju par dažādiem pasākumiem darbā (pasākuma mērķi, galveno saturu, kas ir pasākuma dalībnieki).</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju darba līgumā/vienošanās dokumentā par kāda darba veikšanu (galvenos pienākumus, samaksas nosacījumus u. c.).</p> <p>Saprot vienkāršā formā uzrakstītus darba drošības noteikumus.</p>	<p>Darba intervijā saprot jautājumus par savām zināšanām un prasmēm, iepriekšējo darba pieredzi.</p> <p>Darba sludinājumā radio, TV uztver un saprot svarīgāko informāciju (par vakanci, darbavietu, darba pienākumiem u. c.).</p> <p>Intervijā radio, TV ar dažādu profesiju pārstāvjiem saprot konkrētu informāciju (par darbavietu, pienākumiem, darba pieredzi u. c.) un spēj noteikt runātāju attieksmi.</p> <p>Saprot dažādas norādes darbavietā, vienkāršas instrukcijas.</p>	<p>Sniedz informāciju par savu un citām populārākajām profesijām (īsi apraksta darbavietu, darba pienākumus, prasmes) un formulē viedokli par konkrēto profesiju (darbs ir viegls/grūts).</p> <p>Formulē viedokli, kura profesija patīk/nepatīk, un spēj īsi pamatot savas domas.</p> <p>Spēj pateikt, kur agrāk strādāja, kas patika/nepatika agrākajā darbavietā.</p> <p>Prot lietot sava darba vajadzībām vienkāršus profesionālus terminus.</p> <p>Atsaucoties uz darba sludinājumu, spēj iegūt svarīgāko informāciju par darbu.</p>	<p>Spēj uzrakstīt standarta formas dzīvesgājumu (CV), norādīt personas datus, izglītību, darba pieredzi u. c.</p> <p>Spēj uzrakstīt vienkāršu pieteikumu darbam.</p> <p>Spēj īsos, vienkāršos teikumos sazināties ar kolēģiem e-pastā, īsziņā, sociālajā medijā, sniegt vai iegūt svarīgu informāciju.</p> <p>Spēj veikt vienkāršas piezīmes/pierakstus darba jautājumos.</p>	<p>Dažādu profesiju nosaukumi: <i>zinātnieks, pētnieks, advokāts, inženieris u. c.</i></p> <p>Darbavietu/iestāžu nosaukumi.</p> <p>Vispārīgi vārdi: <i>nodarbošanās, ienākumi, atklājums, eksperiments, pētījums, amats, apspriede, pārskats, priekšnieks, vadītājs, kolēģis, sanāksme, komandējums, pusdienas pārtraukums u. c.</i></p> <p>Statuss: <i>eksperts, speciālists, strādnieks, ierēdnis, īpašnieks, uzņēmējs, priekšsēdētājs, darba devējs, darba ņēmējs u. c.</i></p> <p>Vārdi, kas saistīti ar dažādiem dokumentiem: <i>izziņa, ieteikums/rekomendācija, pieteikums, oriģināls, kopija u. c.</i></p> <p>Darbības: <i>atklāt, uzrakstīt, iesniegt, aizpildīt, parakstīt, pagarināt, atlaist, pieņemt, sākties, beigties, pētīt, izpētīt, izgudrot, eksperimentēt u. c.</i></p>

Gramatika

Atgriezeniskie darbības vārdi *mācīties, klausīties, reģistrēties, pieteikties, sākties, beigties* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Darbības vārdi *pieteikt, pelnīt, prast* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Ar priedēkļiem atvasināti darbības vārdi *iesniegt, saņemt, saprast, atkārtot, uzrakstīt, parakstīt, pierakstīt, aizpildīt*.

Darbības vārds *notikt* īstenības izteiksmes vienkāršās tagadnes, pagātnes un nākotnes 3. personā.

Darbības vārdi vajadzības izteiksmē.

Vietniekvārds *savs*.

Darbības vārdi *būt, gribēt, varēt, meklēt, apmeklēt* vēlējuma izteiksmē.

Tekstveide

Laika intervāla pieraksts (2025./2026. m. g.).

Ortogrāfija, ortoepija

Lielie sākumburti izglītības iestāžu (arī saliktajos) nosaukumos.

Biežāk lietoto salikto nosaukumu abreviatūras (LV, MK).

Biežāk lietotie saīsinājumi (*lpp., u. c., utt.*, maģistrs – *Mg.*, doktors – *Dr.*).

Interpunkcija

Pamatojuma palīgteikums ar saikļiem *jo, tāpēc ka*.

3. Dzīves vide (24 stundas)

3.1. Dzīvesvietas izvēle

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot informāciju par dažādām dzīvesvietām un mājokļiem (kur atrodas, kāda tipa mājokļi, kādas ērtības, izmēri u. tml.).</p> <p>Saprot sludinājumā, reklāmā informāciju par darbībām ar mājokli (īrē, izīrē, pārdod, pērk, maina) un nosacījumiem norādītās darbības</p>	<p>Saprot paziņojumā, sludinājumā informāciju par mājokļa pirkšanu, pārdošanu, īri.</p> <p>Saprot informāciju par to, kādu mājokli piedāvā (ēkas vecums, mājokļa tips, ērtības, izmaksas u. c.).</p> <p>Saprot dažādu mājokļa telpu aprakstu.</p>	<p>Sniedz informāciju par savu pašreizējo dzīvesvietu un mājokli (tā atrašanās vietu, tipu, telpām, ērtībām, mājokļa iekārtojumu).</p> <p>Prot sniegt informāciju par mājokļa piederību (īpašumā, nomā, kam pieder).</p> <p>Spēj paust savu viedokli par dzīvesvietu pilsētā un laukos,</p>	<p>Prot īsos, vienkāršos teikumos uzrakstīt par mājokli (kur atrodas, cik liels, kādas telpas tajā ir, kas atrodas blakus mājai).</p> <p>Izmantojot iemācītas frāzes, spēj e-pastā, saziņas platformā, ziņā vai sociālajos medijos, īsziņā formulēt vēlēšanos īrēt, pirkēt mājokli.</p>	<p>Vispārīgi vārdi, vārdu savienojumi: <i>apkārtne, remonts, kosmētiskais remonts</i> u. c.</p> <p>Dzīvesvietas tipi, piederība: <i>vienstāva, daudzstāvu, koka māja, dārza māja, vasaras māja, ģimeņu māja, vecāku/vecvecāku māja, īpašums, privātipašums</i> u. c.</p> <p>Telpas, objekti mājoklī: <i>dzīvojamā istaba, virtuve,</i></p>

<p>veikšanai (termiņš, cena u. tml.).</p> <p>Saprot tekstā informāciju par mājokļa iekārtojumu, dažādu telpu atrašanās vietu, priekšmetiem, ierīcēm un to novietojumu.</p> <p>Saprot informāciju komunālo pakalpojumu rēķinā.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju paziņojumos par atkritumu izvešanu, mājas remontu, dažādiem uzlabojumiem u. c., kas saistīti ar ēkas apsaimniekošanu.</p> <p>Atrod un saprot svarīgāko informāciju (līguma darbības laiku, samaksas nosacījumus u. c.) telpu (mājokļa) normas, pirkšanas pārdošanas līgumā.</p>	<p>Saprot svarīgāko informāciju sarunā/dialogā par mājokli un tā izvēli.</p>	<p>Īsi pamatot savu viedokli.</p> <p>Prot formulēt savas domas par vēlamo dzīvesvietu – pilsētā vai laukos, kurā Latvijas novadā.</p> <p>Spēj sarunā pietiekami skaidri formulēt savu vēlēšanos attiecībā uz dzīvesvietu un mājokli (kur atrodas, cik liels, ar kādām ērtībām, komunālie maksājumi u. c.) un, ja nepieciešams, iegūt būtiskāko papildu informāciju par mājokli.</p> <p>Spēj vienkāršos vārdos informēt par kādas telpas remonta nepieciešamību u. tml.</p> <p>Prot formulēt jautājumu, lai iegūtu informāciju par cita cilvēka mājokli, cēloni mājokļa izvēlei (jautājumos izmanto vārdus, lai noskaidrotu cēloni).</p>	<p>Izmantojot iemācītas frāzes un vārdnīcu, spēj uzrakstīt īsu sludinājumu par mājokli (pārdod/pērk, īrē/izīrē, ko, kur, kāds, cena).</p>	<p><i>bēniņi, pagrabs, pirts, aka, siltumnīca u. c.</i></p> <p>Mājas un telpas elementi: <i>skurstenis, krāsns, plīts, apkures sistēma u. c.</i></p> <p>Mēbeles un citi priekšmeti mājās: <i>sekcija, plaukts, santehnika, slēdzis, izlietne u. c.</i></p> <p>Dažādas ierīces, mājtsaimniecības priekšmeti: <i>virtuves kombains, grils, cepeškrāsns, elektriskā plīts, kondicionieris, sildītājs u. c.</i></p> <p>Mājas tekstils: <i>sega, palags, dvielis, aizkari, gultas pārklājs, paklājs u. c.</i></p> <p>Telpas raksturlielumi: <i>platība, kvadrātmetri, gaišs, tumšs u. c.</i></p> <p>Dažādu ierīču darbību apzīmējumi: <i>izslēgt, ieslēgt, regulēt, kurināt u. c.</i></p> <p>Ar komunālajiem pakalpojumiem saistīti jēdzieni: <i>apkure, atkritumu izvešana, gāze, elektrība, ūdensskaitītājs u. c.</i></p> <p>Darbības: <i>mainīt, meklēt, atrast u. c.</i></p>
---	--	---	---	---

3.2. Tikšanās ar dabu

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot tekstā svarīgākos jēdzienus, kas raksturo dabu salīdzinājumā ar pilsētu (svaigs gaiss, meži un pļavas, savvaļas dzīvnieki u. tml.).</p> <p>Tekstos plašsaziņas līdzekļos, tīmekļvietnēs u. tml. saprot dabas un dažādu vides objektu vienkāršu raksturojumu dažādos gadalaikos.</p> <p>Saprot būtiskāko informāciju dārza un savvaļas augu raksturojumā un to, kādas darbības veic cilvēks (ogu un sēņu lasīšana mežā, puķu plūkšana pļavā).</p> <p>Saprot būtiskāko informāciju dzīvnieku, putnu, zivju un kukaiņu aprakstos (izskats, dzīvesvieta, pārvietošanās, saistība ar konkrētu gadalaiku) un to, kāda saistība tiem ar cilvēka darbībām (makšķerēšanu, bites dod medu, cilvēki izgatavo putnu būrus pavasarī).</p> <p>Tekstā atrod un saprot</p>	<p>Paziņojumos, reklāmās, vienkāršos dialogos spēj noteikt, kad ir runa par vietām, objektiem ārpus pilsētas.</p> <p>Saprot informāciju par to, kā nokļūt populārās vietās ārpus pilsētas (kur atrodas, ar kuru transportu un cik ilgi jābrauc līdz vietai, cik tālu atrodas no kādas lielās pilsētas).</p> <p>Uztver un saprot galveno informāciju laika ziņās (dabas parādības, temperatūras izmaiņas, debesspuses).</p> <p>Saprot jautājumus un spēj sekot vienkāršam dialogam par dabu dažādos gadalaikos.</p>	<p>Stāsta, kas raksturo vidi ārpus pilsētas.</p> <p>Īsi salīdzina pilsētas un lauku vidi (ēkas, dzīvo dabu u. tml.), izmantojot vienkāršas salīdzinājuma konstrukcijas.</p> <p>Prot pastāstīt būtiskāko par dabu Latvijā dažādos gadalaikos (gada mēnešos).</p> <p>Nosauc un īsi apraksta augus, sēnes mežā, pļavā. Stāsta, ko cilvēki dara ar kokiem un augiem, sēnēm (izgatavo mēbeles, sēņo, ogo u. tml.).</p> <p>Nosauc un īsi apraksta savvaļas dzīvniekus, putnus, zivis, kukaiņus. Stāsta, kāda ir to saistība ar cilvēka darbībām.</p> <p>Izmantojot Latvijas karti, stāsta par</p>	<p>Izmantojot iemācītas frāzes un vārdnīcu, spēj personiskā vēstījumā (vēstulē, e-pastā, ziņapmaiņas platformā, sociālajos medijos u. tml.) uzrakstīt par atpūtu dabā.</p> <p>Spēj e-pastā, personiskā vēstulē, sociālajā medijā sniegt informāciju par kādu dabas objektu (kur atrodas, kāds izskatās, ar ko tur var nokļūt, cik tālu no Latvijas galvaspilsētas u. tml.), paust savu attieksmi, to īsi pamatot.</p> <p>Prot rakstveida saziņā ieteikt citam apmeklēt kādu dabas objektu.</p>	<p>Ar apkārtni saistīti vārdi: <i>lauks, zeme, pļava, birzs, krūms, pakalns, avots, kanāls, dīķis, krasts, pludmale, taka</i> u. c.</p> <p>Vides raksturojums: <i>skali, klusi, klusums, skaļums.</i></p> <p>Koki un augi: <i>ogu krūms, jāņoga, ērkšķoga, upene, plūme, ķirsis, ābele, bumbiere, ozols, kļava, ieva, narcise, vizbulīte, maijpuķīte, pīlādzis, saulespuķe, dilles, astere, dālijā, lapa, skuja, zieds, dzērvene, brūklene, mellene, baravika, beka, gailene, mušmire</i> u. c.</p> <p>Graudaugi: <i>rudzi, kvieši, mieži, griķi, rudzu maize</i> u. c.</p> <p>Mājdzīvnieki un savvaļas dzīvnieki, to ķermeņa daļas: <i>kažoks, purns, ķepa, aste, stirna, briedis, alnis, žurka, varde, ezis</i> u. c.</p> <p>Zivis: <i>lasis, asaris, līdaka, zutis, nēģis</i> u. c.</p> <p>Mājputni un putni savvaļā: <i>spārns, knābis,</i></p>

<p>galveno informāciju par populārākajiem dabas objektiem, vietām Latvijā (kur atrodas, kāds ir, kā nokļūt līdz objektam). Latvijas kartē atrod un parāda lielās pilsētas, upes un tām tuvumā esošus dabas objektus (nacionālos parkus, rezervātus, jūras piekrasti u. tml.).</p>		<p>populārākajiem dabas objektiem Latvijā. Īsi apraksta Latvijas nacionālo putnu, augus, kokus.</p>	<p><i>tītars, zoss, balodis, zvirbulis, cielava, vanags, pūce, dzērve, ligzda, būris</i> u. c. Kukaiņi: <i>lapsene, ērce, zirneklis, skudra, bite, tauriņš, ods, muša</i> u. c. Ar laikapstākļiem un klimatu saistīti vārdi: <i>debespuses, austrumi, rietumi, ziemeļi, dienvidi, zibens, pērkons, migla, plūdi, vētra, sniegputenis, sausums, karstums, aukstums</i> u. c. Norises dabā (laikapstākļi): <i>puteņot, kust, krist, līt, snigt, smaržot, saulains, mākoņains, lietains, vējains, apmācies</i> u. c.</p>
---	--	---	---

Gramatika

2. deklinācijas lietvārdu izņēmumi Ģ.

Darbības vārds *pieder* konstrukcijā ar piederības vietniekvārdu D., norādot piederību (*man, tev, viņam, viņai, mums, jums, viņiem, viņām pieder*).

Darbības vārdi *mainīt, meklēt, stāvēt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Darbības vārds *atrast* pagātnē personu formās un konstrukcijā ar *gribēt* (*es gribu atrast, mēs gribam atrast*).

Darbības vārds *atrasties* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Prievārds *pretī* ar lietvārdu vsk. un dsk. D.

Prievārds ar lietvārdu dsk. D. (*uz Limbažiem, no septiņiem līdz desmitiem, pie vecākiem, ar bērniem, pirms divām nedēļām*).

Deminutīvu veidošana un lietošana, piemēram, dzīvnieku, vietu, personvārdu u. c. nosaukumos (*puķe – puķīte, kaķis – kaķītis, zvirbulis – zvirbulītis, taka – taciņa, Ilze – Ilzīte* u. c.).

Īpašības vārdu *liels, mazs, labs, slikts* salīdzināmās pakāpes.

Vārdi *kāpēc, kādēļ* jautājumā un *tāpēc, tādēļ* atbildē.

Tekstveide

Īsa un vienkārša sludinājuma teksta izveide.

Ortogrāfija, ortoepija

Vispārpieņemti saīsinājumi, aiz kuriem neliek punktu (kvadrātmētrs – *m²*, centimētrs – *cm*, metrs – *m*, kilometrs – *km*, stunda – *h*). Ar tēmu saistītu salikteņu pareizrakstība (*saulespuķe, debespuses*).

A2

Uz
satura
rādītāju

4. Ikdiena un sadzīve (30 stundas)

4.1. Dienas gaitas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot tekstā konkrētu informāciju par svarīgākajiem dienas notikumiem un pienākumiem cilvēka ikdienā un sadzīvē.</p> <p>Saprot vienkāršu instrukciju par ikdienā lietojamiem priekšmetiem un ierīcēm.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju (par personām, vietu, darbības, notikumu secību u. c.) īsos, vienkāršos un ar konkrētām ikdienas darbībām saistītos populārākajos un biežāk lietotajos informācijas avotos (tīmekļvietnēs, preses izdevumos, reklāmā, personiskā e-pasta ēstulē u. c.).</p>	<p>Saprot paziņojumos, īsos dialogos konkrētu informāciju, kas saistīta ar cilvēka ikdienu – dienas režīmu, darbībām (kas, ko dara, kur, kad).</p> <p>Saprot jautājumus par ikdienas pienākumiem mājās, ēdieniem un dzērieniem, ēdienreizēm, ēdienu gatavošanu.</p>	<p>Prot īsās, vienkāršās frāzēs un teikumos raksturot savas un ģimenes locekļu, draugu ikdienas darbības, lietas, apstākļus utt.</p> <p>Prot, sniedzot informāciju, īsi raksturot paveiktās vai veicamās darbības.</p> <p>Prot pastāstīt par atsevišķu ēdienu receptēm, ēdienu gatavošanu un kvalitāti, galda klāšanu un ēšanas paradumiem ikdienā.</p> <p>Prot iegūt informāciju par citas personas darbības un brīvdienas norisi, darbībām, pienākumiem mājās.</p> <p>Prot piedalīties īsās sarunās par dienas gaitu, apmainīties ar informāciju par ikdienišķiem pienākumiem mājā.</p>	<p>Prot dienasgrāmatā, plānotājā īsi pierakstīt konkrētu informāciju par ikdienā veicamajiem darbiem.</p> <p>Prot uzrakstīt vienkāršu, neizvērstu tekstu (informāciju kādam neformālā vēstulē vai e-pastā, ierakstos tiešsaistē u. c.), aprakstot savu ikdienu, galvenos pienākumus, to veikšanas norisi, laiku, vietu.</p> <p>Rakstveida saziņā (īszīņā, e-pastā, vēstulē u. c.) spēj formulēt jautājumus par citu cilvēku ikdienas darbībām, lai iegūtu informāciju, kā arī spēj atbildēt uz jautājumiem, komentāriem.</p>	<p>Darbības: <i>celties, mazgāties, pastaigāties, atpūsties, iziet, aiziet, izmazgāt, notīrīt, uzklāt, sagatavot, pagatavot</i> u. c.</p> <p>Vārdi un vārdu savienojumi laika precizēšanai: <i>no rīta, pa dienu, pirms/pēc pusdienām, pusdienlaikā, pēcpusdienā, katru minūti, katru stundu, katru dienu, katru nedēļu, katru mēnesi, katru gadu</i> u. c.</p>

4.2. Iepirkšanās paradumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot konkrētu un specifisku informāciju tekstā (sludinājumā, reklāmas bukletā, brošūrā, īsā rakstā), kurā aprakstītas dažādas preces, to iegādāšanās vieta.</p> <p>Prot atrast nepieciešamo/ specifisko informāciju preces pasūtījumā, piedāvājumā, īsā avīzes/ žurnāla rakstā par dažādām precēm un iepirkšanos.</p> <p>Saprot preces/ produkta aprakstu, derīguma termiņu, instrukciju, piegādes laiku un vietu, kā arī citu svarīgu informāciju preces pasūtīšanai e-vidē.</p>	<p>Saprot vienkāršā paziņojumā, reklāmā formulētu informāciju par tirdzniecības vietu, tās darbalaiku, piedāvāto preču klāstu, akcijām, atlaidēm, nepieciešamību atstāt telpu.</p> <p>Saprot dažādus jautājumus tirdzniecības vietā, lai iegādātos kādu preci: par izvēlēto preci, daudzumu, par norēķinu veidu (skaidras naudas vai bezskaidras naudas norēķini) u. tml.</p>	<p>Prot pastāstīt par kādas tirdzniecības vietas apmeklējumu pagātnē vai plānotu apmeklējumu (kad, kur, ko pirka/pirks).</p> <p>Prot īsi raksturot savus iepirkšanās paradumus (kur un ko pērk), neizvērsti pamatot savu izvēli.</p> <p>Spēj vienkāršos vārdos formulēt savu attieksmi par saņemto tirdzniecības pakalpojumu, konkrēto preci u. tml. Prot pateikties par apkalpošanu.</p> <p>Prot neizvērsti salīdzināt preču cenas, preču iegādes priekšrocības dažādās iepirkšanās vietās, formulēt savus secinājumus, ieteikumus citiem.</p> <p>Prot iegūt dažāda veida informāciju par preci (kvalitāti, pieejamību, daudzumu, lietošanu, garantijas laiku u. c.).</p>	<p>Prot uzrakstīt iepirkumu sarakstu.</p> <p>Rakstveida saziņā (īszinās, e-pastā, vēstulēs u. c.) prot sniegt informāciju par tirdzniecības vietām, precēm, izmēriem, cenām, atlaidēm, ieteikt preci, tirdzniecības vietu citai personai, īsi pamatot ieteikumu.</p> <p>Prot aizpildīt preces veidlapu pasūtījuma veikšanai.</p> <p>Prot uzrakstīt īsus, pozitīvus vai negatīvus komentārus par apkalpošanas vai preces kvalitāti un īsi pamatot tos.</p> <p>Prot uzrakstīt sludinājumu par kādas preces pārdošanu un pirkšanu.</p>	<p>Tirdzniecības vietas un citi vārdi, vārdu savienojumi: <i>interneta veikals, saimniecības preču veikals, suvenīru veikals, pielaikošanas kabīne, preces piegādes laiks, pakomāts</i> u. c.</p> <p>Aksesuāri: <i>aksesuāri, brilles, sikсна, josta, rokas pulkstenis, gredzens, auskari, mugursoma, koferis</i> u. c.</p> <p>Raksturlielumi, mērvienības, daudzums: <i>izmērs, lielums, garums, platums, puslitrs, pudele, tetrapaka, paciņa, kārba, kaste, kastīte, kukulis/klaipts, pāris, gabals, vesels, puse</i> u. c.</p> <p>Vispārīgi vārdi, vārdu savienojumi: <i>atlaides, atlaižu mēnesis, kupons, laiks, akcijas preces, akcijas piedāvājums, akcijas noteikumi, izpārdošana, atlikums</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>nopirkt, laikt, pielaikot, derēt, pasūtīt, piegādāt, apkalpot</i> u. c.</p> <p>Vārdkopas un vārdu savienojumi: <i>par dārgu, par mazu, par lielu, skaidrā naudā, gaiši zils, tumši zaļš</i> u. c.</p>

4.3. Pakalpojumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot svarīgāko informāciju (kāds pakalpojums, kad un kur pieejams u. c.) par dažādiem pakalpojumiem un palīdzības dienestiem.</p> <p>Prot tīmekļvietnē, preses izdevumā u. tml. atrast informāciju par svarīgākajiem pakalpojumiem un to funkcijām.</p> <p>Saprot reklāmā, sludinājumā, brošūrā u. tml. informāciju par dažādiem pakalpojumiem, īpaši, ja informāciju papildina ilustratīvs materiāls.</p>	<p>Saprot vienkāršā paziņojumā vai sludinājumā svarīgāko informāciju par kādu pakalpojumu (pakalpojuma veidu, pieejamību, laiku, cenu u. c.).</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju dialogā (TV, radio, raidierakstā u. c.) par pasta, bankas, frizētavas, dažādu darbnīcu u. c. pakalpojumiem.</p> <p>Saprot jautājumus par to, kādus pakalpojumus izmanto, un jautājumus, lai varētu izmantot piedāvātos pakalpojumus.</p>	<p>Prot īsi raksturot, nosaukt dažādu pakalpojumu vietas, palīdzības dienestus, to funkcijas.</p> <p>Prot formulēt lūgumus, jautājumus par pakalpojumu pieejamību (iestāžu atrašanās vietu, darbalaiku, sniegtajiem pakalpojumiem u. c.).</p> <p>Prot īsi un vienkārši paskaidrot savas vajadzības (frizētavā, apavu darbnīcā, autoservisā u. c.) pakalpojuma saņemšanai.</p> <p>Prot veikt pasūtījumu, pieteikties pie pakalpojumu sniedzēja pa tālruni, raksturot savas vajadzības un noskaidrot pakalpojuma pieejamību.</p> <p>Prot formulēt vienkāršus jautājumus, lūgumus, lai iegūtu informāciju, lūgtu skaistumkopšanas, apavu darbnīcas un citus pakalpojumus.</p> <p>Prot izsaukt palīdzības un avārijas dienestu, īsi raksturot konkrētu atgadījumu.</p>	<p>Prot uzrakstīt vienkāršu, neizvērstu tekstu (informāciju neformālā vēstulē, e-pastā, ierakstus tiešsaistē u. c.), aprakstot savu pieredzi par izmantotajiem pakalpojumiem (frizētavā, bankā, pastā u. c.).</p> <p>Prot aizpildīt veidlapu kāda pakalpojuma saņemšanai, sniegt atsauksmi par pakalpojuma kvalitāti, atbilstību cenai utt.</p> <p>Prot pierakstīties pie pakalpojumu sniedzēja tiešsaistē, izvēloties konkrētu datumu un pakalpojuma veidu.</p> <p>Prot dažādos sociālajos medijos uzrakstīt īsus pozitīvus vai negatīvus komentārus par pakalpojumu.</p>	<p>Pakalpojumi pastā: <i>pasta nodaļa, bandrole, paka, naudas pārvedums</i> u. c.</p> <p>Pakalpojumi bankā: <i>maksājums, kredītkarte, norēķinu karte, izdevumi, ienākumi</i> u. c.</p> <p>Skaistumkopšanas pakalpojumi un ar tiem saistīti priekšmeti: <i>kosmētiskais kabinets, skaistumkopšanas salons, frizūra, manikīrs, pedikīrs, matu griezum/sakārtojums, masāža, bārda, ūsas, skropstas, uzacis, nagi, matu laka, matu krāsa, šķēres, ķemme, fēns</i> u. c.</p> <p>Citi pakalpojumi: <i>veļas mazgātava, apģērbu tīrītava, apavu darbnīca, papēdis, zole, rāvējslēdzējs, šūšanas darbnīca, ateljē, drēbnieks, audums, materiāls, piedurkne, kabata, josta, poga, pulksteņu remontdarbnīca, ķīmiskā tīrītava, pieņēmējs, pasūtītājs, kvīts, autoserviss, mehāniķis, riepa, lukturis, avārija</i> u. c.</p> <p>Avārijas dienesti: <i>ugunsdzēsēji, gāzes dienests</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>nedarboties, remontēt, salabot, nogriezt, nokrāsot, noosūtīt, regulēt, pārbaudīt, avarēt, zagāt, degt</i> u. c.</p>

4.4. Cilvēka izskats un veselība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot vienkāršā tekstā svarīgāko informāciju, kas saistīta ar cilvēka ārējo izskatu, ģērbšanās stilu, veselības stāvokli un fiziskajām aktivitātēm.</p> <p>Saprot galveno informāciju noteikumos un instrukcijā poliklīnikā, sporta centrā, veselības centrā, zāļu lietošanas pamācībā.</p> <p>Saprot īsas, vienkāršas ārsta rakstveida rekomendācijas veselības stāvokļa uzlabošanai.</p> <p>Prot sludinājumā,</p>	<p>Saprot būtisku informāciju informatīvā paziņojumā, sludinājumā (radio, TV): cilvēka izskata galvenās pazīmes, pašsajūtu, poliklīnikas, sporta centra piedāvājumu, darbalaiku.</p> <p>Saprot instrukcijas un (ārsta) norādes par veselīga dzīvesveida ievērošanu un rīcību slimības gadījumā, spēj sekot īsām, vienkāršām norādēm ārkārtas situācijās.</p> <p>Saprot informāciju par cilvēka pašsajūtu, ja tā pausta skaidri un vienkāršiem vārdiem.</p> <p>Saprot konkrētus jautājumus</p>	<p>Prot neizvērsti raksturot savu un citu cilvēku ārējo izskatu, pazīmes, ģērbšanās stilu un veselību, minot konkrētus faktus.</p> <p>Spēj īsi salīdzināt cilvēku ārējo izskatu, apģērbu.</p> <p>Prot izteikt vienkāršus komplimentus par ārējo izskatu, cilvēka rakstura izpausmēm, pateikties par uzslavām.</p> <p>Prot vispārīgi raksturot savu dzīvesveidu, nosauc fizisko aktivitāšu veidus un veselības stiprināšanas nodarbes, kuras ievēro/neievēro.</p> <p>Prot formulēt jautājumus, lai iegūtu informāciju par cita cilvēka ģērbšanās stilu un veselību.</p> <p>Prot sniegt īsu paziņojumu par aktuālu nepieciešamību saistībā ar pašsajūtu, ārkārtas situāciju, ja tā apdraud paša vai kāda cita veselību, dzīvību.</p> <p>Prot pa tālruni izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību vai pieteikt ģimenes ārsta vizīti.. Spēj atbildēt uz jautājumiem par to, kā jūtas, kad ir slim.</p>	<p>Prot uzrakstīt īsu, neformālu vēstuli, sniegt informāciju iepazīšanās sludinājumā, ierakstos sociālajos medijos u. c., aprakstīt savu izskatu, ģērbšanās stilu, raksturu.</p> <p>Spēj e-pastā, ziņapmaiņā, saziņā sociālajos medijos u. c. sniegt informāciju par svarīgiem, ar veselību saistītiem jautājumiem (pierakstīties pie ārsta, lūgt atcelt/pārcelt vizīti, lūgt medikamentu recepti u. tml.).</p>	<p>Cilvēka ķermenis: <i>sirds, plauksta, krūtis, celis, potīte, pēda</i> u. c.</p> <p>Higiēnas piederumi: <i>dušas želeja, kosmētika, lūpu krāsa, sejas krēms, ķermeņa krēms</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas saistīti ar izskatu: <i>mode, modelis, tērps</i> u. c.</p> <p>Izjūtas: <i>bailes, sāpes, uztraukums</i> u. c.</p> <p>Telpu nosaukumi: <i>uzņemšanas nodaļa, medicīnas centrs, uzgaidāmā telpa</i> u. c.</p> <p>Dokumenti: <i>darbnespējas lapa, izziņa, pacienta karte, veselības apdrošināšana, polise</i> u. c.</p> <p>Izkata raksturošana: <i>korpulents augums, liela/neliela auguma, tievs, spēcīgs, vājš, acu krāsa, matu krāsa</i> u. c.</p> <p>Priekšmetus raksturojoši vārdi: <i>mīksts, ciets, biezs, plāns, ass</i> u.c.</p> <p>Darbības: <i>ģērbt, vilkt, ģērbties, nēsāt, derēt, piestāvēt, operēt, justies, apdrošināt</i> u.c.</p> <p>Pašsajūtas izteikšana:</p>

<p>reklāmā, brošūrā u. tml. atrast specifisku informāciju par dažādiem veselības un izskata uzlabošanas līdzekļiem.</p> <p>Spēj slimnīcas, veselības centra, sporta centra un citu iestāžu pakalpojumu aprakstos atrast svarīgāko informāciju (par pakalpojuma specifiku, cenu, darbalaiku, pieņemšanas laiku, pieteikšanās veidu u. tml.).</p>	<p>par cilvēka ārējo izskatu, ģērbšanās paradumiem, veselību, fiziskajām aktivitātēm.</p>			<p><i>nelabi, slikti, grūti, auksti, karsti u. c.</i></p> <p>Stila raksturojums: <i>sportisks, klasisks u. c.</i></p> <p>Citi: <i>iekšķīgi, āriģi, regulāri, pirms ēšanas, pēc ēšanas u. c.</i></p>
---	---	--	--	---

Gramatika

Lietvārds vienskaitlinieks *pašsajūta*, daudzskaitlinieki *bailes, zāles*.

6. deklinācijas lietvārdi vsk. un dsk.

Lietvārdi ar *-nīca* un *-tava*.

Pulksteņa laiki D.

Atgriezeniskie darbības vārdi *celties, mazgāties, atpūsties, ciemoties, iepirkties, pastaigāties* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Darbības vārds *teikt* īstenības izteiksmes vienkāršajā pagātnē un nākotnē.

Darbības vārdi *saņemt, sagatavot, pagatavot* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

1. konjugācijas darbības vārdi *lēkt, mest* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Noteiktie vietniekvārdi *abi, katrs* un nolieguma vietniekvārdi *nekas, neviens*.

Īpašības vārdu *lēts, dārgs, liels, mazs, tīrs, netīrs, skaists* u. c. salīdzināmās pakāpes.

Apstākļa vārdu *lēti, dārgi, labi, slikti, grūti* salīdzināmās pakāpes.

Apstākļa vārds ar lietvārdu (*gaiši dzeltens, tumši brūns*).

Pastiprinājuma partikulas *arī, diemžēl, gan, pat tikai, taču*.

Ortogrāfija, ortoepija

Laika intervāla pieraksts ar vienotājdromuzīmi, norādot veikala/kādas iestādes darbalaiku (9.00–18.00).

5. Brīvajā laikā (30 stundas)

5.1. Aktivitātes brīvajā laikā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot svarīgāko informāciju (vieta, iesaistītās personas, darbība, notikumu secība u. c.) īsā tekstā par kāda cilvēka brīvā laika pavadīšanu, hobiju.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju sarakstē (e-pasta vēstulē, īsziņā, sociālajos medijos) par dažādiem vaļaspriekiem un atpūtu (kas, ko dara, ar ko, kur, kad, kas patīk/nepatīk, kāpēc patīk/nepatīk).</p> <p>Saprot informatīva materiāla (plakāta, kataloga, afišas, sludinājuma, reklāmas, ceļveža) saturu par atpūtas, brīvā laika pavadīšanas iespējām, ja saturs izklāstīts vienkāršā un viegli uztveramā valodā.</p>	<p>Paziņojumā, reklāmā TV, radio uztver un saprot konkrētu informāciju par dažādu pasākumu norises vietu, laiku, maksu, dalībniekiem, programmas saturu.</p> <p>Saprot galveno informāciju (tematiku, konkrētu informāciju) TV, radio ziņu plašākā izklāstā par kādu pasākumu.</p> <p>Sarunā par kādu brīvā laika pavadīšanas veidu, pasākumu fragmentāri uztver un saprot dažādu runātāju sniegto informāciju (tematiku, konkrētu informāciju). Spēj noteikt runātāja attieksmi, vērtējumu, ja runātājs to pauž intonatīvi skaidri.</p> <p>Saprot jautājumus par vaļasprieku, interesēm un brīvā laika</p>	<p>Prot īsi un vienkāršos vārdos pastāstīt par savu un citu cilvēku (ģimenes locekļu, draugu, kolēģu) vaļasprieku, nodarbēm brīvajā laikā ikdienā un atpūtas dienās.</p> <p>Prot pastāstīt par brīvā laika pavadīšanas iespējām pilsētā, laukos, savā dzīvesvietā.</p> <p>Prot formulēt vienkāršus jautājumus, lai iegūtu informāciju par cita cilvēka brīvā laika pavadīšanas veidiem, hobijiem, kā arī informāciju par kādu pasākumu.</p> <p>Prot pastāstīt par kāda pasākuma apmeklējumu vai TV un radio pārraidi, izteikt viedokli par to.</p> <p>Spēj piedalīties īsās,</p>	<p>Prot uzrakstīt vienkāršu, neizvērstu tekstu (neformālā vēstulē vai e-pastā, tiešsaistē u. c.) par savu vaļasprieku vai kādu kultūras, sporta pasākumu (ko apmeklēja, kad, ar ko kopā, cik ilgs bija pasākums u. tml.).</p> <p>Spēj vienkāršos vārdos paust savu attieksmi (kas patīk/nepatīk), interesi.</p> <p>Spēj formulēt jautājumus, lai uzzinātu par cita cilvēka pieredzi brīvā laika pavadīšanā (ko, kad, kur, kas patīk/nepatīk u. tml.).</p> <p>Spēj atbildēt/reaģēt tīmekļvietnēs, vēstulēs, aptaujās, anketās u. c. uz vienkāršiem jautājumiem,</p>	<p>Pasākumu norises vietas, iestādes: <i>sporta zāle, pirmizrāde, viesizrāde, brīvdabas estrāde, tenisa korti, jahtklubs, kara muzejs, vēstures muzejs, dabas muzejs, mākslas muzejs, izstāžu zāle/nams, galerija, animācijas filma, detektīvfilma, detektīvromāns, romantiska filma, kora mūzika, tautas mūzika, rok mūzika, tautas dejas, deju kopa, koris, simfoniskais orķestris, filharmonija, cirks, audiogrāmata, raidieraksts</i> u. c.</p> <p>Populāri pasākumi: <i>pasākums, gadatirgus, Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki, maratons, festivāls, Muzeju nakts</i> u. c.</p> <p>Personas, kas saistītas ar pasākumiem: <i>mākslinieks, režisors, komponists, mūziķis, sportists, klausītājs, skatītājs, apmeklētājs</i> u. c.</p>

<p>Prot dažādos avotos (tīmekļvietnēs, plašsaziņas līdzekļos, sociālajos medijos u. c.) iegūt informāciju par kultūras, sporta pasākumiem, izklaides vietām, norises laiku, maksu, dalībniekiem, pasākuma programmu u. c.</p>	<p>pavadišanu.</p>	<p>ikdienišķās sarunās par kino, teātra, koncerta u. c. kultūras un sporta pasākumu apmeklējumu, izteikt iespaidus par tiem, īsi, vienkāršos vārdos novērtēt to kvalitāti.</p> <p>Prot uzaicināt citu personu apmeklēt kādu kultūras, sporta pasākumu, pamatot savu izvēli.</p> <p>Prot formulēt lūgumu, vajadzību (noskaidrot maksu, precizēt laiku (beigu), derīgumu (abonementa) u. c.), iegādāties biļetes uz kādu pasākumu, abonementus u. tml.</p> <p>Prot pastāstīt par nākotnes plāniem, kas saistīti ar atpūtu, brīvā laika nodarbēm (ko darīs, ar ko kopā atpūtīsies u. tml.).</p>	<p>komentāriem par brīvā laika pavadišanu, savu hobiju.</p> <p>Prot uzaicināt citu personu apmeklēt kādu kultūras pasākumu, pamatojot savu izvēli.</p> <p>Prot sniegt nepieciešamo informāciju, aizpildot kādu anketu, veidlapu, pieteikumu bibliotēkā, sporta centrā/klubā u. c.</p> <p>Prot uzrakstīt īsu, personisku vēstuli par saviem brīvdienu plāniem (uz kuriem ies/brauks, ko vēlas redzēt, apmeklēt u. tml.).</p>	<p>Vārdi un vārdu savienojumi: <i>vaļasprieks, atpūta, atvaļinājums, nedēļas nogale, brīvdienas, svētku dienas, brīvlaiks</i> u. c.</p> <p>Dažādu interešu jomas: <i>literatūra, māksla, kino, teātris, ģeogrāfija, vēsture, sports, politika</i> u. c.</p> <p>Nodarbošanās/procesi: <i>sportošana, slēpošana, slidošana, skriešana, nūjošana, zīmēšana, gleznošana, fotografēšana, kolekcionēšana, dziedāšana, dejošana, burāšana</i> u. c.</p> <p>Vaļaspriekam nepieciešamie priekšmeti: <i>nūja, peldkostīms, sporta tērps, krāsas, dzija, adatas (adāmadatas, tamboradatas)</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>interesēties (par), nodarboties (ar), muzicēt, gleznot, adīt, tamborēt, sērfot, burāt, nūjot, skatīties, novērtēt, uzvarēt, zaudēt, skanēt, demonstrēt</i> u. c.</p> <p>Vērtība, novērtējums: <i>maksas, bezmaksas (pasākums), brīnišķīgs, lielisks, lieliski, brīnišķīgi.</i></p>
---	--------------------	--	---	--

5.2. Tūrisms – Latvija un tālāki ceļi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Informatīvā tekstā (tūrisma bukletā, ceļvedī, reklāmā, tīmekļvietnē) atrod un izprot svarīgāko informāciju par ceļojumiem, ekskursijām, dažādiem tūrisma objektiem.</p> <p>Tīmekļvietnēs, preses izdevumos spēj atrast nepieciešamo informāciju par ceļojumiem, tūrisma objektu apmeklējuma iespējām (atrašanās vietu, nokļūšanas iespējām, laiku, programmu, maksu u. c.).</p> <p>Atrod un saprot svarīgāko informāciju par kādu tūrisma objektu Latvijā.</p> <p>Spēj uztvert teksta galveno domu, formulēto vērtējumu, atsauksmi par kādu ceļojumu,</p>	<p>Saprot reklāmā svarīgāko informāciju (kas, kur, kad, cik ilgi, cik maksā) par ceļojumiem, ekskursijām, dažādiem tūrisma objektiem.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju vienkāršā TV, radio pārraidē, raidierakstā par populāriem tūrisma objektiem Latvijā (kur atrodas, ko var redzēt, kādi pasākumi notiek/notiks/notika, kad, cik maksā u. tml.).</p> <p>Saprot galveno informāciju īsā dialogā vai stāstījumā par ceļojuma plānošanu, ceļojuma norisi.</p> <p>Saprot norādes par kāda objekta atrašanās vietu un nokļūšanu līdz tam, pārvietošanās virzienu un veidiem.</p> <p>Saprot svarīgāko</p>	<p>Prot pastāstīt par dažādām vietām Latvijā, kuras apmeklētas, izmanto vienkāršas salīdzinājuma konstrukcijas (īpašības vārdu un apstākļa vārdu salīdzināmās pakāpes).</p> <p>Spēj formulēt savu attieksmi, vērtējumu un īsu pamatojumu par ceļojumu, kāda tūrisma objekta apmeklējumu.</p> <p>Spēj sazināties, iegūstot un sniedzot dažāda veida svarīgāko informāciju (par cenu, pieejamību, darbalaiku, transportu, naktsmītņi u. c.), kas nepieciešama, plānojot ceļojumu, ekskursiju, kāda tūrisma objekta apmeklējumu.</p> <p>Izmantojot vienkāršus izteicienus, prot sniegt</p>	<p>Prot privātā vēstulē, sociālajā medijā, īsziņā u. c. sniegt svarīgāko informāciju par kādu apmeklētu tūrisma objektu, kā arī izklāstīt iespaidus par savu ceļojumu.</p> <p>Prot formulēt ieteikumu/atsauksmi par kādu tūrisma objektu, īsi pamatojot savu viedokli.</p> <p>Spēj vienkāršā formā e-pastā, īsziņā, sociālajā medijā, ziņapmaiņas platformā sazināties ar tūrisma firmu, viesnīcu, lai iegūtu nepieciešamo papildu informāciju par ceļojumu vai naktsmītņi.</p> <p>Klausoties spēj veikt īsusiskus pierakstus, galvenokārt skaitliskus, par kādu ekskursiju, ceļojumu pasākumu.</p>	<p>Procesi: <i>ceļošana, iekāpšana, izkāpšana, ielidošana, izlidošana</i> u. c.</p> <p>Objekti: <i>galamērķis, kaimiņvalsts, pils, ala, sala, taka, ūdenskritums, krasts, dievnams, tūrisma objekts, atrakcija, atrakciju parks</i> u. c.</p> <p>Ar pārvietošanos saistīti vārdi: <i>tunelis, pāreja, krustojums</i> u. c.</p> <p>Īpašības: <i>ērts, interesants</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>apskatīt, aplūkot, izkāpt, iekāpt, izlidot, ielidot, nokļūt, samaksāt</i> u. c.</p>

ekskursiju, naktsmītni sociālajā medijā, preses izdevumā. Saprot būtiskāko informāciju par naktsmītnēm, reģistrējoties tām tīmekļvietnē.	informāciju paziņojumos par sabiedriskā transporta kustību, tās ierobežojumiem.	vienkāršas norādes, kā nokļūt no viena punkta līdz citam.		
---	---	---	--	--

Gramatika

Atgriezeniskie darbības vārdi *interesēties, nodarboties, skatīties, izklaidēties*, īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Konstrukcija ar darbības vārdu *interesēt (mani interesē)*.

Konstrukcijas ar darbības vārdiem *nodarboties, interesēties (nodarboties ar, interesēties par)*.

Darbības vārdi *stāvēt, pienākt, atiet, iekāpt, izkāpt, izlidot, atlidot, nokavēt, izsaukt, atvest, aizvest* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Darbības vārdi *iekāpt, ielidot, pienākt* ar lietvārdu vsk. L.

Darbības vārdi *izkāpt, izlidot, izbraukt, atiet* ar prievārdu *no* un lietvārdu vsk. Ģ.

Tekstveide

Uzaicinājums, ielūgums, atsauksme.

Ortogrāfija, ortoepija

Lielie sākumburti tūrisma, kultūras u. tml. iestāžu un objektu nosaukumos (*Latvijas Nacionālā bibliotēka, Gaujas Nacionālais parks*).

Grāmatu, preses izdevumu u. tml. nosaukumu rakstība.

Interpunkcija

Pieturzīmju lietojums literāro darbu, mākslas darbu, žurnālu, laikrakstu, grāmatu, veikalu, uzņēmumu u. c. nosaukumos un citātos.

6. Svētki un tradīcijas (18 stundas)

6.1. Ģimenes un valsts svētki

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot galveno informāciju tīmekļvietnē, reklāmā, svētku programmā, pasākuma aprakstā u. c. par valsts svētku svinēšanu, tradīcijām (kas, kur, kad, ko dara, kā, ar ko).</p> <p>Saprot informāciju ielūgumā, personiskā vēstulē par ģimenes svētku svinēšanas norisi, vietu, laiku, tradīcijām.</p> <p>Saprot apsveikuma saturu.</p> <p>Saprot informāciju par viesu uzņemšanu, galda klāšanu un ēšanas paradumiem, ģērbšanās stilu svētkos.</p>	<p>Uztver pamattēmu, saprot galveno informāciju un svarīgākās detaļas (kas, kur, kad, kā, cik daudz u. tml.) populāros informācijas avotos (publiskos paziņojumos, TV un radio ziņās, sludinājumos), kā arī īsās sarunās un stāstījumos.</p> <p>Saprot īsus paziņojumus, noteikumus un vienkāršu informāciju svētku norises vietā.</p> <p>TV, radio pārraidē, raidierakstā uztver tematiku, spēj sekot svētku pārraižu norisei, dalībniekiem u. tml. Garākā tekstā uztver atsevišķus vārdus, frāzes.</p> <p>Dialogā par svētku svinēšanu prot noteikt runātāja attieksmi, ja</p>	<p>Prot īsi aprakstīt populārākos ģimenes un zināmākos valsts svētkus.</p> <p>Prot sniegt informāciju par savas ģimenes svētkiem, raksturot tos (tradīcijas, norises vieta u. tml.) pagātnē vai nākotnē.</p> <p>Prot īsi formulēt savu attieksmi pret ģimenes un valsts svētkiem vai informēt par kāda ģimenes locekļa, drauga viedokli (patīk/nepatīk, grib/negrib, svin/nesvin). Spēj īsi pamatot savu viedokli.</p> <p>Prot formulēt ielūgumu, apsveikumu, novēlējumu un atzinību par svētku rīkošanu, norisi.</p> <p>Saprot un atbilstoši reaģē, saņemot ielūgumu, apsveikumu,</p>	<p>Prot uzrakstīt vienkāršu apsveikumu, novēlējumu, ielūgumu, uzaicinājumu, spēj atbildēt, izsakot pateicību, pieņemt ielūgumu vai arī atvainoties par atteikumu.</p> <p>Prot uzrakstīt vienkāršu vēstuli, informāciju ziņapmaiņas platformā un citur par svētku svinēšanu (kas, kur, kad), kā arī paust attieksmi, pamatot patiku/nepatiku.</p>	<p>Vispārīgi jēdzieni: <i>viesības, svinības, kāzu gadadiena, balle, pārsteigums, gājiens, parāde</i> u. c.</p> <p>Svētki: <i>Mātes diena, Tēva diena, Latvijas Republikas Proklamēšanas diena, kristības, laulības, kāzas, bēres</i> u. c.</p> <p>Procesi: <i>(galda) klāšana, svinēšana, gatavošana, gatavošanās, sveikšana, apsveikšana</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>iesaiņot, gatavoties, sagaidīt, apsveikt, nosvinēt, piedalīties, vēlēt, novēlēt</i> u. c.</p>

	<p>tā ir pausta intonatīvi skaidri.</p> <p>Saprot apsveikumus un vēlējumus, ja tie formulēti skaidri un tajos ir ikdienā bieži lietota leksika.</p>	<p>novēlējumu un atzinību par svētku rīkošanu, norisi.</p> <p>Saprot un atbilstoši reaģē, saņemot ielūgumu, novēlējumu, apsveikumu. Prot izteikt pateicību un pieņemt ielūgumu, kā arī atteikties un pamatot atteikumu.</p> <p>Prot uzdot vienkāršus jautājumus, lai iegūtu nepieciešamo informāciju par svētku norises gaitu.</p> <p>Prot pastāstīt un uzturēt dialogu par viesu uzņemšanu, galda klāšanu un ēšanas paradumiem svētkos.</p> <p>Prot īsos teikumos pastāstīt un veidot dialogu par Latvijas valsts simboliem: Brīvības pieminekli, pieminekli „Vienoti Latvijai” („Latgales Māra”).</p> <p>Prot nosaukt ar Latvijas valsts pastāvēšanu saistītus svētkus, īsos teikumos pastāstīt par to svinēšanas galvenajām tradīcijām (ziedu nolikšanu pie pieminekļa, prezidenta apsveikumu, parādi).</p>		
--	---	--	--	--

6.2. Gadskārtu svētki

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot galveno informāciju (tīmekļvietnē, reklāmā, katalogā, personiskā e-vēstulē u. c.) par dažādiem gadskārtu svētkiem un tradīcijām Latvijā.</p> <p>Plašākā tekstā par gadskārtu svētkiem spēj saprast atsevišķus vārdus, frāzes, teikumus, atrast galveno informāciju par svētku tradīcijām, norisi, svarīgākās detaļas (kas, kur, kad, ko dara, kā, ar ko).</p> <p>No konteksta vai vizuālā materiāla reklāmas materiālos, aprakstos spēj saprast arī dažus nezināmus izteicienus, noteikt tematiku un uztvert pamatdomu.</p> <p>Saprot informāciju par viesu uzņemšanas, galda klāšanas, ēšanas un ģērbšanās paradumiem Latvijā gadskārtu svētkos.</p>	<p>Uztver un saprot galveno informāciju un svarīgākās svētku norises detaļas (kas, kur, kad, kā, cik daudz u. c.) populāros informācijas avotos (publiskos paziņojumos, TV un radio ziņās, sludinājumos).</p> <p>Neizvērsta dialogā uztver un saprot konkrētu informāciju par gadskārtu svētku svinēšanu.</p>	<p>Prot īsi pastāstīt par latviešu gadskārtu svētkiem, tradīcijām, galda klāšanu un ēšanas paradumiem.</p> <p>Prot paust savu viedokli, īsi pamatot savus uzskatus, pateikt, kas patīk/nepatīk, īsi pastāstīt par izjūtām.</p> <p>Prot formulēt ielūgumu, apsveikumu, novēlējumu svētkos un atzinību par svētku rīkošanu, norisi.</p> <p>Prot pastāstīt par kādu gadskārtu svētku norisi savā ģimenē pagātnē vai nākotnē.</p> <p>Prot uzaicināt, pieņemt vai noraidīt uzaicinājumu uz svētkiem.</p>	<p>Prot uzrakstīt nelielu aprakstu, vēstuli par gadskārtu svētkiem (gatavošanos, rotājumiem, ēdieniem, svinību vietu u. c.).</p> <p>Spēj paust savu attieksmi, izjūtas un formulēt jautājumus, lai iegūtu informāciju no saziņas dalībnieka (īsziņā, e-pastā, vēstulē u. c.), spēj atbildēt uz jautājumiem, komentāriem.</p> <p>Prot uzrakstīt ielūgumu, apsveikumu, novēlējumu un pateicību par svētku rīkošanu, norisi.</p>	<p>Vispārīgi jēdzieni: <i>gadskārta, gadskārtu svētki, tradīcija, ticība</i> u. c.</p> <p>Procesi: <i>pušķošana, rotāšana, pīšana, (olu) ripināšana, šūpošanās</i> u. c.</p> <p>Citi: <i>šūpoles, pīrāgi, ticīgs</i> u. c.</p>

Gramatika

Darbības vārdi *ielūgt, apsveikt, klāt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.
Darbības vārdi ar priedēkļiem *ie-, sa-, uz-, ap-, no-* pabeigtas darbības izteikšanai.

Tekstveide

Ielūgums, apsveikums.

A2

Uz
satura
rādītāju

7. Tehnoloģijas ikdienā (10 stundas)

7.1. Moderno ierīču izmantošana

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot galveno informāciju kādas ierīces lietošanas instrukcijā, iestatījumu aprakstā (kā ieslēgt/izslēgt vai konfigurēt ierīci u. c.), īpaši, ja tekstu papildina vizuālā informācija.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju dažādu ierīču aprakstos tīmekļvietnē, reklāmā, sludinājumā u. c.</p> <p>Spēj interneta veikalā atrast un saprast informāciju par dažādām ierīcēm, to iegādi.</p>	<p>Saprot vienkāršu paskaidrojumu par kādas ierīces izmantošanu.</p> <p>Uztver svarīgāko informāciju dažādu ierīču lietošanas videopamācībās.</p> <p>TV, radio reklāmā, raidierakstā un vienkāršā dialogā spēj saprast svarīgāko informāciju par tehnoloģijām (kāda ierīce, kā lietot, kā izvēlēties u. tml.).</p>	<p>Spēj pastāstīt, kuras modernās ierīces lieto ikdienā, ar kādu mērķi tās lieto.</p> <p>Spēj elementāri salīdzināt dažādu ierīču kvalitāti, sniegt īsu vērtējumu un pamatot to.</p> <p>Spēj iegūt svarīgāko informāciju par kādu ierīci (tās lietošanu, garantijas laiku, ražotājvalsti u. c.).</p> <p>Spēj vienkārši paskaidrot, ja ierīces lietošanā radusies problēma.</p>	<p>Prot privātā vēstulē, īsziņā, sociālajā medijā u. c. sniegt svarīgāko informāciju par kādu ierīci, ko lieto (kāda tā ir, kā darbojas, cik ilgi to izmanto, kur iegādāta u. tml.), un vienkāršos vārdus ieteikt ierīci citam.</p>	<p>Vispārīgi jēdzieni: <i>portatīvais dators, printeris, viedtālrunis, planšetdators, viedpulkstenis, bezvadu austiņas, viedās mājas ierīces (spuldzes, videokamera, viedais ledusskapis, trauku mazgājamā mašīna, viedais televizors, mājas kinozāle, robots putekļsūcējs, robots zāles pļāvējs) u. c.</i></p> <p>Darbības: <i>uzlādēt, pievienot, instalēt, savienot u. c.</i></p>

7.2. Interneta resursi – ātri un ērti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Atpazīst tekstā jēdzienus, kas saistīti ar interneta resursiem (tīmekļvietne, portāls, datubāze, digitālā bibliotēka, sociālie</p>	<p>Sludinājumā, TV, radio ziņu pārraidē, raidierakstā saprot informāciju par dažādiem interneta resursiem, to</p>	<p>Spēj pastāstīt, kurus interneta resursus, cik bieži un kādā nolūkā izmanto pats un citi, ja par to zina.</p> <p>Spēj paust viedokli</p>	<p>Spēj sniegt īsu informāciju par to, kurus interneta resursus, kā un cik bieži izmanto.</p> <p>Vienkāršos vārdos spēj</p>	<p>Vispārīgi vārdi: <i>portāls, ziņapmaiņa, ziņapmaiņas platforma, datubāze, raksti, digitālā bibliotēka, e-grāmata, sociālie tīkli/mediji, emuārs, tiešraide, video, raidieraksts,</i></p>

<p>mediji, ziņapmaiņa un elektroniskais pasts, multivides resursi, mācību platforma), un izprot to nozīmi.</p> <p>Saprot, kā konkrētu interneta resursu var izmantot, ko interneta resurss ietver.</p>	<p>izmantošanu.</p> <p>Neizvērstā dialogā saprot, par kuriem interneta resursiem ir runa, kā tos izmantot. Spēj noteikt runātāja attieksmi, vērtējumu par kādu interneta resursu, ja runātājs to pauž intonatīvi skaidri.</p>	<p>par konkrētu interneta resursu, sniedz īsu pamatojumu. Spēj elementāri salīdzināt interneta resursus.</p> <p>Spēj iegūt informāciju par to, kurus interneta resursus un kā izmanto citi.</p> <p>Spēj formulēt aicinājumu izmantot kādu interneta resursu, īsi pamatot savu izvēli.</p>	<p>ieteikt citam izmantot kādu no interneta resursiem, sniegt īsu pamatojumu.</p>	<p><i>multivide, mākslīgais intelekts u. c.</i></p> <p>Darbības: <i>nosūtīt, printēt, ierakstīt, lejupielādēt, augšupielādēt, saglabāt (informāciju), saņemt, dzēst, kopēt, piekļūt, pieslēgties, rediģēt u. c.</i></p>
--	---	---	---	---

Gramatika

Darbības vārdi *nosūtīt, pārsūtīt, ierakstīt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

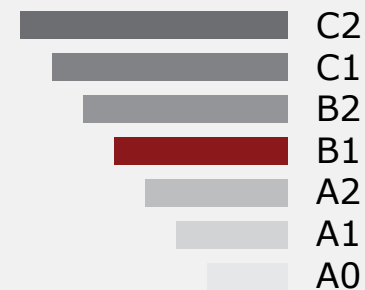
Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(160 STUNDAS)

latviešu valodas
prasmes līmenis

Autores

Maija Burima, *Dr. philol.* (autoru kolektīva vadītāja)

Aija Kalve, *Mg. paed.*

Ingrīda Sprinģe, *Mg. ed.*

Maija Berķe, *Mg. paed.*

Projekta vadītāja

Anita Sniedze

Recenzentes

Ilze Auziņa, *Dr. philol.*

Kristīne Vaceka-Ante, *Dr. hist.*

Redaktore

Renāte Neimane

Korektore

Mairita Vītola

Aprobētāja

Maira Eglīte

Saturs

B1 valodas prasmju vispārīgs apraksts			82
1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība	1.1. Personas izcelsme un sociālās lomas 1.2. Draugi un paziņas Latvijā 1.3. Svarīgākie dzīves notikumi 1.4. Latvijas valsts sistēma un aizsardzība	24 stundas	83
2. Izglītība un darbs	2.1. Akadēmiskā/profesionālā, formālā/neformālā, interešu izglītība 2.2. Mana profesija, darba pienākumi, nepieciešamās prasmes un rakstura īpašības 2.3. Darbavietas un darba režīma raksturojums. Profesija darba tirgū	20 stundas	87
3. Dzīves vide	3.1. Apkārtnes labiekārtošana, talkas 3.2. Nacionālie dabas parki un liegumi 3.3. Latvijas flora un fauna 3.4. Ceļojuma izvēles kritēriji un plānošana	24 stundas	90
4. Ikdiens un sadzīve	4.1. Mana dzīvesvieta, tās izvēle un labiekārtošana 4.2. Pamatpakalpojumi ikdienā un iepirkšanās (internetveikals, lielveikals, tirgus) 4.3. Mana ikdiens (pienākumi un brīvais laiks)	20 stundas	94
5. Veselība un labsajūta	5.1. Veselīgs dzīvesveids, slimību profilakse 5.2. Mans vaļasprieks, aktīvā un pasīvā atpūta 5.3. Sporta aktivitātes un to nozīme cilvēka dzīvē 5.4. Ārstniecības iestādes, to pakalpojumi	24 stundas	97
6. Kultūra un tradīcijas	6.1. Mākslinieciskā pašdarbība 6.2. Grāmatas un bibliotēka 6.3. Kino, teātris, mūzika 6.4. Muzeji un izstādes 6.5. Gadskārtu ieražu un valsts svētki	28 stundas	101
7. Zinātne un tehnoloģijas	7.1. Viedā tehnika mūsu dzīvē 7.2. Izgudrojumi, kas mainījuši cilvēku dzīvi 7.3. Viedierīces saziņā	20 stundas	106

B1 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>Spēj izprast vienkāršus faktus par tematiem, kas saistīti ar viņa(-as) profesionālās darbības jomu un interesēm.</p> <p>Saprot notikumu, jūtu un vēlmju aprakstu personiska rakstura vēstulēs, lai varētu uzturēt regulāru saraksti ar vēstuļu draugu.</p> <p>Prot atrast vajadzīgo informāciju, caurskatot garākus tekstus, prot iegūt informāciju no dažādām teksta daļām vai no dažādiem tekstiem konkrēta uzdevuma izpildei.</p> <p>Prot atrast un saprot vajadzīgo informāciju, caurskatot un pārlūkojot ikdienā nepieciešamos materiālus (vēstules, brošūras, vienkāršus dokumentus).</p> <p>Saprot galvenos secinājumus loģiski strukturētos tekstos.</p> <p>Spēj vienkāršos plašsaziņas līdzekļu tekstos uztvert svarīgāko par zināmiem tematiem.</p> <p>Saprot skaidri uzrakstītas vienkāršas instrukcijas.</p>	<p>Saprot tieši izteiktu konkrētu informāciju par ikdienas vai ar darbu saistītiem jautājumiem, uztver gan vispārīgu informāciju, gan atsevišķas detaļas, ja artikulācija ir skaidra un tiek izmantots pazīstams valodas variants.</p> <p>Saprot skaidrā literārā valodā vai pazīstamā valodas variantā teiktā galveno domu par zināmiem jautājumiem, ar kuriem viņš(-a) regulāri saskaras darbā, skolā, brīvajā laikā utt., arī īsus stāstījumus.</p> <p>Plašā diskusijā spēj izsekot galvenajiem jautājumiem, ja tiek runāts literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas.</p> <p>Spēj izsekot līdzī vienkāršai, īsai runai par pazīstamiem tematiem, ja artikulācija ir skaidra.</p>	<p>Prot samērā veikli veidot vienkāršu aprakstu par kādu tematu no sava interešu loka, secīgi to izklāstīt.</p> <p>Prot runāt par zināmiem tematiem no sava interešu loka.</p> <p>Prot samērā veikli veidot vienkāršu stāstījumu vai aprakstu, secīgi to izklāstīt.</p> <p>Prot detalizēti aprakstīt savu pieredzi, raksturot jūtas un emocijas.</p> <p>Prot atstāstīt grāmatas vai filmas sižetu un paust savus iespaidus.</p> <p>Prot pietiekami precīzi izskaidrot idejas vai problēmas galvenos aspektus.</p> <p>Prot paskaidrot, kā kaut ko izdarīt, sniedzot detalizētus norādījumus.</p> <p>Prot sniegt iepriekš sagatavotu, vienkāršu runu par zināmiem, ar savu profesionālo darbību saistītiem tematiem, samērā precīzi izskaidrojot galvenos jautājumus un pietiekami skaidri izklāstot domu.</p> <p>Prot atbildēt uz jautājumiem. Ja sarunbiedra runas temps ir bijis par ātru, lūdz jautājumus atkārtot.</p>	<p>Rakstu darba apjoms 50–80 vārdi.</p> <p>Prot uzrakstīt vienkāršu, loģisku tekstu par sev interesējošiem jautājumiem, saistot īsus, atsevišķus elementus secīgā izklāstā.</p> <p>Prot uzrakstīt vienkāršu filmas, grāmatas vai televīzijas raidījuma recenziju, izmantojot ierobežotu valodas diapazonu.</p> <p>Prot aprakstīt pieredzēto, vienkāršā, saistītā tekstā, izklāstot savas izjūtas un emocijas.</p> <p>Prot uzrakstīt tekstu par aktuālu tematu, kas ietilpst personisko interešu lokā, izmantojot vienkāršus izteiksmes līdzekļus, lai uzskaitītu priekšrocības un trūkumus, kā arī paustu un pamatotu savu viedokli.</p> <p>Prot samērā brīvi rezumēt, sniegt pārskatu, paust savu viedokli par apkopoto faktu materiālu zināmos, ikdienišķos vai neikdienišķos jautājumos savā darbības jomā.</p> <p>Prot uzrakstīt ļoti īsus standarta ziņojumus, sniedzot ikdienišķu informāciju un paskaidrojot rīcības iemeslus.</p> <p>Prot prezentēt tematu īsā ziņojumā vai plakātā.</p>

1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība (24 stundas)

1.1. Personas izcelsme un sociālās lomas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot konkrētu informāciju par personas izcelsmi, raksturu un sociālajām lomām.</p> <p>Lasa un saprot dažāda veida tekstus (rakstus, vēstules, iepazīšanās sludinājumus) par ģimeni, attiecībām ģimenē.</p> <p>Uztver tieši izteiktu un konkrētu informāciju plašsaziņas tekstos par dažādām dzimtām un ģimenēm.</p> <p>Uztver galveno domu rakstos par ģimenes problēmām.</p>	<p>Saprot tieši izteiktu konkrētu informāciju par personu.</p> <p>Uztver un saprot galveno domu audiomateriālā par personas dzīvesgājumu (CV).</p> <p>Saprot normālā tempā skaidri izteiktus jautājumus un plašāku informāciju par ģimeni, attiecībām ģimenē.</p> <p>Uztver un saprot galveno domu informatīvā tekstā par dzimtas koku, ģimenes tradīcijām.</p>	<p>Veido dialogu, iegūst informāciju par cilvēku.</p> <p>Salīdzina informāciju, saistītu ar dzīvesgājumu (CV).</p> <p>Stāsta un uztur sarunu par savu ģimeni, tuviniekiem, viņu nodarbošanos, interesēm, radniecību u. c.</p> <p>Stāsta par savu dzimtas koku.</p> <p>Diskutē par savstarpējām attiecībām ģimenē.</p> <p>Pauž argumentētu viedokli par dažādiem ar ģimeni saistītiem jautājumiem.</p>	<p>Pēc parauga raksta savu vai kādas citas personas dzīvesgājumu (CV), pamatojoties uz izlasītu tekstu.</p> <p>Raksta vienkāršu aprakstu par kāda cilvēka izcelsmi un sociālajām lomām.</p> <p>Aizpilda anketu par sevi un/vai savas ģimenes locekļiem.</p> <p>Raksta privātu vēstuli (e-pasta vēstuli).</p> <p>Raksta īsu izlasītā teksta apkopojumu.</p>	<p>Citvalodu personvārdi latviešu valodā.</p> <p>Valstu, pilsētu, reģionu, apgabalu nosaukumi.</p> <p>Vārdi, kas nosauc dažādas sociālās lomas.</p> <p>Darbības vārdi <i>braukt</i> un <i>iet</i> ar priedēkļiem: <i>aizbraukt, apbraukt, atbraukt, iebraukt, izbraukt, nobraukt, pabraukt, pārbraukt, piebraukt, sabraukt, uzbraukt, aiziet, apiet, atiet, ieiet, iziet, noiet, paiet, pāriet, pieiet, saiet, uziet.</i></p> <p>Atgriezeniskie darbības vārdi: <i>tikties, sarunāties, priecāties, justies, ierasties, ciemoties, pārceļties, atgriezties, mainīties, strīdēties.</i></p> <p>Vārdi, kas nosauc ģimenes locekļus: <i>brālēns, māsiņa, tante, tēvocis, vedekla, znots.</i></p> <p>Vārdi, kas nosauc ģimenes stāvokli (vīriešu un sieviešu dzimtē): <i>civilvīrs, civilsievā, atrautnis, precējies/šķīries.</i></p> <p>Vārdi, kas nosauc cilvēka attīstības posmus: <i>zīdains, pusaudzis, jauniešs, cilvēks pusmūžā.</i></p> <p>Vārdi, kas raksturo izjūtas, emocionālo stāvokli, rakstura iezīmes.</p> <p>Vārdi, kas saistīti ar dzimtas vēsturi, tās pētīšanu.</p> <p>Stabili vārdu savienojumi: <i>iet kāda pēdās, ķerties pie darba, tikt galā ar.</i></p>

Gramatika

Deklinējamo vārdšķiru saskaņošana dzimtē, skaitlī, locījumā.
Kopdzimtes lietvārdi, to lietojums uzvārdos, līdzskaņu mija lietvārdu locījumos.
Kārtas skaitļa vārdi.
Īpašības vārdu darināšana ar piedēkļiem *-īg-*, *-isk-*.
Atgriezeniskie darbības vārdi īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Oficiāls iesniegums/pieteikums.
Laika intervāla pieraksts izvērstā veidā (no 2014. gada 1. jūnija līdz 2014. gada 13. jūnijam).
Datuma dažāda veida pieraksts (2025. gada 31. janvārī; 31.01.2025.).

Tekstveide

Intervija. Dzīvesgājums (CV), anketa. Privāta vēstule.

1.2. Draugi un paziņas Latvijā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot tekstus par cilvēku attiecībām.</p> <p>Izvēlas nepieciešamo informāciju iepazīšanās sludinājumos.</p> <p>Caurskatot garākus tekstus par draugiem un paziņām, prot iegūt vajadzīgo informāciju: datus, emocionālā stāvokļa aprakstu.</p>	<p>Saprot tieši izteiktu konkrētu informāciju par personu.</p> <p>Saprot normālā runas tempā skaidri izteiktus jautājumus par draugiem un paziņām.</p> <p>Spēj audioierakstā saklausīt svarīgāko informāciju par draugiem vai paziņām.</p>	<p>Prot izteikt visiem zināmas pieklājības frāzes un savu attieksmi.</p> <p>Stāsta par saviem draugiem, raksturo tos.</p> <p>Komentē un skaidro diagrammu par cilvēku interesēm, dzīves pieredzi.</p> <p>Prot argumentēti izteikt viedokli par draugu izvēli.</p> <p>Veido dialogu vai piedalās īsā diskusijā par draugu lomu dzīvē.</p> <p>Prot īsi izteikties par cilvēku saskarsmes jautājumiem, aprakstīt savas emocijas un attieksmi pret apkārtējiem.</p>	<p>Raksta savu draugu (paziņu) aprakstu (ārējais izskats, rakstura īpašības, intereses).</p> <p>Raksta e-pasta vēstuli draugam/ draudzenei par dažādām ikdienišķām tēmām.</p> <p>Raksta iepazīšanās sludinājumu.</p> <p>Raksta novēlējumu.</p>	<p>Atgriezeniskie darbības vārdi: <i>smieties, jokoties, baidīties, veikties, satikties, rasties, žēloties, rūpēties, draudzēties, iemīlēties, sarakstīties.</i></p> <p>Frāzes viedokļa izteikšanai: <i>Domāju, ka ... Uzskatu, ka ... Var teikt, ka ... Teica, ka ...</i></p> <p>Vārdi cilvēka ārējā izskata raksturošanai, rakstura īpašību un nodarbošanās nosaukšanai.</p> <p>Lietvārdi: <i>paziņa, darbabiedrs, studiju biedrs, istabas biedrs, kolēģis, svešinieks, partneris</i> u. c.</p> <p>Stabili vārdu savienojumi: <i>noiet greizi, nākt par labu.</i></p>

Gramatika

Darbības vārds *braukt* ar priedēkļiem īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē. Atgriezeniskie darbības vārdi *smieties, jokoties, baidīties, veikties, satikties, rasties, žēloties, rūpēties, draudzēties, iemīlēties, sarakstīties* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē. Lietvārdu salikteņu, kas saistīti ar ārējo izskatu, darināšana (*zilacis, tumšmatis, sirmgalvis* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Saikļi *tāpēc ka, lai gan, kaut arī, lai* cēloņa un pieļāvuma izteikšanai.

Tekstveide

Apraksts. Novēlējums. Iepazīšanās sludinājums. E-pasta vēstule.

1.3. Svarīgākie dzīves notikumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Uztver un saprot galveno domu tekstos par dažādiem dzīves notikumiem.</p> <p>Prot noteikt teksta tēmu, problemātiku.</p> <p>Prot sakārtot tekstu hronoloģiskā secībā.</p>	<p>Saprot cita cilvēka stāstījumu par kādu svarīgu dzīves notikumu.</p> <p>Saprot galveno domu TV, radio pārraidē, raidierakstā par ģimenes dzīves notikumiem.</p>	<p>Prot apsveikt un pateikt dažāda satura novēlējumus, izteikt komplimentus.</p> <p>Stāsta par savas dzīves svarīgākajiem notikumiem (kristībām, izlaidumu, kāzām, salidojumu utt.), ievērojot nacionālās tradīcijas un reliģisko piederību.</p> <p>Stāsta par savām emocijām, atceroties svarīgākos dzīves notikumus.</p> <p>Veido hronoloģisku stāstījumu par attēlos/fotogrāfijās redzamiem dzīves notikumiem.</p> <p>Izsaka viedokli par svarīgāko dzīves notikumu atzīmēšanu.</p>	<p>Prot uzrakstīt apsveikumu dzimšanas dienā, jubilejā, izlaidumā, kāzās u. c.</p> <p>Raksta ielūgumu uz kādu svarīgu pasākumu.</p> <p>Pēc plāna raksta īsu aprakstu par kādu savas dzīves svarīgu notikumu.</p> <p>Raksta intervijas jautājumus, lai noskaidrotu citu cilvēku pieredzi, viedokli par dažādiem pasākumiem.</p>	<p>Vārdi, kas nosauc dažādus dzīves notikumus: <i>kristības, kāzas, izlaidums, bēres</i> u. c.</p> <p>Ar cilvēka noskaņojumu, emocijām saistīti vārdi: <i>līdzsvarots, apmierināts, nomākts, satraukts, atklāts, noslēgts, uztraucies, nervozs</i>.</p> <p>Vārdi un frāzes, kas izsaka šaubas: <i>diez vai (diezin vai), es šaubos</i>.</p> <p>Darbības vārdi: <i>lepoties, atcerēties, priecāties, bēdāties, nožēlot, skumt, labot (izlabot kļūdas)</i>.</p> <p>Vārdi, kas izsaka pārliecību: <i>noteikti, neapšaubāmi, acīmredzot, droši</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas izsaka iespējamību: <i>iespējams, šķiet, liekas</i>.</p> <p>Frāzes, kas izsaka ielūguma pieņemšanu vai atteikumu: <i>pateicos par uzaicinājumu, man ir ļoti žēl, bet</i>.</p>

Gramatika

Vārddarināšana. Darbības vārds – lietvārds – īpašības vārds (*lepoties – lepnums – lepns, skumt – skumjas – skumjš* u. c.).
 Darbības vārdi *lepoties, atcerēties, priecāties, bēdāties, nožēlot, skumt, labot* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Daudzskaitlinieki *dusmas, ciešanas, šaubas, kāzas, kristības, bēres, sāpes, bailes*.

Vokatīva formu veidošana.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar uzrunu, uzrunas grupu.

Lietvārda vokatīva pareizrakstība.

Tekstveide

Apsveikums. Ielūgums. Tosts.

1.4. Latvijas valsts sistēma un aizsardzība

Sasniedzamie rezultāti

Vārdu krājums

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
Uztver un saprot galveno domu informatīvā tekstā par aktuālām valsts politikas, likumdošanas un aizsardzības tēmām. Izvēlas publicistikas tekstos nepieciešamo informāciju par valsts svētku norisi un pasākumiem.	TV un radio raidījumos uztver informāciju par Latvijas valsts sistēmu. Uztver un saprot informāciju par Latvijas valsts aizsardzību, ja tiek runāts literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas Uztver informāciju par valsts svētku svinēšanas norises vietām, laiku, pasākumiem.	Sniedz vienkāršu informāciju par Latvijas Republikas politiskās sistēmas, likumdošanas un valsts aizsardzības jautājumiem. Spēj pietiekami saprotami izstāstīt par aizsardzības un tiesībsargājošajām institūcijām. Formulē jautājumus, lai iegūtu informāciju par Latvijas valsts sistēmu.	Raksta vienkāršu informāciju par Latvijas Republikas politiskās sistēmas, likumdošanas un valsts aizsardzības jautājumiem. Raksta iesniegumu. Raksta lietišķu vēstuli valsts iestādei.	Lietvārdi: <i>Saeima, parlaments, Ministru kabinets, ministrija</i> (arī ministriju nosaukumi), <i>valdība, prezidents(-e), politiķis(-e), deputāts(-e), ministrs(-e), partija, pašvaldība, dome, padome, vara, vēlēšanas, referendums, balsošana, armija, karaspēks, policija, zemessardze, robežsardze, (bruņotie) spēki</i> u. c. Darbības vārdi: <i>valdīt, vadīt, vēlēt, balsot, kandidēt, ievēlēt, organizēt, rīkot</i> (referendumu), <i>svinēt, atcelt, atkāpties</i> īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Gramatika

Salikteņu darināšana.

Darbības vārdi *valdīt, vadīt, vēlēt, balsot, kandidēt, ievēlēt, organizēt, rīkot* (referendumu), *svinēt, atcelt, atkāpties* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Lielo sākumburtu lietojums valsts institūciju nosaukumos.

Tekstveide

Lietišķa vēstule. Iesniegums.

B1

Uz
satura
rādītāju

2. Izglītība un darbs (20 stundas)

2.1. Akadēmiskā/profesionālā, formālā/neformālā, interešu izglītība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot tekstus par mācību saturu.</p> <p>Lasa un saprot dažādus ar mācību procesu saistītus sludinājumus, konkursu noteikumus.</p> <p>Izvēlas sev vajadzīgo informāciju (mācību/studiju/kursu sākums, norises vieta, laiks, ilgums u. c.) dažādu izglītības iestāžu reklāmas bukletos, kursu programmās.</p>	<p>Uztver un saprot skaidri izrunātu un normālā runas tempā izteiktu informāciju par izglītību.</p> <p>Uztver un saprot audioierakstā, plašsaziņas līdzekļos skaidri izrunātu informāciju par izglītības iegūšanas vai turpināšanas iespējām vai profesionālās pilnveides kursiem.</p>	<p>Vienkāršā valodā stāsta par savām izglītības gaitām, raksturo mācību iestādi, apgūtos mācību priekšmetus, izglītības perspektīvas un ieceres.</p> <p>Izsaka viedokli par mācību priekšmetiem, kuri tika apgūti skolā vai augstskolā, un pauž savu attieksmi.</p> <p>Iesaistās un uztur sarunu par mūžizglītības jautājumiem.</p>	<p>Aizpilda dažādas anketas par izglītības iestādēm vai kursiem.</p> <p>Aizpilda kursu pieteikuma veidlapu.</p> <p>Raksta viedokli par izglītības nozīmi karjeras un labklājības veidošanā.</p>	<p>Jēdzieni, kas saistīti ar izglītību: <i>akadēmiskā, profesionālā, formālā/neformālā izglītība, obligātā izglītība, privātās mācības, maksas/bezmaksas studijas, mājmācība.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>izglītot, kļūt, iegūt, mācēt, pabeigt, absolvēt, nokārtot, pretendēt.</i></p> <p>Vārdi, kas saistīti ar mācību telpām un aprīkojumu: <i>projektors, interaktīvā tāfele, dators, tāfele, krīts.</i></p>

Gramatika

Darbības vārdi īstenības izteiksmes saliktajā tagadnē.
Gadskaitļu lietojums.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Darbības vārdi īstenības izteiksmes saliktajā tagadnē.
Gadskaitļu lietojums.

Tekstveide

Pieteikuma veidlapa. Anketa. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.

B1

2.2. Mana profesija, darba pienākumi, nepieciešamās prasmes un rakstura īpašības

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot vienkāršus, ar darba pienākumiem saistītus tekstus (instrukcijas, darba līgumus, amata aprakstus, darba drošības noteikumus).</p> <p>Lasa un saprot plašsaziņas līdzekļos publicētus darba sludinājumus, konkursu noteikumus.</p> <p>Lasa un saprot intervijas ar dažādu profesiju pārstāvjiem.</p>	<p>Saprot jautājumus par darba pienākumiem un apstākļiem.</p> <p>Uztver un saprot literārajā valodā skaidri artikulētu informāciju par darba piedāvājumiem.</p> <p>Uztver un saprot izteikto viedokli un attieksmi ar darbu saistītā sarunā, ja runātāja artikulācija ir skaidra.</p>	<p>Stāsta vienkāršā valodā par savu profesiju vai amatu, specialitāti, kurā strādā, darba pienākumiem un apstākļiem.</p> <p>Iesaistās dialogā par darba jautājumiem.</p> <p>Stāsta par profesiju un pamato nepieciešamās prasmes un rakstura īpašības.</p>	<p>Raksta elektroniskajos saziņas līdzekļos vienkāršas atbildes uz jautājumiem par savu darbu, darba pienākumiem.</p> <p>Raksta īsu sava darba aprakstu.</p> <p>Raksta viedokli par prasmju un rakstura īpašībām, kas nepieciešamas dažādu profesiju pārstāvjiem.</p>	<p>Profesiju nosaukumi: <i>krāsotājs, celtnieks, būvnieks, flizētājs, biškapis, audējs, pinējs, kalējs, podnieks, uzņēmējs, restaurators, mehāniķis, putnkopis, lopkopis.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>darināt, aust, pīt, kalt, adīt, vēstīt, audzēt, pļaut, sēt, vākt, kopt, aizraut, audzināt.</i></p> <p>Lietvārdi: <i>prasme, amats, rota, darbnīca, saimnieks, padoms, uzņēmums, vērtība, reģions, detaļa, tendence, autentiskums, priekšroka, gadsimts, gandarījums.</i></p> <p>Vārdi, kas nosauc īpašības: <i>apķērīgs, uzmanīgs, uzticams, atbildīgs, radošs, kārtīgs, pacietīgs, pieklājīgs, laipns, mierīgs.</i></p> <p>Stabili vārdu savienojumi: <i>atstāt novārtā, seja atplaukst smaidā.</i></p>

Gramatika

Vajadzības izteiksmes lietojums (*Kas jādara? – jāpabeidz darbs; Kādam jābūt? – jābūt čaklam*).

Laika apstākļa vārdi.

Apstākļa vārds *teju*.

Teikumi ar tiešo runu.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Iestāžu un organizāciju salikto nosaukumu un abreviatūru pareizrakstība.

Pieturzīmes teikumos ar tiešo runu.

Tekstveide

Apraksts. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.

B1

Uz
satura
rādītāju

2.3. Darbavietas un darba režīma raksturojums. Profesija darba tirgū

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot vienkāršus tekstus par dažādām darbavietām un darba režīmu.</p> <p>Saprot dažādos rakstos svarīgāko informāciju par profesiju pieprasījumu darba tirgū.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju izvērstos darba sludinājumos un amatu konkursu noteikumos.</p>	<p>Klausās un saprot informāciju par darbu (norādes, instrukcijas, noteikumus, pavēles).</p> <p>Saprot vienkārši izteiktus norādījumus, kas saistīti ar darba režīmu un apstākļiem.</p> <p>Saprot un uztver normālā tempā runāto par dažādām profesijām, to pieprasījumu darba tirgū.</p> <p>Saprot galveno domu vienkāršās intervijās ar dažādu nozaru speciālistiem.</p>	<p>Raksturo darba kolektīvu, tuvākos kolēģus.</p> <p>Izsaka viedokli, priekšlikumus par darba apstākļiem, problēmām un attiecībām darba kolektīvā.</p> <p>Stāsta par savas profesijas nepieciešamību.</p> <p>Iesaistās sarunā un izsaka pārdomas, viedokli par plašsaziņas līdzekļos lasīto, dzirdēto, redzēto saistībā ar dažādu profesiju priekšrocībām un trūkumiem.</p>	<p>Raksta privātu vēstuli par darbavietu un darba apstākļiem.</p> <p>Raksta darba vajadzībām nepieciešamus dokumentus: iesniegumu, paskaidrojumu, atlūgumu.</p> <p>Raksta īsu sludinājumu par darba meklējumiem vai savu pakalpojumu piedāvāšanu.</p>	<p>Vārdi, kas saistīti ar darba uzdevumiem, pienākumiem (specifiski katrai profesijai).</p> <p>Darbības vārdi: <i>iesniegt, izsniegt, saņemt, nosūtīt, aizpildīt, sagatavot, pagarināt, apstiprināt.</i></p> <p>Darbavietu nosaukumi.</p>

Gramatika

Uzruna, uzrunas grupa.
Vēlējuma izteiksme.
Nelokāmie divdabji ar *-ot, -oties*.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar uzrunu, uzrunas grupu (atkārtojums).
Pieturzīmes teikumos ar divdabja teicienu.

Tekstveide

Iesniegums. Atlūgums. Paskaidrojums. Ieteikumi, priekšlikumi.

B1

3. Dzīves vide (24 stundas)

3.1. Apkārtnes labiekārtošana, talkas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Caurskatot garākus tekstus, prot atrast vajadzīgo informāciju.</p> <p>Prot iegūt informāciju no dažādām teksta daļām vai no dažādiem tekstiem konkrēta uzdevuma izpildei.</p> <p>Saprot vienkāršas, skaidras instrukcijas.</p>	<p>Saprot dažāda satura publisko informāciju, kas saistīta ar mājokli un apkārtējo vidi.</p> <p>Uztver informāciju par Lielās talkas norises vietām, laiku un nepieciešamo inventāru.</p>	<p>Prot samērā veikli veidot vienkāršu stāstījumu vai aprakstu par piedalīšanos apkārtnes labiekārtošanā, secīgi to izklāstīt.</p> <p>Prot detalizēti aprakstīt savu pieredzi, raksturot jūtas un emocijas, kas gūtas, piedaloties apkārtnes labiekārtošanas darbos.</p> <p>Stāsta par attēliem, kuros redzama apkārtnes uzkopšana un labiekārtošana, tos salīdzina.</p> <p>Dialoga veidošana par talkas laiku, vietu, ilgumu un veicamajiem darbiem.</p>	<p>Prot aprakstīt pieredzēto, vienkāršā, saistītā tekstā izklāstot savas izjūtas un emocijas, kas gūtas, piedaloties apkārtnes labiekārtošanas darbos.</p> <p>Veido reklāmas plakātu vai raksta paziņojumu par paredzamajiem apkārtnes labiekārtošanas darbiem.</p> <p>Apraksta diagrammā apkopotos aptaujas rezultātus.</p>	<p>Lietvārdi: <i>sakārtošana, ierīkošana, talka, talkošana, atkritumi, brīvprātīgais(-ā), lāpsta, grābeklis, maiss, dakšas, lejkanna.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>atrasties, izveidot, ierīkot, veidot, uzcelt, būvēt, iestādīt, sakopt, grābt, rakt, talkot.</i></p> <p>Divdabji: <i>ierīkots, radīts, izveidots, nopļauts, neapdzīvots, sakopts, nekopts, nolaists u. c.</i></p>

Gramatika

Pavēles izteiksme.
 Darbības vārda ciešamā kārtā (atkārtojums).
 Lokāmie ciešamās kārtas pagātnes divdabji ar *-ts, -ta*.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Darbības vārdu pareizrakstība pavēles izteiksmē.
 Vietas un laika apstākļa palīgteikumi.

Tekstveide

Plakāts. Sludinājums. Diagrammas apraksts.

B1

Uz
satura
rādītāju

3.2. Nacionālie dabas parki un liegumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Prot atrast un saprot vajadzīgo informāciju, caurskatot un pārlūkojot ikdienā nepieciešamos materiālus (vēstules, brošūras, vienkāršus dokumentus).</p> <p>Saprot autentiskos avotos svarīgāko informāciju par dabas aizsardzības tēmām.</p> <p>Uztver tekstu saturu no virsrakstiem un vizuālās informācijas.</p>	<p>Spēj izsekot pārraižu tematikai un gūt priekšstatu par to saturu, ja tiek runāts literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas.</p> <p>Uztver informāciju par cilvēku izvēli un aktivitātēm nacionālajos parkos.</p>	<p>Stāsta, kā var pavadīt laiku nacionālajos parkos, sniedz detalizētus norādījumus.</p> <p>Izsaka piekrišanu vai noliegumu piedāvājumam apmeklēt kādu no nacionālajiem parkiem.</p> <p>Stāsta par nacionālā parka vai kāda dabas objekta apmeklējumu.</p> <p>Izsaka un noskaidro viedokli par nacionālo parku un dabas liegumu nepieciešamību.</p>	<p>Raksta tekstu par atpūtu pie dabas, izmanto vienkāršus izteiksmes līdzekļus.</p> <p>Raksta viedokli par atpūtas iespējām pilsētā un dabā.</p> <p>Raksta atbildīgas uzvedības ieteikumus atpūtai pie ūdenstilpēm.</p>	<p>Lietvārdi: <i>ugunskurs, gujammaiss, lukturis, iesms, malka, skali, sērkociņš, ogles, dūmi, baterija, kompass.</i></p> <p>Īpašības vārdi ar <i>-ains, -ens</i>: <i>kalnains, smilšains, akmeņains, duļķains, lietains, līdzens, lēzens, garens.</i></p> <p>2. deklinācijas izņēmumi: <i>sāls, akmens, zibens, mēness, ūdens, rudens, asmens, suns.</i></p> <p>Īpašības vārdi ar noteikto galotni: <i>nacionālais, pēdējais, augšējais, apakšējais, centrālais, pērnais, galvenais.</i></p> <p>Vārdi, kas nosauc pazīmes: <i>noturīgs, mainīgs, nepastāvīgs, pelēcīgs, pilns, augošs, dilstošs (mēness) u. c.</i></p> <p>Dabas parādības: <i>slapjdraņķis, atkala u. c.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>aust, lēkt, rietēt, lūzt, lauzt, laivot, nūjot, turpināt, mēslot, novietot.</i></p>

Gramatika

2. deklinācijas izņēmumi.

Apstākļa vārdi *blakus, līdzās, pretī, apkārt, šaipus* u. c. ar lietvārdu (*blakus parkam, līdzās upei, apkārt ezeram, šaipus purvam* u. c.).

Īpašības vārdu darināšana ar piedēkļiem *-ain-, -en-*.

Īpašības vārdi ar noteikto galotni: paplašinātā un nepaplašinātā galotne (*nacionālajam parkam, pēdējam apmeklētājam*).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Darbības vārdu pareizrakstība pavēles izteiksmē (atkārtojums).

Darbības vārdu *lūzt* un *lauzt* pareizrakstība.

Pieturzīmes rosinājuma teikuma beigās.

Tekstveide

Apraksts. Ieteikumi. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.

B1

Uz
satura
rādītāju

3.3. Latvijas flora un fauna

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot galveno domu loģiski pamatotos tekstos par Latvijas floras un faunas saglabāšanas nepieciešamību.</p> <p>Spēj uztvert svarīgāko informāciju par Latvijas floru un faunu vienkāršos tekstos plašsaziņas līdzekļos.</p>	<p>Plašā diskusijā spēj izsekot galvenajiem jautājumiem par Latvijas floru un faunu, ja tiek runāts literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas.</p> <p>Uztver informāciju par Latvijā sastopamajiem dzīvniekiem.</p>	<p>Var pietiekami precīzi izskaidrot idejas vai problēmas galvenos aspektus par Latvijas floras un faunas saglabāšanas nepieciešamību.</p> <p>Prot uzdot jautājumus papildinformācijas iegūšanai par Latvijas floru un faunu.</p>	<p>Veido aprakstu par kādu no Latvijas savvaļas dzīvniekiem.</p> <p>Raksta ieteikumus uzvedībai mežā.</p>	<p>Latvijai raksturīgi putni: <i>grieze, pīle, kaija, gulbis, balodis, zvirbulis, zoss, strazds, vārna.</i></p> <p>Latvijai raksturīgi kukaiņi un kaitēkļi: <i>spāre, dundurs, zemesvēzis, gliemezis.</i></p> <p>Latvijai raksturīgi rāpuļi un abinieki: <i>čūska (odze, zalktis), varde, krupis.</i></p> <p>Latvijai raksturīgas zivis: <i>līdaka, asaris, rauda, bute, vimba.</i></p> <p>Dzīvnieku ķermeņa daļas: <i>aste, līpa, ķepa, plezna, knābis, spura, zvīņas, kažoks, spalva.</i></p> <p>Dzīvnieku mazuļu nosaukumi ar <i>-ēns</i>: <i>kazlēns, zaķēns, vilcēns, lapsēns, lācēns, lūsēns.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>aizlidot, atlidot, barot, kopt, apkopt, turēt, uzturēt, glāstīt/glaudīt, graužt, šņākt, kost, sakost, riet, ņaudēt, izaugt, turēt, audzēt, izaudzēt, smaržot, smirdēt.</i></p>

Gramatika

1. konjugācijas darbības vārdi *kopt, apkopt, graužt, šņākt, kost, sakost, riet, izaugt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Dzīvnieku mazuļu nosaukumu darināšana ar piedēkli *-ēn-*.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

1. konjugācijas darbības vārdu *kopt, apkopt, graužt, šņākt, kost, sakost, riet, izaugt* pareizrakstība.

Vietas apstākļa palīgteikums ar saistītārvārdiem *kur, kurp, no kurienes, uz kuriem* un laika apstākļa palīgteikums ar saistītārvārdiem *kad, kamēr, kopš, līdz, līdzko, tikko, pirms, tiklīdz, tiklīdz kā*.

Tekstveide

Apraksts. Ieteikumi.

B1

3.4. Ceļojuma izvēles kritēriji un plānošana

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot galveno domu un uztver detaļas stāstījumā par kādu ceļojumu, iespaidiem, atziņām un stāstītāja attieksmi.</p> <p>Izvēlas no informatīviem ziņojumiem, bukletiem, uzziņu katalogiem ceļojuma sagatavošanai vajadzīgo informāciju.</p>	<p>Saprot galveno informāciju kādas personas stāstījumā par ceļojumu, ja informācija tiek sniegta skaidrā literārajā valodā vai pazīstamā valodas variantā.</p> <p>Spēj uztvert stāstījuma nianšes, attieksmi pret piedzīvoto, ja tiek runāts skaidrā literārajā valodā vai pazīstamā valodas variantā.</p> <p>Klausās informāciju un sakārto tekstu par ceļojumu pareizā secībā.</p>	<p>Iegūst nepieciešamo informāciju, uztur sarunu ceļojumu birojā, viesnīcā, atpūtas vietās.</p> <p>Veido klienta un viesnīcas/tūrisma aģentūras darbinieka dialogu viesnīcā vai tūrisma aģentūrā.</p> <p>Skaidro pārvietošanās, nakšņošanas un sadzīves vajadzības ceļojuma laikā.</p>	<p>Aizpilda aptaujas anketu ceļojuma/apkalpošanas kvalitātes novērtēšanai.</p> <p>E-pastā raksta informācijas pieprasījumu ceļojuma birojā.</p> <p>Veido ceļojuma reklāmu.</p> <p>Raksta atsauksmi par viesnīcu, ceļojumu/tūrisma aģentūras pakalpojumiem.</p>	<p>Darbības vārdi: <i>samaksāt, iesniegt, pieteikties, segt, tikt, nokļūt, apceļot, iekārtoties, izveidot, sameklēt, kāpt, uzkāpt, iekāpt, nirt, ienirt, kurināt, uzcept, nogurt.</i></p> <p>Lietvārdi: <i>pārgājiens, gumijas laiva, plosts, kanoe, katamarāns, virve, glābšanas veste, muita, robežas šķērsošana, lidojums, apskates objekti.</i></p>

Gramatika

Īpašības vārdi ar nenoteikto un noteikto galotni (atkārtojums).
Skaitļa vārdi pulksteņa laika, datuma, attāluma nosaukšanai.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Īpašības vārdu ar noteikto galotni pareizrakstība.
Skaitļa vārdu pareizrakstība.

Tekstveide

Reklāma. Anketa. Atsauksme. Vēstule.

B1

4. Ikdiena un sadzīve (20 stundas)

4.1. Mana dzīvesvieta, tās izvēle un labiekārtošana

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot tekstu par dzīvi pilsētā un laukos, spēj apkopot vajadzīgo informāciju.</p> <p>Lasa par dabas daudzveidību pilsētā un laukos, nosaka kopīgo un atšķirīgo.</p> <p>Lasa un saprot sludinājumus par darījumiem ar dzīvokli vai māju.</p> <p>Lasa un saprot interviju par mājas būvniecību, atrodot sinonīmus.</p> <p>Lasa informāciju par klimatu, laikapstākļiem un dabas parādībām.</p>	<p>Uztver un saprot konkrētu informāciju par cilvēku dzīvesvietu.</p> <p>Uztver un saprot normālā runas tempā izteiktu informāciju par atrašanos vai nokļūšanu kādā vietā, par dzīvojamo fondu.</p> <p>Saprot informatīvu saturu lielākajā daļā TV un radio raidījumu, reportāžu un raidierakstu par dzīves iespējām pilsētā un laukos.</p> <p>Saprot īsus ierakstus par sadzīves problēmām.</p> <p>Uztver informāciju par laikapstākļiem un apkārtējo vidi.</p>	<p>Pēc plāna stāsta par savu dzīvesvietu.</p> <p>Stāsta par kopīgo un atšķirīgo lauku un pilsētas dzīvē, komentē katras dzīvesvietas priekšrocības un trūkumus.</p> <p>Stāsta par iecerētajām pārmaiņām savā dzīvoklī, argumentēti izskaidro savas vēlmes.</p> <p>Sniedz sagatavotu ziņojumu par sev nozīmīgām darbībām ar nekustamo īpašumu (dzīvesvietas maiņu, darījumiem ar dzīvojamo fondu).</p> <p>Vispārīgi raksturo un salīdzina laikapstākļus un gadalaikus.</p>	<p>Raksta vienkāršu aprakstu par savu mājokli.</p> <p>Apraksta pavasara/ rudens darbus laukos/ dārzā.</p> <p>Raksta iesniegumu, ziņojumu, sludinājumu par sev svarīgiem darījumiem ar nekustamo īpašumu, mājokļa apsaimniekošanu.</p> <p>Raksta īsas, neformālas vēstules, secīgi izklāsta notikumus par sava mājokļa remontu, interjera izmaiņām vai apraksta savas dzīvesvietas apkārtnē esošus objektus.</p>	<p>Vārdi, kas saistīti ar dzīvesvietu – dzīvokļu vai māju/ēku tiem: <i>privatizēts dzīvoklis, dienesta dzīvoklis, daudzdzīvokļu māja, jaunbūve, saimniecības ēka</i> u. c.</p> <p>Darbības, kas saistītas ar darījumiem: <i>tikt, pirkt, pārdot, remontēt, renovēt, mainīt, piebūvēt, pārbūvēt.</i></p> <p>Ar mājsaimniecības ierīcēm un priekšmetiem saistīti darbības vārdi: <i>slēgt, vērt, griezt, regulēt, kurināt, sildīt</i> u. c.</p> <p>Darbības vārdi: <i>piederēt, nopirkt, privatizēt, izīrēt, uzcelt, iekārtot, līmēt, flīzēt, mūrēt, zāgēt.</i></p> <p>Vietniekvārds <i>pats</i>.</p>

Gramatika

Darbības vārda ciešamā kārta.

Lietvārdu darināšana ar piedēkļiem *-nīc-, -tuv-, -tav-* (*maiznīca, ceptuve, krātuve, mazgātava* u. c.).

Darbības vārdu darināšana ar piedēkļiem (*slēgt – aizslēgt, vērt – atvērt, griezt – sagriezt, regulēt – noregulēt, celt – uzcelt, krāsot – nokrāsot, līmēt – salīmēt, būvēt – pārbūvēt, mūrēt – uzmūrēt, pirkt – nopirkt*).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Darbības vārdu *slēgt, vērt, regulēt* u. c. pareizrakstība un pareizrūna (šaurā un platā /e/, /ē/ lietojums).

Tekstveide

Iesniegums. Apraksts. Vēstule. Ziņojums. Sludinājums.

B1

Uz
satura
rādītāju

4.2. Pamatpakalpojumi ikdienā un iepirkšanās (internetveikals, lielveikals, tirgus)

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot reklāmās sniegto informāciju par dažādiem pakalpojumiem (sadzīves, autoservisa, pasta u. c.).</p> <p>Atrod nepieciešamo/specifisko informāciju vienkāršos rakstos, reklāmās, tīmekļvietnēs par iepirkšanos, preču klāstu, atļaidēm, piedāvājumu lojalitāšu karšu īpašniekiem, apkalpošanas noteikumiem un preču piegādes izmaksām un termiņiem.</p>	<p>Saprot reklāmas par dažādiem pakalpojumiem.</p> <p>Saprot galveno domu radio, TV, raidierakstos, ziņās, intervijās un spēj sekot informācijai par pakalpojumiem un to veidu.</p> <p>Saklausa intervijās informāciju un argumentāciju par pakalpojumu priekšrocībām un trūkumiem.</p> <p>Uztver un saprot klātienē vai telefonsarunā sniegtus paskaidrojumus, precizējumus par pakalpojumiem.</p>	<p>Stāsta par savu pieredzi dažādu pakalpojumu izmantošanā.</p> <p>Veido dialogu par pakalpojumu piedāvājumu, salīdzina to kvalitāti.</p> <p>Sniedz informāciju citai personai par veikalu piedāvātajām precēm, cenu, atļaidēm, akcijām.</p>	<p>Raksta atsauksmi, pretenziju, sūdzību vai pateicību par saņemto pakalpojumu, preču kvalitāti.</p> <p>Aizpilda aptaujas anketu par iepirkšanās paradumiem.</p> <p>No plašas informācijas teksta vai vairākiem tekstiem izveido īsu tekstu par konkrētas iestādes darbības noteikumiem, kvalitāti, pieejamību dažādu grupu cilvēkiem.</p> <p>Aizpilda standarta veidlapu (saskaņoto paziņojumu par ceļu satiksmes negadījumu).</p>	<p>Dažādu profesiju nosaukumi: <i>zinātnieks, pētnieks, advokāts, inženieris</i> u. c.</p> <p>Darbavietu/iestāžu nosaukumi.</p> <p>Vispārīgi vārdi: <i>nodarbošanās, ienākumi, atklājums, eksperiments, pētījums, amats, apspriede, pārskats, priekšnieks, vadītājs, kolēģis, sanāksme, komandējums, pārtraukums</i> u. c.</p> <p>Statuss: <i>eksperts, speciālists, strādnieks, ierēdnis, īpašnieks, uzņēmējs, priekšsēdētājs, darba devējs, darba ņēmējs</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas saistīti ar dažādiem dokumentiem: <i>izziņa, ieteikums/rekomendācija, pieteikums, oriģināls, kopija</i> u. c.</p> <p>Darbības: <i>atklāt, uzrakstīt, iesniegt, aizpildīt, parakstīt, pagarināt, atlaist, pieņemt, sākties, beigties, pētīt, izpētīt, izgudrot, eksperimentēt</i> u. c.</p>

Gramatika

Prievārdu saistījums ar lietvārdu A.

Ierobežojuma partikulas.

Vienlīdzīgi teikuma locekļi saikļa un bezsaikļa saistījumā.

Darbības vārdi *iesaiņot, adresēt, aizpildīt, uzlīmēt, samaksāt, abonēt, labot, salabot, mainīt, mainīties, izskatīties, salīdzināt, izvēlēties, steigties, iztīrīt, pārbaudīt, salūzt, darboties, pasūtīt, gaidīt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē, nākotnē.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Atkārtotie un saliktie saikļi *gan – gan, ne tikai – bet arī, nevis – bet* uzskaitījuma, salīdzinājuma izteikšanai.

3. konjugācijas darbības vārdu ar *-īt, -īties, -ināt, -ināties* īstenības izteiksmes tagadnes formu pareizrakstība (atkārtojums).

Tekstveide

Atsauksme. Sūdzība, pretenzija. Pateicība. Veidlapas un anketas aizpildīšana.

B1

Uz
satura
rādītāju

4.3. Mana ikdiena (pienākumi un brīvais laiks)

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Caurskatot garākus tekstus par cilvēka dzīvesveidu, brīvā laika pavadīšanas iespējām, prot atrast nepieciešamo informāciju.</p> <p>Lasa un saprot vienkāršas instrukcijas par ikdienas dzīvē mājās un dārzā lietojamiem priekšmetiem un ierīcēm.</p> <p>No atsevišķiem oriģinālavotiem iegūst informāciju par brīvā laika pavadīšanas iespējām, kultūras pasākumiem, izklaides vietām, programmu u. c.</p>	<p>Saprot stāstījumu par cilvēka brīvā laika pavadīšanas iespējām.</p> <p>Saprot jautājumus par savu ikdienu, veicamajiem darbiem, pienākumiem, atpūtu, laika plānošanu.</p> <p>Klausās un saprot aptaujas rezultātu apkopojumu par dienas režīmu, ikdienas darbiem, atpūtu.</p> <p>Spēj izsekot TV pārraižu tematikai un gūst priekšstatu par to saturu.</p>	<p>Stāsta par savu dienas plānojumu, nosauc pulksteņa laikus.</p> <p>Detalizēti stāsta par savu ikdienu, secīgi min pienākumus, veicamos darbus, darbības, kas saistītas ar dažādu mājsaimniecības ierīču izmantošanu.</p> <p>Brīvi stāsta par savām interesēm, savu izklaidi.</p> <p>Iesaistās un uztur sarunu, veido vienkāršu diskusiju, dialogu par izklaides iespējām.</p>	<p>Raksta secīgu pārskatu par savu ikdienu, dienas režīmu.</p> <p>Raksta izvērstu privātu iepazīšanās e-pasta vēstuli, min ikdienas pienākumus un brīvā laika pavadīšanas iespējas.</p> <p>Raksta pasākuma (koncerta, teātra izrādes, izstādes) reklāmu.</p> <p>Raksta atsauksmi par koncertu, teātra izrādi, izstādi u. c.</p>	<p>Darbības vārdi, kas saistīti ar sadzīves pienākumiem, darbiem mājās un dārzā/laukā: <i>gatavot, izcept, izvārīt, kurināt, dedzināt, berzt, kopt, grābt, stādīt, sēt.</i></p> <p>Vārdi, kas saistīti ar atpūtu: <i>nākt/iet ciemos, pastaigāties, sauļoties, atpūsties, vērot, garlaikoties, slinkot u. c.</i></p> <p>Atgriezeniskie lietvārdi ar <i>-šanās</i>: <i>satikšanās, klausīšanās, priecāšanās, iepirkšanās.</i></p>

Gramatika

Lietvārdu darināšana ar piedēkli *-šan-* (*ēst – ēšana, dzert – dzeršana, gatavot – gatavošana* u. c.).

Lokāmie darāmās kārtas tagadnes divdabji ar *-ošs, -oša* (*ziedošs, augoša* u. c.).

Ar atpūtu saistīti darbības vārdi *nākt, iet, pastaigāties, sauļoties, atpūsties, vērot, garlaikoties, slinkot* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

1. konjugācijas darbības vārdi *cept, berzt, kopt, grābt, sēt, liet, svērt* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē. Vajadzības izteiksme.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

1. konjugācijas darbības vārdu *cept, berzt, kopt, grābt, sēt, liet, svērt* u. c. pareizrakstība un izruna īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Tekstveide

Atsauksme. Anotācija. Reklāma. Privāta e-pasta vēstule.

B1

Uz
satura
rādītāju

5. Veselība un labsajūta (24 stundas)

5.1. Veselīgs dzīvesveids, slimību profilakse

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot un uztver informāciju par kādu cilvēku, viņa dzīvesveidu.</p> <p>Saprot ikdienišķu sarunu par veselīgu dzīvesveidu.</p> <p>Lasa un saprot interviju par veselīgu dzīvesveidu.</p> <p>Iegūst un saprot vienkāršu informāciju par slimību profilaksi.</p>	<p>Uztver un saprot prezentāciju par veselīgu dzīvesveidu.</p> <p>Uztver un saprot veselīga dzīvesveida ieteikumus.</p> <p>Uztver un saprot informāciju, kas saistīta ar slimību profilaksi.</p>	<p>Izsaka savu attieksmi pret veselīgu dzīvesveidu.</p> <p>Veido dialogu par veselīgu dzīvesveidu.</p> <p>Sniedz ieteikumus, kā uzlabot veselību.</p> <p>Īsi stāsta par kādu filmas, grāmatas varoni, raksturo viņa dzīvesveidu.</p>	<p>Raksta vienkāršu tekstu par savu dzīvesveidu.</p> <p>Aizpilda testu par dzīvesveidu.</p> <p>Pēc parauga raksta ieteikumus, kā uzlabot veselību, mainīt ieradumus.</p> <p>Aizpilda veidlapas, kas nepieciešamas ārstēšanās, veselības apdrošināšanas, slimību profilakses gadījumos.</p>	<p>Lietvārdi: <i>svars, grūtības, veselība, dzīvesveids, veselība, slimība, orgāni, atkarība, aktivitātes, stress, nozīme, diēta, miegs, uzturs, slodze, līdzeklis.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>svērt, svērties, ārstēties, rūdīties, saaukstēties, izvairīties, šķaudīt, klepot, izgulēties, pērties, norīvēties, lietot.</i></p> <p>Īpašības vārdi: <i>korpulents, slaidis, tukls, vesels, tievs, vājš, mazkustīgs, veselīgs.</i></p> <p>Stabili vārdu savienojumi: <i>nomest svaru, nokristies svarā.</i></p> <p>Frāzes, kas izsaka uzslavu: <i>Tas ir labi! Tas man patīk! Vareni!</i></p> <p>Frāzes, kas izsaka negatīvu novērtējumu, iebildumus: <i>Tas nav pareizi! Tā nevar! Tā nedrīkst!</i></p>

Gramatika

Kopdzimtes lietvārdi *paziņa, plāpa, rīma, tiepša*.
 Divdabja teiciens ar nelokāmajiem divdabjiem ar *-ot, -oties* (atkārtojums).
 Vēlējuma izteiksme (atkārtojums).
 Pavēles izteiksme (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar divdabja teicienu.
 Līdzskaņu mija pavēles izteiksmes darbības vārdu formās.

Tekstveide

Tests. Veidlapu aizpildīšana. Ieteikumi.

B1

5.2. Mans vaļasprieks, aktīvā un pasīvā atpūta				
Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot vienkāršus tekstus par kādas personas raksturu, uzvedību un vaļasprieku.</p> <p>Uztver intervijā informāciju par kādu neparastu vaļasprieku.</p>	<p>Saprot cita cilvēka stāstījumu, viedokli par vaļasprieku, interesēm.</p> <p>Saprot vienkāršas audiointervijas par cilvēku vaļaspriekiem.</p> <p>Spēj uztvert galveno domu videosižetos vai raidierakstos par vaļaspriekiem.</p>	<p>Pēc attēliem raksturo dažādus vaļaspriekus, salīdzina, komentē kopīgo un atšķirīgo.</p> <p>Stāsta par saviem vaļaspriekiem.</p> <p>Stāstot salīdzina aktīvo un pasīvo atpūtu.</p> <p>Iesaistās un uztur īsas sarunas par vaļaspriekiem.</p>	<p>Raksta īsu aprakstu par savu vai kāda cita vaļasprieku.</p> <p>Izsaka viedokli un salīdzina aktīvas un pasīvas atpūtas priekšrocības un trūkumus, argumentēti pauž savu attieksmi pret tiem.</p>	<p>Lietvārdi: <i>kolekcionēšana, peldēšanās, klausīšanās, piedalīšanās, tikšanās, aizraušanās, nodarbošanās, tautas dejas</i> u. c.</p> <p>Darbības vārdi: <i>skatīties, klausīties, nodarboties, izklaidēties, aizrauties, priecāties, brīnīties</i> u. c.</p>
Gramatika				
<p>Veida apstākļa vārdi. Atgriezenisko lietvārdu darināšana un locīšana.</p>				
Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija				
<p>Atgriezenisko lietvārdu pareizrakstība.</p>				
Tekstveide				
<p>Apraksts. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.</p>				

5.3. Sporta aktivitātes un to nozīme cilvēka dzīvē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot ikdienišķu sarunu par cilvēka attieksmi pret sporta aktivitātēm.</p> <p>Caurskatot garākus tekstus, atrod informāciju par kādu sporta veidu/sportistu.</p> <p>No dažādiem oriģinālavotiem iegūst informāciju par sporta pasākumiem.</p> <p>Lasa tekstu un saprot svarīgāko informāciju par sporta vēsturi.</p>	<p>Uztver un saprot sporta ziņas.</p> <p>Klausās interviju par sporta tematu un uztver svarīgāko informāciju.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju sporta spēļu reportāžā.</p>	<p>Raksturo savu attieksmi pret sportu.</p> <p>Stāsta par attēlu, apraksta dažādus sporta veidus, ar tiem saistītās darbības.</p> <p>Salīdzina sporta veidus, izmaiņas, kādas ir notikušas sporta veida vēsturē.</p> <p>Īsi stāsta par kādu slavenu sportistu.</p>	<p>Vienkāršā, saistītā tekstā veido aprakstu par kādu sporta veidu.</p> <p>Aizpilda anketu par kādu sporta veidu pēc garāka teksta caurskatīšanas.</p> <p>Veido kāda sporta veida reklāmu.</p> <p>Raksta viedokli par aktīvo un pasīvo dzīvesveidu.</p>	<p>Sporta veidu nosaukumi: <i>peldēšana, slidošana, slēpošana, hokejs, riteņbraukšana (velosports), šaušana, skriešana, mākslas vingrošana, rokasbumba (handbols), basketbols, volejbols, daiļslidošana.</i></p> <p>Sporta piederumu un sporta apģērbu nosaukumi: <i>slidas, slēpes, nūja, ripa, rakete, grozs, tīkls, vārti, hantele, trenāžieris, treniņtērps, peldkostīms, sporta apavi u. c.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>šaut, driblēt, kāpt, piespēlēt, izvēlēties, tiesāt, krist, mest, rāpties, sviest, grūst, peldēt, peldēties, trenēties, trenēt, zaudēt, uzvarēt.</i></p> <p>Lietvārdi: <i>uzvara, zaudējums, rekords, čempionāts, olimpiāde, turnīrs, tiesnesis, draudzības spēle u. c.</i></p>

Gramatika

2. un 3. konjugācijas darbības vārdi ar *-ēt, -ēties*.

1. konjugācijas darbības vārdi *šaut, kāpt, krist, mest, rāpties, sviest, grūst* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Ar sportu saistītu vārdu darināšana (*slēpes – slēpot – slēpotājs – slēpošana* u. c.).

Prievārda saistījums ar lietvārdu *Ģ*.

Izsaukmes vārdi (*Urrā! Bravo!* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Izsaukmes vārdu pareizrakstība.

Tekstveide

Reklāma. Apraksts. Anketa. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.

B1

5.4. Ārstniecības iestādes, to pakalpojumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Iegūst un saprot informāciju par ārstēšanās iespējām dažādās iestādēs.</p> <p>Lasa un saprot medikamentu, ārstniecības un kosmētisko līdzekļu reklāmas un lietošanas pamācības.</p> <p>Saprot ar ārstniecības iestādēm un to pakalpojumiem saistītus dažāda veida tekstus plašsaziņas līdzekļos.</p>	<p>Saprot sarunās, TV, radio un citur izteiktu informāciju par dažādām veselības aprūpes iestādēm, to atrašanās vietu, darbalaiku un piedāvātajiem pakalpojumiem.</p> <p>Saprot dažādu veselības iestāžu paskaidrojumus, ieteikumus, instrukcijas, lūgumus.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju reklāmās par dažādu higiēnas piederumu, medicīnas preparātu lietošanu.</p>	<p>Sniedz, iegūst, precizē vajadzīgo informāciju dažādās veselības iestādēs.</p> <p>Izskaidro vizītes vai izsaukuma iemeslu, raksturo slimības simptomus, vēršas pēc palīdzības.</p> <p>Stāsta par savu pieredzi dažādu ārstniecības iestāžu pakalpojumu izmantošanā.</p>	<p>Atbild anketā uz jautājumiem par savu veselības stāvokli.</p> <p>Pēc parauga aizpilda ar veselības un dzīvības apdrošināšanu saistītus dokumentus.</p> <p>Raksta viedokli par tautas un tradicionālo medicīnu.</p>	<p>Vārdi, kas saistīti ar ķermeņa daļām un orgāniem.</p> <p>Lietvārdi, kas saistīti ar slimības simptomiem: <i>galvassāpes, nespēks, asinsspiediens, drudzis, angīna, iesnas, vājums, nelabums, slikta dūša, caureja, reibonis</i> u. c.</p> <p>Darbības vārdi: <i>saslimt, slimot, injicēt, pārsiet, izmeklēt, noteikt, izraut, durt, svīst, trīcēt, izrakstīt, veseļoties.</i></p> <p>Divdabji: <i>sastiepts, sasists, izmežģīts, laužts, bojāts, nosvīdis, saaukstējies, izveseļojies, saslimis</i> u. c.</p>

Gramatika

Darbības vārda ciešamā kārtā (atkārtojums).

1. konjugācijas darbības vārdi *saslimt, pārsiet, noteikt, izraut, durt, svīst* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē. Lokāmie darāmās kārtas pagātnes divdabji ar *-is, -usi, -ies, -usies* (*saslimis, nosvīdusi, saaukstējies, izveseļojusies*).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Dažādu sintaktisko konstrukciju lietojums tekstā.

Lokāmā darāmās kārtas pagātnes divdabja pareizrakstība.

Tekstveide

Anketa, veidlapa. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.

B1

6. Kultūra un tradīcijas (28 stundas)

6.1. Mākslinieciskā pašdarbība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Iegūst no atsevišķiem oriģinālavotiem informāciju par brīvā laika pavadīšanas iespējām, pasākumu norises vietu, laiku, maksu, dalībniekiem.</p> <p>Saprot vienkāršas instrukcijas.</p>	<p>Saprot dažāda satura publisko informāciju, kas saistīta ar māksliniecisko pašdarbību.</p> <p>Saprot kolēģu stāstījumu, viņu viedokli par vaļasprieku, interesēm.</p> <p>Uztver un saprot literārajā valodā skaidri artikulētu informāciju par kāda cilvēka vaļasprieku un interesēm, nodarbēm brīvajā laikā un atpūtu.</p>	<p>Stāsta par savu vaļasprieku un interesēm, nodarbēm brīvajā laikā un atpūtu.</p> <p>Apraksta savu pieredzi, raksturo jūtas un emocijas, stāsta par brīvā laika pavadīšanu un piedalīšanos mākslinieciskajā pašdarbībā.</p>	<p>Apraksta pieredzēto un izjusto vienkāršā, saistītā tekstā, izklāsta savas izjūtas un emocijas par piedalīšanos mākslinieciskajā pašdarbībā.</p> <p>Raksta viedokli par iesaistišanos mākslinieciskajā pašdarbībā.</p> <p>Raksta reklāmu vai veido afišu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvam vai pasākumam.</p>	<p>Lietvārdi: (<i>modernās dejas, balles dejas.</i>)</p> <p>Darbības vārdi: <i>zīmēt, spēlēt, dejot, dziedāt, interesēties, piedalīties.</i></p> <p>Konstrukcijas: <i>viens no populārākajiem, viena no populārākajām.</i></p>

Gramatika

Vajadzības izteiksme (atkārtojums).
 Lokāmie darāmās kārtas tagadnes divdabji ar *-ošs, -oša* (atkārtojums).
 Noteiktie vietniekvārdi *pats, pati* vsk. un dsk.
 Īpašības vārdi vispārākajā pakāpē.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Īpašības vārdu vispārākajā pakāpē pareizrakstība.
 Vietas un laika apstākļa palīgteikumi.
 Saikļi *lai gan, lai arī* pieļāvuma izteikšanai.
 Saiklis *ja* nosacījuma izteikšanai.

Tekstveide

Apraksts. Reklāma. Afiša. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.

B1

6.2. Grāmatas un bibliotēka

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Atrod un iegūst vajadzīgo informāciju no dažādām teksta daļām vai no dažādiem tekstiem konkrēta uzdevuma izpildei.</p> <p>Lasa, saprot un analizē vienkāršā valodā uzrakstītus vai adaptētus daiļdarbus.</p>	<p>Izseko TV, radio u. c. pārraižu tematikai un gūst priekšstatu par grāmatu lasīšanu, ja informāciju papildina ilustratīvs materiāls.</p> <p>Uztver un saprot informāciju par bibliotēkā plānotajiem pasākumiem.</p>	<p>Veido vienkāršu stāstījumu vai aprakstu par izlasītu grāmatu.</p> <p>Detalizēti apraksta savu pieredzi, raksturo jūtas un emocijas par izlasītu daiļdarbu.</p> <p>Iegūst nepieciešamo informāciju bibliotēkā par pakalpojumiem, lasītavas un citu telpu atrašanās vietu.</p>	<p>Raksta atsaukumi par izlasītu grāmatu.</p> <p>Raksta grāmatas anotāciju un tās reklāmu.</p> <p>Raksta viedokli par bibliotēkas nepieciešamību un lomu mūsdienu sabiedrībā.</p>	<p>Lietvārdi: <i>ilustrācija, dzejnieks, rakstnieks, tulkotājs, ilustrators, izdevējs, izdevniecība, tulkojums, oriģināldarbs, temats, saturs, albums, lasītava, abonements, katalogs, bibliogrāfija, bibliotēka (Latvijas Nacionālā bibliotēka), daiļliteratūra.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>pasūtīt, ņemt, saņemt, dot, nodot, apmainīt, kopēt, parādīt, glabāt.</i></p>

Gramatika

Piederības vietniekvārdi.

Norādāmā vietniekvārda saistījums ar īpašības vārdu ar noteikto galotni (*šis senais laukums*).

Ierobežojuma partikulas *tikai, tomēr, diemžēl, droši vien*.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Saikļi *gan – gan, ne tikai – bet arī, nevis – bet* uzskaitījuma, salīdzinājuma izteikšanai.

Ierobežojuma partikulu *tikai, tomēr, diemžēl, droši vien* pareizrakstība.

Tekstveide

Anotācija. Atsauksme. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu.

6.3. Kino, teātris, mūzika

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa filmu, teātra izrāžu un koncertu anotācijas, uztver būtiskāko informāciju.</p> <p>Saprot ar kino, teātra, mūzikas jomu saistītus dažāda veida tekstus plašsaziņas līdzekļos.</p> <p>Iegūst un saprot vienkāršu informāciju par filmām, teātra izrādēm un koncertiem.</p>	<p>Klausoties un skatoties fragmentus no filmām un teātra izrādēm, kurās runā literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas, no konteksta izsecina atsevišķu nezināmu vārdu nozīmi.</p> <p>Uztver un saprot būtiskāko stāstījumā par filmu, teātra izrādi, koncertu, ja runā literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas.</p>	<p>Secīgi stāsta par mākslas darba (daiļdarba, filmas, teātra izrādes) saturu, izsaka viedokli par tā māksliniecisko vērtību.</p> <p>Detalizēti apraksta savu pieredzi, raksturo jūtas un emocijas pēc teātra izrādes vai filmas noskatīšanās, mūzikas klausīšanās.</p>	<p>Raksta atsaukmi par redzēto filmu vai teātra izrādi.</p> <p>Raksta filmas vai teātra izrādes anotāciju un tās reklāmu.</p> <p>Raksta viedokli par teātra un kinoteātra nepieciešamību un lomu mūsdienu sabiedrībā.</p>	<p>Lietvārdi: <i>parters, balkons, loža, papildvieta, skatuve, ekrāns, garderobe, seanss, starpbrīdis, zvans, aplausi, ovācijas, fans, popmūzika, džezs, opermūzika, klasiskā mūzika, ērģeles, akordeons, bungas, režisors.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>radīt, rādīt, demonstrēt, skatīties, klausīties, skanēt, tēlot, atskaņot, filmēt, komponēt, sacerēt, aplaudēt, diskutēt/debatēt.</i></p>

Gramatika

Vēlējuma izteiksme (atkārtojums).

Ģenitīva lietojums nosaukumos (*Doma ērģeles, Dailes teātris, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija* u. c.)

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar savrupinājumiem.

Iespraudumi *manuprāt, pirmkārt, otrkārt* u. c.

Tekstveide

Anotācija. Atsauksme. Viedoklis (par vai pret), apjoms ~80 vārdu. Reklāma.

B1

Uz
satura
rādītāju

6.4. Muzeji un izstādes

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot skaidri uzrakstītus, vienkāršus norādījumus uzvedībai muzejos un izstāžu zālēs.</p> <p>Caurskatot garākus tekstus, atrod informāciju par muzejiem un izstādēm.</p> <p>No dažādiem oriģinālavotiem iegūst informāciju par muzejiem un izstādēm.</p>	<p>Saprot sarunās TV, radio u. c. informāciju par muzejiem un izstādēm.</p> <p>Uztver un saprot būtiskāko stāstījumā par muzeju vai izstādi, ja runā literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas.</p>	<p>Veido vienkāršu stāstījumu vai aprakstu par muzeja vai izstādes apmeklējumu.</p> <p>Detalizēti apraksta savu pieredzi, raksturo jūtas un emocijas pēc muzeja vai izstādes apmeklējuma.</p> <p>Salīdzina divu muzeju vai izstāžu ekspozīcijas.</p>	<p>Apraksta pieredzēto muzejā vai izstādē vienkāršā, saistītā tekstā, izklāsta savas izjūtas un emocijas.</p> <p>Raksta atsauksmi par muzeja vai izstādes apmeklējumu.</p> <p>Raksta jautājumus kādai personībai mākslā.</p>	<p>Lietvārdi: <i>skulptūra, zīmējums, grafika, attēls, plakāts, portrets, eksponāts, kolekcija, stends, vitrīna, dabas muzejs, kara muzejs, mākslas muzejs, medicīnas muzejs, brīvdabas muzejs, izstāžu zāle, gleznu izstāde, personālizstāde</i> u. c.</p> <p>Darbības vārdi: <i>atvērt, slēgt, apskatīt, vērot, analizēt, novērtēt, klausīties, skatīties, redzēt, aptvert, apgūt, ieteikt, pārtraukt, satraukt, vākt, atklāt, piekrist, pārsteigt, sniegt.</i></p>

Gramatika

Kārtas skaitļa vārdi (atkārtojums).

Darbības vārda īstenības izteiksmes saliktie laiki (atkārtojums).

1. konjugācijas darbības vārdi īstenības izteiksmes vienkāršajos un saliktajos laikos: *atvērt, slēgt, aptvert, apgūt, ieteikt, pārtraukt, satraukt, vākt, atklāt, piekrist, pārsteigt, sniegt.*

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Kārtas skaitļa vāru pareizrakstība.

1. konjugācijas darbības vārdi *atvērt, slēgt, aptvert, apgūt, ieteikt, pārtraukt, satraukt, vākt, atklāt, piekrist, pārsteigt, sniegt* īstenības izteiksmes vienkāršajos un saliktajos laikos.

Tekstveide

Atsauksme. Jautājumi. Apraksts.

B1

6.5. Gadskārtu ieražu un valsts svētki

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Caurskatot garākus tekstus, atrod vajadzīgo informāciju par gadskārtu ieražām.</p> <p>Iegūst informāciju no atsevišķām teksta daļām vai no dažādiem tekstiem par valsts svētkiem noteikta uzdevuma izpildei.</p>	<p>Saprot dažāda satura publisko informāciju, kas saistīta ar gadskārtu ieražām.</p> <p>Uztver un saprot normāla tempa runu par valsts svētkiem.</p> <p>Spēj saprast galveno domu vienkāršās intervijās ar dažādu svētku pasākumu organizētājiem.</p>	<p>Nosauc un pietiekami izvērsti raksturo dažādus svētkus, svinības un sabiedriskos pasākumus.</p> <p>Stāsta par pieredzēto svētkos, svinībās un sabiedriskos pasākumos.</p> <p>Stāsta par kādu gadskārtu svētku tradīcijām.</p>	<p>Apraksta pieredzēto vienkāršā, saistītā tekstā, izklāsta savas izjūtas un emocijas.</p> <p>Raksta apsveikumu, novēlējumu, ielūgumu, uzaicinājumu, atteikumu.</p> <p>Raksta atsauksmi par kādu svētku apmeklējumu.</p>	<p>Svētku nosaukumi: <i>valsts svētki, atceres dienas, Lāčplēša diena, Latvijas Republikas Proklamēšanas diena, Zinību diena, Vecgada diena</i> u. c.</p> <p>Ar svētkiem saistītas darbības: <i>ciemoties, viesoties, uzciņāt, servēt, novākt (traukus), priecāties, nosvinēt, atzīmēt, uztraukties, lepoties, jokoties</i> u. c.</p>

Gramatika

Daļēji lokāmie divdabji ar *-dams, -dama, -damies, -damās*.

Darbības vārdu darināšana ar priedēkļiem (*ciņāt – paciņāt, uzcīņāt, vākt – savākt, novākt, svinēt – nosvinēt, pasvinēt, skatīties – noskatīties, paskatīties, klausīties – noklausīties, paklausīties*).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Daļēji lokāmo divdabju pareizrakstība.

Pieturzīmes teikumos ar divdabja teicienu.

Tekstveide

Apsveikums, novēlējums. Ielūgums, uzaicinājums. Atteikums. Atsauksme. Apraksts.

7. Zinātne un tehnoloģijas (20 stundas)

7.1. Viedā tehnika mūsu dzīvē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa dažādu mājsaimniecībā izmantotu ierīču aprakstus un atrod konkrētu informāciju.</p> <p>Uztver plašsaziņas līdzekļos tieši izteiktu un konkrētu informāciju par sadzīves tehniku.</p>	<p>Saprot konkrētu informāciju par dažādu viedierīču, elektrotehnikas izmantošanas paradumiem.</p> <p>Saprot informāciju par tehnikas lomu sadzīvē.</p> <p>Uztver un saprot ieteikumus dažādu video un elektrisko ierīču izvēlē.</p>	<p>Stāsta par sadzīves tehnikas un elektrotehnikas ierīcēm un to izmantošanu.</p> <p>Veido dialogu un iegūst informāciju par viedās tehnikas nozīmi sadzīvē.</p> <p>Stāsta par nākotnes pirkumiem, kas saistīti ar elektrotehniku, sadzīves tehniku u. c.</p>	<p>Raksta īsu aprakstu par viedās tehnikas nozīmi sadzīvē.</p> <p>Veido konspektu no gara teksta vai vairākiem tekstiem par viedās tehnikas nozīmi sadzīvē.</p> <p>Raksta privātu vēstuli par plāniem iegādāties jaunu sadzīves tehniku.</p>	<p>Vārdi, kas saistīti ar elektroierīcēm, mājas tehniku: <i>viedā ierīce (pulkstenis, tālrunis, elektrības skaitītājs), elektriskā plīts, elektriskais ūdens vārītājs, skaņuplašu atskaņotājs, virtuves kombains, karstā gaisa cepamkatls, mikseris, blenderis.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>kult, maisīt, rīvēt, jaukt, grilēt, griezt, sasmalcināt, mizot.</i></p>

Gramatika

Lokāmie ciešamās kārtas tagadnes divdabji ar *-ams, -ama, -āms, -āma*.

Īpašības vārdi ar noteikto galotni viedās tehnikas un elektroierīču nosaukumos.

Darbības vārda *griezt* lietojums ar priedēkļiem (*sagriezt, nogriezt, pārgriezt, izgriezt, pagriezt*).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Lokāmo ciešamās kārtas tagadnes divdabju pareizrakstība.

Īpašības vārdu ar noteikto galotni pareizrakstība viedās tehnikas un elektroierīču nosaukumos.

Tekstveide

Vēstule. Apraksts. Konspekts.

B1

Uz
satura
rādītāju

7.2. Izgudrojumi, kas mainījuši cilvēku dzīvi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot informatīvu tekstu par dažādu sadzīvē nepieciešamu lietu ražošanu Latvijā.</p> <p>Caurskatot tekstus, izvēlas nepieciešamo informāciju par slaveno latviešu izgudrotāju vai izgudrojumu.</p> <p>Saprot svarīgāko informāciju plašsaziņas tekstos par dažādiem jauniem izgudrojumiem.</p>	<p>Saprot vispārīgu informāciju par dažādiem svarīgiem izgudrojumiem, ja tiek runāts literārajā valodā un skaņas ir skaidri artikulētas.</p> <p>Saklausa argumentāciju par dažādu zinātnes sasniegumu nozīmību.</p>	<p>Izmantojot attēlus, stāsta par izgudrojumiem, kas tiek vai tika reklamēti.</p> <p>Stāsta par dažādām ražotnēm tuvākā vai tālākā apkārtnē.</p> <p>Veido dialogu par, personasprāt, svarīgākajiem izgudrojumiem, kas mainījuši cilvēku dzīvi.</p> <p>Salīdzina cilvēku dzīvi pirms un pēc dažādu izgudrojumu (ledusskapja, putekļsūcēja, telefona u. c.) rašanās.</p>	<p>Veido īsu aprakstu par kādu svarīgu izgudrojumu.</p> <p>Raksta intervijas jautājumus kādam izgudrotājam.</p> <p>Raksta kāda izgudrotāja dzīvesstāstu.</p>	<p>Lietvārdi: <i>izgudrotājs, izgudrojums, ieguvums, atklājums, atklājējs, pētnieks, pētniecība, laboratorija, eksperiments.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>atcerēties, (ne)aizmirst, atklāt, pētīt, mēģināt, pierādīt, eksperimentēt, izgudrot, uzdrošināties, nebaidīties.</i></p> <p>Vārdi salīdzinājuma izteikšanai: <i>kā, nekā, par.</i></p>

Gramatika

Lokāmie ciešamās kārtas pagātnes divdabji ar *-ts, -ta* (atkārtojums).
Salīdzinājuma konstrukcijas.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Lokāmo ciešamās kārtas pagātnes divdabju pareizrakstība.
Salīdzinājuma konstrukcijas ar *kā, nekā* un *par*.

Tekstveide

Dzīvesstāsts. Apraksts. Intervijas jautājumi.

B1

7.3. Viedierīces saziņā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot aprakstu par telefona vēsturi.</p> <p>Lasa un saprot informāciju par tālruņa izvēles kritērijiem.</p> <p>Lasa un salīdzina dažādu viedierīču reklāmas.</p> <p>Lasa informāciju par dažādu mobilo sakaru operatoru piedāvājumiem un izvēlas atbilstošākos.</p>	<p>Klausās un saprot sarunu par viedierīču lietotnēm un to izmantošanas paradumiem.</p> <p>Klausās un saprot galveno domu reklāmās par viedierīcēm.</p> <p>Uztver un saprot viedierīču lietotāju izvēli un attieksmi pret dažādām viedierīcēm.</p>	<p>Apraksta diagrammu par cilvēku sazināšanās veidu un iespējām.</p> <p>Izmantojot informāciju un faktus, veido īsu stāstījumu par viedtālruņu attīstības vēsturi.</p> <p>Stāsta par saviem ieradumiem viedierīču (mobilā telefona, viedpulksteņa u. c.) izmantošanā.</p> <p>Stāsta par viedierīču lomu mūsdienu saziņas procesā.</p>	<p>Raksta īsu aprakstu, tajā salīdzina saziņu klātienē un attālināti, kad tiek izmantotas viedierīces.</p> <p>Raksta sava ideālā telefona reklāmu.</p> <p>Raksta ieteikumus viedierīces izvēlei.</p>	<p>Darbības vārdi: <i>zvanīt, rakstīt, lasīt, filmēt, sērfot, atvērt, uzlādēt, apmainīt, saņemt, izlādēties, rēķināt, dalīties, rediģēt, sazināties, sarunāties, sekot, tērzēt.</i></p> <p>Lietvārdi: <i>printeris, skeneris, zibatmiņa, datorpele, monitors, klaviatūra (tastatūra), austiņas, tīmekļkamera, lietotne, operētājsistēma, modelis, izšķirtspēja, dizains, sekotājs, tērzētava, (portatīvais) dators, klēpjdatore, (viedā) aproce, (viedais) pulkstenis, (sociālie) mediji.</i></p> <p>Saikļi: <i>vai, jeb.</i></p>

Gramatika

Vajadzības izteikšana (*Man ir/bija/būs jādara (kas?). Man vajag/vajadzēja/vajadzēs (ko?).*).

Atgriezeniskais vietniekvārds *sevis*.

Saikļu *jeb* un *vai* lietošana (*telefons jeb tālrunis, telefons vai dators*).

Īpašības vārdi ar noteikto galotni (atkārtojums).

Salīdzinājuma palīgteikums.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes salīdzinājuma palīgteikumā.

Tekstveide

Apraksts. Reklāma. Ieteikums.

B1

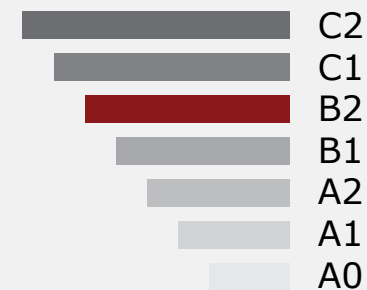
Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(160 STUNDAS)

latviešu valodas
prasmes līmenis

Autores

Maija Burima, *Dr. philol.* (autoru kolektīva vadītāja)
Aija Kalve, *Mg. paed.*
Ingrīda Sprinģe, *Mg. ed.*
Maija Berķe, *Mg. paed.*

Projekta vadītāja

Anita Sniedze

Recenzentes

Ilze Auziņa, *Dr. philol.*
Kristīne Vaceka-Ante, *Dr. hist.*

Redaktore

Renāte Neimane

Korektore

Mairita Vītola

Aprobētājas

Inga Sokolova,
Inese Valtere, sabiedrība ar ierobežotu atbildību
„Themis Consulting”

Saturs

B2 valodas prasmju vispārīgs apraksts			112
1. Cilvēks un sabiedrība	1.1. Mana dzimta, dzimtas koks 1.2. Tradīcijas ģimenē 1.3. Savstarpējās attiecības un problēmas ģimenē, paaudžu konflikti 1.4. Mēs esam dažādi (izskats, raksturs, vērtības, reliģiskā piederība)	24 stundas	113
2. Izglītība un darbs	2.1. Mūžizglītība, profesionālā pilnveide un tālākizglītība 2.2. Profesiju daudzveidība, profesionālās prasmes un iemaņas 2.3. Konkurence darba tirgū un mainīgais darba tirgus	20 stundas	117
3. Dzīves vide	3.1. Dabas ainavas Latvijā un citur pasaulē 3.2. Klimats, tā pārmaiņas un ar to saistītās problēmas 3.3. Dabas resursu atbildīga izmantošana ikdienā (atkritumu šķirošana) 3.4. Sociālā aktivitāte (labdarība, brīvprātīgais darbs) 3.5. Ceļojumi pa Latviju un ārzemēs, to nozīme cilvēku dzīvē	28 stundas	120
4. Ikdiena un sadzīve	4.1. Mājokļa izvēle, iegāde un apsaimniekošana 4.2. Sadzīves tehnika un tās lietošana 4.3. Laika plānošana efektīvai dienai	20 stundas	125
5. Veselība un labsajūta	5.1. Spēles, rotaļas, sports 5.2. Veselības stāvokļa raksturojums 5.3. Kaitīgie ieradumi 5.4. Neparastās aizraušanās	24 stundas	128
6. Kultūra un tradīcijas	6.1. Ieskats Latvijas kultūras kanonā 6.2. Ievērojamas personības Latvijas kultūras dzīvē 6.3. Kultūras festivāli un svētki Latvijā 6.4. Kultūras raidījumu daudzveidība (TV, radio u. c.)	24 stundas	132
7. Zinātne un tehnoloģijas	7.1. Cilvēku saziņa agrāk un tagad 7.2. Zinātnes sasniegumi ikdienas dzīvē 7.3. Pie viedierīces ekrāna pavadītais laiks: ieguvumi un zaudējumi	20 stundas	136

B2 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>Prot izlasīt un uztvert galveno domu sarakstē, kas saistīta ar personisko interešu loku.</p> <p>Caurskatot vienlaicīgi vairākus avotus (rakstus, ziņojumus, tīmekļa vietnes, grāmatas utt.) gan savā darbības jomā, gan saistītās jomās, prot noteikt konkrētu sadaļu atbilstīgu un lietderīgu attiecīgajam uzdevumam.</p> <p>Caurskatot garus un sarežģītus tekstus, prot ātri atrast vajadzīgo informāciju.</p> <p>Prot iegūt informāciju, idejas un uzskatus no ļoti specializētiem informācijas avotiem savā nozarē.</p> <p>Saprot rakstus un ziņojumus par aktuālām problēmām, kuros autori izsaka viedokli vai nostāju.</p> <p>Prot diskursīvā tekstā atpazīt dažādas struktūras: kontrastējošus argumentus, problēmas un to risinājumu izklāstu, kā arī cēloņsakarības.</p> <p>Saprot garas, sarežģītas instrukcijas savā nozarē, arī detaļas par apstākļiem un brīdinājumiem, ja ir iespējams pārlasīt atsevišķas vietas.</p> <p>Var samērā brīvi lasīt izklaidei, pielāgojot lasīšanas veidu un tempu dažādiem tekstiem.</p> <p>Prot lietot dažādas lasīšanas stratēģijas, lai saprastu tekstu, tostarp galveno domu, sapratni pārbauda, izmantojot kontekstuālās norādes.</p>	<p>Saprot gan klātienē, gan ierakstā literārā valodā vai pazīstamā valodas variantā teikto par zināmiem un nezināmiem tematiem, ar kuriem saskaras personiskajā, sabiedriskajā, mācību vai profesionālajā jomā.</p> <p>Saprot galveno domu saturiski un lingvistiski sarežģītā diskursā gan par konkrētiem, gan abstraktiem jautājumiem, kā arī specifiskas diskusijas savas profesionālās darbības jomā, ja informācija tiek sniegta literārajā valodā vai pazīstamā valodas variantā.</p> <p>Var sekot hronoloģiskai notikumu secībai paplašinātā neformālā diskursā, piemēram, stāstā vai anekdotē. Prot atšķirt viedokli no faktiem, par kuriem ziņo. Pietiekami labi saprot detalizētas instrukcijas, lai tās varētu veiksmīgi izpildīt.</p> <p>Saprot lekcijas vai ierakstus literārajā valodā sabiedriskajā, profesionālajā vai akadēmiskajā vidē un uztver runātāju viedokļus un attieksmi.</p> <p>Saprot lielāko daļu dokumentālo pārraižu, interviju tiešraižu, diskusiju, lugu, filmu u. c., kā arī uztver literārā runā raidītus materiālus un uztver runātāja noskaņojumu, toni utt.</p> <p>Saprot ziņu un aktualitāšu raidījumu diskusiju un argumentu galveno domu.</p>	<p>Prot veidot skaidrus, detalizētus aprakstus un izklāstus par dažādiem tematiem, kas saistīti ar personas interešu loku, izvēršot un pamatojot izteikto domu ar papildu argumentiem un iederīgiem piemēriem.</p> <p>Saprot sarežģītu informāciju un var apmainīties ar ieteikumiem visos ar darba pienākumiem saistītos jautājumos.</p> <p>Prot sniegt skaidru, detalizētu aprakstu par to, kā veicama kāda darbība.</p> <p>Prot sistēmiski izklāstīt argumentus, atbilstoši akcentējot nozīmīgākos jautājumus un svarīgākās detaļas, izvērst un pamatot savu viedokli.</p> <p>Prot pamatot savu viedokli par kādu jautājumu, izklāstot gan pozitīvus, gan negatīvus aspektus.</p> <p>Prot sniegt paziņojumus par vispārīgiem tematiem diezgan brīvi un skaidri, gandrīz bez sagatavošanās un tā, ka klausītājam nav grūtību tos uztvert.</p> <p>Prot vajadzības gadījumā novirzīties no iepriekš sagatavota teksta un pievērsties klausītāju uzdotajiem jautājumiem, raitā valodā brīvi formulējot domu.</p> <p>Prot uzstāties ar skaidru, iepriekš sagatavotu runu, argumentēti atbalstot vai noliedzot kādu viedokli.</p>	<p>Rakstu darba apjoms 100–130 vārdi.</p> <p>Prot uzrakstīt skaidru, detalizētu tekstu par dažādiem ar savu interešu loku saistītiem jautājumiem, apkopot un izvērtēt informāciju un argumentus.</p> <p>Prot skaidri, detalizēti aprakstīt reālus vai izdomātus notikumus, pieredzēto vai izlasīto, loģiski izklāstot savas domas atbilstoši žanra prasībām.</p> <p>Prot uzrakstīt recenziju par filmu, grāmatu vai teātra izrādi.</p> <p>Prot uzrakstīt rakstu vai referātu, kurā argumenti izklāstīti sistēmiski, akcentēti nozīmīgākie jautājumi un svarīgākās detaļas, izskaidroti dažādu risinājumu pozitīvie un negatīvie aspekti.</p> <p>Prot izvērtēt dažādus priekšlikumus vai problēmas risinājuma veidus.</p> <p>Prot apkopot informāciju un argumentus no vairākiem avotiem.</p> <p>Prot izteikties aprakstoši vai pārfrāzēt, lai kompensētu vārdu krājuma un gramatiskās struktūras nepietiekamību.</p>

1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība (24 stundas)

1.1. Mana dzimta, dzimtas koks

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot informatīvu tekstu un atrod atbildes apgalvojumiem par dzimtas pētišanas iespējām un dzimtas koka veidošanas principiem.</p> <p>Saprot un nosaka tekstu tematu, kopīgo un atšķirīgo divu dzimtu stāstos.</p> <p>Lasa latviešu tautas sakāmvārdus un parunas par attiecībām ģimenē, dzimtā, komentē sakāmvārdos paustās vērtības, ģimenes locekļu rakstura īpašības.</p>	<p>Uztver informāciju un salīdzina dažādus viedokļus par dzimtas koka veidošanas nepieciešamību.</p> <p>Saprot un spēj pamatot galveno domu intervijā par ģimenes attiecībām.</p> <p>Saprot izvērstu, sarežģītu tekstu par ievērojamu personību dzimtas stāstiem, izvēlas pareizos apgalvojumus.</p>	<p>Raksturo savas dzimtas pārstāvjus: izskatu, rakstura īpašības, prasmes, vaļasprieku, profesiju.</p> <p>Veido detalizētu stāstījumu pēc plāna par dzimtas locekļiem, ar kuriem lepojas.</p> <p>Formulē viedokli par dzimtas apzināšanās nepieciešamību, pamato to.</p>	<p>Veido sava dzimtas koka aprakstu.</p> <p>Raksta viedokli par dzimtas koka veidošanas nepieciešamību.</p> <p>Raksta detalizētu aprakstu par ievērojamu personību savā dzimtā.</p>	<p>Vārdi, kas nosauc radniecību: <i>tēvocis, tante, vīramāte, sievastēvs, vīratēvs, sievasmāte, znots, vedekla</i> u. c.</p> <p>Īpašības vārdi ārējā izskata raksturošanai: <i>zilacains, garmatains, plikpaurains, enerģisks, sabiedriska, pacietīgs, bailīgs, uzņēmīgs</i> u. c.</p> <p>Vārdi, kas saistīti ar dzimtas vēsturi: <i>dzimta, dzimtas koks, senči</i>.</p>

Gramatika

Īpašības vārdi ar piedēkļiem *-īg-, -isk-, -ain-* personu raksturošanai.
 Darbības vārdi īstenības izteiksmes saliktajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.
 Atstāstījuma izteiksme.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Īpašības vārdu ar *-īgs* pareizrakstība.
 Īpašvārdu pareizrakstība.
 Pieturzīmes teikumos ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem.

Tekstveide

Intervijas veidošanas principi. Apraksts. Viedoklis.

B2

1.2. Tradīcijas ģimenē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Uztver un saprot galveno domu un detaļas informatīvā tekstā par svētku tradīcijām ģimenē, atrod nepieciešamo informāciju.</p> <p>Saprot ar ģimenes svētku tradīcijām (kristībām, kāzām) saistītus ticējumus.</p> <p>Saprot publicistikas tekstu par tradicionālu dzimtas vai ģimenes pasākumu, veido kopsavilkumu.</p>	<p>Uztver intervijā informāciju par dzimtas svētkiem, izvēlas pareizos apgalvojumus.</p> <p>Saprot apkopotu aptaujas informāciju par ģimenes svētku svinēšanu.</p> <p>Uztver interviju par svētku svinēšanas tradīcijām divās ģimenēs, rekonstruē intervijas jautājumus.</p>	<p>Stāsta par savas dzimtas tradīcijām, formulē viedokli par tradīciju nozīmi.</p> <p>Formulē jautājumus, lai iegūtu informāciju par grupas biedru ģimenes tradīcijām, veido kopsavilkumu, prezentē to.</p> <p>Izvērtē dažādu svētku norisi, pauž savu attieksmi, sniedz vērtējumu.</p> <p>Izsaka apsveikumus un novēlējumus dažādos svētkos.</p> <p>Formulē argumentus un iesaistās diskusijā par ģimenes tradīciju aktualitāti.</p>	<p>Raksta apsveikumus ģimenes un valsts svētkos.</p> <p>Raksta privātu vēstuli, kurā informē par gaidāmajiem svētkiem un to svinēšanu ģimenē.</p> <p>Raksta viedokli, kurā piekrīt tradīciju ievērošanai ģimenē vai noliedz tās.</p>	<p>Ģimenes svētki, ar tiem saistītas tradīcijas.</p> <p>Valsts svētku, svinamo dienu nosaukumi: <i>Jaungada diena, Lāčplēša diena, Zinību diena</i> u. c.</p> <p>Ticējumu semantika.</p> <p>Lietvārdi daudzskaitlinieki ar prievārdiem: <i>pirms kristībām, pēc kāzām, no bērēm</i>.</p> <p>Vārdi, kas nosauc rituālas darbības: <i>kristīt, iesvētīt, laulāt, apbedīt</i>.</p>

Gramatika

Uzrunas un uzrunas grupas gramatiskās pazīmes.

Daudzskaitlinieku *bēres, godi, kāzas, kristības, svētki* lietojums ar prievārdiem (*no bērēm, pirms kristībām, pēc svētkiem*).

Darbības vārdu darināšana ar piedēkļiem *at-, aiz-, ie-, sa-* (*ievilkt, ievilkties, sabraukt, satikt, satikties, atnest, atiet, aiziet, aizbraukt, aizsvilties*).

Apstākļa vārdu *daudz, vairāk, visvairāk, cik, maz, mazāk, vismazāk* saistījums ar lietvārdu Ģ.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar uzrunu, uzrunas grupu.

Darbības vārdu ar piedēkļiem *ie-, sa-, at-, aiz-* pareizrakstība.

Vietniekvārdu *tu* un *jūs* rakstība vēstulēs, apsveikumos.

Tekstveide

Privāta vēstule, apjoms ~100 vārdu. Apsveikums. Domraksts, apjoms ~130 vārdu.

B2

Uz
satura
rādītāju

1.3. Savstarpējās attiecības un problēmas ģimenē, paaudžu konflikti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot informatīvu tekstu par vairāku paaudžu dzīvi vienā mājā, atrod pozitīvus un negatīvus aspektus, formulē savu attieksmi.</p> <p>Izprot un vērtē latviešu tautas sadzīves pasākās ietvertu atziņu par bērnu un vecāku attiecībām.</p> <p>Saprot daiļliteratūras fragmenta sižetu par problēmām ģimenē, spēj analizēt situāciju.</p>	<p>Saprot galveno domu saturiski sarežģītā tekstā par vecāku un pusaudžu attiecībām.</p> <p>Saprot izvērstu runu un sarežģītu argumentāciju par vecāku aprūpi.</p> <p>Saprot detalizēti izklāstītus speciālista ieteikumus konfliktu risināšanai ģimenē.</p>	<p>Brīvi stāsta par pieredzi, kas saistīta ar attiecībām starp dažādām paaudzēm.</p> <p>Komentē un vērtē padomus konflikta risināšanai ģimenē.</p> <p>Raksturo daiļdarba fragmentā minētos varoņus un ar piemēriem pamato izteikto domu.</p>	<p>Raksta viedokli par vairāku paaudžu dzīvi vienā mājā, formulē argumentus un pretargumentus.</p> <p>Raksta privātu vēstuli kādam iedomātam ģimenes loceklim, lai risinātu konfliktu.</p> <p>Raksta daiļdarba fragmenta turpinājumu, izmantojot tekstā minētus notikumus.</p>	<p>Darbības vārdi, kas izsaka emocijas un attieksmi: <i>dusmoties, iepazīt, priecāties, sadzīvot, saglabāt, sajūsmināties, salīgt, žēloties.</i></p> <p>Sadzīves pasakas „Vectēva padoms” semantika: <i>laiks atstāt šo pasauli, tecēt, tāds pats gals kā savam tēvam, nevienam ne gaudiņa, ne saujiņas, vesels stops, rija, kult, brangs, saņemt dūšu.</i></p> <p>Tēlainās izteiksmes līdzekļi literārā darbā: <i>epitets, metafora, salīdzinājums.</i></p>

Gramatika

Darbības vārdi *brēkt, censties, cienīt, ciest, dusmoties, kliegt, sadusmot, slavēt, smieties, strīdēties, raudāt* u. c. vajadzības izteiksmē un pavēles izteiksmē.

Salīdzinājuma konstrukcijas.

Īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes.

Lietvārds N. ar darbības vārdu vajadzības izteiksmē.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Garais patskanis /ā/ darbības vārda vajadzības izteiksmes piedēklī.

Īpašības vārdu pareizrakstība salīdzināmajās pakāpēs.

Tekstveide

Privāta vēstule. Viedoklis, argumenti.

B2

1.4. Mēs esam dažādi (izskats, raksturs, vērtības, reliģiskā piederība)

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Uztver informatīvu tekstu par Latvijas iedzīvotāju nacionālo piederību.</p> <p>Saprot un atrod detalizētu informāciju par latviešu valodu, tās iezīmēm, veido kopsavilkumu.</p> <p>Saprot tekstu un atrod atbildes uz jautājumiem par dažādu pasaules reliģiju svētkiem.</p>	<p>Uztver informāciju par tautību, valodu daudzveidību Latvijā, atrod atbildes uz jautājumiem.</p> <p>Uztver un saprot informāciju par latviešu valodu un tās apguvi.</p> <p>Saprot lekciju par konfesiju daudzveidību Latvijā, pabeidz dotos teikumus, veido kopsavilkumu.</p> <p>Uztver un saprot informāciju, ko stāsta dažādu tautību pārstāvji, kas dzīvo Latvijā.</p>	<p>Izvērsti informē par savu valsti, valodu, valsts reliģijām.</p> <p>Atstāsta intervijā dzirdēto.</p> <p>Pēc plāna raksturo kādu reliģisku rituālu, pauž savu attieksmi.</p> <p>Analizē infografiku par Latvijas iedzīvotāju nacionālo sastāvu, formulē secinājumus.</p> <p>Formulē argumentus un piedalās diskusijā par starpkultūru komunikāciju, citādā pieņemšanu.</p>	<p>Veido prezentāciju par savu ģimeni.</p> <p>Plāno un raksta domrakstu par kopīgo un atšķirīgo Latvijas sabiedrībā.</p> <p>Detalizēti analizē infografikas datus, izmantojot procentus un decimāldaļskaitļus.</p>	<p>Vispārīgi jēdzieni: <i>baites, gandarījums, jūtas, pārdzīvojums, satraukums, stress, ticība, vilšanās.</i></p> <p>Ar reliģiju saistīti vārdi: <i>ticīgais, neticīgais, luterānis, katolis, pareizticīgais, musulmanis, jūdaists, budists, dievnams, baznīca, mošeja, sinagoga, draudze, altāris, kancele, dievkalpojums, mise, svētdienas skola, tēvreize, grēksūdze, svētais vakarēdiens.</i></p> <p>Vārdi, kas nosauc rituālas darbības: <i>ticēt, svētīt, lūgt, lūgties, skaitīt (lūgšanas).</i></p>

Gramatika

Decimāldaļskaitļi un procenti.

Lietvārdu darināšana ar piedēkļiem *-īb-, -um-, -šan-* (*ticēt – ticība, ticējums, ticēšana*).

3. konjugācijas darbības vārdi *kristīt, skaitīt, sūdzēt, svētīt, ticēt, vēlēt* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Valstu, tautību, valodu, reliģiju nosaukumu pareizrakstība.

3. konjugācijas darbības vārdu ar *-īt, -ināt* īstenības izteiksmes vienkāršās tagadnes dsk. 1. un 2. personas formu pareizrakstība.

3. konjugācijas atgriezenisko darbības vārdu ar *-īties, -ināties* īstenības izteiksmes vienkāršās tagadnes vsk. 3. personas un dsk. 1., 2. un 3. personas formu pareizrakstība.

Pieturzīmes saliktā sakārtotā teikumā.

Tekstveide

Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Prezentācija. Infografikas apraksts.

2. Izglītība un darbs (20 stundas)

2.1. Mūžizglītība, profesionālā pilnveide un tālākizglītība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Caurskatot garu un sarežģītu informatīvu tekstu par mūžizglītību, atrod un analizē nepieciešamo informāciju.</p> <p>Saprot publicistikas tekstā atspoguļotas pieaugušo izglītības problēmas.</p> <p>Lasa informatīvus bukletus un reklāmas par pieaugušo mācību iespējām, nosaka konkrētu tekstu atbilstīgi pretendentu vēlmēm.</p>	<p>Saturiski sarežģītā dialogā saprot galveno domu par pieaugušo izglītības iespējām.</p> <p>Saprot tematu un saturu intervijā par tālākizglītības izaicinājumiem.</p> <p>Saprot un hronoloģiskā secībā sakārto informāciju par kādas personas profesionālo pilnveidi.</p>	<p>Detalizēti stāsta par savu izglītību, mācību procesu un tālākizglītības perspektīvām.</p> <p>Pedalās diskusijā, izsaka viedokli par mūžizglītības nepieciešamību.</p> <p>Veido dialogu, apspriež ar profesionālo pilnveidi saistītus jautājumus.</p>	<p>Formulē viedokli par mūžizglītības priekšrocībām un trūkumiem, apzinās problēmas un analizē piedāvātās iespējas.</p> <p>Apkopo informāciju par tālākizglītības piedāvājumu un veido kopsavilkumu.</p> <p>Aizpilda standartizētu pieteikuma anketu tālākizglītības kursiem.</p> <p>Raksta oficiālu vēstuli darba devējam par tālākizglītību.</p>	<p>Ar tālākizglītību saistīti termini: <i>mūžizglītība, tālākizglītība, studijas, profesionālā pilnveide, profesionālā kvalifikācija, klātienē/neklātienē izglītība</i> u. c.</p> <p>Ar mācību procesu saistīti termini atbilstoši profesijai.</p> <p>Vārdi, kas nosauc mācībās un pētniecībā izmantojamus piederumus, aprīkojumu: <i>aizsargbrilles, mikroskops, statīvs</i> u. c.</p> <p>Ar mācību procesu saistītas darbības: <i>izlasīt, palasīt, pārlasīt, uzzīmēt, piezīmēt, pārzīmēt, izrēķināt, pārrēķināt, sadalīt, nodalīt, pārdalīt, paskaidrot, noskaidrot, izskaidrot, uzrakstīt, pierakstīt, pārrakstīt, parakstīt, norakstīt</i> u. c.</p>

Gramatika

Darbības vārdu darināšana ar priedēkļiem *ap-*, *iz-*, *no-*, *pa-* (*apgūt, izskaidrot, noskaidrot, paskaidrot* u. c.).
 Ar mācību procesu saistīti darbības vārdi īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.
 Kopdzimtes lietvārdi ar *-a* vai *-e* (atkārtojums).
 Atgriezeniskais vietniekvārds *sevis*.
 Uzruna, uzrunas grupa oficiālās vēstulēs.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Kopdzimtes uzvārdu pareizrakstība locījumos (*Ilzei Markui, Jānim Baltausam* u. c.) (atkārtojums).
 Pieturzīmes teikumos ar uzrunu, uzrunas grupu (atkārtojums).
 Pieturzīmes teikuma priekšmeta palīgteikumā.
 Pieturzīmes izteicēja palīgteikumā.

Tekstveide

Anketa. Oficiāla vēstule.

B2

Uz
satura
rādītāju

2.2. Profesiju daudzveidība, profesionālās prasmes un iemaņas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa latviešu tautas sakāmvārdus par darbu, formulē pamatdomu.</p> <p>Lasa publicistikas tekstus un analizē informāciju par dažādu profesiju pārstāvjiem, viņu izteikumiem profesionālās darbības kontekstā.</p> <p>Lasa, analizē un komentē infografikā iekļauto informāciju par profesiju daudzveidību.</p>	<p>Saprot dokumentālu pārraižu ierakstus par dažādu profesiju specifiku.</p> <p>Uztver atšķirīgus viedokļus un runātāja attieksmi diskusijā par profesijas maiņas iemesliem.</p> <p>Saprot pamatinformāciju tekstos par darbu un biznesu.</p>	<p>Detalizēti stāsta par savu profesiju, amatu, darba apstākļiem un pienākumiem.</p> <p>Raksturo dažādas profesijas, nosauc tām nepieciešamās prasmes, zināšanas un rakstura īpašības.</p> <p>Diskutē par dažādu profesiju pozitīvajiem aspektiem un izaicinājumiem.</p> <p>Formulē viedokli gan par prestižām, gan sabiedrībā nenovērtētām profesijām.</p>	<p>Raksta savu amata aprakstu un citus ar darbu saistītus dokumentus.</p> <p>Raksta domrakstu par profesiju daudzveidību un karjeras iespējām.</p> <p>Raksta pateicību dažādu profesiju pārstāvjiem par kvalitatīvi sniegtu pakalpojumu.</p> <p>Raksta vēstuli par profesionāliem jautājumiem.</p>	<p>Sakāmvārdu semantika.</p> <p>Darbības vārdi, kas saistīti ar dažādām profesijām nepieciešamajām prasmēm.</p> <p>Īpašības vārdi, kas raksturo personu darbā: <i>apdomīgs, apņēmīgs, apķērīgs, asprātīgs, atbildīgs, biedrīks, drosmīgs, izturīgs, laipns, pacietīgs, uzmanīgs.</i></p> <p>Darbam nepieciešami termini, dažādu profesiju profesionālismi.</p>

Gramatika

Profesiju nosaukumi vīriešu un sieviešu dzimtē (*analītiķis – analītiķe, pilots – pilote, kinologs – kinoloģe, biškapis – biškope* u. c.).
Daļēji lokāmie divdabji ar *-dams, -dama, -damies, -damās* (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Divdabju ar *-dams, -dama, -damies, -damās* pareizrakstība (*beigdams, juzdams, juzdamies, nesdaams, plūkdams* u. c.).
Pieturzīmes papildinātāja palīgteikumā.

Tekstveide

Pateicība. Amata apraksts. Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Vēstule.

2.3. Konkurence darba tirgū un mainīgais darba tirgus

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa publicistikas tekstu par konkurenci darba tirgū, atšķir faktus no viedokļiem.</p> <p>Vienlaikus caurskatot vairākus avotus, rakstus, ziņojumus, tīmekļvietnes par pārmaiņām darba tirgū, nosaka sadaļu atbilstīgi apgalvojumiem.</p> <p>Iegūst informāciju, idejas no avotiem nodarbinātības jomā un analizē indivīda iespējas darba tirgū.</p>	<p>Saprot galveno domu ziņu raidījumos un raidierakstos par nodarbinātības jautājumiem.</p> <p>Saprot interviju, polilogu par mainīgo darba tirgu, uztver galveno domu, runātāju argumentus.</p> <p>Uztver un grupē svarīgākās detaļas informatīvā tekstā par darba piedāvājumiem, nepieciešamo kvalifikāciju, personības īpašībām, citām prasmēm.</p>	<p>Veido dialogu – sarunu pa tālruni par profesionāliem darba jautājumiem.</p> <p>Formulē argumentus un aizstāv savu viedokli diskusijā par konkurētspējīgu darbinieku darba tirgū.</p> <p>Veido stāstījumu, prezentāciju, analizē informāciju, dalās pieredzē, formulē secinājumus.</p>	<p>Raksta motivācijas vēstuli un ieteikuma vēstuli.</p> <p>Raksta dzīves aprakstu (CV).</p> <p>Aizpilda dokumentus bezdarbnieka pabalsta piešķiršanai.</p> <p>Analizē piedāvātās darba iespējas.</p> <p>Raksturo, kāda persona ir konkurētspējīga 21. gadsimta darba tirgū.</p>	<p>Leksika, kas saistīta ar darba tirgu: <i>apdrošināšanas stāžs, darba devējs, darba ņēmējs, bezdarbnieks, ierēdnis, finanses, pabalsts, pašnodarbinātais, stāžs, vakance</i> u. c.</p>

Gramatika

Saliktenis *pašnodarbinātais*.

Lokāmie ciešamās kārtas pagātnes divdabji ar *-ts, -ta*.

Darbības vārda ciešamā kārtā (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Lokāmo ciešamās kārtas pagātnes divdabju ar *-ts, -ta* pareizrakstība.

Pieturzīmes apzīmētāja palīgteikumā.

Tekstveide

Dzīves aprakstu. Motivācijas vēstule. Ieteikuma vēstule.

B2

3. Dzīves vide (28 stundas)

3.1. Dabas ainavas Latvijā un citur pasaulē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Caurskatot tekstus par dabas ainavām raksturīgām iezīmēm, atrod vajadzīgo informāciju, novērtē pozitīvos un negatīvos aspektus.</p> <p>Lasa tautasdziesmas par dabas tēliem (mežu, kokiem, dzīvniekiem, putniem) un vērtē tautasdziesmās pausto attieksmi pret dabu.</p>	<p>Saprot un grupē informāciju par dzīvnieku un augu dzīvotni.</p> <p>Klausās interviju, atzīmē apgalvojumus par vides situāciju Latvijā: ekoloģiju, piesārņojumu un klimatu.</p>	<p>Pēc izvēles detalizēti raksturo Latvijas dabas ainavas, salīdzina tās ar citas valsts dabas ainavām.</p> <p>Salīdzina un vērtē piedāvātos dabas taku maršrutus, pamato savu izvēli.</p>	<p>Raksta domrakstu par Latvijas skaistākajām vietām (dabas ainavām).</p> <p>Veido detalizētu plānu vienas dienas ekskursijai dabā, norāda apskates objektus un iespējamās aktivitātes.</p> <p>Veido aprakstu par attēlā redzamu dabas ainavu.</p>	<p>Koku, augu, puķu (arī eksotisku) nosaukumi: <i>kaktuss, oleandrs, palma, orchideja, batāte, mangrove</i> u. c.</p> <p>Putni, dzīvnieki: <i>delfīns, melnais strazds, valis, raibais dzenis, pelēkais ronis, zilonis, tīģeris, papagailis, zaļā vārna, kolibri, puma, lauva, žņaudzējčūska, žirafe, kakadu</i> u. c.</p> <p>Zivju nosaukumi: <i>zandarts, sams, zutis, nēģis, līdaka, brētliņa</i> u. c.</p> <p>Kukaiņu nosaukumi: <i>vabole, prusaks, uts, blakts.</i></p> <p>Lapkoku un skujkoku meži: <i>priežu, egļu mežs, birzs, papeļu audze</i> u. c.</p> <p>Nacionālais putns, nacionālā puķe, nacionālais koks.</p> <p>Tautasdziesmu semantika – dabas tēli tautasdziesmās.</p>

Gramatika

Īpašības vārdi ar piedēkli *-ain-* (*akmeņains, kalnains, purvainis, smilšains, ūdeņains* u. c.).

Līdzskaņu mija 2., 5., 6. deklinācijas lietvārdu Ģ.

Vārda sastāvs.

Īpašības vārdi ar noteikto galotni dzīvnieku nosaukumos, piemēram, *zaļā vārna, pelēkais ronis, melnais strazds, baltais gulbis* u. c.

Apstākļa vārda salīdzināmās pakāpes (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Īpašības vārdu ar *-īgs, -āds, -ējs* pareizrakstība.

Īpašības vārdu ar noteikto galotni pareizrakstība (atkārtojums).

Pieturzīmes nosacījuma palīgteikumā.

Tekstveide

Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Apraksts.

B2

Uz
satura
rādītāju

3.2. Klimats, tā pārmaiņas un ar to saistītās problēmas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Problēmrakstā atpazīst dažādas struktūras: kontrastējošus argumentus, problēmas un to risinājumu izklāstu, kā arī cēloņsakarības par klimata pārmaiņām un ar tām saistītām problēmām.</p> <p>Saprot izvērstu informāciju problēmrakstā par klimatu, dabu, ekoloģiju.</p>	<p>Saprot galveno domu saturiski sarežģītā tekstā vai stāstījumā par dabu un vides situāciju Latvijā un pasaulē.</p> <p>Uztver un saprot literārajā valodā dabiskā ātrumā ierunātus tekstus par klimata pārmaiņām un ar tām saistītām problēmām.</p> <p>Uztver runātāja viedokli, attieksmi un noskaņojumu intervijā un/vai sarunā.</p>	<p>Izsaka savu viedokli, lūdz citu viedokli un brīvi iesaistās sarunā par klimata un ekoloģijas jautājumiem.</p> <p>Raksturo un salīdzina gadalaikus, iespējamās nodarbes un dzīvesveida atšķirības dažādos gadalaikos pilsētā un laukos.</p>	<p>Raksta viedokli par klimata pārmaiņām un ar tām saistītām problēmām.</p> <p>Raksta aprakstu par kādu vides problēmu, piedāvā risinājumu.</p> <p>Raksta pārspridumu par citas valsts klimatu, floru un faunu, salīdzina to ar Latviju.</p>	<p>Darbības, kas saistītas ar dabas parādībām: <i>uzspīdēt, nolīt, uzsalt, nokust, izkust, uzsnigt, uzkrīst, postīt, izpostīt</i> u. c.</p> <p>Dabas parādības: <i>apledoījums, negaiss, atkusnis, krusa, dūmaka, migla, sarma, sērsna, tveice, plūdi, pali</i>.</p> <p>Termini, kas saistīti ar klimatu: <i>subtropi, tropi, smogs, globālā sasilšana, piesārņojums, atkritumu poligoni</i> u. c.</p> <p>Latvijai raksturīga flora un fauna: <i>alksnis, sarkanais āboliņš, pīlādzis, ieva, liepa, margrietiņa, apse, kumelīte, pienene, rudzupuķe, maijpuķīte, ceriņi, alnis, ezis, lūsis, cauna, stirna</i> u. c.</p> <p>Sinonīmi: <i>majjpuķīte – kreimene, pīpene – margrietiņa</i>.</p>

Gramatika

Nelokāmie divdabji ar *-ot, -oties*.

Darbības vārdi ar priedēkļiem, kas norāda darbības pabeigtību (*izkust, izpostīt, nokust, nolīt, uzkrīst, uzsalt, uzsnigt, uzspīdēt* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar divdabja teicienu, kuru pamatā ir nelokāmie divdabji ar *-ot, -oties*.

Pieturzīmes apzīmētāja palīgteikumā.

Tekstveide

Viedoklis. Apraksts. Domraksts, apjoms ~130 vārdu.

B2

Uz
satura
rādītāju

3.3. Dabas resursu atbildīga izmantošana ikdienā (atkritumu šķirošana)

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Saprot rakstus un ziņojumus par dabas resursu atbildīgu izmantošanu.</p> <p>Saprot un informatīvā tekstā iegūst informāciju par atkritumu šķirošanas iespējām un to, kā tas pareizi ir jādara.</p>	<p>Atšķir viedokli no faktiem, par kuriem ziņo.</p> <p>Saprot detalizētas instrukcijas par resursu atbildīgu izmantošanu ikdienā.</p> <p>Saprot lekcijas vai ierunātus tekstus literārajā valodā par atkritumu šķirošanu vai resursu taupīšanu ikdienā, uztver viedokļus un attieksmi līdzās informatīvam saturam.</p>	<p>Stāsta par resursu taupīšanas nepieciešamību, vērtē un komentē viedokļus par šo tēmu.</p> <p>Iepazīstina ar sagatavoto prezentāciju par zaļo dzīvesveidu.</p>	<p>Raksta aprakstu par Starptautisko Zemes dienu, Starptautisko meža dienu un/vai Starptautisko ūdens dienu.</p> <p>Veido detalizētu aprakstu par resursu taupīšanu un atkritumu šķirošanu ikdienā.</p> <p>Veido prezentāciju par atkritumu šķirošanu un/vai resursu taupīšanu ikdienā.</p>	<p>Svešvārdi: <i>klimats, cunami, tornādo, elektroenerģija, plastmasa.</i></p> <p>Ar atkritumu šķirošanu saistīti lietvārdi: <i>brošūra, skārdene, burka, etiķete, folija, kartona kaste, kontainers, porcelāns, pudele, spuldze, tetrapaka.</i></p> <p>Ar atkritumu šķirošanu saistītas darbības: <i>taupīt, šķirot, (iz)mest, saplacināt, pārstrādāt, drīkstēt, informēt, formulēt, pamatot, paskaidrot, uzrunāt u. c.</i></p>

Gramatika

Divdabja teiciens ar nelokāmo divdabi ar *-ot, -oties* (atkārtojums).
 Vajadzības izteiksme (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumā ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem.
 Pieturzīmes nosacījuma palīgteikumā.
 Pieturzīmes teikumā ar divdabja teicienu.

Tekstveide

Apraksts. Prezentācija.

3.4. Sociālā aktivitāte (labdarība, brīvprātīgais darbs)

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot rakstus, intervijas un ziņojumus par labdarību un brīvprātīgo darbu, kur autori izsaka noteiktu viedokli vai pauž nostāju.</p> <p>Ātri caurskatot garus un sarežģītus tekstus par labdarību un brīvprātīgo darbu, atrod vajadzīgo informāciju.</p>	<p>Saprot gan klātienē, gan ierakstā literārā valodā teikto par labdarību un brīvprātīgo darbu.</p> <p>Uztver tekstā runātāja vai runātāju viedokļus, attieksmi un noskaņojumu.</p>	<p>Uzstājas ar skaidru, loģisku, iepriekš sagatavotu runu par labdarību un brīvprātīgo darbu, akcentējot nozīmīgākos jautājumus un svarīgākās detaļas.</p> <p>Atbild uz jautājumiem par dzirdēto brīvi un bez sagatavošanās.</p>	<p>Raksta ziņojumu par labdarību un brīvprātīgo darbu, argumentus izklāsta sistēmiski, akcentē nozīmīgākos jautājumus un svarīgākās detaļas, izskaidro dažādu risinājumu pozitīvos un negatīvos aspektus.</p> <p>Raksta viedokli par labdarības un brīvprātīgā darba nepieciešamību.</p>	<p>Ar labdarību un brīvprātīgo darbu saistīti lietvārdi: <i>atbildība, atlīdzība, brīvprātīgais, iespēja, kavējums, mērķis, palīdzība, patversme, sarežģījums, talka, vienaudzis, tiesības, vērtības.</i></p> <p>Ar labdarību un brīvprātīgo darbu saistītas darbības: <i>apkopt, atteikties, cerēt, iesaistīties, motivēt, novērtēt, palīdzēt, pavadīt, sakopt</i> u. c.</p>

Gramatika

Dažādu vārdšķiru salikteņu darināšana (*brīvprātīgs, labdarība, vienaudzis* u. c.).

Lokāmie ciešamās kārtas tagadnes divdabji ar *-ams, -āma*.

Lietvārdu darināšana ar piedēkļiem *-ēj-, -tāj-, -niek-, -šan-*.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Lokāmo ciešamās kārtas tagadnes divdabju ar *-ams, -āma* pareizrakstība.

Pieturzīmes teikumos ar iespraudumiem.

Pieturzīmes teikumos ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem un vispārinātājevārdu (vispāriņošo vārdu).

Tekstveide

Viedoklis. Ziņojums.

3.5. Ceļojumi pa Latviju un ārzemēs, to nozīme cilvēku dzīvē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Uztver un saprot detaļas rakstā vai aprakstā par kādu ceļojumu, iespaidiem, atziņām, saprot un uztver stāstītāja attieksmi.</p> <p>Brīvi lasa un saprot internetā, sociālajos medijos informāciju par starppilsētu un starptautiskā sabiedriskā transporta maršrutu kustības grafikiem, satiksmes drošības jautājumiem.</p>	<p>Uztver stāstījuma nianšes, runātāja attieksmi.</p> <p>Brīvi uztver un saprot tūrisma firmu piedāvājumus (ceļojuma galamērķis, ceļojuma laiks, cena, transporta līdzeklis, papildnosacījumi).</p> <p>Saprot informāciju par tūrisma pakalpojumiem tūrisma birojā, ceļojumu aģentūrā.</p> <p>Saprot plašsaziņas līdzekļu raidījumos, diskusijās, interviju tiešraidēs lielāko daļu informācijas par ceļojumu pieredzi, izvēli un iespaidiem.</p>	<p>Brīvi iesaistās sarunās par savu un citu cilvēku ceļojumu pieredzi.</p> <p>Iegūst un sniedz informāciju viesnīcā vai citā apmešanās vietā: rezervē viesnīcu, noskaidro piedāvājuma detaļas, detalizēti izskaidro vajadzības.</p> <p>Raksturo un salīdzina objektus, vides estētiku un funkcionalitāti.</p> <p>Sniedz pietiekami plašu informāciju muitas, robežsardzes u. c. dienestiem par savu ceļojuma mērķi, raksturu, ceļojumā līdzpaņemto bagāžu, muitai un nodokļiem pakļautiem priekšmetiem.</p>	<p>Raksta neformālu vēstuli par iespaidiem un izjūtām, kas piedzīvotas dažādās ceļojuma vietās.</p> <p>Raksta sūdzību ceļojumu aģentūrai, izsaka pretenzijas par ceļojuma laikā piedzīvoto.</p> <p>Aizpilda ceļojumam nepieciešamos dokumentus (organizējot braucienu vai apmešanos viesnīcā).</p>	<p>Prievārdi ar vietas nozīmi: <i>ārpus, lejpus, šaipus, viņpus, virspus.</i></p> <p>Ierobežojuma un pastiprinājuma partikulas: <i>tikai, vienīgi, pat.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>kursēt, paspēt, kavēt, nokavēt, nokļūt, atcelt, rezervēt, nodot, novietot, izsaukt, apstādināt, apturēt, pasūtīt, atvest, aizvest, nogurt, piekust, reģistrēties, aizpildīt, apmesties, palikt, šķērsot, pārbaudīt, konfiscēt, atļaut u. c.</i></p> <p>Ar ceļošanu saistīti vārdi un vārdu savienojumi: <i>uzgaidāmā telpa, pasažieru zāle, tranzīta zāle, arhitektūras piemineklis, ievērojama vieta, templis, piramīda, villa, muižas komplekss, stāvvietā, bagāžas ratiņi, drošības josta, bagāžas pārbaude, dokumentu pārbaude u. c.</i></p>

Gramatika

Piederības vietniekvārdi.
 Vēlējuma izteiksme un atstāstījuma izteiksme (atkārtojums).
 Pamata un kārtas skaitļa vārdi (atkārtojums).
 No darbības vārdiem darināti apstākļa vārdi (*braukt – braukšus* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pamata un kārtas skaitļa vārdu pareizrakstība. Pieturzīmes dažādos saliktos teikumos.

Tekstveide

Apraksts. Vēstule. Sūdzība.

4. Ikdiena un sadzīve (20 stundas)

4.1. Mājokļa izvēle, iegāde un apsaimniekošana

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa, uztver un saprot galveno domu sarakstē par mājokļa izvēli.</p> <p>Caurskata un lasa garus, sarežģītus tekstus, atrod nepieciešamo informāciju par mājokļa iegādi.</p> <p>Lasa sludinājumus, analizē piedāvājumus, izdara izvēli atbilstoši vēlmēm.</p>	<p>Saprot un grupē informāciju par mājokļa izvēli un iegādi.</p> <p>Saprot un pieraksta informāciju par mājas apsaimniekošanas jautājumiem.</p> <p>Seko līdzī izvērstai sarunai un sarežģītai argumentācijai par mājokļa iegādi.</p>	<p>Izvērsti informē par savu dzīvesvietu, sadzīves apstākļiem, mājokļa iekārtojumu, apkārtni.</p> <p>Formulē jautājumus, veido interviju par mājokļa iegādi, pārdošanu, izīrēšanu, remontu.</p> <p>Pamato viedokli par mājokļa izvēli, izklāstot pozitīvos un negatīvos aspektus.</p> <p>Dialogā izsaka savu attieksmi pret mājokļa piedāvājumu.</p> <p>Izsaka viedokli par mājokļa apsaimniekošanas un pakalpojumu sniegšanas jautājumiem.</p>	<p>Raksta detalizētu tekstu par iegādātu īpašumu, uzsver pirkuma pozitīvos aspektus.</p> <p>Raksta sūdzību par kādu mājokļa apsaimniekošanas jautājumu.</p> <p>Raksta dokumentus, iesniegumu, kas skar mājokļa apsaimniekošanas jautājumus.</p>	<p>Apstākļa vārdi un vārdu savienojumi, dažādu vārdšķiru vārdi, kas lietoti apstākļa funkcijā: <i>tāpat, patiesībā, tādējādi, augšā, apakšā, iekšā, vietām, ārā, godīgi, personīgi.</i></p> <p>Mājoklis, ēkas tips, plānojums: <i>privatizēts dzīvoklis, valsts dzīvoklis, dienesta dzīvoklis, jaunbūve, saimniecības ēka, piebūve, pieliekamais, mansards, terase.</i></p>

Gramatika

Apstākļa vārdu salīdzināmās pakāpes.

Darbības vārdi ar priedēkļiem *apsildīt, iekārtot, izīrēt, izremontēt, nolasīt, nopirkt, novērtēt, pārbūvēt, pārveidot, piederēt, samaksāt, uzcelt* īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Atgriezeniski darbības vārdi *iegādāties, atrasties, rīkoties* īstenības izteiksmes vienkāršajā un saliktajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Lietvārdu darināšana ar priedēkli *-šan-*.

Lokāmie ciešamās kārtas pagātnes divdabji ar *-ts, -ta* (*ierīkots, iestādīts, izveidots, nolaists, nopļauts, sakopts* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Apstākļa vārdu *pašreiz, tikko, otrreiz, katrreiz* pareizrakstība. Apstākļa vārdu koprakstījums un šķirtrakstījums.

Lokāmo ciešamās kārtas pagātnes divdabju ar *-ts, -ta* pareizrakstība.

Pieturzīmes saliktā teikumā.

Tekstveide

Iesniegums. Sūdzība.

B2

Uz
satura
rādītāju

4.2. Sadzīves tehnika un tās lietošana

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Ātri caurskatot un lasot vairākus avotus (tīmekļvietnes) par novitātēm sadzīves tehnikas piedāvājumos, nosaka sadaļu atbilstīgi apgalvojumiem.</p> <p>Lasa sadzīves tehnikas ierīču lietošanas instrukcijas un formulē secinājumus.</p> <p>Lasa pircēju atsauksmes par iegādāto sadzīves tehniku, atšķir viedokļus no faktiem.</p>	<p>Saprot detalizētas instrukcijas par sadzīves tehnikas lietošanu, grupē informāciju tabulā.</p> <p>Saprot dažādu cilvēku pausto par sadzīves tehnikas nepieciešamību.</p> <p>Saprot informāciju par instrumentu, ierīču izmantošanu sadzīvē.</p>	<p>Detalizēti (pēc plāna) stāsta par dažādām sadzīves tehnikas ierīcēm savā mājsaimniecībā un to izmantošanas iespējām.</p> <p>Veido īsus aprakstus par sadzīves tehniku un tās funkcijām.</p> <p>Formulē argumentus un diskutē par sadzīves tehnikas cenu atbilstību ierīču kvalitātei.</p>	<p>Raksta privātu vēstuli, informē par iegādātu sadzīves tehniku (sniedz tās aprakstu, izmaksas, norāda izmantošanas iespējas).</p> <p>Apkopo infografikā atspoguļoto informāciju un argumentus par cilvēku paradumiem sadzīves tehnikas iegādē.</p> <p>Raksta reklāmu, detalizēti raksturo vienu sadzīves tehnikas ierīci un tās funkcijas.</p>	<p>Sadzīves tehnikas nosaukumi: <i>indukcijas plīts, veļas mazgājamā mašīna, veļas žāvējamā mašīna, saldētava, centrifūga, gaisa attīrītājs un mitrinātājs, mitruma savācējs</i> u. c.</p> <p>Sadzīves tehnikas funkcijas: <i>atkausēt, fritēt, mērcēt, mitrināt, saldēt, skalot, žāvēt</i> u. c.</p> <p>Darbības, kas saistītas ar sadzīves tehnikas izmantošanu: <i>cept, dūkt, griezt, jaukt, kopt, spiest, sūkt, svērt, urbt</i>.</p>

Gramatika

1. konjugācijas darbības vārdi *cept, dūkt, griezt, jaukt, kopt, spiest, sūkt, svērt, urbt* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.
Cēloņa apstākļa palīgteikums.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

1. konjugācijas darbības vārdu *cept, dūkt, griezt, jaukt, kopt, spiest, sūkt, svērt, urbt* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršās tagadnes, pagātnes un nākotnes formu pareizrakstība.
Pieturzīmes teikumos ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem.

Tekstveide

Privāta vēstule. Reklāma.

B2

4.3. Laika plānošana efektīvai dienai

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot un informatīvā tekstā iegūst informāciju par dienas plānošanas principiem.</p> <p>Saprot rakstus par aktuālām mūsdienu dzīves ritma problēmām, atrod autoru viedokli un nostāju.</p> <p>Meklē atbildes uz jautājumiem par sabiedrībā pazīstamu personu dienas ritmu.</p> <p>Saprot plašāk lietotus frazeoloģismus par laika plānošanu un vērtību, atrod to skaidrojumus vārdnīcās.</p>	<p>Uztver un numurē notikumu hronoloģisku secību kāda cilvēka ikdienā.</p> <p>Saprot intervijā sniegtas atbildes, formulē intervijas jautājumus.</p> <p>Grupē informāciju par cilvēku ikdienas paradumiem.</p>	<p>Brīvi stāsta par savu dienas režīmu, ikdienas darbībām, vērtē pozitīvos un negatīvos aspektus savas dienas plānojumā.</p> <p>Intervē grupas biedrus, lai noskaidrotu viņu dienas gaitas.</p> <p>Formulē un prezentē ieteikumus efektīvas dienas plānojumam.</p>	<p>Raksta dienas plānu, pamato to.</p> <p>Raksta domrakstu par divu cilvēku dienas plānojuma atšķirīgiem principiem.</p>	<p>Vārdi un vārdu savienojumi: <i>laiku pa laikam, visu laiku, pa reizei, kaut kad, reizēm, ne vienmēr.</i></p> <p>Frazeoloģismi: <i>no (retāk kopš) laika (retāk sāкта) gala</i> – no paša sākuma, <i>uz visiem (arī mūžīgiem) laikiem, arī uz laiku laikiem</i> – uz ļoti ilgu laiku, <i>kur tas laiks</i> – sen, ļoti sen, <i>laika jautājums</i> – saka, ja kam nenovēršami jānotiek pēc kāda laika, <i>atgriezt laika (arī vēstures) ratu atpakaļ</i> – panākt, ka atkal ieviešas, izveidojas, iestājas, <i>gaišā dienas laikā</i> – klaji, atklāti, neslēpjoties, <i>laika zobs</i> – novecošanās cēloņu kopums, kas saistīts ar, parasti ilgu, laikposmu, <i>ziedu laiki (arī laiks)</i> – laiks, kad (kas) strauji attīstās, izplatās, gūst ievēriību, <i>zelta laiki (arī laiks)</i> – laiks, kad ir patīkami, bezrūpīgi dzīves apstākļi.</p>

Gramatika

Ar ikdienas darbībām saistīti atgriezeniskie darbības vārdi *atpūsties, celties, doties, mazgāties, noģērbties, noskūties, saģērbties, skatīties, pamosties* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā un saliktajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Prievārdu lietojums ar skaitļa vārdiem (*ap pieciem, no 1998. gada, līdz 2023. gadam, līdz 20. gs. 30. gadiem* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Atgriezenisko darbības vārdu *atpūsties, celties, doties, mazgāties, noģērbties, noskūties, saģērbties, skatīties, pamosties* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršās un saliktās tagadnes, pagātnes un nākotnes formu pareizrakstība.

Skaitļa vārdu pareizrakstība.

Tekstveide

Viedoklis. Domraksts, apjoms ~130 vārdu.

5. Veselība un labsajūta (24 stundas)

5.1. Spēles, rotaļas, sports

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>No reklāmām, informatīva teksta iegūst informāciju par sporta pasākumiem, to norises laiku, maksu, programmu, apkopo informāciju.</p> <p>Lasa intervijas ar Latvijā pazīstamiem sporta pārstāvjiem, atrod kopīgo un atšķirīgo.</p> <p>Nosaka pretējus viedokļus tekstā par tautas sportu, amatiersportu un/vai profesionālo sportu.</p> <p>Lasa tekstu par Rīgas maratonu, atrod nepieciešamo informāciju, analizē dažādus viedokļus.</p>	<p>Saprot pamatinformāciju tekstā par Rīgas maratonu, secīgi grupē svarīgākās detaļas.</p> <p>Uztver un saprot informatīvu tekstu par iespējām piedalīties sporta spēļu pasākumos individuāli un visai ģimenei.</p> <p>Saprot detalizētas spēļu un rotaļu instrukcijas, lai varētu tās veiksmīgi īstenot.</p>	<p>Detalizēti stāsta par savām sporta nodarbībām, stāstījumu pamato ar piemēriem.</p> <p>Uzstājas ar iepriekš sagatavotu runu par iespējām brīvajā laikā nodarboties ar sportu.</p> <p>Sniedz detalizētu kādas sporta spēles aprakstu.</p>	<p>Veido reklāmu rotaļu un spēļu pasākumam.</p> <p>Veido prezentāciju par kādu no sporta veidiem.</p> <p>Raksta domrakstu par diviem pretējiem viedokļiem, kas izteikti par sportu.</p>	<p>Ar sportu saistītas darbības: <i>grūst, iesist, lēkt, mest, skriet, sviest, šaut</i> u. c.</p> <p>Sporta spēļu inventārs: <i>hanteles, lode, šķēps, airis, ceļu/roku sargi, skrituļslidas, keģļi.</i></p> <p>Atgriezeniskie lietvārdi, kas saistīti ar sportu: <i>aizraušanās, nodarbošanās, piedalīšanās, sacenšanās, trenēšanās, vingrināšanās</i> u. c.</p>

Gramatika

No 1. konjugācijas darbības vārdiem darināti lietvārdi, kas apzīmē darbības veicējus (*lēkt – lēcējs, skriet – skrējējs, šaut – šāvējs*).

1. konjugācijas darbības vārdi *grūst, lēkt, mest, sist, skriet, šaut* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā un saliktajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

1. konjugācijas darbības vārdu *grūst, lēkt, mest, sist, skriet, šaut* u. c. lietojums ar priedēkļiem.

No 1. konjugācijas darbības vārdiem *grūst, lēkt, mest, sist, skriet, šaut* u. c. darināti lietvārdi ar piedēkli *-šan-* (*grūst – grūšana, mest – mešana* u. c.).

Atgriezeniskie lietvārdi.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar savrupinājumiem.

Lietvārdu ar piedēkli *-šan-* pareizrakstība (*mešana, grūšana, skriešana*).

Tekstveide

Reklāma. Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Prezentācija.

5.2. Veselības stāvokļa raksturojums

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Iegūst un saprot uzziņas teksta informāciju par nepieciešamo ārstēšanos un slimību profilaksi, grupē informāciju.</p> <p>Saprot informāciju par rīcību slimības vai nelaimes gadījumā.</p> <p>Ātri caurskatot vairākus avotus par medicīnas pakalpojumiem, nosaka konkrētu sadaļu atbilstīgi apgalvojumiem.</p>	<p>Saprot informāciju par rīcību slimības vai nelaimes gadījumā.</p> <p>Uztver veselības apdrošināšanas un klienta dialoga galveno domu.</p> <p>Atšķir viedokli no faktiem polilogā par rīcību sezonas slimību laikā.</p>	<p>Pietiekami skaidri izklāsta ar veselību vai higiēnu saistītus jautājumus.</p> <p>Detalizēti apraksta savu veselības stāvokli vai noteiktu slimību pazīmes.</p> <p>Pamato un detalizēti izskaidro ārsta izsaukuma vai vizītes iemeslu.</p> <p>Informē par veselības apdrošināšanas nosacījumiem, maksājumiem.</p> <p>Sniedz skaidru, detalizētu aprakstu, kā rīkoties nelaimes gadījumā, avārijā u. c.</p> <p>Formulē argumentus un piedalās diskusijā par pašārstēšanos vai ārsta apmeklējumu.</p>	<p>Aizpilda anketu veselības apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai.</p> <p>Raksta sūdzību par pakalpojuma kvalitāti medicīnas iestādē.</p> <p>Raksta pateicību par kvalitatīvi sniegtiem veselības pakalpojumiem.</p> <p>Formulē svarīgākās problēmas, kas saistītas ar slimību profilaksi, ārstniecības pakalpojumu saņemšanu.</p>	<p>Ķermeņa daļu un atsevišķu iekšējo orgānu, funkciju nosaukumi.</p> <p>Ar nelaimes gadījumu vai veselības problēmām saistīti vārdi: <i>apsaitēts, bojāts, ieģipsēts, izmežģīts, laužts, saaukstēties, sasists, sastiepts</i> u. c.</p> <p>1. konjugācijas darbības vārdi, kas saistīti ar medicīniskām manipulācijām: <i>durt, gībt, izraut, noņemt, noteikt, rīt, svīst, urbt</i> u. c.</p>

Gramatika

Ar medicīniskām manipulācijām saistīti 1. konjugācijas darbības vārdi īstenības izteiksmes vienkāršajā un saliktajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Lokāmie ciešamās kārtas pagātnes divdabji ar *-ts, -ta* (atkārtojums).

5. deklinācijas lietvārdi *ārste, balle* (mērvienība), *kušete, logopēde, mute, pase, sarakste* un 6. deklinācijas lietvārdi *acs, auss, balss, pirts, uzacs*.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar savrupinājumiem.

Tekstveide

Reklāma. Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Prezentācija. Anketa. Sūdzība. Pateicība.

5.3. Kaitīgie ieradumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Caurskata garu un sarežģītu tekstu par kaitīgo ieradumu ietekmi uz veselību, ātri atrod nepieciešamo informāciju.</p> <p>Daiļliteratūras teksta fragmentā atpazīst problēmas un cēloņsakarības atkarīgas personas rīcībā un attieksmē.</p> <p>Lasa un analizē infografikas materiālu par Latvijas iedzīvotāju galvenajiem kaitīgajiem ieradumiem.</p>	<p>Saprot galveno domu un problēmas sarežģītā informatīvā tekstā par atkarību veidiem un cēloņiem.</p> <p>Atšķir viedokļus no faktiem par atkarību profilaksi un iespējamo ārstēšanu.</p> <p>Uztver interviju ar personu, kurai ir vai bija kāda veida atkarība, un atjauno intervijas jautājumus.</p>	<p>Izsaka un pamato viedokli par kaitīgo ieradumu ierobežošanas iespējām.</p> <p>Formulē argumentus un piedalās diskusijā par viedierīču izmantošanas ierobežošanu bērniem līdz noteiktam vecumam.</p> <p>Formulē viedokli par atkarības izraisītām problēmām ģimenē un sabiedrībā, izmantojot savus vērojumus.</p>	<p>Raksta ieteikumus, kā risināt atkarību problēmas.</p> <p>Raksta diagrammas aprakstu.</p> <p>Formulē intervijas jautājumus.</p>	<p>Ar kaitīgu ieradumu problemātiku saistīti vārdi, vārdu savienojumi: <i>atbalstoša vide, atkarība, alkoholisms, atturība, azartspēļu atkarība, līdzatkarība, narkotiku atkarība.</i></p>

Gramatika

Nosacījuma palīgteikumi.
 Noteiktie vietniekvārdi *pats, pati* vsk. un dsk. (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar tiešo runu.

Tekstveide

Intervijas jautājumi. Diagrammas apraksts.

5.4. Neparastās aizraušanās

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>No dažāda stila un satura oriģinālavotiem iegūst informāciju par kāda cilvēka neparastu aizraušanos un vaļasprieku.</p> <p>Lasa un saprot sarežģītā valodā uzrakstītu interviju par pazīstamu personību vaļasprieku, sakārto tekstu atbilstoši dotajiem apakšvirsrakstiem.</p> <p>Uztver galveno domu publicistikas tekstos par veselībai bīstamu aizraušanos, formulē problēmas, pauž attieksmi.</p>	<p>Seko hronoloģiskai notikumu secībai stāstā par personu grupas aizraušanos jaunībā, brieduma gados un pusmūžā, analizē informāciju.</p> <p>Pamatojoties uz aptaujas statistikas datiem, uztver informāciju par populārākajiem vaļaspriekiem dažādās vecuma grupās.</p> <p>Saprot detalizētu instrukciju par kāda keramikas, šūšanas, adīšanas priekšmeta darināšanu, ēdiena gatavošanu.</p>	<p>Veido skaidrus, detalizētus aprakstus par savu vaļasprieku un interesēm, izteiktās domas izvērš un pamato ar argumentiem un piemēriem.</p> <p>Detalizēti un secīgi atstāsta lasīto tekstu par neparastu aizraušanos un vaļasprieku.</p> <p>Stāsta par sev pazīstamu cilvēku neparastu aizraušanos, stāstījumu pamato ar piemēriem.</p> <p>Formulē precīzus jautājumus un piedalās intervijā, lai noskaidrotu grupas biedru vaļasprieku.</p>	<p>Raksta afišas tekstu kolekcionāru vakara pasākumam.</p> <p>Raksta recenziju par izstādi, kurā aplūkojami citu cilvēku brīvajā laikā veidoti darbi.</p> <p>Formulē un raksta viedokli par vaļasprieka nozīmi.</p>	<p>Divdabji, kas raksturo vaļasprieku un aizraušanos: <i>aizkustinošs, aizraujošs, saistošs</i> u. c.</p> <p>Vaļasprieku un aizraušanās nosaukumi: <i>aušana, filcēšana, izšūšana, jāšana, pārļošana, pišana, šūšana, tamborēšana</i> u. c.</p> <p>Darbības vārdi, kas saistīti ar vaļasprieku: <i>aust, jāt, kalt, krāt, lēkt, pīt, šaut, šūt, vākt, veikt</i> u. c.</p>

Gramatika

1. konjugācijas darbības vārdi *aust, jāt, kalt, krāt, lēkt, pīt, šaut, šūt, vākt, veikt* u. c. īstenības izteiksmes vienkāršajā un saliktajā tagadnē, pagātnē un nākotnē.

Lokāmie darāmās kārtas tagadnes divdabji ar *-ošs, -oša* (atkārtojums).

No 1. konjugācijas darbības vārdiem darināti lietvārdi ar piedēkli *-šan-* (*aušana, grūšana, mešana* u. c.).

No atgriezeniskajiem darbības vārdiem darināti lietvārdi (*skrieties – skriešanās, pievilkties – pievilksšanās, peldēties – peldēšanās* u. c.).

Atgriezeniskie lietvārdi ar izskaņu *-šanās* (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Lokāmo darāmās kārtas tagadnes divdabju ar *-ošs, -oša* pareizrakstība.

Lietvārdu ar *-šana* pareizrakstība (*aušana, grūšana, mešana* u. c.).

Pieturzīmes dažādu apstākļu palīgteikumos.

Tekstveide

Afiša. Recenzija. Viedoklis.

B2

Uz
satura
rādītāju

6. Kultūra un tradīcijas (24 stundas)

6.1. Ieskats Latvijas kultūras kanonā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Atrod informatīvā ziņojumā, analītiskā rakstā informāciju par Latvijas kultūras atpazīstamību pasaulē.</p> <p>Lasa, saprot un analizē tekstus sarežģītā valodā.</p> <p>Lasa enciklopēdiska rakstura informāciju par mākslas veidiem un personībām.</p>	<p>Saprot galveno domu saturiski sarežģītā tekstā par Latvijas kultūras kanonu (gan par konkrētiem, gan abstraktiem jautājumiem).</p> <p>Saprot skaidri strukturētu lekciju par Latvijas kultūras kanonu, uztver galveno domu.</p> <p>Saprot lielāko daļu TV ziņu un raidierakstu par kultūras jautājumiem.</p>	<p>Atstāsta pasākuma, daiļdarba vai filmas notikumu gaitu (sižetu), izsaka savu viedokli par redzēto.</p> <p>Detalizēti stāsta par iegūto pieredzi, raksturo jūtas, pārdzīvojumus, emocijas, kas veidojušās, iepazīstot mākslas darbus.</p> <p>Stāsta par kādas kultūras iestādes apmeklējumu.</p> <p>Reklamē kādu kultūras pasākumu, daiļdarbu vai filmu.</p>	<p>Raksta viedokli par filmu vai teātra izrādi.</p> <p>Detalizēti apraksta iegūto pieredzi, raksturo pārdzīvojumus, emocijas, kas radušās, iepazīstot mākslas darbus, klausoties skaņdarbu, apmeklējot teātra izrādi vai skatoties filmu.</p>	<p>Lietvārdi: <i>ainava, ekranizācija, jaunrade, mūža ieguldījums, skatuves māksla, viedoklis, (vizuālā) māksla</i> u. c.</p> <p>Latvijas kultūras iestāžu nosaukumi: <i>Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Dailes teātris, Jaunais Rīgas teātris, Latvijas Nacionālais teātris, Latvijas Nacionālā opera un balets</i> u. c.</p> <p>Darbības vārdi: <i>atskaņot, cienīt, ekranizēt, glabāt, iedziļināties, kopt, mudināt, nosaukt, pamatot</i> u. c.</p> <p>Pulksteņa laika norādīšana: <i>bez piecpadsmit (minūtēm) viens vai vienos, piecpadsmit minūtes pāri vieniem.</i></p>

Gramatika

Lokāmie ciešamās kārtas tagadnes divdabji ar *-ams, -ama, -āms, -āma* (atkārtojums).

Darbības vārdu saliktie laiki (atkārtojums).

Lietvārdu darināšana no dažādu vārdšķiru vārdiem (*ieguldīt – ieguldījums, raidīt – raidījums, panākt – panākums, jauns – jaunums, skaists – skaistums, viens – vienatne* u. c.).

Skaitļa vārdu lietojums, norādot precīzu pulksteņa laiku (*bez piecpadsmit (minūtēm) viens vai vienos, piecpadsmit minūtes pāri vieniem*).

Lokāmo ciešamās kārtas tagadnes divdabju *-ams, -ama, -āms, -āma* lietošana ar noteikto un nenoteikto galotni.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Lokāmo ciešamās kārtas tagadnes divdabju ar *-ams, -ama, -āms, -āma* pareizrakstība (nenoteiktā un noteiktā galotne).

Līdzskaņu mija lokāmajiem darāmās kārtas pagātnes divdabjiem (*vilcis* u. c.).

Lielo sākumburtu lietojums kultūras iestāžu saliktajos nosaukumos (*Dailes teātris, Jaunais Rīgas teātris* u. c.).

Tekstveide

Viedoklis. Apraksts.

B2

Uz
satura
rādītāju

6.2. Ievērojamas personības Latvijas kultūras dzīvē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Patstāvīgi lasa rakstu laikrakstā vai žurnālā, kā arī garus un sarežģītus tekstus (ja nepieciešams, izmanto vārdnīcu), lai iegūtu konkrētu informāciju par ievērojamām personībām Latvijas kultūras dzīvē, latvisko mentalitāti.	Uztver un saprot gan klātienē, gan plašsaziņas līdzekļos (radio vai TV) dzirdēto par zināmiem un nezināmiem tematiem, kas saistīti ar ievērojamām personībām Latvijas kultūras dzīvē.	Skaidri un precīzi formulē savas domas, argumentē viedokli par Latvijas un savas tautas ievērojamām kultūras personībām. Stāsta par kādu ievērojamu kultūras darbinieku vai notikumu.	Raksta viedokli par kādas ievērojamas personas nozīmi savā dzīvē. Raksta detalizētu tekstu par kādas ievērojamas personas nozīmi Latvijas vai pasaules kultūras dzīvē, šīs personas devumu. Veido prezentāciju par kādu ievērojamu kultūras darbinieku vai notikumu.	Jēdzieni, kas saistīti ar Latvijas dizainu: <i>Latvijas nauda, Latvijas plakāti, mopēds „Rīga 12”, lietišķā māksla, fotoaparāts „Minox”, Rīgas pils zāles, etnogrāfiskais sēdeklis, koka ēku arhitektūra, rakstniecība, glezniecība, kinematogrāfs</i> u. c. Darbības vārdi: <i>atainot, atspoguļot, atzīt, komponēt, piesātināt, radīt, sacerēt, tiražēt</i> u. c.

Gramatika

Nelokāmie divdabji ar *-am, -ām, -amies, -āmies*.

Darbības vārdu darināšana no dažādu vārdšķiru vārdiem (*labs – labot, aina – atainot, spogulis – atspoguļot, glezna – gleznot, stāsts – stāstīt* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes saliktos sakārtotos un saliktos pakārtotos teikumos.

Nelokāmo divdabju ar *-am, -ām, -amies, -āmies* pareizrakstība.

Tekstveide

Apraksts. Prezentācija. Viedoklis.

6.3. Kultūras festivāli un svētki Latvijā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un saprot izvērstus rakstus par kādu interesantu vaļasprieku, svētku svinēšanu, tradīcijām.</p> <p>Izsaka savas domas par lasīto, argumentē, salīdzina.</p> <p>Caurskata un atrod vajadzīgo informāciju garākos tekstos.</p>	<p>Saprot radio intervijas, ziņu reportāžas, dokumentālus apskatus par Latvijas valsts vēsturi, veidošanos, svētku norisi, savdabību, tradīcijām.</p> <p>Seko informācijai, saprot argumentāciju par svētkiem un festivāliem Latvijā.</p> <p>Saprot ziņu reportāžas, dokumentālus apskatus par senajiem amatiem un to kultūrvēsturisko nozīmi mūsdienās, uztver runātāja attieksmi un noskaņojumu.</p>	<p>Pauž argumentētu viedokli par Latviju un savu valsti, svētkiem un atceres dienām, akcentē sev būtisko.</p> <p>Raksturo dažādus svētkus, svinības un sabiedriskos pasākumus, apraksta savu līdzdalību tajos.</p> <p>Kritiski vērtē dažādu svētku un pasākumu gaitu, pauž savu attieksmi un vērtējumu.</p>	<p>Raksta aprakstu par kultūrvēsturisku objektu vai svētku svinībām.</p> <p>Raksta atsauksmi par kādu kultūras notikumu Latvijā.</p> <p>Raksta domrakstu, izvērtējot kultūras festivālu un svētku nepieciešamību mūsdienās.</p>	<p>Lietvārdi: <i>keramika, opermūzikas svētki, (brīvdabas) iestudējums, (etniskās) mūzikas un (seno) amatu festivāls, stāvovācījas u. c.</i></p> <p>Darbības vārdi: <i>aizvadīt, dziedāt, gaviļēt, iedziļināties, ieklausīties, (iz)baudīt, integrēt, īstenot, piedalīties u. c.</i></p>

Gramatika

Īpašības vārdu darināšana no lietvārdiem (*garlaicība – garlaicīgs, interese – interesants, mūzika – muzikāls, tauta – tautisks* u. c.).
 Vietniekvārdu stilistiskais lietojums (*nekas (nepatīk), neviens (neapmeklēja), kāds (koncerts), kurš (koncerts), tas (koncerts), viņš (izpildītājs)* u. c.).

Partikulu lietojums attieksmes izteikšanai.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Īpašības vārdu nepaplašinātās noteiktās galotnes lietojums un pareizrakstība (*iepriekšējais, toreizējais, pēdējais* u. c.).
 Pieturzīmes teikumos ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem un vispārinātājuvārdu (atkārtojums).

Tekstveide

Pārskats. Domraksts, vārdu apjoms ~130 vārdu. Atsauksme.

6.4. Kultūras raidījumu daudzveidība (TV, radio u. c.)

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Saprot sarežģītus rakstus laikrakstos un žurnālos (ja nepieciešams, izmanto vārdnīcu), lai iegūtu konkrētu informāciju par jaunumiem kultūras dzīvē.</p> <p>Lasa atsauksmes par aktuāliem kultūras pasākumiem, grupē informāciju pēc tematiem.</p>	<p>Uztver runātāja attieksmi un noskaņojumu, saprot kultūras raidījuma dalībnieku pausto argumentāciju par kādu kultūras notikumu.</p>	<p>Izsaka savu viedokli par kultūras raidījumiem, to daudzveidību un specifiku, spēj tos salīdzināt.</p> <p>Prot detalizēti izstāstīt kāda kultūras raidījuma sižetu.</p>	<p>Raksta domrakstu par kādu ar kultūras raidījumu saistītu tematu, piekrīt kādam viedoklim vai apstrīd to.</p> <p>Raksta atsauksmi par kādu kultūras raidījumu.</p>	<p>Kultūras raidījumu nosaukumi: <i>„Daudz laimes, jubilār!”, „Ielas garumā”, „Kultūrdobe”, „Kultūras rondo”, „Lasām un plāpājam”, „Literatūre”, „Personība”, „Radio mazā lasītava”, „100 g kultūras”, „Teātris zip”</i> u. c.</p>

Gramatika

Atstāstījuma izteiksme (atkārtojums).

Jebkuras Latvijas televīzijas un radio raidījumu nosaukumu pareizrakstība.

Dalījumi lokāmie divdabji (atkārtojums).

Lietvārdu darināšana ar piedēkli -um- (*darināt – darinājums, krāt – krājums, notikt – notikums* u. c.).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Dalījumi lokāmo divdabju pareizrakstība (1. konjugācijas darbības vārdi) (*krist – krizdams, nest – nesdams*) (atkārtojums).

Tekstveide

Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Atsauksme.

7. Zinātne un tehnoloģijas (20 stundas)

7.1. Cilvēku saziņa agrāk un tagad

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Uztver un saprot galveno domu un detaļas uzzīņu tekstā par saziņu dažādos vēstures posmos, nosaka problemātiku.</p> <p>Patstāvīgi lasa garus un sarežģītus tekstus par saziņas iespējām mūsdienās (ja nepieciešams, izmanto vārdnīcu), atrod nepieciešamo informāciju.</p> <p>Saprot publicistikas tekstu par saziņu 21. gadsimtā, analizē, grupē autora izteiktos apgalvojumus.</p>	<p>Uztver un saprot informāciju par saziņas veidiem agrāk un tagad.</p> <p>Saprot informatīvu vēstījumu par saziņas veidiem 21. gadsimtā oficiālajā un neoficiālajā saziņā, saprot kopīgo un atšķirīgo.</p> <p>Uztver un saprot interviju par populārākajiem saziņas veidiem mūsdienās, atjauno intervijas jautājumus, atstāsta intervijā dzirdēto.</p>	<p>Brīvi stāsta un salīdzina saziņas iespējas agrāk un tagad, stāstījumu pamato ar piemēriem.</p> <p>Analizē infografiku par saziņu 20. gadsimta beigās un 21. gadsimta sākumā, formulē secinājumus par kopīgo un atšķirīgo.</p> <p>Diskutē par attālinātās komunikācijas pozitīvajiem un negatīvajiem aspektiem.</p>	<p>No plašākas informācijas veido kopsavilkumu par saziņu pirms interneta un saziņu mūsdienās.</p> <p>Raksta detalizētu aprakstu par kādu ar tehnoloģiju attīstību saistītu personību.</p> <p>Raksta privātu vēstuli.</p>	<p>Ar saziņu saistīti vārdi un vārdu savienojumi: <i>attālināta saziņa, pasta baloži, piktogramma, sociālie tīkli, telegrāfs, tīmeklis, vēstnesis, zibatmiņa, zirgu pasts</i> u. c.</p>

Gramatika

Salikteņu veidošana (atkārtojums).

Decimāldaļskaitļi, daļskaitļi (atkārtojums).

Tiešā un netiešā runa (atkārtojums).

Salīdzinājuma izteikšana (*viens no skaistākajiem, visskaistākais/pats skaistākais*).

Ortoogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar tiešo un netiešo runu.

Īpašības vārdu salīdzināmo pakāpju pareizrakstība.

Tekstveide

Kopsavilkums. Apraksts. Vēstule.

B2

7.2. Zinātnes sasniegumi ikdienas dzīvē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Lasa tekstu un apkopo informāciju par zinātnes sasniegumiem Latvijā.</p> <p>Saprot un klasificē informāciju par sasniegumiem moderno tehnoloģiju jomā pasaulē.</p> <p>Izprot dažādu tipu tekstus (reportāža, intervija, reklāma, raksts, atsauksme u. c.) par moderno tehnoloģiju lomu sadzīvē, formulē secinājumus.</p> <p>Saprot sarežģītu instrukciju par viedierīces izmantošanu, stāsta to saviem vārdiem.</p>	<p>Saprot reklāmas tekstus par dažādiem mājsaimniecībā izmantojamiem robotiem.</p> <p>Klausās informāciju par alternatīvajiem enerģijas ieguves avotiem.</p> <p>Saprot informatīvus tekstus par elektrodzinēju un iekšdedzes dzinēju automašīnām, izvērtē dzirdēto.</p>	<p>Stāsta par savu pieredzi ar mājsaimniecībā izmantojamiem robotiem un citām ierīcēm.</p> <p>Diskutē par ieguvumiem un zaudējumiem, lietojot elektroautomobili.</p> <p>Izsaka viedokli par alternatīvajiem enerģijas ieguves avotiem, to izveidi un ietekmi uz vidi.</p>	<p>Raksta jautājumus intervijai par izvēlēto moderno ierīci, lai noskaidrotu tās parametrus, darbības principus un iespējas.</p> <p>Veido prezentāciju par kādu no jaunākajiem zinātnes sasniegumiem.</p> <p>Raksta domrakstu par ieguvumiem vai zaudējumiem, lietojot alternatīvus enerģijas ieguves avotus.</p>	<p>Termini: <i>alternatīvs enerģijas ieguves avots, drons, elektroautomobilis, energoefektivitāte, robots, saules baterija, vēja ģenerators</i> u. c.</p> <p>Lietvārdi daudzuma izteikšanai: <i>ducis, hektārs, kilograms, litrs, metrs, stunda, tonna</i> u. c.</p> <p>Lietvārdi, kā pamatā ir skaitļa vārds: <i>divnieks, simtnieks, vienatne, trijotne.</i></p> <p>Salikteņi, kuru pirmais komponents ir skaitļa vārds: <i>četrstūris, simtgade.</i></p> <p>Vietniekvārds <i>abi</i>: <i>abas rokas, abi draugi.</i></p> <p>Īpašības vārdi, kā pamatā ir skaitļa vārds: <i>divējāds, trejāds.</i></p> <p>Salikteņi: <i>divstāvīgs, četrstūrainis.</i></p> <p>Apstākļa vārdi: <i>divatā, trijatā, piecreiz, simtkārt.</i></p>

Gramatika

Prievārda *dēļ* lietojums.
 Pastiprinājuma partikulas.
 Daudzuma izteikšana ar dažādu vārdšķiru vārdiem (*abi, divatā, divējāds, ducis, hektārs, kilograms, litrs, metrs, piecreiz, simtgade, simtkārt, trejāds, tonna, trijatā*).
 Citāta iekļaušana tekstā.
 Lielo sākumburtu lietojums dažādos nosaukumos (atkārtojums).

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar citātu.
 Lielo sākumburtu lietojums dažādu uzņēmumu un balvu nosaukumos.

Tekstveide

Prezentācija. Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Intervija.

B2

Uz
satura
rādītāju

7.3. Pie viedierīces ekrāna pavadītais laiks: ieguvumi un zaudējumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa publicistikas tekstu par interneta priekšrocībām un trūkumiem, analizē autora izteiktās atziņas.</p> <p>Lasa daiļliteratūras fragmentu par virtuālo dzīvi, pēc plāna analizē galvenā varoņa raksturu, izjūtas, attēloto vidi.</p> <p>Lasa dažādu nozaru speciālistu (psihologa, mediķa, pedagoga u. c.) viedokļus par viedierīču ietekmi uz veselību un darba spējām, izvēlas izteikumam atbilstošu tekstu.</p>	<p>Uztver un saprot dialogu, kurā izteikti pretēji viedokļi par viedierīču ietekmi uz veselību.</p> <p>Izprot personas stāstījumu, kas saistīts ar ilgstošu viedierīču lietošanu, loģiski strukturē dzirdēto informāciju.</p> <p>Saprot skaidri strukturētu lekciju par laika plānošanu un viedierīču lietošanas drošības noteikumu ievērošanu, uztver galveno domu, pieraksta to.</p>	<p>Detalizēti stāsta, kādam nolūkam izmanto viedierīces, akcentē pozitīvos un negatīvos aspektus.</p> <p>Stāsta, kā izmanto sociālos medijus, izsaka viedokli par to nozīmi, raksturo plusus un mīnus.</p> <p>Formulē argumentus un diskutē par noteikumu ievērošanas nepieciešamību virtuālajā vidē.</p>	<p>Raksta emuārus par savu pieredzi, pavadot laiku pie viedierīcēm.</p> <p>Raksta viedierīču izmantošanas ieteikumus.</p> <p>Raksta domrakstu par viedierīču radītajām ērtībām un negatīvajām sekām, iespējamo kaitējumu.</p>	<p>Darbības vārdi: <i>attīstīties, dalīties, ierobežot, iesaistīties, komentēt, kontrolēt, lejupielādēt, paplašināties, sērfot, tērzēt</i> u. c.</p> <p>Lietvārdi: <i>atkarība, emuārs, forums, lietotne, portāls, profils, tīmeklis, tīmekļvietne, (virtuālā) pasaule</i> u. c.</p>

Gramatika

Attieksmes un noliegtie vietniekvārdi.
 Pastiprinājuma partikulas (*patiešām, protams, tikai, taču* u. c.).
 Darbības vārdu darināšana ar piedēkļiem *pār-, uz-, pie-*.
 Prievārda *dēļ* lietojums.

Ortogrāfija, ortoepija, interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar iespraudumiem un paskaidrojošām vārdu grupām.

Tekstveide

Emuāri. Domraksts, apjoms ~130 vārdu. Ieteikumi. Emocijzīmju skaidrojums.

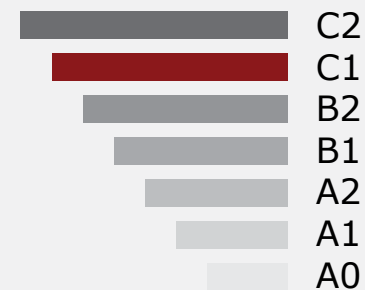
Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(160 STUNDAS)

latviešu valodas
prasmes līmenis

Autores

Maija Burima, *Dr. philol.* (autoru kolektīva vadītāja)
Andra Kalnača, *Dr. philol.*
Sigita Kušnere, *Mg. hum.*
Inta Urbanoviča, *Dr. philol.*
Inga Laizāne, *Dr. philol.*

Projekta vadītāja

Anita Sniedze

Recenzentes

Ilze Auziņa, *Dr. philol.*
Kristīne Vaceka-Ante, *Dr. hist.*

Redaktore

Renāte Neimane

Korektore

Mairita Vītola

Aprobētāja

Ineta Moroza

Saturs

C1 valodas prasmju vispārīgs apraksts			142
1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība	1.1. Cilvēka dzīvesstāsts un sabiedriskā līdzatbildība 1.2. Valsts un pašvaldības iestādes un dienesti, to funkcijas 1.3. Pasaules valodu daudzveidība	24 stundas	143
2. Izglītība un darbs	2.1. Izglītības iespējas Latvijā 2.2. Uzņēmējdarbība Latvijā 2.3. Mana profesionālā nodarbošanās (specializēta profesionālās ievirzes tematika atbilstoši aktuālajai nozarei)	46 stundas	146
3. Dzīves vide	Mana drošā ikdiena	10 stundas	150
4. Ikdiena un sadzīve	4.1. Dzīvesvietas kvalitāte un tās uzlabošana 4.2. Finanšu resursi, to taupīšana 4.3. Aktīvā un pasīvā atpūta	24 stundas	151
5. Veselība un labsajūta	5.1. Veselīgs dzīvesveids un medicīniskā aprūpe 5.2. Sports Latvijā	16 stundas	154
6. Kultūra un tradīcijas	6.1. Kultūras procesi Latvijā 6.2. Latvijas kultūras iestādes, to funkcijas 6.3. Latviskā dzīvesziņa un kultūras īpatnības	24 stundas	157
7. Zinātne un tehnoloģijas	7.1. Es un zinātne 7.2. Jaunākās tehnoloģijas manā ikdienā	16 stundas	161

C1 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>Izprot dažādu veidu (informatīvu materiālu, populārzinātniskas literatūras, daiļliteratūras, zinātniskās literatūras u. c.) tekstus, uztverot valodas lietojuma kontekstu un nolūku un nošķirot vārdu tiešās un pārnestās nozīmes.</p> <p>Prot atrast un izmantot drošticamus informācijas avotus, kritiski izvērtējot informācijas patiesumu.</p> <p>Izprot plašsaziņas līdzekļu publikācijas par sabiedrībā aktuālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām.</p> <p>Kopumā izprot dažādus administratīvos dokumentus un juridiskos tekstus.</p> <p>Kopumā izprot praktiskas ievirzes nozaru literatūru, informatīvus materiālus un tehniskas instrukcijas.</p> <p>Izprot dažādu veidu tekstus, kas saistīti ar profesionālās darbības jomu, pārziņa atbilstošās nozares terminoloģiju.</p> <p>Kopumā izprot daudzveidīgu informāciju par kultūras procesiem Latvijā, klasificējot tos atbilstoši kultūras jomām (literatūra, teātris, kino, vizuālā māksla, mūzika, deja u. c.), kā arī par Latvijas vēsturi un kultūras vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu.</p> <p>Kopumā izprot zinātniskus tekstus sev interesējošā zinātnes nozarē.</p> <p>Spēj izlasīto tekstu klasificēt atbilstoši dažādiem funkcionālajiem stiliem (zinātniskie, lietišķie, publicistikas, sarunvalodas teksti).</p>	<p>Kopumā izprot aktuālo ziņu raidījumus un citu plašsaziņas līdzekļos izskanējušu informāciju par sabiedrībā aktuālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām.</p> <p>Spēj sekot līdzi un kopumā izprot preses konferencē vai publiskā diskusijā izskanējušu informāciju par dažādām tēmām.</p> <p>Uztver un kopumā izprot daudzveidīgu informāciju plašsaziņas līdzekļos par valodas apguvēja profesionālās nodarbošanās jomu, klasificējot to atbilstoši dažādiem funkcionālajiem stiliem (zinātniskie, lietišķie, publicistikas, sarunvalodas teksti).</p> <p>Kopumā izprot lekcijas un seminārus, kā arī zinātniskus priekšlasījumus par jautājumiem, kas saistīti ar valodas apguvēja profesionālo nodarbošanos vai citām viņu interesējošām tēmām.</p> <p>Kopumā izprot daudzveidīgu informāciju (raidierakstā, radio, televīzijas raidījumā u. c.) par kultūras procesiem Latvijā, klasificējot tos atbilstoši kultūras jomām (literatūra, teātris, kino, vizuālā māksla, mūzika, deja u. c.), kā arī par Latvijas vēsturi un kultūras vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu.</p>	<p>Spēj iesaistīties sarunā vai diskusijā par dažādām sabiedrībā aktuālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām.</p> <p>Prot izveidot strukturētu stāstījumu vai priekšlasījumu par dažādām tēmām, tostarp par valodas apguvēja profesionālo nodarbošanos un interesēm.</p> <p>Spēj iesaistīties sarunā vai diskusijā par sev interesējošas zinātnes nozares vai profesionālās darbības jomas aktualitātēm, lieto atbilstošu terminoloģiju.</p> <p>Spēj izveidot stāstījumu un iesaistīties sarunā par kultūras procesiem Latvijā, kā arī par Latvijas vēsturi un kultūras vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu, pamatot viedokli ar piemēriem no savas pieredzes un atbilstošiem faktiem.</p> <p>Prot atbilstoši kontekstam un runas situācijai izvēlēties iederīgu valodas funkcionālo stilu un izteiksmes veidu.</p> <p>Skaidro un spēj izveidot salīdzinājumu par dažādos avotos pieejamo informāciju, formulēt viedokli, atklājot attieksmi un emocijas, argumentējot izteikumus ar faktiem, kas iegūti no drošticamiem avotiem.</p>	<p>Spēj izveidot dažādu veidu tekstus (iesniegumu, vēstuli, viedokļrakstu, zinātnisku tekstu, informatīvu pārskatu, literāru aprakstu u. tml.) atbilstoši kontekstam un teksta lietojuma mērķim, izvēloties iederīgu valodas funkcionālo stilu.</p> <p>Prot izveidot pārskatu par informāciju, kas iegūta no plašsaziņas līdzekļiem, argumentācijai izmantojot drošticamus avotus un kritiski izvērtējot pārskatā sniegtās informācijas patiesumu.</p> <p>Spēj uzrakstīt argumentētu eseju par savu profesionālo pieredzi un/vai interesēm, lietojot atbilstošu terminoloģiju.</p> <p>Prot izveidot radošu darbu vai kritisku vērtējumu par savu kultūras pieredzi, kā arī par kultūras procesiem Latvijā, klasificējot tos atbilstoši kultūras jomām (literatūrai, teātrim, kino, vizuālajai mākslai, mūzikai, dejai u. c.), kā arī par Latvijas vēsturi un kultūras vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu.</p> <p>Prot sagatavot priekšlasījuma prezentāciju un/vai infografiku, kopsavilkumu vai secinājumus par tēmu, kas saistīta ar valodas apguvēju interesējošu profesionālās darbības jomu, zinātņu nozari vai mākslas veidu.</p>

1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība (24 stundas)

1.1. Cilvēka dzīvesstāsts un sabiedriskā līdzatbildība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un kopumā izprot autobiogrāfisku tekstu vai interviju, uztver valodas lietojuma kontekstu un nošķir vārdu tiešās un pārnestās nozīmes.	Seko līdzi un kopumā izprot dzīvesstila intervijas saturu, jautājumu un atbilžu savstarpējās attieksmes.	Iesaistās dialogā vai strukturētā diskusijā un mijiedarbojas gan kā intervētājs, gan intervējamais.	Raksta savu dzīvesstāstu, izmanto mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus.	Vārda tiešā un pārnestā nozīme. Nozīmes skaidrojums vārdnīcā un nozīme kontekstā.
Lasa un izprot plašsaziņas līdzekļu publikācijas par sabiedrībā aktuālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām, uztver nozīmīgāko informāciju.	Klausās un kopumā izprot ziņu raidījumus un analītiskus raidierakstus par sabiedrībā aktuālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām.	Veido publisko runu, argumentēti pamato savu viedokli par sabiedrībā aktuālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām.	Veido intervijas struktūru, lai izzinātu savas dzimtas dzīvesstāstus.	Metaforas: <i>apmaldīties dzīves līkločos, dzīves ēnas puse.</i> Frazeoloģismi: <i>dzīvo, cepuri kuldams, pazīt kā savus piecus pirkstus.</i>
Kritiski izvēlas informācijas avotus un novērtē to kvalitāti un uzticamību.				Frāzes, ko lieto argumentācijā: <i>saskaņā ar, atsaucoties uz iepriekš minēto, salīdzinājumā ar.</i>

Gramatika

Lietvārds. Dzimte, tās svārstības (*apbrīns – apbrīna, pakalns – pakalne, novakars – novakare* u. c.), kopdzimtes lietvārdi (*auša, paziņa, tiepša, bende* u. c.).

Darbības vārds. Patstāvīgi darbības vārdi un palīgdarbības vārdi (*būt, tikt, tapt, kļūt*). Modālo un fāzes darbības vārdu konstrukcijas (*vajadzēt, spēt, drīkstēt, nākties, sākt, beigt, turpināt, gribēties*).

Citas vārdšķiras. Īpašības vārds. Kādības un attieksmes īpašības vārdi. Īpašības vārdu gramatiskais raksturojums un saskaņošana ar lietvārdu.

Vārddarināšana. Profesiju, amatu un citu nosaukumu darināšana ar piedēkļiem *-āj-, -ēj-, -en-, -ēn-, -ien-, -iet-, -niek-, -on-, -oņ-, -tāj-, -ul-*.

Sintakse. Sintakses vienības (vārdu savienojumi, teikumi, teksts), to apakštipi. Dažādas sintakses vienības tekstā.

Tekstveide un stilistika

Lietišķie teksti: dzīvesgājums (CV), autobiogrāfija.

Publicistikas teksti: intervijas, viedokļraksti, ziņu raidījumi, raidieraksti par kāda cilvēka dzīvesstāstu un viņa sabiedrisko līdzatbildību.

Daiļliteratūras teksti: autobiogrāfiski prozas darbi, dzīvesstāsti, dienasgrāmatas.

Ortogrāfija, ortoepija

Patskaņu kvantitāte (garums un īsums) vārdu leksiskās un gramatiskās nozīmes šķiršanā (*pile – pīle, likums – līkums, saka – sāka, upe – upē*).

Interpunkcija

Pieturzīmes, to klasifikācija.

1.2. Valsts un pašvaldības iestādes un dienesti, to funkcijas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Lasa un kopumā izprot informāciju par dažādu tiesībsargājošo iestāžu (tiesu sistēmas, policijas, Tiesībsarga biroja, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes u. c.) un valsts dienestu (Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta u. c.) darbības principiem un funkcijām.</p> <p>Lasa un kopumā izprot dažādus administratīvos dokumentus un juridiskos tekstus, atrod tajos nozīmīgāko informāciju. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.</p>	<p>Seko līdzi un kopumā izprot preses konferences saturu vai publisku diskusiju par dažādu tiesībsargājošo iestāžu un valsts dienestu darbību.</p> <p>Kopumā uztver dzirdēto, lai izmantotu to analīzei, vispārinājumiem un secinājumiem.</p>	<p>Iesaistās diskusijā par dažādu tiesībsargājošo iestāžu un valsts dienestu darbību.</p> <p>Izsaka savu viedokli par tiesībsargājošo iestāžu un valsts dienestu darbību, izmanto dažādos avotos (institūciju tīmekļvietnēs, mediju ziņās) pieejamo informāciju.</p>	<p>Pieraksta un apkopo no dažādiem avotiem dzirdēto informāciju par valsts un pašvaldības iestāžu un dienestu darbību, veic piezīmes par lasīto.</p> <p>Raksta dažādus organizatoriskus dokumentus (statūtus, dibināšanas līgumu, nolikumu, reglamentu, ieteikumus) un privāto un publisko tiesību līgumus (starpresoru vienošanos, sadarbības līgumu, administratīvo līgumu, deleģēšanas līgumu, līdzdarbības līgumu).</p>	<p>Normatīvo aktu terminoloģija un frāzes: <i>vispārējie noteikumi, noteikt funkcijas, ievērot noteikumus, vērsties pēc palīdzības</i> u. c.</p> <p>Frāzes, ko lieto organizatoriskos dokumentos: <i>lūdzu piešķirt, lūdzu saskaņot.</i></p> <p>Frāzes, ko lieto publisko un privāto tiesību līgumos: <i>slēgt līgumu, pusēm vienojoties, pienākumi un tiesības, uzņemt saistības</i> u. c.</p>

Gramatika

Lietvārds. Dzimtes lietojums amatu, profesiju un dažādu nodarbošanos nosaukumos (*kardiologs, vispārējās aprūpes māsa, vecmāte, tulks, bārmenis* u. c.). Nelokāmi profesiju nosaukumi (*konferansjē, krupjē* u. c.).

Darbības vārds. Nenoteiksme – darbības vārda pamatforma. Darbības vārda formu veidošana: nenoteiksmes, tagadnes, pagātnes celms, citu formu veidošana no šiem celmiem.

Citas vārdšķiras. Īpašības vārda (un lokāmo divdabju) nenoteiktās un noteiktās galotnes.

Vārddarināšana. Dzīvnieku un augu nosaukumu darināšana ar piedēkļiem *-en-*, *-ul-*.

Sintakse. Sintaktisko sakaru veidi (sakārtojums, pakārtojums, predikatīvais sakars).

Tekstveide un stilistika

Lietiškie teksti: dažādi organizatoriskie dokumenti (statūti, dibināšanas līgums, nolikums, reglaments, ieteikumi) un privāto un publisko tiesību līgumi (starpresoru vienošanās, sadarbības līgums, administratīvais līgums, deleģēšanas līgums, līdzdarbības līgums).

Publicistikas teksti: informatīvi raksti par valsts dienestiem un to darbību.

Ortogrāfija, ortoepija

Patskaņu kvantitātes svārstības lietvārdu piedēkļos (*-el-*, *-en-*, *-iņ-* un *-āj-*, *-ēj-*, *-ēn-*, *-nīc-*, *-īb-*).

Atvasinājumi ar *-ekl-*, *-ekn-* un *-ēkl-*, *-ēkn-*.

Interpunkcija

Punkta lietošanas nosacījumi.

1.3. Pasaules valodu daudzveidība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
Atrod, lasa un kopumā izprot informāciju par pasaules valodu daudzveidību. Lasa un kopumā izprot informāciju par valodu klasificēšanas principiem, saprot lingvistiskās jomas terminoloģiju. Ja	Seko līdzī un kopumā izprot publisku diskusiju par dažādu valodu juridisko statusu, funkcijām, nozīmi. Saklusa un mēģina nošķirt dažādas pasaules valodas, to atšķirīgo skanējumu.	Komentē pasaules valodu dažādību un klasificēšanas iespējas, atsaucas uz daudzveidīgiem informācijas avotiem.	Raksta pārskatu par kādu pasaules valodu saimi vai grupu, vai arī par savu dzimto valodu, izmanto piemērus no teorētiskiem avotiem.	Ar valodu klasificēšanu saistīta terminoloģija: <i>valodu saime, grupa, valodu morfoloģiskie tipi</i> . Pasaules valodu nosaukumi. Frāzes, ko lieto zinātnisko tekstu izstrādē: <i>izvirzīt hipotēzi</i> ,

nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.				argumentēt viedokli, analizēt datus, veidot kopsavilkumu.
--	--	--	--	---

Gramatika

Lietvārds. Dzimte dzīvnieku, putnu, augu nosaukumos (*lācis, lauva, lapsa, cauna, paeglis* u. c.).

Darbības vārds. Darbības vārda konjugācijas. Darbības vārdu konjugēšanas paralēlformas (*pēta/pēti, skrien/skrej*). Neregulārie darbības vārdi (*iet, dot, būt*).

Citas vārdšķiras. Īpašības vārda (un lokāmo divdabju) salīdzināmās pakāpes.

Vārddarināšana. Piedēkļi, kas tiek izmantoti valstu, iedzīvotāju, valodu nosaukumu darināšanā (*-iet-, -niek-, -ēn-*).

Sintakse. Vienkāršs nepaplašināts teikums. Teikuma gramatiskais centrs, teikuma priekšmeta un izteicēja saskaņošana teikumā.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: valodniecības enciklopēdijas, rokasgrāmatas, valodniecības terminu vārdnīcas, zinātniski pārskati, zinātniski konspekti.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti par pasaules valodu daudzveidību.

Ortogrāfija, ortoepija

Patskaņu kvantitātes svārstības darbības vārdu piedēkļos pagātnes formās (*lasīju/lasiju* (sarunval.), *redzēju/redzeju* (sarunval.)).

Patskaņu /a/ un /ā/ svārstības darbības vārdu formu galotnēs (*gaidām/gaidam* (sarunval.), *zinām/zinam* (sarunval.), *gribas/gribās* (sarunval.) u. c.).

Interpunkcija

Komata, semikola un kola lietošanas nosacījumi.

2. Izglītība un darbs (46 stundas)

2.1. Izglītības iespējas Latvijā

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	Vārdu krājums
Atrod, lasa un kopumā izprot informāciju plašsaziņas līdzekļos par izglītības iegūšanas iespējām dažādos izglītības līmeņos (pirmsskolas izglītība,	Seko līdzi un kopumā izprot publisku diskusiju par kādu Latvijas izglītības problēmjaudājumu, identificē un	Iesaistās strukturētā sarunā vai diskusijā par savu pieredzi saistībā ar izglītības	Raksta argumentētu eseju par savu pieredzi Latvijas izglītības sistēmā, argumentācijā izmanto publiski pieejamus faktus.	Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar izglītības sistēmu: <i>akadēmiskā izglītība, attālinātas mācības, formālā izglītība, izglītības iestādes akreditācija, izglītības pakāpe, neformālā izglītība, tālmācība</i> u. c.

C1

Uz satura rādītāju

sākumskolas izglītība, pamatzglītība, vidējā izglītība, augstākā izglītība, mūžizglītība, interešu izglītība). Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.	analizē sarunā iekļauto viedokļu argumentāciju, kā arī vērtē diskusijas dalībnieku lietotās valodas īpatnības.	iespējām Latvijā, salīdzina to ar kādas citas valsts izglītības sistēmas piedāvājumu.	Raksta pārskatu vai reklāmas tekstu par izglītības iespējām sev tuvā apkārtnē, min pozitīvos aspektus, kā arī kritiski izvērtē nepilnības.	Frāzes, ko lieto reklāmu bukletos un reklāmas rakstos: <i>iepazīsti jauno apavu kolekciju, Melnās piektdienas atlaides.</i> Saukļi par izglītības iespējām: <i>Izvēlies panākumus! Nāc mācīties labākajā tālmācības skolā Latvijā!</i>
--	--	---	--	---

Gramatika

Lietvārds. Nominatīva lietojums. Nominatīvs kā pamatforma. Subjekta jeb teikuma priekšmeta nozīme. Citas nominatīva nozīmes teikumā: objekta nominatīvs (*jālasa grāmata*), īpašības nominatīvs (*Puisis, bezsirdis, smejas.*)

Darbības vārds. Vajadzības izteiksme, tās paveidi, lietojums.

Citas vārdšķiras. Apstākļa vārds. Tā nošķiršana no citām vārdšķirām. Retāk lietoti apstākļa vārdi: veida apstākļa vārdi (*aplām, braukšus, skriešus, gaužām, lēnītēm, klusiņām, pamazām* u. c.), laika apstākļa vārdi (*allaž, palaikam, izsenis, laikus* u. c.).

Vārddarināšana. Lietvārdu darināšana ar priedēkļiem (*zāle – nezāle, veiksmē – neveiksmē*).

Sintakse. Nolieguma izteikšana teikumā.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi par izglītības jautājumiem, argumentētās esejas, zinātniski pārskati.

Lietišķie teksti: normatīvie akti par izglītības sistēmu, izglītības dokumenti.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti par izglītību, reklāmas bukleti.

Ortogrāfija, ortoepija

Pozicionālās skaņu pārmaiņas (skaņu asimilēšanās (*draugs /drauks/, apgāzt /abgāst/*), skaņu saplūšana (*neesmu /nēsmu/*).

Vokalizācija (*zvejnieks /zveinieks/, nav /nau/*). Afrikātas /c/ rašanās (*plaukts /plaukc/, galds /galc/*). Pozicionālās skaņu pārmaiņas un vārdu pareizrakstība.

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar iespraudumiem un iestarpinājumiem.

2.2. Uzņēmējdarbība Latvijā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Atrod, lasa un kopumā izprot plašsaziņas līdzekļos informāciju par pazīstamākajiem Latvijas uzņēmumiem, iegūto informāciju klasificē atbilstoši uzņēmējdarbības nozares specifikai.</p> <p>Lasa un kopumā izprot informatīvus reklāmas tekstus par dažādiem Latvijas zīmoliem, mēģina uztvert tajos gan tieši izteikto, gan kontekstuāli nosakāmo saturu.</p>	<p>Uztver un kopumā izprot plašsaziņas līdzekļos pieejamo informāciju par pazīstamākajiem Latvijas uzņēmumiem, iegūto informāciju klasificē atbilstoši uzņēmējdarbības nozares specifikai.</p> <p>Uztver un kopumā izprot audio un audiovizuālus reklāmas tekstus par dažādiem Latvijas zīmoliem, mēģina uztvert tajos gan tieši izteikto, gan kontekstuāli nosakāmo saturu.</p>	<p>Iesaistās diskusijā par pazīstamākajiem Latvijas uzņēmumiem, vērtē to nozīmi Latvijas, Eiropas, pasaules kontekstā.</p> <p>Veido strukturētu stāstījumu par kādu pazīstamu Latvijas zīmolu, analizēt tā uzņēmējdarbības attīstības īpatnības (vēsturi, izplatību, attīstības statistikas datus, reklāmu u. c.).</p>	<p>Raksta radošu darbu – uzņēmējdarbības ideju par savu iespējamo uzņēmumu, zīmolu un tā attīstības iespējām.</p>	<p>Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar komercdarbību: <i>saimnieciskā darbība, komersants, kapitālsabiedrība</i> u. c.</p> <p>Terminoloģija, kas saistīta ar dažādu produktu ražošanu un pakalpojumu piedāvājumu.</p> <p>Izteiksmes līdzekļi, ko var izmantot radoša darba izstrādē (jaunvārdi, individuālas metaforas).</p>

Gramatika

Lietvārds. Ģenitīva lietojums. Piederības ģenitīvs (*ģimenes cilvēks, pilsētas parks, tēva cepure*), īpašības ģenitīvs (*goda vīrs, saldūdens zivs*), vielas ģenitīvs (*rudzu maize, zelta monēta, lietus mākoņi*), subjekta ģenitīvs (*putna kļiedziens, jūras šalkšana*), objekta ģenitīvs (*bērņa audzināšana, ražas vākšana, malkas vešana*), pielikuma ģenitīvs (*Doles sala, Kalniņu dzimta*), dalāmais ģenitīvs (*gabals maizes, karote medus, krava malkas*), pastiprinājuma ģenitīvs (*gadu gadiem, mūžu mūžos*).

Darbības vārds. Atstāstījuma izteiksme, tās lietojums.

Citas vārdšķiras. Apstākļa vārdu grupas (vietas, laika, veida, mēra, cēloņa, nolūka, stāvokļa apstākļa vārdi).

Vārddarināšana. Ģenitīveņi, to morfoloģiskā struktūra un lietošanas īpatnības (*divistabu, šaursliežu, bezvadu, pretklepus*).

Sintakse. Vārdu secība teikumā. Zināmās un jaunās informācijas izteikšanas secība.

C1

Uz
satura
rādītāju

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski teksti par uzņēmējdarbības teoriju.

Lietišķie teksti: juridiskie un administratīvie teksti, kas saistīti ar uzņēmējdarbību.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti un viedokļraksti par uzņēmumiem, reklāmu teksti par zīmoliem.

Daiļliteratūras teksti: radošs darbs.

Ortogrāfija, ortoepija

Vēsturiskās līdzskaņu pārmaiņas: līdzskaņa /j/ noteiktā mija (t. sk. līdzskaņu grupu mija), priekšējās rindas patskaņu noteiktā mija, līdzskaņa /t/ un līdzskaņa /d/ noteiktā mija, vēsturiskais līdzskaņu zudums. Vēsturisko līdzskaņu pārmaiņu saikne ar pareizrakstību.

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar paskaidrojošu vārdu grupu.

2.3. Mana profesionālā nodarbošanās (specializēta profesionālās ievirzes tematika atbilstoši aktuālajai nozarei)

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
<p>Atrod, lasa un kopumā izprot pieejamo informāciju par savu profesionālo nodarbošanos, informāciju klasificē atbilstoši funkcionālajiem stiliem (zinātniskais, lietišķais, publicistikas, sarunvalodas).</p> <p>Lasa un kopumā izprot personāla dokumentus (darba līgumu, amata aprakstu, darba drošības instrukciju u. c.), kas ir saistīti ar valodas apguvēja profesionālo nodarbošanos. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.</p>	<p>Uztver un kopumā izprot daudzveidīgu informāciju plašsaziņas līdzekļos par savu profesionālo nodarbošanos, informāciju klasificē atbilstoši funkcionālajiem stiliem (zinātniskie, lietišķie, publicistikas, sarunvalodas teksti).</p> <p>Klausās un kopumā izprot lekcijas un seminārus par jautājumiem, kas saistīti ar valodas apguvēja profesionālo nodarbošanos.</p>	<p>Veido strukturētu stāstījumu par savu profesionālo nodarbošanos un atbild uz jautājumiem par jomas specifiku, lieto atbilstošu terminoloģiju.</p> <p>Strukturē dialogu (lomu spēli) par jautājumiem, kas saistīti ar valodas apguvēja profesionālo nodarbošanos.</p>	<p>Veido prezentāciju par savu profesionālo nodarbošanos, raksturo darbības jomas specifiku.</p>	<p>Terminoloģija, kas saistīta ar dažādu jomu specifiku (piemēram, veselības aprūpi, pedagoģiju, militāro jomu u. c.).</p> <p>Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar darba tiesiskajām attiecībām: <i>fiziska persona, juridiska persona, darba koplīgums, virsstundas, stundas likme, kvalifikācija, mācību atvaļinājums</i> u. c.</p>

Gramatika

Lietvārds. Īpašvārdu locīšana sieviešu un vīriešu dzimtē. Sieviešu un vīriešu dzimtes uzvārdi ar galotnēm *-a, -e, -us, -s* (*Didzis Lauva, Inga Lauva, Didzis Egle, Inga Egle, Didzis Cinkus, Inga Cinkus, Didzis Klints, Inga Klints*). Nevēlamie gadījumi (*Inga Bērziņš, Inga Bier* u. c.).

Darbības vārds. Darbības vārda formas personās, laikos, kārtās.

Citas vārdšķiras. Vietniekvārdu iedalījums un lietojums (personu vietniekvārdi, atgriezeniskais vietniekvārds, norādāmie vietniekvārdi, nenoteiktie vietniekvārdi).

Sintakse. Teikuma paplašinājuma struktūras tekstveidē (vienlīdzīgi teikuma locekļi, savrupinājumi, iespraudumi u. c.).

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski teksti, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Lietišķie teksti: juridiskie un administratīvie teksti, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Personāla dokumenti (darba līgums, amata apraksts, darba drošības instrukcija u. c.).

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, reklāmu teksti, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Sarunvalodas teksti: sarunvalodas teksti (e-pasti, īsziņas), kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Ortogrāfija

Lielo sākumburtu lietošanas nosacījumi. Lielo sākumburtu gramatiskā, stilistiskā un jēdzieniskā nozīme.

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar savrupinājumiem. Pieturzīmes teikumos ar divdabja konstrukcijām.

3. Dzīves vide (10 stundas)

Mana drošā ikdiena

Sasniedzamie rezultāti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un kopumā izprot informatīvus materiālus un tehniskas instrukcijas, aprakstus par ikdienā lietojamām tehniskām	Uztver un kopumā saprot visa veida informāciju (videopamācībā, raidierakstā u. c.),	Izskaidro un mēģina pārfrāzēt iegūto informāciju par dažādu tehnisku ierīču un iekārtu darbību un drošu lietošanu.	Raksta tehnisku ierīču un iekārtu lietošanas instrukcijas, koncentrējoties	Frāzes un terminoloģija, ko lieto tehnisko ierīču un iekārtu aprakstā: <i>uzglabāt bērniem nepieejamā vietā,</i>
ierīcēm un iekārtām gan darbavietā, gan dzīvesvietā. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.	kas saistīta ar dažādu tehnisku ierīču un iekārtu darbību un drošu lietošanu.	Atbild uz jautājumiem par dažādu tehnisku ierīču un iekārtu darbību un drošu lietošanu.	uz dažādām mērķgrupām (bērniem, senioriem).	<i>ierīci nevar lietot ar strāvas pārveidotāju, vadības panelis, bezvadu savienojums, snaudas režīms, salāgošana ar citām ierīcēm u. c.</i>

Gramatika

Lietvārds. Lietvārda deklinācijas. Lietvārdu formu svārstības (*ūdrs/ūdris* (sarunval.), *lente/lenta* (sarunval.), *pulkstenis/pulkstens* (sarunval.), *koridorā/koridorī* (sarunval.), *brālim/brājam* (sarunval.) u. c.).

Darbības vārds. Īstenības izteiksme, tās lietojums.

Citas vārdšķiras. Skaitļa vārdi: lietojums matemātiskajās darbībās.

Vārddarināšana. Abstraktu nojēgumu nosaukumu darināšana ar piedēkļiem *-atn-*, *-īb-*, *-m-*, *-n-*, *-okl-*, *-sm-*, *-tn-*.

Sintakse. Vienkārša teikuma paplašinājums – apstākļi (vietas, laika, veida u. c.).

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: pētījumi par tehnisko ierīču darbības principiem.

Lietišķie teksti: tehniskas instrukcijas, darba drošības noteikumi.

Publicistikas teksti: raidieraksti, videopamācības par ierīču lietošanu, infografikas.

Ortogrāfija, ortoepija

Literārās valodas normas līdzskaņu izrunā (*zaķis/zakis* (izl.), *šašlilks/šašļiks* (sarunval.), *pensija/penzija* (sarunval.)). Mīkstināto līdzskaņu izruna vārdos. Balsīgie un nebalsīgie līdzskaņi, to pozicionālās pārmaiņas izrunā un pareizrakstība.

Interpunkcija

Pieturzīmes vienlīdzīgu teikuma locekļu atdalīšanai. Vienlīdzīgi teikuma locekļi konstrukcijās ar vispārinātājevārdu (vispārinošo vārdu). Pieturzīmes starp atkārtotiem vārdiem.

4. Ikdiena un sadzīve (24 stundas)

4.1. Dzīvesvietas kvalitāte un tās uzlabošana

Sasniedzamie rezultāti

Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
Lasa, kopumā izprot un salīdzina plašsaziņas līdzekļos, arī sludinājumos un reklāmās pieejamo informāciju par nekustamā īpašuma izvēles iespējām un	Uztver un kopumā izprot plašsaziņas līdzekļos, arī sludinājumos un reklāmās dzirdētu informāciju par nekustamo īpašumu – tā atrašanās vietu,	Iesaistās strukturētā sarunā par savu pieredzi nekustamā īpašuma izvēlē, kā arī savas dzīvesvietas	Raksta tekstu par pozitīviem un negatīviem aspektiem nekustamā īpašuma izvēlē, vērtē nekustamā īpašuma kvalitāti, infrastruktūras un pieejamo pakalpojumu klāstu. Raksta reklāmas tekstu par sava nekustamā īpašuma	Frāzes, kas saistītas ar nekustamā īpašuma darbībām: <i>pirkt īpašumu, izīrēt, īrēt, izīrēt ar izpirkšanas tiesībām</i> u. c.

tirgus situāciju.	pieejamo infrastruktūru un pakalpojumu klāstu.	problēmjaautājumu risināšanā.	iegādi vai pārdošanu.
-------------------	--	-------------------------------	-----------------------

Gramatika

Lietvārds. Skaitlis. Lietvārdi, kuriem iespējams abu skaitļu lietojums bez nozīmes atšķirības (*smilts, māls, asins, debess*). Lietvārdi, kam skaitļa forma ir saistāma ar nozīmes atšķirību (*gods – godi, saldums – saldumi, svars – svāri* u. c.).

Darbības vārds. Laika kategorija (tagadne, pagātne, nākotne). Vienkāršie laiki.

Citas vārdšķiras. Noteikta, nenoteikta un aptuvena skaita izteikšana. Cipari un skaitļa vārdi. Pamata un kārtas skaitļa vārdi.

Vārddarināšana. Vietu nosaukumu darināšana ar piedēkļiem *-āj-, -en-, -ien-, -nīc-, -tav-, -tn-, -tuv-, -ul-*.

Sintakse. Vienkāršs teikums, tā pazīmes. Vienkārša teikuma paplašinājums.

Tekstveide un stilistika

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, sludinājumi un reklāmu teksti par nekustamo īpašumu.

Ortogrāfija, ortoepija

Patskaņu /o/, /ō/ un divskaņa /uo/ lasījums mantotos un aizgūtos vārdos.

Interpunkcija

Domuzīmes un defises lietošanas nosacījumi.

4.2. Finanšu resursi, to taupīšana

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
Lasa un kopumā izprot populārzinātnisku literatūru par dažādu resursu taupīšanu (elektroenerģija, ūdens, finanšu līdzekļi, atkritumu apsaimniekošana u. c.) un atbildīgiem iepirkšanās	Uztver un kopumā izprot plašsaziņas līdzekļos un sabiedrībā izskanējušu informāciju par dažādu resursu taupīšanu un atbildīgiem iepirkšanās paradumiem. Kopumā uztver redzēto un dzirdēto, lai izmantotu to analīzei, vispārinājumiem un	Formulē savu viedokli un veido priekšlasījumu par resursu taupīšanu un atbildīgiem iepirkšanās paradumiem. Skaidro un salīdzina dažādos avotos pieejamo informāciju, formulē savu viedokli, atklājot attieksmi	Veido aprakstu par savu pieredzi dažādu resursu taupīšanā un atbildīgas iepirkšanās paradumiem, analizē izmanto statistikas datus un	Leksika un frāzes, ko lieto populārzinātniskajā literatūrā. Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi (metaforas, salīdzinājumi): <i>naudas kā spaļu, naudas maiss, savilkt jostu</i> . Terminoloģija, kas saistīta ar resursu taupīšanu: <i>elektroenerģija, ūdens, finanšu līdzekļi, atkritumu apsaimniekošana</i> u. c. Frāzes, ko lieto statistikas datu analīzē: <i>saskaņā ar iegūtajiem datiem, salīdzinot informāciju dažādās vecuma grupās, diagrammas dati liecina par</i> u. c.

C1

Uz satura rādītāju

paradumiem.	secinājumiem.	un emocijas.	diagrammas, infografikas.	
-------------	---------------	--------------	------------------------------	--

Gramatika

Lietvārds. Vienskaitlinieki. Vienskaitlinieki, kam atsevišķos gadījumos ir iespējamās arī daudzskaitļa formas (*lietus – lieti, ledus – ledi, piens – pieni* u. c.).

Darbības vārds. Laika kategorija (tagadne, pagātne, nākotne). Saliktie laiki.

Citas vārdšķiras. Lokāmie un nelokāmie skaitļa vārdi. Skaitļa vārdu salikteņi un savienojumi.

Vārddarināšana. Darbību un procesu nosaukumu darināšana ar piedēkļiem *-ien-*, *-oņ-*, *-sm-*, *-šan-*, *-um-*.

Sintakse. Vienkārša teikuma paplašinājums – saskaņotais un nesaskaņotais apzīmētājs.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie un populārzinātniskie teksti par resursu taupīšanu, zinātniski vai populārzinātniski situācijas pārskati.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti un viedokļraksti par dažādu resursu taupīšanu.

Ortogrāfija, ortoepija

Šauro un plato patskaņu /e/, /ē/ lietojums. Pozicionālie un nepozicionālie nosacījumi.

Interpunkcija

Daudzpunktēs un divpunktēs lietošanas nosacījumi.

4.3. Aktivā un pasīvā atpūta

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
<p>Lasa un kopumā izprot dzīvesstila interviju ar kādu sabiedrībā pazīstamu personību par brīvā laika pavadīšanas iespējām.</p> <p>Atrod, lasa un kopumā izprot praktiskas ievirzes nozaru literatūru (praktiski padomi</p>	<p>Seko līdzī un kopumā izprot raidījumus par dzīvesstilu un brīvā laika pavadīšanas iespējām.</p> <p>Uztver un kopumā izprot raidierakstus un sabiedrībā izskanējušu informāciju un padomus</p>	<p>Atbild uz jautājumiem par brīvā laika pavadīšanas iespējām Latvijā.</p> <p>Veido monologu, kurā iesaka padomus un sniedz atbildes uz jautājumiem par dažādiem praktiskiem darbiem.</p>	<p>Raksta aicinājumu atšķirīgām mērķgrupām (ģimenēm ar bērniem, pensionāriem, jauniešiem u. c.), piedāvā dažādas brīvā laika pavadīšanas iespējas.</p> <p>Raksta praktiskus padomus sev interesējošā jomā:</p>	<p>Leksika, kas saistīta ar dzīvesstilu, vaļaspriekiem: <i>radošās darbnīcas, meistarklase, aktīvā atpūta, neformālā izglītība</i> u. c.</p> <p>Praktiskas ievirzes nozaru literatūras terminoloģija: <i>ziemcietes, apstādījumi, mulča, dobes, kaltēšana, skābēšana, marinēšana, cukurošana, žāvējumi, kūpinājumi, batikošana, izšūšana</i> u. c.</p>

par dārzkopību, amatniecību, kulināriju u. c.).	par dažādiem praktiskiem darbiem dārzā, mājā, mežā.	Iesaistās sarunā par savu praktisko darbu pieredzi.	dārzkopībā, kulinārijā, mīļdzīvnieku aprūpē u. c.	Frāzes, ko lieto, uzrunājot dažādu paaudžu grupas: <i>cienījamie seniori, talantīgie jaunieši, pirmklasnieki</i> u. c.
---	---	---	---	--

Gramatika

Lietvārds. Daudzskaitlinieki, kam atsevišķos gadījumos iespējamas vienskaitļa formas (*putraimi – putraims, dūmi – dūms, ceriņi – ceriņš* u. c.). Latvijas vietvārdi, kas tiek lietoti daudzskaitlī (*Limbaži, Talsi*). Mājvārdi.

Darbības vārds. Darbības vārda personas formu veidošana. Vienpersonas darbības vārdi.

Citas vārdšķiras. Daļskaitļu un decimāldaļskaitļu nosaukumu darināšana un lietošana.

Vārddarināšana. Priekšmetu nosaukumu darināšana ar piedēkļiem *-en-, -ēj-, -ekl-, -ēkl-, -kl-, -n-, -nīc-, -tāj-, -tav-, -tn-, -tuv-, -ul-*.

Sintakse. Vienkārša teikuma paplašinājums – tiešs un netiešs papildinātājs.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie un populārzinātniskie teksti kādā nozarē, specifiska nozares literatūra (pētījumi, raksti, pārskati, praktiski ieteikumi u. c.).

Publicistikas teksti: intervijas, praktisku ieteikumu un padomu apraksti, raidieraksti par brīvā laika pavadīšanu, brīvā laika pavadīšanas reklāmas.

Ortogrāfija, ortoepija

Patskaņu izlaidums vai iespraudums vārdā (*automobilis/autombilis* (sarunval.), *bibliotēka/biblotēka* (sarunval.), *kurpes/kurepes* (izl.), *režģis/režiģis* (izl.)). Vārdu pareizrakstība, kas saistāma ar patskaņu kvantitāti (*turpretī, turpretim, tādējādi, kāpēc* u. c.).

Interpunkcija

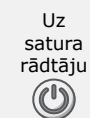
Pēdiņu un vienpēdiņu lietošanas nosacījumi.

5. Veselība un labsajūta (16 stundas)

5.1. Veselīgs dzīvesveids un medicīniskā aprūpe

Sasniedzamie rezultāti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Atrod, lasa un kopumā izprot uzzīņu un nozaru literatūru, tekstus plašsaziņas līdzekļos par veselīga dzīvesveida	Uztver un kopumā izprot informāciju, kas saistīta ar veselības jautājumiem, tostarp ieteikumus veselīgam	Veido monologu par savam veselības stāvoklim un dienas ritmam atbilstošu veselīga uztura	Raksta savu uztura plānu. Raksta atsauksmi par medicīnas	Terminoloģija, kas saistīta ar veselīgu dzīvesveidu: <i>ogļhidrāti, olbaltumvielas, labie tauki, tukšās kalorijas, piesātinātās taukskābes, vielmaiņa, sabalansēts uzturs, mazkustīgs dzīvesveids, aerobas fiziskās aktivitātes, hroniskas saslimšanas, augsta intensitāte</i> u. c. Terminoloģija, kas saistīta ar veselības

<p>jautājumiem (sabalansētu uzturu, fiziskajām aktivitātēm u. c.).</p> <p>Lasa un kopumā izprot tekstus plašsaziņas līdzekļos par veselības aprūpes pieejamību, medicīnas iestāžu piedāvājumu, sniegto pakalpojumu kvalitāti u. c. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.</p>	<p>dzīvesveidam, fiziskām aktivitātēm, medikamentu lietošanai u. c.</p> <p>Seko līdzī un kopumā izprot publisku diskusiju par veselības aprūpes pieejamību, medicīnas iestāžu piedāvājumu, sniegto pakalpojumu kvalitāti u. c.</p>	<p>un fizisko aktivitāšu plānu.</p> <p>Iesaistās diskusijā par veselības aprūpes pieejamību, medicīnas iestāžu piedāvājumu, sniegto pakalpojumu kvalitāti u. c., argumentēti pamato viedokli.</p>	<p>iestādes sniegto pakalpojumu kvalitāti, izvērtē personāla kompetenci, saziņas kvalitāti u. c., kā arī sniedz ieteikumus pakalpojuma uzlabošanai.</p>	<p>aprūpes pakalpojumiem: <i>ambulators pakalpojums, rehabilitācija, paliatīvā aprūpe, katetru nodrošināšana, skābekļa terapija, fizioterapija</i> u. c.</p> <p>Frāzes uztura plāna veidošanai: <i>kaloriju daudzums, uztura piramīda.</i></p> <p>Terminoloģija, ko lieto uztura bagātinātāju un zāļu lietošanas instrukcijās: <i>blakusparādības, suspensija, aktīvā viela, iekšķīgai lietošanai</i> u. c.</p> <p>Frāzes, ko lieto atsauksmē vai sūdzībā: <i>preces neatbilstība raksturojumam, pakalpojuma neatbilstība līguma noteikumiem, preces defekts</i> u. c.</p>
--	--	---	---	--

Gramatika

Lietvārds. Datīva lietojums. Objekta datīvs (*dāvāt mātei, vēstule draugam*), izjutēja datīvs (*bērnam ir bail, tēvam sāp*), piederības datīvs (*meitenei ir grāmata, kaimiņam pieder zeme*).

Darbības vārds. Vēlējuma izteiksme, tās lietojums.

Citas vārdšķiras. Prievārds, tā saistāmība. Prievārdu nozīmju raksturojums.

Vārddarināšana. Darbības vārdu darināšana ar priedēkļiem *aiz-, ap-, at-, ie-, iz-, ne-, no-, pa-, pār-, pie-, sa-, uz-*.

Sintakse. Teikumu komunikatīvie tipi (stāstījuma, izsaukuma, jautājuma, pamudinājuma, vēlējuma).

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: uzziņu literatūra, enciklopēdijas, rokasgrāmatas par medicīnu, konspektīvi pārskati.

Lietišķie teksti: medikamentu apraksti un lietošanas instrukcijas, atsauksmes par pakalpojuma kvalitāti.

Publicistikas teksti: informatīvi teksti un reklāmu teksti par veselīgu dzīvesveidu un veselības aprūpi.

Ortogrāfija, ortoepija

Svešvārdu pareizrakstība. Patskaņu un līdzskaņu izvēle svešvārdu rakstībā (*albums/albūms* (neliter.), *ģenealoģija/ģeneoloģija* (neliter.), *licence/licenze* (neliter.)).

Interpunkcija

Pieturzīmes teikuma beigās. Pieturzīmes aiz virsrakstiem.

5.2. Sports Latvijā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Lasa un kopumā izprot sporta notikumu reportāžu tekstus – gan teksta tiešraides, gan vērtējošas publikācijas – par sporta aktualitātēm Latvijā.</p> <p>Lasa un kopumā izprot informāciju plašsaziņas līdzekļos par sporta veidiem un izciliem sportistiem Latvijā, saprot konkrētā sporta veida noteikumus un atbilstošo terminoloģiju. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.</p>	<p>Seko līdzi un izprot sporta spēļu audiotranslāciju, kā arī izprot specifiskas leksikas lietojumu atbilstoši situācijai un teksta ekspresivitātei.</p> <p>Uztver un kopumā izprot visa veida informāciju (raidierakstā, TV sižetā, portretaidījumā, intervijā u. c.) par sporta veidiem un izciliem sportistiem Latvijā.</p>	<p>Iesaistās diskusijā par aktuāliem notikumiem Latvijas sporta dzīvē, izsaka savu viedokli.</p> <p>Skaidro kāda sporta veida noteikumus, lieto atbilstošu terminoloģiju.</p>	<p>Veido detalizētu aprakstu par savu pieredzi, kas gūta kādā sporta notikumā dalībnieka vai skatītāja lomā.</p> <p>Raksta izcila Latvijas sportista portretējumu, izmanto mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus.</p>	<p>Terminoloģija, kas saistīta ar dažādiem sporta veidiem, to noteikumiem: <i>aikido, petanks, gokarts, krokets, noraidījums, aizturētais sods, dzeltenā kartīte, soda sitiens</i> u. c.</p> <p>Leksika, ko lieto portretējuma izklāstā: <i>fiziskā un psiholoģiskā sagatavotība, profesionālisms, kompetence, talants, neizsīkstošas darba spējas, augsti sasniegumi</i> u. c.</p>

Gramatika

Lietvārds. Akuzatīva lietojums. Objekta akuzatīvs (*lasīt grāmatu, celt māju*), laika akuzatīvs (*katru vasaru braukt, dzīvot gadu pilsētā*), izplatījuma un mēra akuzatīvs (*noskriet distanci, ieliet vienu litru*), satura akuzatīvs (*domāt domas, sapņot sapni*).

Darbības vārds. Pavēles izteiksme, tās lietojums.

Citas vārdšķiras. Prievārdu un lietvārdu konstrukcijas, to lietojuma atšķirības (*satvert roku – satvert aiz rokas, krist zemē – krist gar zemi* u. c.).

Vārddarināšana. Darbības vārdu darināšana ar piedēkļiem *-ā-, -ē-, -inā-, -ī-, -o-* un *-alē-, -ajā-, -elē-, -uļo-*.

Sintakse. Mutvārdu teksta sintakses īpatnības (teksta atkārtošana, redukcija u. c.).

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: enciklopēdijas un sporta terminoloģijas vārdnīcas, sporta veidu apraksti.

Lietišķie teksti: sporta veida ekipējuma instrukcijas.

Publicistikas teksti: sporta notikumu reportāžas, tiešraides, audioreportāžas, viedokļraksti un informatīvi raksti par sporta aktualitātēm, raidieraksti, televīzijas sižeti, portretaidījumi, intervijas.

Daiļliteratūras teksti: portretējums.

Ortogrāfija, ortoepija

Citvalodu īpašvārdu atveides principi latviešu valodā.

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar dažādām teksta vienībām (atkārtojumiem, redukciju u. c.).

6. Kultūra un tradīcijas (24 stundas)

6.1. Kultūras procesi Latvijā

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
<p>Atrod, lasa un kopumā izprot daudzveidīgu informāciju par kultūras procesiem Latvijā, klasificē tos atbilstoši kultūras jomām (literatūra, teātris, kino, vizuālā māksla, mūzika, deja u. c.).</p> <p>Lasa un kopumā izprot verbāla teksta nozīmi un lietojumu dažādos mākslas veidos (literatūrā, teātra mākslā, kino, vizuālajā mākslā, mūzikā, dejā u. c.).</p>	<p>Uztver un kopumā izprot daudzveidīgu informāciju (raidierakstā, radio vai televīzijas raidījumā u. c.) par kultūras procesiem Latvijā, klasificē to atbilstoši kultūras jomām (literatūra, teātris, kino, vizuālā māksla, mūzika, deja u. c.).</p> <p>Klausās un kopumā izprot verbāla teksta nozīmi un lietojumu dažādos mākslas veidos (literatūrā, teātra mākslā, kino, mūzikā, dejā u. c.).</p>	<p>Iesaistās diskusijā par kultūras procesiem Latvijā, klasificē tos atbilstoši kultūras jomām (literatūra, teātris, kino, vizuālā māksla, mūzika, deja u. c.), pamato viedokli ar piemēriem no savas pieredzes.</p> <p>Veido monologu, ar verbāliem līdzekļiem komentējot un aprakstot neverbālas mākslas objektu (gleznu, scenogrāfiju, mūzikas skanējumu, deju u. c.).</p>	<p>Veido aprakstu par savu kultūras pieredzi (teātra izrādes, koncerta vai izstādes apmeklējumu u. tml.), izsaka vērtējumu par konkrēta kultūras pasākuma kvalitāti un emocionālu un/vai intelektuālu baudījumu.</p> <p>Raksta analītisku vērtējumu par nesen izlasītu grāmatu, pievēršot uzmanību vēstījuma struktūrai, mākslinieciskās izteiksmes līdzekļiem u. c.</p>	<p>Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi (metafora, metonīmija, salīdzinājums).</p> <p>Terminoloģija, kas raksturīga dažādām kultūras jomām un iezīmē to specifiku: <i>dokumentālais kino, spēlfilma, westerns, skanējuma pastiprinājums, skaņas pazemināšana par pustoni, biste, grafika, gravīra</i> u. c.</p>

Gramatika

Lietvārds. Instrumentāļa lietojums. Pavadoņa instrumentālis (*iet ar draugu, braukt ar ģimeni*), pazīmes instrumentālis (*vīrs ar bārdū, vīrs sirmiemi matiem, māja ar žogu, šķīvis zilu malu*), līdzekļa instrumentālis (*smelt ar karoti, smelt spaiņiem, braukt ar vilcienu*) u. c. nozīmes (*strādāt ar prieku, būt darbā ar jūniju*).

C1

Darbības vārds. Darāmā un ciešamā kārtā. Ciešamās kārtas formu veidošana.

Citas vārdšķiras. Saikļi un saikļavārdi (attieksmes vietniekvārds, apstākļa vārds u. c.). Saikļu iedalījums pēc sastāva. Sakārtojuma saikļi (vienojuma, pretstata, šķīruma, paskaidrojuma). Pakārtojuma saikļi (laika, pieļāvuma, nolūka, nosacījuma, cēloņa, pamatojuma, seku, salīdzinājuma).

Vārddarināšana. Salikteņu darināšana. Salikteņi jaunvārdos un terminos.

Sintakse. Salikts sakārtots teikums. Attieksmes starp salikta teikuma daļām (vienojuma, pretstata, šķīruma attieksmes).

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: analītiski un populārzinātniski pārskati, recenzijas.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti un viedokļraksti par kultūras norisēm, raidieraksti, radio vai televīzijas raidījumi par kultūru un mākslu.

Daiļliteratūras teksti: dažādu literatūras žanru teksti.

Ortogrāfija, ortoepija

Vārda uzsvars, tā īpatnības latviešu valodā.

Interpunkcija

Pieturzīmes starp salikta sakārtota teikuma daļām.

6.2. Latvijas kultūras iestādes, to funkcijas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un kopumā izprot dažādu kultūras iestāžu misijas, darbības specifiku un funkciju aprakstus. Lasa un kopumā izprot muzeja priekšmetu, arhīvu un	Klausās un kopumā izprot referātu, lekciju vai priekšlasījumu par tematu, kas saistīts ar kultūras mantojumu un tā saglabāšanu. Klausās un kopumā izprot audiogida	Veido priekšlasījumu vai lekciju par tematu, kas saistīts ar kultūras mantojumu un tā saglabāšanu. Veido reklāmas sižetu par kultūras iestādi (muzeju, bibliotēku, arhīvu, kultūras centru u. c.)	Raksta atsaukumi par kultūras iestādes (muzeja, bibliotēkas, arhīva, kultūras centra u. c.) apmeklējumu, lieto atbilstošu	Terminoloģija un leksika, kas saistīta ar kultūras mantojumu: <i>kultūras pieminekļi, vēstures liecības, nacionālā programma, kultūrvēsturiskais mantojums</i> u. c. Frāzes un leksika, kas saistīta ar kultūras iestāžu funkcijām: <i>finansīali atbalstīt, rosināt interesi, apmierināt sabiedrības vajadzības, radoši izpausties un pilnveidoties, kultūrizglītojošs darbs, veikt, organizēt</i> u. c. Frāzes, ko lieto anotācijā: <i>veidot/radīt sadarbībā ar, atspoguļot sava laikmeta aktualitātes, uzmanību pievērst detaļām, pulcēt pārsteidzoši lielu</i>

bibliotēku materiālu aprakstus un anotācijas. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzzīņu literatūru.	tekstu, uztver videomateriālus muzeja vai vides objekta apmeklējuma laikā.	vai vides objektu, iekļauj informāciju par iestādes vai objekta vēsturi, nozīmi kultūras kontekstā.	terminoloģiju un izsaka vērtējumu.	<i>klausītāju / skatītāju skaitu, piesaistīt sabiedrības un plašsaziņas līdzekļu pārstāvju interesi u. c.</i>
---	--	---	------------------------------------	---

Gramatika

Lietvārds. Lokatīva lietojums. Vietas lokatīvs (*būt centrā, stāvēt lietū*), veida lokatīvs (*smieties balsī, salikt kaudzē*), nolūka lokatīvs (*iet ogās, lūgt kāzās*), cēloņa lokatīvs (*drebēt bailēs, locīties smieklos*), laika lokatīvs (*atnākt vakarā, piedzimt pavasarī*).

Darbības vārds. Atgriezeniskie darbības vārdi, to lietojums.

Citas vārdšķiras. Partikulas. Nozīmju niansētājas partikulas (ierobežojuma, pastiprinājuma, pavājinājuma, vispārinājuma, nenoteiktības). Modālās partikulas (apgalvojuma, nolieguma, jautājuma, salīdzinājuma).

Vārddarināšana. Abreviatūru un strupinājumu darināšana. Abreviatūru iesaiste teikumā.

Sintakse. Salikts pakārtots teikums. Palīgteikumu veidi un tipiskie palīgteikumu ievadītājpārdo.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: muzeja priekšmetu apraksti, anotācijas, referāti, lekcijas, priekšlasījumi.

Lietišķie teksti: kultūras iestāžu statūti un nolikumi, atsauksmes par kultūras iestādi.

Publicistikas teksti: kultūras iestāžu reklāmu teksti, afišas, infografikas, reklāmas teksti.

Ortoepija

Garās zilbes, to tipi un izruna.

Interpunkcija

Pieturzīmes starp salikta pakārtota teikuma daļām.

6.3. Latviskā dzīvesziņa un kultūras īpatnības

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
Lasa un kopumā izprot populārzinātnisku	Uztver un kopumā izprot informāciju plašsaziņas līdzekļos	Iesaistās diskusijā par Latvijas vēsturi un	Veido dienasgrāmatas ierakstus par savu pieredzi, kas saistīta	Leksika, ko lieto dažādos folkloras tekstos (vecvārdi, apvidvārdi, emocionāli

C1

Uz
satura
rādītāju

<p>vai zinātnisku tekstu par Latvijas vēsturi un kultūras vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu.</p> <p>Lasa un kopumā izprot folkloras tekstus (pasakas, teikas, tautasdziesmas, ticējumus u. c.). Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzzīņu literatūru.</p>	<p>(raidierakstā, radio vai televīzijas sižetā u. c.) par Latvijas vēsturi un kultūras vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu.</p> <p>Klausās un kopumā izprot dziedātu tekstu. Atsevišķas frāzes vai vārdi dziesmas tekstā var palikt nesaprasti, īpaši gadījumos, kad tie ir lietoti dziesmas labskanīgumam un neatbilst literārās valodas normām.</p>	<p>kultūras vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu.</p> <p>Demonstrē skaļās lasīšanas prasmes, lasot tautas pasaku vai teiku.</p> <p>Aprakstoši skaidro latviešu valodai raksturīgu frazeoloģismu nozīmi.</p>	<p>ar Latvijas materiālās un/vai nemateriālās kultūras mantojumu (Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētku apmeklējumu, ēšanas tradīcijām, sadzīves tradīcijām u. c.).</p> <p>Veido prezentāciju par tautas tradīcijām (ēšanas kultūru, mitoloģiskajiem priekšstatiem, ticējumiem u. c.), salīdzina savas tautas un latviešu tradīcijas.</p>	<p>ekspresīvā un stilistiskā leksika).</p> <p>Frazeoloģismi: <i>dzīvo kā niere pa taukiem, saruna zem četrām acīm, ķerties vērsim pie ragiem.</i></p> <p>Konstrukcijas un stilistiskie paņēmieni, ko lieto dziesmu tekstos (atskaņas, atkārtojumi, redukcija u. c.).</p> <p>Terminoloģija un vārdu krājums tekstos par Latvijas vēsturi, t. sk. kultūras vēsturi.</p>
--	--	---	---	---

Gramatika

Lietvārds. Vokatīvs, tā formu atšķirība atkarībā no deklinācijas. Vokatīva lietojums.

Darbības vārds. Nepabeigtas un pabeigtas darbības veids, tā izteikšana.

Citas vārdšķiras. Izsaukmes vārds, tā atšķirības no citām vārdšķirām. Izsaukmes vārdu grupas (jūtu un sajūtu izteikšana, emocionālais vērtējums, gribas izteikšana, onomatopoētismi).

Vārddarināšana. Deminutīvu darināšana ar piedēkļiem *-iņ-* (*-sniņ-*, *-tiņ-*, *-utiņ-*), *-uk-*, *-el-* (*-tel-*), *-ēn-* (*-lēn-*) un lietojums.

Sintakse. Jaukts salikts teikums. Jauktu saliktu teikumu struktūra. Plaša apjoma jaukti salikti teikumi.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski un populārzinātniski teksti par Latvijas vēsturi, t. sk. kultūras vēsturi, zinātniskas lekcijas, referāti, priekšlasījumi par tautas tradīcijām.

Publicistikas teksti: raidieraksti, radio vai televīzijas sižeti par Latvijas vēsturi, t. sk. kultūras vēsturi.

Daiļliteratūras teksti: folkloras teksti (pasakas, teikas, tautasdziesmas, ticējumi), dziesmu teksti, dienasgrāmatas.

Ortoepija

Vārdu pārnesumpārdales principi.

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar izsaukmes vārdiem.

7. Zinātne un tehnoloģijas (16 stundas)

7.1. Es un zinātne

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
Atrod, lasa un kopumā izprot informāciju par sev interesējošu zinātnes nozari (jomas specifiku, vēsturisko attīstību, aktuālajām tendencēm, nozares terminoloģiju u. c.). Lasa un kopumā izprot zinātniskus tekstus sev interesējošā zinātnes nozarē, vērtē tajos pausto informāciju. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzzīņu literatūru.	Klausās un kopumā izprot zinātniskus priekšlasījumus, lekcijas, seminārus sev interesējošā zinātnes nozarē, vērtē tajos pausto informāciju.	Iesaistās diskusijā par sev interesējošas zinātnes nozares aktualitātēm. Veido pārstāstu monologā par konkrētu zinātnisku jautājumu sev interesējošā zinātnes nozarē, atsaucas uz zinātniskiem pētījumiem.	Veido zinātnisku rakstu par kādu aktuālu jautājumu sev interesējošā zinātnes nozarē, izmanto nozarē pieņemtas teksta noformēšanas prasības.	Dažādu zinātņu nozaru terminoloģija. Leksika, ko lieto zinātniskajā literatūrā: <i>darba mērķis, hipotēze, secinājumi</i> u. c.

Gramatika

Lietvārds. Atgriezeniskie lietvārdi, to locīšanas un lietošanas īpatnības.

Darbības vārds. Darbības vārda divdabju formu veidošana un lietojums.

Citas vārdšķiras. Gramatiskā formu homonīmija (*pasaka – pasaka, līst – līst, lietu – lietu* u. c.). Vārdšķiru homonīmija (*kā – vietniekvārds, apstākļa vārds, partikula; ne – saiklis, partikula* u. c.).

Vārddarināšana. Konversija jeb vārdu pāreja no vienas vārdšķiras citā. Īpašības vārdu un lokāmo divdabju lietojums lietvārda funkcijā (*vecāki, nabags, pakaramais, ēdamais, jaundzimušais*). Substantivācija, tās īpatnības.

Sintakse. Citrunas un domu atspoguļojums tekstā. Tiešā runa un netiešā runa.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi un raksti par interesējošu zinātnes nozari, nozares terminu vārdnīcas, zinātniski priekšlasījumi, lekcijas.

Lietišķie teksti: zinātniska teksta noformēšanas nosacījumi.

Publicistikas teksti: praktiski ieteikumi zinātnisku tekstu izstrādē un noformēšanā.

Ortoepija

Vārdu koprakstījums un šķirtrakstījums, to saikne ar vārdu leksisko nozīmi (*turpat – tur pat, neviens – ne viens vien*).

Interpunkcija

Pieturzīmes teikumos ar tiešo runu un piebildi. Citēšana, bibliogrāfisko atsauču noformēšana.

7.2. Jaunākās tehnoloģijas manā ikdienā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un kopumā izprot dažādu veidu un stilu tekstus par jaunākajiem tehnoloģiskajiem sasniegumiem.</p> <p>Lasa un kopumā izprot informāciju par mākslīgā intelekta izmantošanas iespējām, izvērtē informācijas avotu drošticamību un kvalitāti.</p>	<p>Uztver un kopumā izprot dažāda veida informāciju (raidierakstā, reportāžā, publiskā diskusijā u. c.) par jaunākajiem tehnoloģiskajiem sasniegumiem un mākslīgā intelekta izmantošanas iespējām.</p>	<p>Iesaistās diskusijā par jaunākajiem tehnoloģiskajiem sasniegumiem.</p> <p>Izsaka un argumentēti pamato viedokli par mākslīgā intelekta izmantošanu savā ikdienā.</p>	<p>Veido viedokļrakstu par jaunāko tehnoloģisko sasniegumu izmantošanas iespējām savā ikdienā, novērtē iespējamus ieguvumus un riskus.</p>	<p>Terminoloģija, ko lieto dažādu tehnisku sasniegumu aprakstā: <i>Morzes ābece, fonogrāfs, rentgenstarojums, relativitātes teorija, dirižablis, kvantu teorija</i> u. c.</p> <p>Terminoloģija, kas saistīta ar mākslīgo intelektu: <i>lielie valodu modeļi, algoritms, skaitļošanas intelekts, neironu tīkli, mašīnāpmācības, difūzija, čatbots, datorredze</i> u. c.</p> <p>Frāzes, ko lieto viedokļrakstā: <i>pēc manām domām, atbilstoši manai dzīves pieredzei.</i></p>

Gramatika

Lietvārds. Nelokāmie lietvārdi, kas beidzas ar *-ā, -ē, -i, -ī, -o, -u, -ū*, to lietojuma īpatnības saistījumā ar īpašības vārdiem, skaitļa vārdiem u. c. lokāmiem vārdiem (*sulīgs kivi, saulainā Kapri*).

Darbības vārds. Darbības vārdu un konstrukciju sinonīmija (*analizēt – veikt analīzi, paskaidrot – sniegt paskaidrojumu, remontēt – veikt remontu* u. c.).

Vārddarināšana. Dažādu vārddarināšanas paņēmienu izmantošana terminoloģijā.

Sintakse. Teksta vienību saistījuma paņēmieni un līdzekļi (vārdu atkārtošana, vietniekvārdi, apstākļa vārdi, saikļi, īpašas frāzes u. c.).

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski un populārzinātniski teksti par tehnoloģiskajiem sasniegumiem.

Publicistikas teksti: informatīvi teksti un viedokļraksti par tehnoloģiskajiem sasniegumiem.

Ortoepija

Vārdu saīsināšanas nosacījumi. Latviskas cilmes vārdu saīsināšana. Starptautisko saīsinājumu sistēma, t. sk. bibliogrāfiskie saīsinājumi.

Interpunkcija

Pieturzīmes saīsinājumos.

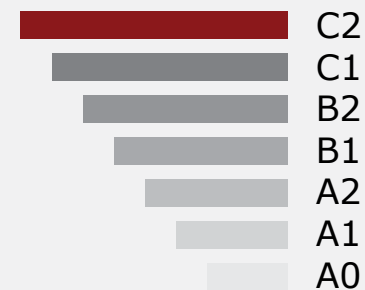
Latviešu valodas aģentūra

LATVIEŠU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS APGUVES PROGRAMMA

(160 STUNDAS)

latviešu valodas
prasmes līmenis

Autores

Maija Burima, *Dr. philol.* (autoru kolektīva vadītāja)
Andra Kalnača, *Dr. philol.*
Sigita Kušnere, *Mg. hum.*
Inga Laizāne, *Dr. philol.*
Inta Urbanoviča, *Dr. philol.*

Projekta vadītāja

Anita Sniedze

Recenzentes

Ilze Auziņa, *Dr. philol.*
Kristīne Vaceka-Ante, *Dr. hist.*

Redaktore

Renāte Neimane

Korektore

Mairita Vītola

Aprobētāja

Inese Lutoka

Saturs

C2 valodas prasmju vispārīgs apraksts			166
1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība	1.1. Cilvēka tiesības un pienākumi 1.2. Cilvēks un sabiedrība 1.3. Cilvēktiesību aktualitātes pasaulē	24 stundas	168
2. Izglītība un darbs	2.1. Izglītības sistēma 2.2. Darba devēju un darba ņēmēju attiecības 2.3. Cilvēks profesionālajā vidē (specializēta profesionālās ievirzes tematika atbilstoši aktuālajai nozarei)	46 stundas	170
3. Dzīves vide	Dabas un cilvēka attiecības	10 stundas	172
4. Ikdiens un sadzīve	4.1. Komunālie pakalpojumi 4.2. Valsts un pašvaldības nodokļu un nodevu politika 4.3. Ceļošanas pieredze	24 stundas	173
5. Veselība un labsajūta	5.1. Sabiedrība un veselība 5.2. Sports pasaulē	16 stundas	176
6. Kultūra un tradīcijas	6.1. Kultūras procesu analīze un kritika 6.2. Latvijas kultūra pasaules kontekstā 6.3. Tradicionālā kultūra un kultūras tradīcijas	24 stundas	177
7. Zinātne un tehnoloģijas	7.1. Zinātne Latvijā un pasaulē 7.2. Tehnoloģiju ietekme uz sabiedrību	16 stundas	179

C2 valodas prasmju vispārīgs apraksts

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>Spēj atšķirt un izprot dažādu veidu (informatīvu materiālu, populārzinātniskas literatūras, daiļliteratūras, zinātniskās literatūras u. c.) tekstus, izanalizējot valodas lietojuma kontekstu un nolūku, uztverot zemtekstus un retoriskos paņēmienus.</p> <p>Izprot un kritiski izvērtē informāciju plašsaziņas līdzekļos par globālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām.</p> <p>Spēj kritiski izvērtēt informācijas avotus, pārlicinoties par teksta patiesumu, kā arī prot konstatēt viltus ziņu pazīmes.</p> <p>Kopumā izprot informatīvus materiālus un normatīvo aktu tekstus, tehniskus aprakstus un instrukcijas.</p> <p>Izprot populārzinātnisku un zinātnisku literatūru, kas saistīta ar valodas apguvēja profesionālās darbības jomu, viņu interesējošu zinātņu nozari vai mazāk pazīstamu, bet pasaulē aktuālu zinātnisku</p>	<p>Uztver un izprot daudzveidīgu informāciju plašsaziņas līdzekļos (ziņu raidījumā, dokumentālā filmā, portretraidījumā, raidierakstā, diskusijā u. c.) par globālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām.</p> <p>Uztver un izprot runātāja attieksmi un emocionālo stāvokli; spēj izvērtēt gan lingvistiskas, gan ekstralingvistiskas pazīmes, kas liecina par dezinformāciju vai viltus ziņām.</p> <p>Spēj sekot līdzi un izprot publisku diskusiju, sarunu vai monologu par sev interesējošas vai mazāk zināmas profesionālās darbības jomas vai zinātņu nozares tēmu, pārzina atbilstošu terminoloģiju.</p> <p>Spēj sekot līdzi un izprot jomas profesionāļu izteiktos vērtējumus dažādos plašsaziņas līdzekļu materiālos (raidierakstā, radio, televīzijas raidījumā</p>	<p>Spēj iesaistīties diskusijā, formulēt savu viedokli par globālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām, tostarp par valsts un pašvaldības darbību, cilvēktiesību jautājumiem, tehnoloģiju attīstību, kultūras norišu aktualitātēm, izskaidrojot un pārfrāzējot sarežģītu informāciju.</p> <p>Spēj sagatavot publisko runu par sev interesējošu un/vai mazāk zināmu profesionālās darbības jomu vai zinātņu nozari, izmantojot atbilstošu terminoloģiju un salīdzinot dažādos avotos pieejamo informāciju.</p> <p>Spēj izveidot argumentētu monologu par dažādām Latvijā un pasaulē aktuālām tēmām, pielāgojot vēstījumu runas situācijai un auditorijas īpatnībām.</p>	<p>Prot izveidot tekstu, kurā raksturota, analizēta, salīdzināta un vispārināta informācija par dažādām globālām sociāli ekonomiskām vai sabiedriski politiskām tēmām, problēmām, konfliktiem un attiecību sarežģījumiem gan indivīda, gan sabiedrības līmenī.</p> <p>Spēj izveidot strukturētu un precīzu sadzīviskas situācijas pārskatu (iesniegumu, paskaidrojumu, lietišķu vēstuli u. c.), lietojot atbilstošu juridisko terminoloģiju (par patērētāja tiesībām, nelaimes gadījumu, apdrošināšanas situāciju, darba tiesībām u. c.).</p> <p>Prot sagatavot priekšlasījuma prezentāciju un/vai infografiku, kopsavilkumu vai secinājumus par pasaulē aktuālām tēmām, tostarp par vides aizsardzību,</p>

LASĪŠANA	KLAUSĪŠANĀS	RUNĀŠANA	RAKSTĪŠANA
<p>vai profesionālās darbības virzienu; pārzina atbilstošo terminoloģiju.</p> <p>Izprot un spēj kritiski izvērtēt dažādu veidu tekstus (viedokļa raksts, reportāža, analītisks apraksts, intervija, daiļliteratūras darbs u. c.), kas vēsta par dažādām aktuālām vai kultūrvēsturiski nozīmīgām tēmām.</p> <p>Uztver shēmās, grafikos un tabulās iekļautu dažādu jomu informāciju.</p> <p>Izprot Latvijas kultūras kanonā iekļautos vai citus augstas kvalitātes literāros tekstus un uztver to mākslinieciskās vērtības un unikalitāti, autora radošā rokraksta specifiku, lietotos mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus; spēj analītiski izvērtēt kultūras procesu kritikas tekstus.</p>	<p>u. c.) par tēmām, kas saistītas ar kultūras procesiem Latvijā un pasaulē, pievēršot uzmanību emocionālajai papildinformācijai.</p> <p>Izprot audio vai audiovizuālā formā veidotus mākslas darbus (teātra izrāde, kino, koncerts (teātra izrādi, filmu, koncertu u. c.), uztverot tajos kultūrspecifiskus jokus, zemtekstus un vārdu pārnestās nozīmes atbilstoši kontekstam un runas situācijai.</p> <p>Spēj sekot līdzi un izprot publiska priekšlasījuma (referāta, lekcijas) tekstu par Latvijas un pasaules vēstures un kultūrvēstures vai zinātņu nozares tēmām, pievēršot uzmanību faktu precizitātei un lietotajai argumentācijai.</p> <p>Kopumā spēj saklausīt, saprast un nošķirt dažādus latviešu valodas dialektus un izloksnes.</p>	<p>Spēj izveidot monologu un/vai iesaistīties diskusijā par savu kultūras pieredzi, demonstrē zināšanas par Latvijas kultūrvēsturi, vai interesējošu zinātņu nozari, lietojot atbilstošu terminoloģiju un pamatojot viedokli ar jomas profesionāļu vērtējumu, faktiem no zinātniskās literatūras vai publicistikas darbiem.</p> <p>Prot iesaistīties sarunā vai diskusijā par dažādām tēmām, savā runā iekļaujot kultūrspecifiskus jokus un/vai vārdu pārnestās nozīmes atbilstoši kontekstam un runas situācijai.</p>	<p>cilvēktiesību jautājumiem, globāliem ekonomikas procesiem, tehnoloģiju attīstības jautājumiem u. c., savu viedokli pamatojot ar statistikas datiem, jomas profesionāļu vērtējumu, faktiem no zinātniskās literatūras vai publicistikas darbiem.</p> <p>Prot izveidot argumentētu pārskatu par jautājumiem, kas saistīti ar valodas apguvēja profesionālās darbības jomu vai interesējošu zinātnes nozari, pamatojot viedokli ar faktiem no drošticamiem avotiem, citātiem no profesionālās vai zinātniskās literatūras.</p> <p>Spēj uzrakstīt neliela apjoma radošo darbu, iekļaujot tajā kultūrspecifiskus jokus un/vai vārdu pārnestās nozīmes, izmantojot dažādus mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus un retoriskos paņēmienus atbilstoši kontekstam un teksta mērķim, veidam un žanram.</p> <p>Prot izveidot kritisku apceri par savu kultūras pieredzi, aplūkojot arī pasaulē augsti novērtētos Latvijas kultūras sasniegumus, Latvijas kultūras kanonā iekļautos vai citus augstas kvalitātes mākslas darbus un kultūras notikumus.</p>

1. Cilvēka identitāte. Cilvēks un sabiedrība (24 stundas)

1.1. Cilvēka tiesības un pienākumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Atrod, izprot un izvērtē normatīvos aktus (Civillikumu, Ceļu satiksmes noteikumus, Darba likumu u. c.), kas nosaka cilvēka tiesības un pienākumus. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.	Seko līdzi un izprot preses konferencē runāto vai publisku diskusiju par aktuālām izmaiņām normatīvajos aktos un aktuālo situāciju tiesību jomā (ziņojumu par bērnu tiesību jautājumiem, pacienta tiesībām, datu aizsardzību u. c.).	Veido argumentētu apskatu par savas ģimenes locekļu tiesībām un pienākumiem, pamato to ar faktiem.	Veido pēc zinātniskās tekstveides principiem strukturētu (ar ievadu, argumentētu izklāstu un secinājumiem) sadzīviskas situācijas pārskatu, lieto atbilstošu juridisko terminoloģiju (par patērētāja tiesībām, nelaimes gadījumu, apdrošināšanu u. c.). Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu materiālus.	Normatīvo dokumentu leksika, kas saistīta ar cilvēka tiesībām un pienākumiem: <i>darba tiesiskās attiecības, lietu tiesības, mantojuma tiesības, saistību tiesības, personvārdu atveide un pielīdzināšana u. c.</i>

Gramatikas, ortogrāfijas, ortoepijas un interpunkcijas jautājumi šeit un turpmāk tiek papildināti pēc vajadzības.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātnisks situācijas pārskats.

Lietišķie teksti: normatīvie akti par cilvēka tiesībām un pienākumiem.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, diskusijas par aktuālo situāciju cilvēku tiesību jomā, e-konsultācijas.

1.2. Cilvēks un sabiedrība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Atrod, izprot un izvērtē informatīvus materiālus par nevalstisko organizāciju darbību. Atrod, izprot un izvērtē informāciju par sev interesējošām nevalstiskajām organizācijām un	Uztver un izprot informāciju (dokumentālā filmā, portretaidījumā, raidierakstā u. c.) par nevalstisko organizāciju darbību un iesaisti	Skaidro sev interesējošu nevalstisko organizāciju darbību un lomu pilsoniskās sabiedrības veidošanā. Iesaistās diskusijā par dažādiem	Apraksta sev interesējošas nevalstiskās organizācijas darbību, raksturo, analizē un izvērtē to, atsaucas uz dažādiem informācijas avotiem.	Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar nevalstisko organizāciju darbības principiem un funkcijām: <i>biedrība, nodibinājums, fonds, saimnieciskā darbība.</i>

<p>iespējām iesaistīties to darbībā.</p> <p>Lasa un izprot daiļliteratūras un publicistikas tekstus par problēmām un konfliktsituācijām gan indivīda, gan sabiedrības dzīvē.</p>	<p>sabiedrībai aktuālu jautājumu risināšanā.</p> <p>Uztver un izprot daudzveidīgu informāciju, kas saistīta ar dažāda veida attiecībām un konfliktsituācijām gan indivīda, gan sabiedrības līmenī.</p> <p>Dzirdētajā uztver un izprot runātāja attieksmi un emocionālo stāvokli.</p>	<p>jautājumiem, kas skar indivīda un sabiedrības attiecības un raisa dažādus konfliktus.</p>	<p>Raksturo, analizē, salīdzina un vispārina informāciju par dažādām problēmām, konfliktiem un attiecību sarežģījumiem gan indivīda, gan sabiedrības līmenī.</p>	<p>Frāzes, ko lieto argumentācijā: <i>kopienai būtisks jautājums, sabiedrības saliedēšanas iniciatīvas.</i></p>
--	--	--	--	---

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski un populārzinātniski pārskati par nevalstisko organizāciju darbību.

Lietišķie teksti: juridiskie un administratīvie teksti par nevalstisko organizāciju darbību, statūti, nolikumi.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, raidieraksti, dokumentālās filmas par nevalstisko organizāciju darbību, informatīvi raksti un viedokļraksti par problēmām un konfliktsituācijām gan indivīda, gan sabiedrības dzīvē.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros atspoguļotas problēmas un konfliktsituācijas indivīda un sabiedrības dzīvē.

1.3. Cilvēktiesību aktualitātes pasaulē

Sasniedzamie rezultāti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Atrod, izprot un izvērtē informāciju plašsaziņas līdzekļos par globālām politiskajām aktualitātēm un cilvēktiesību jautājumiem (valstu starptautiskajām attiecībām un diplomātiju, minoritātēm,</p>	<p>Uztver un izprot aktuālo informāciju par globālām politiskajām aktualitātēm un cilvēktiesību jautājumiem, kas izskan dažādās informācijas telpās (radio, televīzijā, forumos, konferencēs</p>	<p>Iesaistās diskusijā, formulē savu viedokli par globālām politiskajām aktualitātēm un cilvēktiesību jautājumiem, skaidro un pārfrāzē sarežģītu informāciju.</p>	<p>Raksta publicistisku viedokļrakstu par globālām politiskajām aktualitātēm un cilvēktiesību jautājumiem.</p>	<p>Terminoloģija, kas saistīta ar cilvēktiesību jautājumiem, kā arī politikas aktualitātēm: <i>personas neaizskaramība, nediskriminācija, vārda brīvība, pulcēšanās brīvība, privātās dzīves neaizskaramība, patvēruma tiesības</i> u. c.</p>

patvēruma politiku, vārda brīvību u. c.). Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas un uzziņu literatūru. Atrod un izvēlas informācijas avotus, izvērtē teksta patiesumu, kā arī konstatē, vai ir saskatāmas viltus ziņu pazīmes.	u. c.). Uztver gan lingvistiskas, gan ekstralingvistiskas pazīmes, kas liecina par dezinformāciju vai viltus ziņām.			Svešvārdi: <i>integrācija, transnacionālisms, globālisms, funkcionālisms, globalizācija</i> u. c. Valodas līdzekļi, kas liecina par viltus ziņām: <i>visiem ir zināms, vislabākais pasaulē, uzzini pirmais, šokējošs atklājums, īstā patiesība</i> u. c.
---	--	--	--	---

Tekstveide un stilistika

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, raidieraksti, publiskas diskusijas par globālām politiskajām aktualitātēm un cilvēktiesību jautājumiem.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros atspoguļotas globālas politiskas aktualitātes.

2. Izglītība un darbs (46 stundas)

2.1. Izglītības sistēma

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un izprot dažādus juridiskus un administratīvus tekstus par izglītības sistēmas struktūru Latvijā. Atrod, izprot un izvērtē informāciju plašsaziņas līdzekļos un zinātniskos pētījumos par izglītības sistēmas pilnveides pasākumiem pēdējā desmitgadē. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.	Seko līdzī publiskai diskusijai par aktuāliem izglītības sistēmas problēm-jautājumiem, izvērtē diskusijas dalībnieku verbālo un neverbālo izteiksmes līdzekļu ietekmi uz diskusiju.	Veido argumentētu monologu par izglītības kvalitāti Latvijā un formulē ieteikumus situācijas uzlabošanai nākotnē. Pielāgo savu monologu situācijai un auditorijas vajadzībām.	Veido infografiku par izglītības sistēmu Latvijā, kurā pārskatāmi atspoguļo izglītības sistēmas pamatstruktūru, skaidro svarīgākos terminus, piedāvā attiecīgu izglītības pakāpes iestāžu piemērus u. c.	Terminoloģija un frāzes, kas raksturo aktuālos jautājumus izglītības sistēmas struktūrā: <i>reforma, pāreja uz mācībām latviešu valodā, mācību saturs, vadlīnijas, normas, slodze, reorganizēt, starpdisciplināritāte, caurviju prasmes, sasniegtie rezultāti</i> u. c.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi par izglītības sistēmu.

Lietišķie teksti: juridiskie un administratīvie teksti par izglītības sistēmu.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti un viedokļraksti, raidieraksti, reportāžas, publiskas diskusijas par izglītības sistēmu.

Daijliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros atspoguļota izglītības vide.

2.2. Darba devēju un darba ņēmēju attiecības

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un izprot informāciju normatīvajos dokumentos un plašsaziņas līdzekļos par dažādām nodarbinātības formām (klātienē darbu, attālināto darbu, daļslodzes darbu u. c.).</p> <p>Atrod, izprot un izvērtē plašsaziņas līdzekļu tekstus par darba devēju un darba ņēmēju attiecībām, saprot ar tām saistīto dažādu jomu (darba tiesību, psiholoģijas, publisko attiecību u. c.) terminoloģiju un juridiskos aspektus. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas un uzziņu materiālus.</p>	<p>Uztver un saprot daudzveidīgu informāciju (raidierakstā, videopamācībā u. c.) par dažādām nodarbinātības formām (klātienē darbu, attālināto darbu, daļslodzes darbu u. c.).</p> <p>Seko līdzī diskusijai par darba devēju un darba ņēmēju attiecībām, saprot ar tām saistīto dažādu jomu (darba tiesību, psiholoģijas, publisko attiecību u. c.) terminoloģiju.</p>	<p>Iesaistās diskusijā par dažādām nodarbinātības formām (klātienē darbu, attālināto darbu, daļslodzes darbu u. c.), argumentēti pamato viedokli par savu izvēli.</p> <p>Veido monologu par savu pieredzi attiecībās ar darba kolektīvu, analizē un kritiski izvērtē gan darba devēja, gan darba ņēmēja pozīcijas. Pielāgo savu monologu situācijai un auditorijas īpatnībām.</p>	<p>Raksta pārskatu, akcentē dažādu nodarbinātības formu atšķirības.</p> <p>Raksta strukturētus ieteikumus darba devēju un darba ņēmēju savstarpējo attiecību uzlabošanai, pamatojoties uz savu pieredzi.</p>	<p>Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar nodarbinātības formām: <i>klātienē darbs, attālinātais darbs, nepilns darba laiks, virsstundas, darba laika uzskaitē, nakts darbs, maiņu darbs, summētais darba laiks, īslaicīga prombūtne</i> u. c.</p>

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pārskati, pētījumi par darba devēju un darba ņēmēju attiecībām.

Lietišķie teksti: juridiskie teksti par dažādām nodarbinātības formām.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, raidieraksti, videopamācības, reportāžas, intervijas, publiskas diskusijas par dažādām nodarbinātības formām, par darba devēju un darba ņēmēju attiecībām.

Daijliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros atspoguļotas darba devēju un darba ņēmēju attiecības.

2.3. Cilvēks profesionālajā vidē (specializēta profesionālās ievirzes tematika atbilstoši aktuālajai nozarei)

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Atrod, izprot un izvērtē pieejamo informāciju par nozari, kurā darbojas.</p> <p>Lasa un izprot likumus un normatīvos dokumentus, kas saistīti ar darba tiesiskajām attiecībām (Darba likumu, Darba aizsardzības likumu u. c.) un profesionālās darbības jomu. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas un uzziņu literatūru.</p>	<p>Seko līdzi un izprot zinātniskus priekšlasījumus un jomas profesionāļu diskusijas par nozari, kurā darbojas.</p> <p>Klausās un izprot jurisprudences pārstāvju skaidrojumus, kas saistīti ar darba tiesiskajām attiecībām un profesionālās darbības jomu.</p>	<p>Veido monologu par profesionālās jomas specifiku un nodarbinātības iespējām. Pielāgo savu monologu situācijai un auditorijas vajadzībām.</p> <p>Skaidro likumus un normatīvos dokumentus, kas saistīti ar darba tiesiskajām attiecībām un profesionālās darbības jomu.</p>	<p>Raksta pārskatu par profesionālās darbības jomu, iekļauj statistikas datus un analīzi.</p> <p>Raksta konspektu par dokumentu kopu, kas saistīta ar darba tiesiskajām attiecībām un profesionālās darbības jomu.</p>	<p>Terminoloģija, kas saistīta ar dažādu jomu specifiku: <i>veselības aprūpe, caurviju prasmes, drošības risinājumi</i> u. c.</p> <p>Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar darba tiesiskajām attiecībām: <i>fiziska persona, juridiska persona, darba koplīgums, virsstundas, stundas likme, kvalifikācija, mācību atvaļinājums</i> u. c.</p>

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski teksti, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Lietišķie teksti: juridiskie un administratīvie teksti, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku un darba tiesiskajām attiecībām.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, reklāmu teksti, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

Sarunvalodas teksti: sarunvalodas teksti (e-pasti, īsziņas), kas saistīti ar profesionālās ievirzes tematiku.

3. Dzīves vide (10 stundas)

Dabas un cilvēka attiecības

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasīšana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un izprot populārzinātnisku	Uztver	Skaidro,	Veido pārskatu	Normatīvo aktu, zinātnisko

<p>un zinātnisku literatūru, kā arī normatīvos aktus (Vides aizsardzības likumu, Dabas resursu nodokļa likumu u. c.) par dabas resursiem (atjaunīgie, neatjaunīgie un potenciālie dabas resursi). Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu materiālus.</p> <p>Atrod, izprot un izvērtē informāciju uzziņu materiālos (pamācībās, ieteikumos u. c.) par to, kā veidot drošu un tīru vidi sev apkārt, kā saudzēt dabas resursus.</p>	<p>un izprot daudzveidīgu informāciju, kas pieejama gan plašsaziņas līdzekļos, gan sabiedrībā kopumā, par to, kā atbildīgi izmantot dabas resursus un veidot drošu un tīru vidi.</p>	<p>salīdzina iegūto informāciju un izveido priekšlasījumu par to, kā atbildīgi izmantot dabas resursus un veidot drošu un tīru vidi. Pielāgo savu uzstāšanos situācijai un auditorijas vajadzībām.</p>	<p>par savu pieredzi dabas resursu lietošanā, analizē izmanto statistikas datus, diagrammas un infografikas.</p> <p>Raksta padomus un ieteikumus, kā veidot drošu un tīru vidi.</p>	<p>un populārzinātnisko tekstu terminoloģija: <i>dabas resursi, ekoinovācija, ilgtspējīga attīstība, kaitējums, zemes dzīles, biotops, noplūde, sanācijas pasākumi</i> u. c.</p> <p>Frāzes, ko lieto datu, diagrammu vai infografiku analizē: <i>ir vairāk nekā, ir mazāk nekā, salīdzinājumā ar, tiek aprēķināts, lielākā daļa respondentu, vecumā no 18 līdz 60 gadiem</i> u. c.</p> <p>Frāzes padomu un ieteikumu rakstīšanai: <i>ņemt vērā, saudzēt dabu, ziņot par pārkāpumu, būt atbildīgiem</i> u. c.</p>
---	--	--	---	--

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi un populārzinātniski raksti par dabas resursiem un to atjaunošanas iespējām, uzziņu literatūra, enciklopēdijas par dabas resursiem, zinātniski pārskati.

Lietišķie teksti: normatīvie akti par dabas resursiem un to taupīšanu.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti un viedokļraksti par dabas resursiem un to taupīšanu.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros atspoguļotas cilvēka un dabas attiecības.

4. Ikdiena un sadzīve (24 stundas)

4.1. Komunālie pakalpojumi

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un izprot tehniskus aprakstus un instrukcijas par komunālajiem pakalpojumiem, to pieejamību, trūkumiem un problēmām.</p> <p>Lasa un izprot normatīvos aktus un dažādus</p>	<p>Seko līdzī un izprot publisku diskusiju, sarunu vai monologu par komunālajiem pakalpojumiem, to ietekmi uz</p>	<p>Iesaistās strukturētā diskusijā par savu pieredzi saistībā ar komunālo pakalpojumu sniedzēju izvēli, salīdzina pakalpojumu sniedzēju priekšrocības</p>	<p>Pieraksta un apkopo dažādos avotos pieejamo informāciju par komunālo pakalpojumu sniedzējiem, kā arī cilvēku</p>	<p>Leksika, kas saistīta ar komunālajiem pakalpojumiem: <i>apsaimniekošana, pārvaldnieks, apkures tarifi, ūdens zudumi, siltumenerģija, kanalizācijas pakalpojumi, dzīvokļu īpašnieku kopsapulce</i> u. c.</p>

regulējumus par iedzīvotāju uzvedību dzīvesvietā, kā arī pienākumiem un tiesībām pret sevi, apkārtējiem un vidi sev apkārt. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru.	cilvēku ikdienu un vidi apkārt. Uztver un izprot diskusiju par iedzīvotāju pienākumiem dzīvesvietā.	un trūkumus. Izsaka un argumentēti pamato viedokli par iedzīvotāju pienākumiem savas dzīves telpas un vides uzturēšanā.	uzvedību dzīvesvietā. Raksta lietišķo korespondenci (vēstuli,, iesniegumu).	Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar iedzīvotāju pienākumiem un tiesībām dzīvesvietā: <i>deklarētā dzīvesvieta, uzturēšanās atļauja, papildu dzīvesvieta, atkritumu šķirošana</i> u. c.
---	--	--	--	--

Tekstveide un stilistika

Lietišķie teksti: tehniski apraksti un instrukcijas par komunālajiem pakalpojumiem, normatīvie akti un regulējumi, kas nosaka cilvēku uzvedību dzīvesvietā, viņu pienākumus, lietišķā korespondence (vēstule, atzinums, iesniegums).

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, raidieraksti, publiskas diskusijas par komunālo pakalpojumu nodrošinājumu un ietekmi uz cilvēku ikdienu.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros spilgti atspoguļota cilvēku ikdiena un sadzīves apstākļi.

4.2. Valsts un pašvaldības nodokļu un nodevu politika

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un izprot informatīvus materiālus un normatīvos aktus (Darba likumu, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu, Likumu par nodokļiem un nodevām u. c.) par valsts nodokļu politiku un atbalstu iedzīvotājiem. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzziņu literatūru. Atrod, izprot un izvērtē informatīvus materiālus	Uztver un izprot aktuālo informāciju dažādās informācijas telpās (radio, televīzijā, interneta vietnēs) un sabiedrībā kopumā par izmaiņām nodokļu politikā un atbalsta iespējām iedzīvotājiem. Uztver un izprot informatīvus materiālus par sev interesējošas pašvaldības atbalsta iespējām (sabiedrisko apspriešanu, pilsētas apkaimes vai pagasta	Skaidro un argumentēti pamato informāciju par izmaiņām nodokļu politikā un dažādām valsts atbalsta iespējām iedzīvotājiem. Sagatavo publisko runu par aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar atbalsta iespējām sev interesējošā pašvaldībā. Spēj pielāgot savu	Raksturo, analizē, salīdzina un vispārina informāciju par izmaiņām nodokļu politikā un dažādām valsts atbalsta iespējām iedzīvotājiem. Raksta ieteikumus atšķirīgām mērķgrupām (maznodrošinātajiem, daudz bērnu ģimenēm u. c.) par	Normatīvo aktu terminoloģija, kas saistīta ar nodokļu politiku: <i>valsts nodeva, taksācijas periods, nodokļu revīzija, pievienotais nodoklis, nodokļu atvieglojumi, sociālais nodoklis, darbnespējas lapa, atvieglojums par apgādībā esošu personu, alimenti</i> u. c. Terminoloģija, kas saistīta ar pašvaldības atbalsta iespējām iedzīvotājiem un uzņēmējiem: <i>biznesa inkubators, zaļais koridors</i>

par sev interesējošas pašvaldības atbalsta iespējām.	pārvaldes sapulci u. c.).	publisko runu situācijai un auditorijas īpatnībām.	atbalsta iespējām sev interesējošā pašvaldībā.	<i>būvniecībā, sabiedriskā apspriešana, pašvaldības līdzfinansējums u. c.</i>
--	---------------------------	--	--	---

Tekstveide un stilistika

Lietišķie teksti: normatīvie akti par valsts nodokļu sistēmu, Valsts ieņēmumu dienesta, kā arī dzīvesvietas pašvaldības tīmekļvietnē pieejamā informācija par nodokļiem un to atvieglojumu iespējām.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, raidieraksti, televīzijas sižeti, intervijas par valsts nodokļu politiku un pašvaldības atbalsta iespējām iedzīvotājiem.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi par indivīda un valsts attiecībām.

4.3. Ceļošanas pieredze

Sasniedzamie rezultāti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un izprot daiļliteratūras, publicistikas tekstus, kā arī ceļvežus un reklāmrakstus par ceļošanas pieredzi, arī kultūrvēsturisku objektu un citu tautu tradīciju aprakstus.	Uztver un izprot informāciju (dokumentālā filmā, portretraidījumā, televīzijas šovā, raidierakstā u. c.) par dažādu ceļošanas pieredzi, kā arī kultūrvēsturiskiem objektiem un citu tautu tradīcijām.	Iesaistās diskusijā par savu ceļošanas pieredzi. Salīdzina dažādos avotos pieejamo informāciju par kultūrvēsturiskiem objektiem, kā arī citu tautu kultūru un tradīcijām, izsaka argumentēti pamatotu viedokli.	Veido dienasgrāmatas ierakstus vai emuāru par savu ceļošanas pieredzi, iekļauj tajā kritisku vērtējumu. Raksta praktisku kāda tūrisma maršruta ceļvedi vai aprakstu par kādu tūrisma objektu.	Leksika, kas saistīta ar ceļošanu: <i>vīza, konsulārais reģistrs, apdrošināšana, čārterreiss, kūrorts, rekreatīvais tūrisms, ekotūrisms, lauku tūrisms, ceļotāja repatriācija</i> u. c. Frāzes, ko lieto ceļvedī: <i>dodoties dabā, ir vērts apskatīt, noteikti vajadzētu iekļaut, atpūsties miera oāzē, aizbēgt no trauksmainās ikdienas</i> u. c.

Tekstveide un stilistika

Lietišķie teksti: administratīvie dokumenti, kas saistīti ar ceļošanu (vīza, ceļošanas pamatojums, apdrošināšanas dokumenti).

Publicistikas teksti: viedokļraksti, intervijas, raidieraksti, televīzijas šovi, portretraidījumi, dokumentālās filmas par ceļošanas pieredzi, ceļveži, apraksti un reklāmu teksti par populārām un mazāk populārām tūrisma vietām, kultūrvēsturisku objektu un citu tautu tradīciju apraksti.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi par ceļošanas pieredzi, dienasgrāmatas, emuāri.

5. Veselība un labsajūta (16 stundas)

5.1. Sabiedrība un veselība

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Lasa un izprot populārzinātniskus un zinātniskus tekstus par fizisko un garīgo veselību, kaitīgiem ieradumiem, atkarībām.</p> <p>Atrod, izprot un izvērtē sociālo tīklu tekstus, kas saistīti ar fizisko un garīgo veselību. Ja nepieciešams, izmanto vārdnīcas vai uzzīņu literatūru.</p>	<p>Uztver un izprot daudzveidīgu informāciju (raidierakstā, publiskā diskusijā u. c.) par fiziskās un garīgās veselības, kaitīgu ieradumu, atkarību jautājumiem.</p> <p>Uztver un izprot sociālajos tīklos pausto informāciju, kas saistīta ar fizisko un garīgo veselību, identificē retoriskos paņēmienus, viltus ziņām raksturīgos elementus u. c.</p>	<p>Iesaistās diskusijā par fiziskās un garīgās veselības, kaitīgu ieradumu, atkarību jautājumiem.</p> <p>Veido monologu par sociālo tīklu ietekmi uz personas viedokli, psihoemocionālo stāvokli, fizisko un garīgo veselību, kritiski izvērtē iegūto informāciju un argumentēti pamato savu viedokli. Pielāgo savu monologu situācijai un auditorijas īpatnībām.</p>	<p>Veido dienasgrāmatas vai sociālo tīklu ierakstus par dienas ritējumu, raksturo savu fizisko un garīgo labsajūtu.</p> <p>Raksta ieteikumus, kā izvērtēt sociālo tīklu tekstus, kas saistīti ar ietekmi uz fizisko un garīgo veselību.</p>	<p>Terminoloģija, kas saistīta ar cilvēka veselību un labsajūtu: <i>fiziskā veselība, garīgā veselība, psihiskā veselība, kaitīgi ieradumi, atkarības, uzvedības traucējumi, kognitīvās spējas</i> u. c.</p> <p>Individuālā stila izteiksmes līdzekļi, ko lieto emuāru, dienasgrāmatas rakstišanā.</p>

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi un populārzinātniski raksti par fizisko un garīgo veselību.

Publicistikas teksti: sociālo tīklu teksti, raidieraksti, publiskās diskusijas par fizisko un garīgo veselību.

Daiļliteratūras teksti: dienasgrāmatas.

5.2. Sports pasaulē

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstišana	
<p>Atrod, izprot un izvērtē dažādu žanru tekstus (pasākuma nolikumu, autobiogrāfiju, viedokļrakstu, reportāžu, audioreportāžu, analītisku aprakstu, interviju, biogrāfiju u. c.)</p>	<p>Seko līdzi starptautiska līmeņa sporta pasākumam un izprot sev</p>	<p>Komentē sporta pasākumu, atbilstoši strukturē un lieto specifisku terminoloģiju,</p>	<p>Raksta salīdzinājumu par kādu sporta veidu Latvijā un pasaulē (tā vēsturi,</p>	<p>Sporta terminoloģija un frāzes, kas raksturo dažādus sporta notikumus: <i>pasaulē</i></p>

par sporta notikumiem pasaulē. Uztver shēmās, grafikos un tabulās iekļautu sporta statistikas informāciju.	nezināma sporta veida noteikumus un specifiku.	sniedz emocionālu un/vai faktos balstītu vērtējumu.	tradīcijām, sportistu sasniegumiem u. c.).	čempionāts, izslēgšanas spēles, Eiropas līga, meistarsacīkstes u. c.
---	--	---	--	--

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi par sporta vēsturi.

Lietišķie teksti: sporta pasākumu nolikumi.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, reportāžas, audioreportāžas, apraksti, intervijas par sporta notikumiem.

Daiļliteratūras teksti: dzīvesstāsti, radoši portretējumi, daiļdarbi, kuros atspoguļotas sporta aktivitātes.

6. Kultūra un tradīcijas (24 stundas)

6.1. Kultūras procesu analīze un kritika

Sasniedzamie rezultāti

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
<p>Lasa un izprot recenzijas un atsauksmes par kultūras notikumiem (par literatūru, teātri, kino, vizuālo mākslu, mūziku, deju u. c.).</p> <p>Lasa un izprot Latvijas kultūras kanonā iekļautos vai citus augstas kvalitātes literāros tekstus un uztver to mākslinieciskās vērtības un unikalitāti, autora radošā rokraksta specifiku.</p>	<p>Seko līdzīgi dažādos plašsaziņas līdzekļos (raidierakstā, radio vai televīzijas raidījumā u. c.) tēmām, kas saistītas ar kultūras procesiem Latvijā un pasaulē, un izprot jomas profesionāļu vērtējumus.</p> <p>Klausoties audio un skatoties audiovizuālus materiālus (teātra izrādi, kino, koncertu u. c.), uztver kultūrspecifiskus jokus, izprot vārdu pārnesto nozīmi atbilstoši kontekstam un runas situācijai.</p>	<p>Veido monologu par savu kultūras pieredzi, viedokli pamato ar profesionāļu vērtējumiem zinātniskajā literatūrā vai publicistikā. Pielāgo savu monologu situācijai un auditorijas īpatnībām.</p> <p>Veido stāvizrādes principos balstītu neliela apjoma runu, iekļauj tajā kultūrspecifiskus jokus, vārdus pārnestā nozīmē atbilstoši kontekstam un runas situācijai.</p>	<p>Raksta literatūras, teātra, kino vai vizuālās mākslas kritikas tekstu, izvērtējot savu kultūras pieredzi, kas gūta Latvijā un/vai pasaulē.</p> <p>Raksta neliela apjoma dažādu literatūras veidu un/vai žanru tekstus (miniatūru, dzejoli, anekdoti u. c.).</p>	<p>Terminoloģija un frāzes, kas ietvertas recenzijās un kultūras procesu izvērtējumā.</p> <p>Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi – tropi (metafora, personifikācija, salīdzinājums u. c.) un stilistiskās figūras (aliterācija, anafora, epifora, daudzķāršojums, blīvējums u. c.).</p> <p>Jaunvārdi un okazionālismi, ko lieto dažādos literāros tekstos.</p> <p>Frazeoloģismu lietojums daiļliteratūrā.</p>

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi, kritikas teksti par kultūras procesiem.

Publicistikas teksti: viedokļraksti, raidieraksti, radio, televīzijas raidījumi, intervijas par kultūras procesiem.

Daijliteratūras teksti: daiļdarbi, kas iekļauti Latvijas kultūras kanonā, neliela apjoma daijliteratūras teksti (miniatūra, dzejolis, anekdote u. c.).

6.2. Latvijas kultūra pasaules kontekstā

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un izprot daudzveidīgus tekstus par kultūras vērtībām, tradīcijām, to saglabāšanu, Latvijas un citu valstu pieredzes un aktuālās situācijas salīdzinājumu.	Klausās un izprot publisku priekšlasījumu (referātu, lekciju) par Latvijas un pasaules vēstures un kultūrvēstures tēmām, pievērš uzmanību faktu precizitātei, lietotajai argumentācijai.	Iesaistās diskusijā par kultūras vērtībām, tradīcijām, to saglabāšanu un kultūras iestāžu nozīmi kultūras patēriņā, formulē savu viedokli.	Raksta apskatu par pasaulē augsti novērtētiem Latvijas kultūras sasniegumiem, iekļauj salīdzinošo un vērtējošo aspektu.	Terminoloģija un frāzes, kas ietvertas recenzijās un kultūras procesu izvērtējumā. Leksika, ko lieto, runājot par Latvijas kultūras kanonu: <i>dziesmu teikšana, podniecība, kapu kopšana, mirušo oficijs, latvju dainas, suitu kultūrtelpa</i> u. c.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi, lekcijas, publiski priekšlasījumi par kultūras vērtībām.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti par kultūras vērtībām.

Daijliteratūras teksti: folkloras teksti, daiļdarbi, kas ietver kultūras vērtības.

6.3. Tradicionālā kultūra un kultūras tradīcijas

Sasniedzamie rezultāti				Vārdu krājums
Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	
Lasa un izprot zinātnisku tekstu par kultūras tradīciju jautājumiem (par Vispārējiem latviešu dziesmu un deju svētkiem, Dzejas dienām, kapusvētkiem)	Uztver un izprot zinātniskas konferences referātu, lekciju, diskusiju par kultūras tradīciju jautājumiem (par Vispārējiem latviešu dziesmu)	Veido publisko runu, demonstrē zināšanas par Latvijas tradicionālo kultūru (folkloru, ēšanas tradīcijām, rokdarbiem u. c.) vai kultūras tradīcijām (Vispārējiem latviešu dziesmu un deju)	Raksta argumentēto eseju par Latvijas tradicionālo kultūru (folkloru, ēšanas tradīcijām, rokdarbiem u. c.) vai kultūras tradīcijām (Vispārējiem latviešu dziesmu)	Biežāk sastopamie apvidvārdi un dialektismi. Jēdzieni, kas saistīti ar tradicionālo

u. c.). Lasa un izprot zinātniskus vai populārzinātniskus tekstus (folkloras materiālus, dzīvesstāstus u. c.) par tradicionālo kultūru.	un deju svētkiem, Dzejas dienām, kapusvētkiem u. c.) Mēģina saklausīt, saprast un nošķirt dažādus latviešu valodas dialektus un izlokšnes.	svētkiem, Dzejas dienām, teātra festivāliem u. tml.), kā arī iekļauj citātus un/ vai atsauces uz zinātnisko vai populārzinātnisko literatūru. Pielāgo savu publisko runu situācijai un auditorijas īpatnībām.	un deju svētkiem, Dzejas dienām, teātra festivāliem u. tml.), iekļauj citātus un/vai atsauces uz zinātnisko vai populārzinātnisko literatūru.	kultūru: <i>tautasdziesma, kultūras mantojums, naratīvs, identitāte</i> u. c. Frazeologismu lietojums daiļliteratūrā.
--	---	---	---	---

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi, zinātniskas konferences, referāti, lekcijas, priekšlasījumi, populārzinātniski teksti par kultūras tradīcijām un tradicionālo kultūru, argumentētās esejas.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, raidieraksti, reportāžas, intervijas par kultūras tradīcijām un tradicionālo kultūru.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros atspoguļotas kultūras tradīcijas un tradicionālā kultūra, daiļdarbi dialektā.

Sarunvalodas teksti: dialektu un izlokšņu teksti.

7. Zinātne un tehnoloģijas (16 stundas)

7.1. Zinātne Latvijā un pasaulē

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
Atrod, izprot un izvērtē informāciju plašsaziņas līdzekļos par dažādām zinātnes nozarēm un to attīstību Latvijā un pasaulē. Lasa un izprot zinātnisku informāciju par kādu sev mazāk	Klausās un izprot dažādu nozaru zinātniskus priekšlasījumus, lekcijas, uztver tajos pausto domu un lietoto terminoloģiju. Uztver un izprot zinātnisku informāciju par kādu sev mazāk	Iesaistās diskusijā par dažādām zinātnes nozarēm un to attīstību Latvijā un pasaulē, izmanto atbilstošu terminoloģiju. Izsaka un argumentēti pamato viedokli par kādu sev mazāk	Raksta recenziju par kādu zinātnisku rakstu, pasaulē aktuālu pētījumu vai pētniecības virzienu.	Terminoloģija, kas raksturo zinātnes nozares grupas, piemēram, dabaszinātnes, inženierzinātnes un tehnoloģijas, medicīnas un veselības zinātnes, lauksaimniecības, meža un veterinārās zinātnes, sociālās zinātnes, humanitārās un mākslas zinātnes. Terminoloģija, kas raksturo zinātnes nozares, piemēram, matemātika, fizika un astronomija, nanotehnoloģija, klīniskā medicīna, veterinārmedicīnas zinātne, psiholoģija, valodniecība un literatūrzinātne u. c. Terminoloģija, kas raksturo zinātnes

pazīstamu, bet pasaulē aktuālu zinātnisku pētījumu vai pētniecības virzienu.	pazīstamu, bet pasaulē aktuālu zinātnisku pētījumu vai pētniecības virzienu.	pazīstamu, bet pasaulē aktuālu zinātnisku pētījumu vai pētniecības virzienu.		apakšnozares, piemēram, medicīniskā fizika, botānika, telemātika un loģistika, patoloģija, sociālā farmācija, iekšējās slimības, personības psiholoģija, izglītības vadība, lietišķā valodniecība, mitoloģija, kultūras teorija u. c.
--	--	--	--	---

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi, lekcijas, priekšlasījumi, zinātniskas recenzijas par dažādu zinātnes nozaru tematiku.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, apraksti, intervijas, publiskas diskusijas par dažādu zinātnes nozaru tematiku.

Daiļliteratūras teksti: daiļdarbi, kuros atspoguļotas zinātniskās aktualitātes.

7.2. Tehnoloģiju ietekme uz sabiedrību

Sasniedzamie rezultāti

Lasišana	Klausīšanās	Runāšana	Rakstīšana	Vārdu krājums
Lasa un izprot dažādu veidu un stilu tekstus par tehnoloģiju ietekmi uz sabiedrības attīstību (sociālais, profesionālais, ekonomiskais, psiholoģiskais aspekts u. c.).	Uztver un izprot dažāda veida informāciju (diskusijā, intervijā, reportāžā u. c.) par tehnoloģiju ietekmi uz sabiedrības attīstību (sociālais, profesionālais, ekonomiskais, psiholoģiskais aspekts u. c.).	Veido monologu par tehnoloģiju ietekmi uz sabiedrības attīstību (sociālais, profesionālais, ekonomiskais, psiholoģiskais aspekts u. c.), argumentē to ar faktiem no uzticamiem informācijas avotiem.	Raksta aprakstošu (radošu) eseju, kurā ietverts redzējums par sabiedrības nākotni, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību.	Frāzes un terminoloģija, kas raksturo tehnoloģiju ietekmi uz indivīdu un sabiedrību: <i>digitālās tehnoloģijas, „nepārtrauktās pārbaudīšanas” sindroms, digitālā saziņa, Alfa paaudze, Bēta paaudze</i> u. c.

Tekstveide un stilistika

Zinātniskie teksti: zinātniski pētījumi un populārzinātniski teksti par tehnoloģiju attīstību.

Publicistikas teksti: informatīvi raksti, viedokļraksti, reportāžas, apraksti, intervijas par tehnoloģiju attīstību.

Daiļliteratūras teksti: radošas esejas.